

Jalé^r e cajmée^r dsea^r i óo^r ta^r quiá^r- Fidiée^r

*Mi~ cacuø' Dsea` Jmáang^r júu^r quiá'r^r e ni'íng^r
dsea` Jmiguí^r quiá'r^r Fidiée^r*

¹ Jnea^r Lucas nícajmée^r e la'uii^r coo^r ji^r e catíing^r
'ná^r, Teófilo, li^r fé^r jalé^r e cajmée^r Jesús jogui jalé^r e
ca'er^r latí^r mi^r canaaíñ^r jmóor^r ta^r quiá'r^r

² cartí^r mi^r caguié^r jmíi^r e cangáiñ^r fí^r ñíffí^r. Dsu^r
lajee^r ná^r guí e nidséiñ^r do, caseáiñ^r jaléng^r i dsea^r
quiá'r^r i caguíñ^r i cangi^r cóo'r^r do, jo la'eáang^r
cóo'r^r Jmiguí^r quiá'r^r Fidiée^r casí^r reiñ^r jalé^r e 'né^r
nijméiñ^r do fí^r quini^r jaléng^r dsea^r.

³ Jo dsu^r lana nijmée^r e ji^r la quiá'r^r mi^r cangí^r ba^r
e cajúng^r Dsea` Jmáang^r jogui cajíb^r tur calé^r catú^r
jo cajmijnéeng^r 'ña'r^r jee^r jaléng^r i dsea^r apóo^r
i óo^r ta^r quiá'r^r Fidiée^r do e laco^r niliñí^r dsea^r
do e lajam^r ba^r e nícajíb^r tur. Jo mi^r cangí^r jo,
cateáang^r guir jíi^r tuló^r jmíi^r fí^r jmigüí^r la, jo lajee^r
jo éeng^r 'ña'r^r jee^r jaléng^r i dsea^r do e dseáang^r
nícajíb^r tur, jogui lajee^r jo ca'e'r^r jaléng^r i dsea^r i jial
iing^r Fidiée^r cár^r nífi^r quiá'r^r dsea^r jmigüí^r.

⁴ Jo lajee^r e táam^r bi Jesús cóo'r^r jaléng^r i dsea^r
quiá'r^r do, jo casí^r r^r jaléng^r fí^r e ja^r mi^r uðiñ^r do
lajminá^r fí^r Jerusalén, jogui casí^r guir dsea^r do cajo^r
jo cajíñ^r:

—Nijøøm^r ba^r fí^r Jerusalén la cartí^r niliti^r lajíi^r e
júu^r e nícacuø^r Tiquié^r e 'ná^r lami^r jéeng^r guí, lfí^r
laco^r guí jíi^r e nícafíi^r i 'ná^r jéeng^r guí cajo^r.

5 Dsu' e já'-'ba' e í Juan do caseáaiñ` dsea` jmii` cój'~ jmii`, dsu' lajee` lajminá` jnea` nicuóó^ø 'nú` e niñiing na' Jmiguí` quiá'-' Fidiée`.

Mi~ cangáng'- Jesús fí' ñift-

6 Jo mi~ cangí` jo, í dsea` quiá'-' Jesús í teáang` cój'r` do fí' mó` Olivos ie` jo cajmingí'r` dsea` do lala:

—Fí'ii', ¿su lana nicatí` í` e njmée^tu` e ni'neeng`naa` dseata` qui^naa` yee`naa` fí' góonaal?

7 Joba` cañí` Jesús quiá'-' í dsea` do jo cajíñ`:

—Ja` 'né` ñí`na` e` jmii` o'gui e` jíi` njmé` Tiquié` Fidiée` jalé` e njmér` , co' jíi`~ 'ñia`bre ñir` jogui sea` fí` quiá'r` e njmér` e jo.

8 Dsu' mi~ niñiing`na` Jmiguí` quiá'-' Fidiée` lajaang` lajaang`na` , job nilisea` bí` quií`na` e laco` nigüiguiá`na` júu` quié`e fí` la'úng` jee` fí` Jerusalén cój'gui latøøng` li` se` Judea, jogui lajobi cajo fí` li` se` Samaria, jogui fí` la'úng` fí` jmiigüí`.

9 Jo mi~ lí` casí'r` lajo, lajee` teáang` í dsea` quiá'r` do jóøm`breiñ` , canaang` Jesús soor` fí` yú` jmiigüí` cartí` caquíñ`- jee` cabøø` jníi` , jo jo` cangáng`guí` dsea` do.

10 Jo lajee` teáang` í dsea` do jóør` fí` li` cangáng`- Jesús, coo` cajném` gáng` dseañu` í qui`' mi` té` fí` li` teáang` í dsea` do

11 jo cajíñ`- casí`-reiñ`:

—Dsea` Israel í seeng` fí` Galilea, ¿jiali` teáang`na` jóø`na` fí` yú`? Co' Fidiée` nicató'r` fí` ñiff` í Jesús í cangi` cój`~ 'ná` do, jo laco` cañí`na` jial cajgóor` fí`

yú'^ do, lajob nijáa'tur fí' jmigüí^ la calé^ catú^ mi^ nití^ í^ lajo.

Mi^ caguíñ^ Matú^ e ni'ír^ cuaiñ^ quiá^ Judas Iscariote

12 Jo mi^ cang^ jo, caquim^ i dsea` cangi^ cóo^ Jesú^s e fí' mó^ Olivos do, jo cangolím^tur fí' Jerusalén, co^ quiáb^ née^ e fí^ jo, jogui jíi^ jo cuóøng^ ngí^ dsea` Israel mi^ jmíi^ e jmi^íñ^.

13 Jo mi^ caguiliñ^ fí^ jo, cangotáaiñ^ fí^ coo^ dsí^ sináu^ e tú^ fíng^, co^ fí^ job lí^ nineáaiñ^ . Jo i dsea` i caseáng^ fí^ jo siir^ Tá^ Simón jogui Jacóo^ jogui Juan jogui Dí^ jogui Lii^ jogui Mó^ jogui Bartolomé jogui Mateo jogui jaang^gui i sii^ Jacóo^ joo^ Alfeo, cóo^gui jaang^gui i sii^ Simón i líng^ dsea` celote, jo cóo^gui jaang^gui cajo i sii^ Judas rúng^ Jacóo^.

14 Jo jalém^ i dsea` na seáiñ^ contøøng^ e féiñ^ Fidiée^ coliing^ cóo^jaléng^ rúng^ Jesú^s cóo^gui Yá^, niquiá^ dsea` do, cóo^gui jaléng^ dseamí^ caguisaang^gui.

15 Jo jaléng^ dsea` i caseáng^ fí^ jo tí^bre ciento veinte. Jo nineáaiñ^ lajíim^bre mi^ caráang^ i Tú^ Simón do jo café'r^ júu^ quiá'r^ jo casí'r^ dsea` do:

16 —Dsea` rú^uu!, ne~baa! e calitib^ jalé^ e cajíng^ Jmigui^ quiá^ Fidiée^ la'eáang^ cóo^ i dsea` áang^ quí^ii^ i sii^ Daví^ i caliséng^ malii^ eáang^, jo catéer^ fí^ ni^ jí^ quiá^ Fidiée^ li^ fé^ uii^ quiá^ i Judas Iscariote do i cacá^ nifí^ quiá^ i dsea` i 'ní^ cangáng^ Jesú^s mi^ casaiñ^ dsea` do.

17 Jo i Judas Iscariote do líiñ^ jaang^ dsea` i lami^ quíng^ jee^ jnea^, dsea` líi^ dsea` quiá^ Jesú^s, jo seab^guiée^ quiá'r^ cóo^jalé^ ta^ e jmoo^naa!.

18 Dsu' mi~ cang[†] e ca'náiiñ` dsea` do, jo coo^{!~} e cuu~ e calír~ quiá!⁻ lajíi^{!~} e 'li^{!~} e cajméer` do, calár~ coo^{!~} uó~, jo fí` job ca'íng["] 'ñia'r~ jo cajngang["] 'ñia'r~, jo e fí` ni~ uó~ dob catóiiñ` jo cajná!⁻ moguir~ jogui tu'r` ca'guiib` jo cajúm~bre.

19 Jo mi~ caliñí jaléng["] dsea` seeng` fí` Jerusalén e calí~ lado, joba' catéer` e nilisii` Acéldama e uó~ do e guóng["] coo^{!~} jmíi` quiá'r~ Uó~ li~ Catuu` Jmi!øøng~.

20 Jo cajíng!⁻ gui i Tá[^] Simón do ui~ quiá!⁻ Judas Iscariote:

—Jo tóo` coo^{!~} fí` ni~ ji` quiá!⁻ Fidiée[~] e sii` salmos lala:
'Né~ e jób~ nijé~ ée[^] quiá'r~;
jo jíi^{!~} jaang` ja` ii^{!~} nigüeá`.

Jogui tóo`gui cajo:
'Né~ e jaang`gui i nijmé~ ta~ cuaiñ~ quiá'r~.
Jo lajob tóo~ fí` ni~ ji` quiá!⁻ Fidiée[~].

21-22 'Joba' 'né~ niguíing["] naa' jaang`gui i ningí^{!~} coo^{!~} jneaa~ aa' i ni'íng["] cuaiñ~ quiá!⁻ i Judas Iscariote do, jogui røøb` niguiá~naa' júu[^] jial mi~ cají["]tu Jesús mi~ cang[†] e cajúiñ~. Dsu' 'né~ e líiñí["] jaang` i cangi^{!~} coo^{!~} jneaa~aa' lata~ catí mi~ casée Juan jmíi` quiá!⁻ Jesús jogui cartí mi~ cangáiñ["] fí` niff^{!~}.

Jo lanab cajíng["] Tá[^] Simón casí'r~ jaléng["] i dsea` do ie~ jo.

23 Joba' caguíng["] jaléng["] i dsea` do gáng["] dseañu["]: jaang` i sii` Sé[^] Barsabás jogui sii`bir Justo cajo, coo^{!~} jaang`gui i sii` Matíi~.

24-25 Jo mi~ cang[†] jo, jaléng["] i dsea` do camí'r` Fidiée[~] lala jo cajíñ^{!~}:

—Fí`naa', 'nab` dsea` nicuíi["] dsíi["] dsea` lajaang` lajaaiñ["]. Míi^{!~}naa' 'nab` e niff^{!~} jnea^{!~} i~ lajee[~] laji^{!~} huáang["] i dsea` la nicaguiín["] e ningí'r~ coo^{!~} jnea^{!~},

dsea` guijáng`naa', dsea` ca'uíng`naa' dsea` quiá'~, e ni'líñ` cuaiñ~ quiá'~ i Judas Iscariote do, dsea` nicangáiñ` fí` li~ catíiñ~ uíl~ e dsee~ e ca'eer` do.

26 Jo mi~ cangf jo, cacóor` e quiá'~ ij` nilí` lajee` lají` huáaiñ` do; joba' Matí`bing` calf`~, jo íb` cal'íng` cuaiñ~ quiá'~ i Judas do, jo colíim` canaaiñ` ngír` cóo`~ i dsea` apoo` guijáng` do ladsifi` lado.

2

Mi~ ca'íng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` Jmiguí` quiá'~ Fidiée`

1 Jo mi~ cangf jo, jo cagüeá~ coo` jmií~ quiá'~ dsea` Israel e sii` Pentecostés quiá'~ mi~ catf cincuenta jmií~ e canaang` roo` jalé` e jnir`. Jo ie~ jo, dob nisiseáng` jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` e fí` li~ tñiñ` e seáiñ` do.

2 Jo lajee` teáaiñ`~ e fí` dsíi` sináu`~ jo, coo` canúu`bre e ii` fí` yú` jmigüí` laco`gui ii` mi~ fí` guí` e teá` eáang`, jo coob` mi~ canaang` ii` fí` la'úng` e fí` dsíi` sináu`~ li~ neáaiñ` do,

3 jo cajnéng` coo` e lí`jiu la lí` mi~ sóng` jí` fí` yú`~ gui`~ lajaang` lajaang` i dsea` do. Jo caje` coo` e jo quiá'~ lajaang` lajaaiñ` do.

4 Jo lajob ca'íñ` Jmiguí` quiá'~ Fidiée`~, jo lajaang` lajaam`bre canaaiñ` fé`r` jmíi` e jíe`~ e ja` mi` cuií`~ jéeng`gui lí`~ laco`gui ta` jmoo` e Jmiguí` do jee`~ ír`.

5 Jo ie~ jo teáang` fí`ing` dsea` Israel fí` Jerusalén i jalíng` fí` la'úng` fí` jmigüí` e laco` niomitir` lajíiñ`~ e tñíng` dsea` do fí` jo e jmiféiñ` Fidiée`.

6 Jo mi~ canúur`~ e ii`~ do lafa` e íi` guí`~ jo casitíing` rúiñ` jogui caseáng` rúiñ` ladsifi` lado fí` jo, fí` li~ neáang` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang`~. Jo mi~ caseáiñ`~

lajiiñ' do e fi' jo, ja` ñir' jiali' núur` e nifé' i dsea` do jmíi' quiá'r` lajaang` lajaaiñ`.

7 Jo dsíng'~ cangogá` dsír' jaléng' i dsea` i caseáng' do ie` jo, co' ja` i` dsír' e ninír` jalé` e jo, jo canaaiñ` siiñ` lajee` yaaiñ` lala:

—iDsea` góonaal` dsea` Israel i seeng` fi` Galileabi lajiing` i fé` na!

8 Jo jiali' nuu` naa! e fé'r` jmíi' qui` naa`?

9 Jo jmaquím`bi li` see` naa` lajaang` lajaang`naa!, co` lab néeng`naa` lana dsea` góonaal` dsea` Israel i seeng` fi` Partia, jogui i seeng` fi` Media, jogui dsea` Elam, cóo`~gui dsea` Mesopotamia, jogui cóo`~ dsea` i seeng` fi` Judea, jogui i seeng` fi` Capodocia, cóo`~gui dsea` seeng` fi` Ponto, cóo`~gui dsea` seeng` fi` Frigia cóo`~gui fi` Panfilia li` se` Asia,

10 jogui cajo` dsea` seeng` fi` Egipto, cóo`~gui dsea` seeng` fi` li` se` Libia quiá`~ laco` Cirene jogui quiéem`bi dsea` cajo` i jaliing` fi` Roma

11 i liing` dsea` Israel latí` mi` cangáang`~, jogui i liing`gui jobi nica'uíñ` laco`gui jneaa`aa!, dsea` Israel. Jogui quiim`bi dsea` i jaliing` fi` li` se` Creta cajo` cóo`~gui fi` li` se` Arabia. Jo lajaang` lajaam`baa` nuu` naa! e fé'r` jmíi' qui` ii` e quiá`~ jial laniing` 'gong` Fidiée` cóo`~ jalé` e jmóor` do jee` dsea`.

12 Jo dsíng'~ dsigá` dsír` lajiiñ`, co` ja` ñir` jiali` calí` la do, jo siiñ` lajee` yaaiñ`:

—¿E` uiing` e calí` jalé` e lala, faa`aa`?

13 Dsu` i liing`gui i dsea` i caseáng` do jmineam`breiñ` do jo fé`r`:

—¡Méeb` nica'fiñ` na! ¡E ni'íim`biñ` na! Joba` fé`r` lajo.

Jalé¹ e casí² Tú³ Simón dsea⁴ i teáang⁵ do ie⁶ jo⁷

¹⁴ Jo mi~ canúu⁸ Tú⁹ Simón e fé¹⁰ i dsea¹¹ do lado,
joba¹² caráaiñ¹³ café¹⁴r` uii¹⁵ quiá¹⁶ lajiiñ¹⁷ la'ó¹⁸ calfiñ¹⁹
dsea²⁰ ngí²¹ cóo²² Jesú^s, jo²³ lalab casí²⁴reiñ²⁵ do cóo²⁶
júu²⁷ teá²⁸:

—Dsea²⁹ rú³⁰uu³¹ dsea³² Israel cóo³³gui jaléng³⁴ dsea³⁵
jiéng³⁶ i níneáang³⁷ fí³⁸ Jerusalén la, náu³⁹na⁴⁰ júu⁴¹ e
nifá⁴²a la jogui⁴³ quié⁴⁴na⁴⁵ cuente røø⁴⁶.

¹⁵ Co¹ jnea² ja³ íing⁴naa⁵ laco⁶gui la í⁷ óo⁸na⁹, co¹⁰
ee¹¹bi, nábi nití¹² la ii¹³ ñú¹⁴ la'ee¹⁵.

¹⁶ Jo ja¹ lí² laco³ la í⁴ óo⁵na⁶, co⁷ lanagui⁸ niliti⁹
laco¹⁰gui cajíng¹¹ Joel i¹² café¹³ cuaiñ¹⁴ quiá¹⁵ Fidiée¹⁶
malii¹⁷gui mi¹⁸ cajíñ¹⁹ lala:

¹⁷ Lalab nidsijée¹ mi² ni³jaquiéeng⁴ e ni⁵íing⁶ jmigüí⁷,
co⁸ lalab cajíng⁹ Fidiée¹⁰ malii¹¹gui:

Nicuóø¹²ø Jmiguí¹³ quié¹⁴e laca¹⁵íing¹⁶ dsea¹⁷jmigüí¹⁸;
jogui¹⁹ jaléng²⁰ joo²¹na²² dseañ²³ dseam²⁴ niguiár²⁵ júu²⁶
e fé²⁷r` cuaiñ²⁸ quié²⁹e,

jogui³⁰ jaléng³¹ siming³² niní³³ laco³⁴gui mi³⁵ quir³⁶ jalé³⁷ e
nijmee³⁸e,

jogui³⁹ jaléng⁴⁰ dsea⁴¹ yúu⁴² ni⁴³quí⁴⁴ jalé⁴⁵ e nidsijée⁴⁶
cøøng⁴⁷gui.

¹⁸ Jogui¹ nicuóø²ø jaléng³ dseañ⁴ dseam⁵ i jmoo⁶
lajíi⁷ e iing⁸ jnea⁹ Jmiguí¹⁰ quié¹¹e,

jo¹² lajøb niguiár¹³ júu¹⁴ cuaiñ¹⁵ quié¹⁶e mi¹⁷ nití¹⁸ í¹⁹ lajo²⁰.

¹⁹ Jogui¹ fí² yá³ jmigüí⁴ njmee⁵e jalé⁶ e quí⁷i jmii⁸ e
dsigá⁹ dsíi¹⁰ dsea¹¹,

jogui¹² fí¹³ guóo¹⁴ uó¹⁵ la niní¹⁶ dsea¹⁷ jmi¹⁸øøng¹⁹ cóo²⁰gui
ji²¹ e coo²² jogui²³ niróo²⁴ jmiñi²⁵ e 'ñuu²⁶.

²⁰ Jo jo¹ njneá²gui ji³ iee⁴,

jogui si¹ yúum²bre nijnéiñ³ laco⁴gui la líi⁵ jmi⁶øøng⁷.

Jo nidsijéé' jalé¹ e jo ná²-gui e jmíi³ laniing⁴ 'gøng⁵'
 do
 mi⁶ nijáá'tu Dsea` Jmáang⁷ fí jmigüí la e niq-
 uidsir⁸ í⁹ quiá¹⁰- dsea` jmigüí.

²¹ Jo jaléng¹¹ dsea` i mi¹² jnea~ e njimicóo¹³ ore,
 dsea` íb¹⁴ i nileáng¹⁵ e ja` ni'lín¹⁶ iihuíi¹⁷ mi¹⁸ nití¹⁹ í²⁰
 lajo.

Jo lanab líi²¹ júu²² quiá²³- Fidiéé²⁴ e ca'íng²⁵ Joel
 malí²⁶gui eáang²⁷.

²² Jo lalab cajíng²⁸-gui Tá²⁹ Simón casí³⁰r³¹ dsea` góor³²
 dsea` Israel ie³³ jo:

—Náu³⁴-gui³⁵ jalé¹ e júu²² e nifíi³⁶ i 'ná¹ la. Lajíi³⁷-baa³⁸
 nine³⁹naa⁴⁰ guiá⁴¹ jalé¹ e quíi⁴² Jesú⁴³s i seeng⁴⁴ fí Nazaret jmíi³ jmóor⁴⁵, jo dsigá⁴⁶ dsíi⁴⁷ dsea` cóo⁴⁸ jalé¹
 li⁴⁹ e quíi⁵⁰r⁵¹ jmíi³ jmóor⁴⁵ la'eáang⁵² cóo⁴⁸ Fidiéé²⁴. Joba⁵³
 caline⁵⁴naa⁴⁰ e dsea` íb¹⁴ casíiñ⁵⁵ dsea` do fí la.

²³ Jogui cajáng⁵⁶ dsea` Jesú⁴³s fí jaguóo`na⁵⁷ lí⁵⁸
 laco⁵⁹ nisi⁶⁰í⁶¹ quiá²³- Fidiéé²⁴ lamí⁶² jéeng⁶³gui, co⁶⁴ lajób
 nisi⁶⁵iñ⁶⁶ quiá²³- dsea` do. Jogui 'ná¹ caséng⁶⁷na're
 cartí⁶⁸ cajngang⁶⁹na're e cateáang⁷⁰na'r fí dse⁷¹ crúu⁷²
 la'eáang⁵² cóo⁴⁸ jaléng¹¹ dsea` soo⁷³dsíi⁴⁷ rúng⁷⁴na¹.

²⁴ Dsu⁷⁵ Fidiéé²⁴ cajmíer⁷⁶ e cajíb⁷⁷tu dsea` do, jogui
 caleáam⁷⁸bre dsea` do ni⁷⁹ 'mó⁸⁰, dsu⁷⁵co⁷⁶ ja⁸¹ cuóøng⁸² e
 Jesú⁴³s nijé⁸³gui³⁵ e 'líiñ⁸⁴.

²⁵ Ds⁷⁵co⁷⁶ lalab cajíng²⁸- dseata⁸⁵ quií⁸⁶ii⁸⁷ Daví⁸⁸
 malíi⁸⁹gui³⁵ eáang²⁷ e fé⁹⁰r⁹¹ cuaiñ⁹² quiá²³- Jesú⁴³s mi¹⁸ ca-
 jíñ⁹³- lala:

Contøøm⁹⁴ ñii⁹⁵- e Fí⁹⁶i Fidiéé²⁴quier⁹⁷ nifí³⁶ quié⁹⁸-e la-
 caang⁹⁹ fí lí¹⁰⁰ ngíi¹⁰¹,
 jogui fíbi¹⁰² i to¹⁰³ fííng¹⁰⁴ jnea¹⁰⁵ jié¹⁰⁶ fí lí¹⁰⁷ seen¹⁰⁸,
 joba⁵³ dseáang¹⁰⁹- ja¹¹⁰ e fí lí¹⁰⁷ quié⁹⁸-e jíi¹¹¹ coo¹¹².

²⁶ Jo dseáang¹⁰⁹- eáam⁷⁸ iáang¹¹³ dsii¹¹⁴ cartí⁶⁸ øø¹¹⁵ quiá²³- e
 iáang¹¹³ dsii¹¹⁴ do,

jo contøøm⁻ seen⁻ e ta~ dsii⁻ e jéem` Fí'i jnea~.

²⁷ Co' ja` nicuó⁻ Fidiée[~] fí[~] e nija[~] jnea[~] fí[~] dsí[~] tó[~] ée[~], o'gui[~] nicuór⁻ fí[~] fa[~] lí[~] nijgié[~] lajø ngúu[~] táan[~]n, dsea[~] güeán[~]n i jmoo[~] lajií[~] ta~ e iing[~] ír[~].

²⁸ Co' dsea[~] íb[~] dsea[~] ca'e[~] jnea[~] jial laco[~] niliseen⁻ fí[~] jmigüí[~] cоo'r~,

jo lajoba[~] eáam[~] nili'iáang[~] dsii⁻, co' coliim⁻ niliseen⁻ cоo'r~.

Jo lanab jíi[~] lí[~] júu[~] quiá⁻ dseata[~] quí⁻ ii[~] Daví[~] e café'r[~] cuaiñ⁻ quiá⁻ Jesús.

²⁹ 'Jo fíi[~] guíi 'ná[~], dsea[~] rú[~]naa!, cuóøl[~]tea[~] jnea[~] fí[~] e nifón[~]n 'ná[~] car[~] ngocáng[~] dsii⁻ e i qui⁻ ii[~] dseata[~] Daví[~] do ja[~] fé'r[~] uii[~] quiá'r⁻ 'ñia'r[~], co' e já⁻ba[~] cajúm⁻bre jogui[~] ca'ám⁻bre cajo[~], jo e ée[~] quiá'r⁻ do sijí[~]bí latí[~] lana jee[~] jneaa~aa!.

³⁰ Dsø' i Daví[~] do caliíñ⁻ jaang[~] dsea[~] i café[~] cuaiñ⁻ quiá⁻ Fidiée[~] malíi[~]gui eáang[~], jogui[~] ñí[~]bre guiú⁻ e Fidiée[~] cacuór⁻ dseáng⁻ júu[~] já⁻ quiá'r⁻ e nicuóíñ⁻ jaang[~] lajee[~] i dsea[~] sijur[~] do i nillíng⁻ dseata[~] dsea[~] féng[~] quí⁻ ii[~], dsea[~] lí[~] ii[~] dsea[~] Israel.

³¹ Jo e lafa[~] nijóøb⁻ i dseata[~] Daví[~] do jo café'r[~] uii[~] quiá⁻ Dsea[~] Jmáang⁻, i dsea[~] i casíng⁻ Fidiée[~] fí[~] jmigüí[~] la e quiá⁻ nijib⁻tú dsea[~] do mi[~] ningf[~] e nijúuiñ⁻ ie[~] mi[~] cajíñ⁻ e ja[~] nijé[~] i dsea[~] na fí[~] dsí[~] tó[~] ée[~] quiá'r⁻, o'gui[~] nijgié[~] jalé[~] ngúu[~] táaiñ[~] fí[~] dsí[~] e too[~] ée[~] do.

³² Jo lajob lí[~], co' Fidiée[~] cajmér[~] e cají⁻tú Jesús mi[~] cangf[~] e cajúiñ⁻, jo lajaléb[~] e calí⁻ do neb[~] jneaa~aa[~] lajií⁻naa!.

³³ Jogui[~] mi[~] cangf[~] e cají⁻tur do, cangáiñ⁻ fí[~] lí[~] guiing[~] Fidiée[~] fí[~] ñiff[~] e ngogüeár[~] lí[~] lí[~] dsée[~] laco[~] guiing[~] dsea[~] do. Jo fí[~] job ca'íng[~] dsea[~] do e

Jmiguí e cacuø' Tiquiá'r^ Fidiée^ e laco' nicuø'r^- jaléng^ dsea` quiá'r^- lí^ lacó'gui júu^ e nicacuør' lami^ jéeng'gui. Jo e lab lajii^ e nicañii^- 'ná^ jogui e nicanáu^- na' lajee^ lana.

³⁴ Dsucó' o' i' lii^ dseata^ Daví^ i cangáng^ fí^ ñiff^- la quié^ ngúu^ táaiñ^ do lacó'gui cangáng^ Jesú, dsucó' 'ñiab^ i Daví^ do cajíñ^- lala ie^ jo:

'Ñia^ Fidiée^ casí^r^- Fíi^naa^ jo cajíñ^-:

"Fí^ lab niní^ lí^ - lí^ dsée^ lacó' guin^ n la

³⁵ cartí^ nijmee^ jnea^ e nilináu^ jaléng^ dsea^ júu^ quí^-, jaléng^ i' ní^ níing^ 'ná^."

³⁶ 'Jo güiline^ baa^ guiá^ jaléng^ jneaa^ aa^, dsea^ lí^ ii^ dsea^ Israel, e i^ Jesú ^ cateáang^ 'nú^ fí^ dse^ crúu^ do, íbing^ cacuøøng^ Fidiée^ e líiñ^ Fii^ quiá^- jaléng^ dsea^ jmigüí^, jogui caleáaiñ^ jneaa^ aa^ jee^ dsee^ quí^ ii^ cajo.

³⁷ Jo mi^ canúu^- jaléng^ i^ dsea^ i^ siseáng^ do e júu^ quiá^- i^ Tú^ Simón do, dsíng^ calíiñ^ fi^í^. Joba^ cajming^r^- i^ Tú^ Simón do cóo^~gui i^ dsea^ apóo^ caguisaang^~gui do jo cajíñ^- casí^rein^:

-Dsea^ rú^uu^, ¿e^ mii^ sea^ uii^ quiá^- jalé^ dsee^ e nica'ee^ naa^?

³⁸ Jo cañí^ Tú^ Simón quiá^- jaléng^ i^ dsea^ do jo cajíñ^-:

-'Né^ quí^ jíing^ yaang^na^ fí^ quini^ Fidiée^, jogui nisáng^na^ jmii^ lajaang^ lajaang^na^ lacó^ cuø^ li^ e niliing^na^ dsea^ quiá^- Dsea^ Jmáang^, jo lajoba^ ni'líing^ Fidiée^ jalé^ dsee^ quí^na^, jogui nicuø'r^- 'ná^ Jmiguí quiá'r^- cajo.

³⁹ Jo e Jmiguí e niñíing^na^ do quiá'r^- catíim^ba^ cóo^~gui jaléng^ joo^na^ cajo cóo^~gui lajiing^ jaléng^

dsea` lí^ doñí' jié^ fí' seeiñ`, lí^ lajaléng^ i nisi'íing^ quiá'^ Fidiée^ i ni'uíng^- dsea` quiá'r^-.

40 Jo cóo'^ e júu^ lab jogui cóo'^ e jié^gui cajo e caliúng^ Tú^ Simón jaléng^ i dsea` i caseáiñ^ fí' Jerusalén ie~ jo, jo lalab casí^ reñí^:

— ¡Jáang^ yaang^na' fí' jaguó` Fidiée^ e laco' ja' nigüílíng^na' fí' li^ 'li^ lí^ laco'gui dsilíng^ jaléng^ dsea` dsee^- dsea` qui!

41 Jo lajob jíí^ lí^ júu^ quiá'^ Tú^ Simón e casí^r^- i dsea` do. Jo lajob lí^, jaléng^ i dsea` i já'^ calíng^ lajíí^ júu^ quiá'^ i Tú^ Simón do, cajgáam^ bre jmíi^ e laco' cuø' lí^ e ca'uíng^- dsea` do dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^. Jo ie~ jo 'ní milgui dsea` i ca'uíng^- dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^, jo caquim^'-bre cóo'^ jaléng^ i dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^ cagviaang^gui do ie~ jmíi^ jo.

42 Jogui lajíí^m^ i dsea` do dseáng^ ja` jmítung^ dsíir^ lajíí^ e júu^ e guia' jaléng^ i dsea` apóo^ do, jogui røøb^ jmóor^ jmá'^jiü cóo'^ jalé^ e sea` quiá'r^-. Jogui lajobi cajo e fériñ^ Fidiée^ jogui seáng^ rúiñ^ lajííñ^ do e gó'r^ ir^ coliíng^ e laco' jmiguiéng^ dsíir^ Dsea` Jmáang^.

Jalé^ e guíá^ e ca'éé` la'uui^ dsea` i já'^ calíng^ júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^

43 Jo ie~ jo lajalém^ dsea` dsigá` dsíir^ jalé^ e li^ e quíí^ jmíi^ e jmóo` jaléng^ i dsea` apóo^ do.

44 Jo lajaléng^ i dsea` i njá'^ calíng^ júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^, eáam' guíá^ conrøø^ seeiñ^, jogui jmóor^ jmá'^jiü lajíí^ e sea` quiá'r^ lajaang^ lajaaiñ^;

45 co' 'nñíbre jalé^ e sea` quiá'r^, jo e cuu^- e li'r^ do jmóor^ jmá'^jiü li^ jialco' lí^ 'né^- quiá'r^ lajaang^ lajaaiñ^.

46 Jo lacoo` jmii~ seáng` rúiñ` fí' sináu^ guá'~, jo fí' quiá'~ la'ó` rúiñ` eáam` iáang` dsír` gø'r` ir~ coliing` e ja` jmijløng` yaaiñ~,

47 jogui jmiféiñ` Fidiée`. Jo jaléng` dsea` eáam` guiú~ fé'r` uii~ quiáiñ~, jogui lacoo` jmii~ lacoo` jmii~ jmoo` Fidiée` e fíing`gui dsea` ca'uíñ~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang`.

3

Mi~ ca'láang~ jaang` dsea` jlúung`

1 Jo cоo` jmii~ i Tú^ Simón do cоo`~gui Juan cangolíñ~ fí' guá'~ fé` quiá'~ dsea` góor` dsea` Israel e si` fí' Jerusalén la ii~'ní` e ca'lóo~, co` e oor~ jo tíng` dsea` Israel e dsiféeiñ` Fidiée`.

2 Jo e fí' guá'~ jo dsigüeá` jaang` dsea` i jlúung` latí` mi~ cangáang`~. Jo fí` job dsijéeng` dsea` i dseañu` jlúung`~ do lacoo` jmii~, jo dsiguiéeiñ~ fí' cоo` o'nú~ quiá'~ e guá'~ do e sii` Li~ Niguo`~ e laco` mi'r` jaléng` dsea` i dsitáang`~ fí' jo jalé` e 'nér`.

3 Dsu` mi~ cangáng` i dsea` jlúung`~ do Tú^ Simón cоo`~gui Juan e tí` lí` nidsitáaiñ`~ fí' dsíi` e sináu^ guá'~ do, joba` cajíng`~ i dsea` jlúung`~ do casír`~ i dsea` gáng` do:

—Já` cuó` jnea~ lajíi`~ e iáang` o`?

4 Jo licо` cajóom` Tú^ Simón cоo`~gui Juan i dsea` jlúung`~ do, jo cajíng`~ Tú^ Simón casí`~reiñ`:

—Jøøng` jnea`~.

5 Joba` tiib` cajeiñ`~ do lí`~ eáam` cango'gó` dsír`, co` líiñ~ e liing` ee` nicuób`~ i dsea` do ír`.

6 Joba` casí`~ Tú^ Simón i dsea` jlúung`~ do jo cajíñ`~:

—Ja` oo` cutee` o'gui cunée` fa' e nicuóø^ø 'nø', dsu` lajií` e cuóøng` cuøø^ nicuø`baa: la'eáang` cóo`^ 'ñia` júu^ quiá`^- Dsea` Jmáang`-, dsea` seeiñ` fí Nazaret, ráan`^- jo ngi^-.

⁷ Jo mi` calí` fé` Tú` Simón lajo, catíñ` guoo` dseé` quiá`^- i dsea` jlúung`^- do jo caseang`neiñ`; jo dsifi` lajobj catíng`^- bí` tii`^- i dsea` jlúung`^- do cóo`^gui lutíir`^-.

⁸ Jo lico` ca'íim`^- i dsea` jlúung`^- do, jo dsifi` lajobj casíñ`^-, jo canaaín` ngi`bre jóng. Jo mi` cangí` jo, ca'í`bre cóo`^ i dsea` gáng`^- do fí` dsíí` sínáu`^ guá`^- e ningír`, jo cangáiñ`^- hiñ` fí` dsíí` jo e jmiféiñ` Fidiée`.

⁹ Jo mi` cangá` jaléng`^- i dsea` do e cangií`^- i dsea` jlúung`^- do jogui e jmiféiñ` Fidiée`,

¹⁰ joba` eáam` cango'gó` dsíí`^- i dsea` do, jogui cafóm`bir cajo` mi` cangár`^- e ca'láam`^- i dsea` jlúung`^- do, co` niñib`^- i dsea` do e i dsea` jlúung`^- dob i lamí` gua` e fí` o'ná`^ guá`^- li`^- sii` Li`^- Niguo`^- do e mir` jalé`^- e 'nér`^-.

Mi` café` Tú` Simón júu^ güí`^- quiá`r`-

¹¹ Jo mi` cangí` jo, i dsea` jlúung`^- i ca'láang`^- do dseáng`^- jo` tiúum`bre Tú` Simón cóo`^gui Juan. Jogui lajií`^- i dsea` teáang`^- fí` do ie`^- jo eáam` cango'gó` dsíí`^, jogui canaaín`^- e dsiliíñ`^- e fí` sigui` quiá`^- guá`^- fé`^- do fí` li`^- sii` Ni'náu`^ quiá`^- dseata`^- Salomón, co` fí` job taang`^- i dsea` gaang`^- do.

¹² Jo mi` cangá`^- Tú` Simón e guiliíng`^- jaléng`^- i dsea` do fí` do, joba` casí`^-reiñ` jo cajíñ`^-:

—¿Jiali`^- dsi'gó` óo` 'ná`^, dsea` rú`naa` dsea` Israel, uí`^- e ca'láang`^- i dseañu`^- la? ¿Jiali`^- jøøng`na` jnea`^ gó`naa`? Co` o` jnea`^ dsea` cajmi`leáang`naa`^- i

dseañu' la fa' cōo'~ la'eáang' e 'gøng'naa' o'gui la'eáang' e dsíng'~ jmiféng'naa' Fidiée`.

¹³ Dsu' Fidiée` i cajmiféng' lii~ yáu'~ qui~ii' i sii` Abraham jogui Isáá jogui Jacóó cōo'~ jaléng'gui dsea` áang' qui~naa', íb` Fidiée` i caguiéng` yú'gui i Fí'naa' Jesús i jmoo` lajíl` e iing` dsea` do. Dsu' 'ná' cajáang'na'r fí' quini` jaléng` dseata~, jogui caguijeaang`na'r fí' quini` dseata~ dsea` féng' i sii` Pilato. Jo i dseata~ í lamí~ iin~ e nileám`bre Jesús, dsu' 'ná' ja`cacuó`na' fí' lajo fa' e caleáaiñ` dsea` do.

¹⁴ Jogui lafa' e nilaang`na're dsea` líiñ` jaang` dsea` güeang` jogui éer` røø', dsh' lí`~ riquib` cajmee`na!. Co' 'ná' camí`na' e caláang` jaang` dsea` i 'léé` i nícajngang` dsea` rúng` lafa' e nilaang`na' ír`,

¹⁵ jogui lajobi camí` 'ná' e cajnga' dsea` quiá`~ i dsea` i cuø' jneaa~aa' e see`naa' cøøng` cōo'~ Fidiée` lata~. Dsu' Fidiée` cajmée` e cají`tu dsea` do calé` catú` jee` jaléng` lii~, jo ne~baa' guí~ lají~naa', dsea` líiñ` dsea` apóo`, jalé` e jo.

¹⁶ Dsu'co' e la'eáang' e jáb` calíng` i dsea` jlúung`~ i jøøng` máang`na' la e quiébl` Jesús jmii~ e cajmi'leáaiñ` dsea` do, joba' nicalibíim`túr jogui níca'láam`bre lana lí` laco'gui nícañí`na' na.

¹⁷ 'Jo níñi`baa guí~, dsea` rú`naa' dsea` Israel, e ja` ñíb` 'ná' o'gui dsea` i quié` nifí` qui~ii' ñir` jalé` e cajmee`na' mi` cajngang`na' Jesús.

¹⁸ Dsu' mi` cajngang`na're, job dseáng`~ cajmiti` Fidiée` lajíl`~ júu` e cacuør` lamí` jéeng`gui e caguiá` jaléng` dsea` i café` cuaiñ` quiá`r` mi` cajíñ`~ lala, e dseáng`~ nísi`í`ba' e njinga`~ dsea` quiá`~ i dsea` i sijeeng`naa' fí` jmigüí` la i nisíng` Fidiée` i nileáng`

jneaa~aa' jee~ dsee~ quí~ii'.

19 'Joba' fí~i 'ná' e qui~i~ jíing~yaang~na' fí~ quini~ Fidiée~ jogui~ jáang~yaang~na' fí~ jaguór~, jo~ lajoba' ni'iin~ dsee~ qui~na'. Jo~ jangám~ Fí~naa' Dsea` Jmáang~ nijmér~ e nili'iáang~ óo'na' jogui~ e niliseeng~na' jugui~ júu^ røø` cõo'r~.

20 Jo~ Fidiée~ nisíng~tur Jesús fí~ jmigüí~ la, jo~ dsea` íb` cajo~ i~ caguíng~ dsea` do latí~ mi~ uiing~ e laco~ nilíin~ dsea` qui~ nifí~ qui~ii', dsea` lí~i~ dsea` Israel, lí~ laco~gui~ nicajíñ~ lamí~ jéeng~gui.

21 Dsú~ lajee~ lana, fí~ ñiff~bi~ 'né~ seeiñ~ cartí~ mi~ niguiá~tu~ Fidiée~ guiú~ lajalé~ e sea` fí~ jmigüí~ laco~gui~ too~ fí~ ni~ ji~ quiá~r~ jogui~ laco~gui~ casí~r~ dsea` quiá~r~ i~ café~ cuaiñ~ quiá~r~ malii~gui~ eáang~,

22 lí~ laco~ cajíng~ Moi~ ie~ jo~ ie~ mi~ casí~r~ jaléng~ 'lìi~ dsea` cõøng~ qui~naa' lala: "Fí~naa' Fidiéeb~ niguíng~ jaang~ dsea` lajee~ dsea` góo~naa' i~ nifé~ cuaiñ~ quiá~r~ lí~ laco~gui~ caguíñ~ jnea~ e fá~a cuaiñ~ quiá~r~. Jogui~ 'né~ jmee~na' náu~ba' jalé~ júu~ quiá~r~.

23 Dsúco~jaléng~ dsea` i~ja`nilijíi~ jalé~ júu~ quiá~dsea` do, ni~iim~bre jo~ ni~nám~bre conguia~ jee~ jneaa~aa', dsea` lí~i~ dsea` qui~ Fidiée~."

Jo~lanab cajíng~ Moi~ ie~ jo~.

24 'Jo~ lajiim~ dsea` i~café~ cuaiñ~ quiá~ Fidiée~ malii~gui~ eáang~, canaang~ latí~ cõo~r~ Samuel cartí~ lana, røøb` júu~ caguiar~ quiá~ jalé~ e dsijée~ lajee~ lana.

25 Jogui~'ná~bi~ cajo~ catíng~na' lajíi~ júu~ e cacuø~ Fidiée~ lamí~ jéeng~gui~ la'eáang~ cõo~r~ dsea` i~caguia~ júu~ quiá~r~. Jogui~nicatiim~bi~'ná~ cajo~ júu~ e nisilí~ quiá~ Fidiée~ cõo~r~ jaléng~ 'lìi~ dsea` cõøng~ qui~ii'. Dsúco~ Fidiée~ casí~r~ Abraham ie~ malii~ do mi~

cajíñ'~ lala: "Ni'ee`e guiá~ cóo!~ lajiing` dsea` seeng` fí` la'úng` fí` jmigüí` la'eáang` cóo!~ jaang` dsea` sijú!~ i` nijáá` mi` nití` í` lajo." Jo lajob cajíñ'~ Fidiéé` casír` Abraham ie~ jo.

²⁶ Jo mi` cangf` e cajmijí`tu Fidiéé` i jór` Dsea` Jmáang` do, la'uii` casíñ` dsea` do jee` jneaa`aa`, dsea` líi` dsea` Israel, e lacó` niñíng`naa` e ni'náng`naa` jee` jalé` e 'li` e jmoo`naa` lajaang` lajaang`naa`!

Jo lanab líi` jalé` júu` e caguiá` Tú` Simón ie~ jo.

4

Mi` caguiéng` Tú` Simón cóo!~gui Juan fí` quini` dseata`

¹ Jo lagui'ná`bi fé` Tú` Simón cóo!~gui Juan júu` quiá'r` fí` quini` jaléng` dsea` e fí` guá`~ fé` quiá`~ dsea` góor` dsea` Israel do, mi` caguilíng` jmidsea` cóo!~gui i fí` quiá`~ dsea` jmoo` í` guá`~ do jogui cóo!~bir dsea` Israel i líng` dsea` saduceo cajo.

² Jo jaléng` i dsea` í` eáam` liguíñ` dsu` e Tú` Simón cóo!~gui Juan ngir` ta` e` dsea` e quiá`~ jí`tu jaléng` dsea` mi` ningf` e júuiñ`~ lí` lacó`gui calf` cóo!~ Jesús.

³ Jo casam`~bre i dsea` gáng` do dsif` lado uíl`~ e jo, jo catáng`neiñ` 'næñí` e lacó` niqid-sir` í` quiáiñ`~ do mi` nijneá`, co` nicalóob` mi` casang`~neiñ` do.

⁴ Dsu` fíim` jaléng` dsea` i nicanúu` e júu` e guia` dsea` do nicajám` yaaiñ` fí` jaguó` Jesús, jo lajíi`~ dseañ`bi cadsíñ` jíu` ja` 'ñiá` mil la'ó` ca'uíñ` dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang` ie~ jo.

5 Jo mi~ cajneá~ e jmii~ jo, caseáng~ jaléng~ dsea` quié~ nifí~ quiá~ dsea` Israel fí~ do fí~ Jerusalén cóo~gui jaléng~ dsea` cóong~ quiá~r~ jogui jaléng~ tifa~ quiá~ júu~ quiá~ ta~ quiá~ dsea` Israel.

6 Jo jee~ job quiéeng` Anás i líng` dsea` mogui~ quiá~ jaléng~ fí~ jmidsea` quiá~ dsea` Israel, jogui jmidsea` Caifás, jogui Juan, jogui Jaang~, lí~ lajaléng~ dsea` sínú~ cagviaang~gui quiá~ i dsea` mogui~ quiá~ jaléng~ fí~ jmidsea` do.

7 Jo jaléng~ i dsea` i caquiá~r~ ta~ e nitóør` Tú~ Simón cóo~gui Juan fí~ jee~ lí~ teáaiñ~, jo fí~ jee~ job casíñ~ dsea` do, jo lalab cajming~r~ dsea` do ie~ jo, jo cajíñ~:

—¿I~ nicacuø~ 'ná~ fí~ e cajmi'leáang~na' i dsea` na?, qsi ¿i~ júu~ quiá~ é?

8 Jo co' Tú~ Simón eáang` jmicóo~ Jmiguí~ quiá~ Fidiée~ quiá~r~, joba` cañíir` quiá~ i dsea` góor` do jo cajíñ~ casí~rein~:

—E laba` fí~i 'ná~, jaléng~ dsea` teáang~na' nifí~ quií~ii~, cóo~gui jaléng~ 'ná~, dsea` cóong~ quií~ii~,

9 co' 'ná~ jming~na' quiá~ jalé~ e guiá~ e nicajmó~naa' cóo~ i dsea` lami~ jlúung~na e laco` nilíñí~na` jial calí~ e ca'láaiñ~.

10 Joba` njmó~ jnea~ júu~ fí~ quini~ 'ná~ e laco` niline~naa' cóo~gui dsea` Israel cagviaang~gui e i dseañ~ i sing~ quini~naa` lají~naa` la'ó~ téé~naa` la ca'láaiñ~ la'eáang` cóo~ Dsea` Jmáang~ i seeng` fí~ Nazaret, i dsea` i cateáang~ 'ná~ fí~ dse` crúu~ do, jogui i cajmijí~tu Fidiée` calé~ catú~.

11 Jo 'ná~ i óo`na` e i Jesús do líñí~lafa` coo` cuu~ e ja` ta~ líng~ quiá~ tii~ fí~, dsu` o` já~ e lajo, dsu`co`

dsea` do lanagui nilíiñ` lafa' e cuu~ e niing`gui lajee` lajalé`.

12 Jo jíi' i Jesús dob dsea` cuóøng` nileáiñ` jneaa`aa' jee` jalé` dsee` quí`naa', co' jo` i seeng` i jiéng`gui fí` la'úng` fí` jmigüí` fa' e nicacuóøng` Fidiée` i nileáng` jneaa`aa' jee` dsee` quí`ii'.

13 Dsú' mi` cangá` jaléng` dsea` i teáang` nifí` quiá`- dsea` Israel do e eáang` ja` 'gó` Tú` Simón cóo`gui Juan e fé'r` jalé` júu` quiá`- Dsea` Jmáang`, joba`eáam`cangogá`dsíi` i dsea`do mi` canúur` jial tiíng` Tú` Simón fé'r`, co` niñi`bre e ja` 'ga` lí` mi` jmitíng`dsea`do, joba`calilír`e dsea`cangi`cóo`Jesús liiñ` do laji`huáaiñ`.

14 Jo jíi' ja` e bí` sea` quiá`- i dsea` do fa' e nijmér` dsee` quiáiñ` do, co` jee` dob sing` i dsea` i nica'láang` do.

15 Joba`caquiú` i dsea`quié`nifí`do ta`e ca'uøøm` Tú` Simón cóo`gui Juan fí` caluu`lajee`cateá`fí`quini` i dsea`fííng` i siseáng` do. Jo mi`cangí`jo, jo canaang` i dsea` i siseáng` do sfiíñ`lajee`yaaíñ`jo sí`rúiñ`:

16 —¿E` nijmó^oo` cóo` i dseañu`gáng` na? Co`lajiím`dsea`seeng`fí`Jerusalénñir`e nicajméeiñ`lí`lajíi` e cangiíiñ` e tiiíñ`, jo ja`cuóøng`fél`naa`e o`já`- e jo.

17 Jo e laco`jo`nini`-gui`lajíi`-júu`e guiar`do jee`jaléng`dsea`, joba`nité`baa`fø`quiá`r`e laco`jo`ning`guir`guiar`júu`cuaiñ`quiá`- i Jesús do.

18 Jo lajob cajmér`; catób`-tureiñ` do e fí` lí`siseáng` i dsea`fííng` do, jo caquiú`r`ta`quiáiñ`- do e jo`ee`nifé`guiíñ`o`gui`ni`é`guiíñ`do jíi`coo`júu`cuaiñ`quiá`- Jesús.

19 Dsu' i Tú[^] Simón do cóo^{!~}gui Juan cañíir[~] quiá^{!~}
i dseata[~] quiá'r⁻ do jo casf^{!~}reiñ[!]:

—Íi[~] óo' 'ná^{!~} yaang[~]na[!] jial e guiá^{!~}gui, ¿su
guiá^{!~}gui e nijmití[~]naa[!] lajíi^{!~} ta[~] quiá^{!~}'ná^{!~} laco^{!~}gui
e nijmití[~]naa[!] la'uii[~] ta[~] quiá^{!~}? Fidiée[~]?

20 Co[!] ja[~] cuóøng[~] e nitú[^] jnea^{!~} e nifé^{!~}naa[!] lajíi^{!~} e
nicane[~]naa[!] jogui lajíi^{!~} e nicaná^{!~}naa[!] quiá^{!~} Jesús.

21 Jo mi[~] canúu⁻ jaléng[!] i dsea[~] i quie[!] nifí[~] do
jalé[!] e júu[^] jo, caleáb^{tu} casf^{!~}reiñ[!] do e liing[~] ee[~]
nijmeáng^{!~}neiñ[!]; dsu' ja[~] cateá[~] dsíir[!] fa[!] cajmér[~]
lajo, jo catiúum⁻breiñ[!] do, co[!] ja[~] cadse^r jial uiing[~]
e nijmér[~] lajo, co[!] lajíi^m dsea[~] i teáang[~] do ie[~] jo
jmiféiñ[!] Fidiée[~] quiá^{!~} lajíi^{!~} e calf[~] do ie[~] jmíi[~] jo.

22 Jo i dseañ^u[!] i ca'láang[~] la'eáang[~] cóo^{!~} güea^{!~}
quiá^{!~} Fidiée[~] do ningóor[!] líi[!]gui tuló[~] jíi[~].

*Mi[~] cami^{!~} dsea[~] quiá^{!~} Dsea[~] Jmáang[~] Fidiée[~] e
nijmícóo^{!~} i quiá'r⁻*

23 Jo mi[~] ca'uøøng[~] Tú[^] Simón cóo^{!~}gui Juan e
fi[~] li[~] siseáng[!] dsea[~] do co[!] nisilaam⁻bre, joba[!]
caseáng^{!~}tu rúiñ[!] cóo^{!~} jaléng[!] i apoo[!] rúiñ[!]
caguisaang[~]gui do, jo cajmea[!]reiñ[!] júu[^] jalé[!] e
cajíng[!] jaléng[!] fii[~] jmidsea[~] quiá^{!~} dsea[~] góor[!] dsea[~]
Israel cóo^{!~}gui jaléng[!] dsea[~] cóøng^{!~} quiá'r⁻.

24 Jo mi[~] cató[!] jma[!] rúiñ[!] e júu[^] do, jo caféiñ[!]
Fidiée[~] conguia[!] lajíiñ[!] do jo cajíñ^{!~}:

—Fíi[~]ii[!], 'nub[!] dsea[~] cajmee[!] yá^{!~} jmigüi[!] cóo^{!~}gui
guóo^{!~} uó[!] jogui jalé[!] jmíi[!] líi[!] lajalé[!] e sea[~] quiá^{!~}
laca[!]ing[!] laca[!]ing[!].

25 Jo lalab casíi^{!~} 'nu' i dseata[~] Daví^{!~} i cajmée[!]
lajíi^{!~} e iing[~] 'nu' do, jo la'eáang[~] cóo^{!~} Jmiguí[!] quiá^{!~}
cajme^r lala:

Ja` dseeng` e niliguíing` jaléng` dsea` jmigüí` quiá`-
Fidiée`.

Ja` e ta~ íing` e nijmé` dsea` Israel e ni!`- dsíir` jalé`-
e ja` ta~ íing`.

26 Co` lajaléng` dseata~ dsea` féng` i quiá` ta~ fi`
jmigüí` la jmicóong` yaaiñ` fi` quini` Fidiée`,
jo coliim` cóo` i dsea` quié` nifí` qui`-ii` 'ní` níñ`-
'ná`, Fíi`naa!',
coliing`gui cóo` Dsea` Jmáang` i nicaguíin`-
'ná`do.

Jo lanab cajme` i dseata~ Daví`^ do.

27 Jo síi`naa' 'ná`, Fíi`naa', e lajob calí` mi`
dseata~ Herodes cóo`gui dseata~ Poncio Pilato
caseáng` rúiñ` fi` la fi` Jerusalén cóo` jaléng` dsea`
i ja` líng` dsea` Israel cóo`gui jaléng` dsea` góo`naa'
dsea` Israel, e cajmér` 'ní` níñ` Jóo` Jesús i
güeang` i jmoo` lajií` e iing` 'ná` do i caguíin` do.

28 Jo jaléng` i dsea` do nicajmér` jalé` e na, co`
lajob si`í` quií` 'ná` e nidsijée` jalé` e na, jo nicalitib`
lana.

29 Jogui lana, Fíi`ii', 'ná`bí dsea` ninuu` jalé` e ga`
e fé` i dsea` do uií` qui`-ii', joba` mifí`naa' 'ná` e
nicuó`ba` bí` jaléng` jnea`^, dsea` jmoo`naa` lajií`^
e iin`^, e niguiá`guí` júu` quií`- e ja`'gó`naa'.

30 Jogui jmicóo` jnea`^ cóo` güea`^ quií`- cajo
e quií`naa` jmíi` nijmi`leáang`naa` jaléng` dsea`
dséé` jogui e nijmó`naa` jalé` e li` jogui jalé` e
quií`naa` jmíi` la'eáang` cóo` Jóo` Jesús i güeang`
do.

Jo jíi`^ lanab líi` júu` quiá`- i dsea` apóo` do e
caféiñ` Fidiée` ie` jo.

31 Jo mi` cató` féng` i dsea` apóo` do Fidiée` dsíi`
ladob cajlé` fi` li` siseáng` lajiíiñ` do. Jo Jmiguí`

quiá'⁻ Fidiée` eáam' jmicóo'⁻ quiá'r⁻ lajiiñ` e laco⁹
guiar' júu^ quiá'⁻ Fidiée` fi' ni~ fii` e ja` 'gó'r` jii'⁻
capí'⁻.

*Jalé' e sea` quiá'⁻ dsea` quiá'⁻ Dsea` Jmáang⁻ lí' e
røøb` quiá'r⁻ lajiiñ`*

³² Jo eáam' fiiŋ' jaléng' dsea` quiá'⁻ Dsea` Jmáang⁻, jogui røøb` dseáng'⁻ siiñ` jogui røøb` éer` lajaléiñ' do. Jo jii'⁻ jaaiñ' do ja` jmóor` e lajií'⁻ e sea` quiá'r⁻ lí' quiá'r⁻ yaaiñ~, co^l jalé' e jo røøb` quiá'r⁻ lajiiñ`.

³³ Jogui i dsea` apóo^ do eáang'gui nisea` bí quiá'r⁻ e Guiar' júu^ quiá'⁻ jial mi^l cají'tu^l Fí'naa^l Dsea` Jmáang⁻ mi^l cangí e cajúiñ⁻; jogui Fidiée` eáam' jmicóo'r⁻ lajiing` i dsea` do cóo'⁻ güea^l quiá'r⁻.

³⁴ Jo lajiiñ` i dsea` do sea`ba' e 'nér⁻, co^l jaléng' i óo` uó⁻ osi 'nur^l é, joba' 'nii^lbre e jo, jo e cuu⁻ e lí'r^l do fi' jaguo^l i dsea` apóo^ dob ngiiñ`.

³⁵ Jo í'guib nijmé⁻ jmá'⁻ji^l lajee` lajiiñ' do lí'⁻ jialco' li^l lí' quiá'r⁻ lajaang` lajaam`bre.

³⁶ Jo lajob cajo cajmée` jaang` dsea` Israel i líng` dsea` levita i sii` Sé` i niseeng` fi' coo` li^l sii` Chipre. Jo i dsea` í calisír` quiá'⁻ i dsea` apóo^ do Bernabé, e guóng` dsea` i jmicóo'⁻ jaléng` dsea` rúng`;

³⁷ jo i dseañ^l la ni'oo`bre coo` uó^l, jo ca'nii^lbre^l do, jo e cuu⁻ e calí'r⁻ quiá'⁻ e uó^l e ca'níir^l do, fi' jaguo^l i dsea` apóo^ dob caguiar` laji^l.

5

Dsee⁻ e ca'ée` Ananías cóo'⁻ Safira

1 Jo mi~ canḡ̄gui lajō, ca'nñib` jaang` dseañu` i sii` Ananías coliing~ cóo!~ dseamf quiá'r~ i sii` Safira coo` uó~.

2 Jo røob` casíng~ i dseañu` do cóo!~ dseamf quiá'r~ e caje'bre cóo!~ condseá!~ e cuu~ e calf'r~ do, jo dsu jíi!~ condseá!~ba' cacuø'r~ i dsea` apóo~ do.

3 Joba' lalab casí!~ Tú^ Simón i Ananías do jo cajín!~:

—Ananías, ¿jiali!~ cacuøø!~ fí~ uø!~ e ca'í!~ fii~ i ling!~ i sii` Satanás fí~ o!~ e cajmee!~ adseaan!~ quiá!~ Jmiguí~ quiá!~ Fidiée~, jogui cajé!~ cóo!~ condseá!~ e cuu~ e calf'~ quiá!~ uó~ e ca'nñi!~ do?

4 ¿Su o!~ quií!~ e uó~ do? Jogui mi~ canḡ̄ e ca'nñi!~, ¿su o!~ quií!~ e cuu~ e calf'~ do? ¿Jiali!~ ca'í~ o!~ e cajmee!~ lajō? Jo o!~ jíi!~ cóo!~ jnea!~, dsea` apóo~, nícajmee!~ adseaan!, co!~ cóo!~ Fidiéeb` dsea` nícajmee!~ lajō.

5-6 Jo mi~ calf'~ núu~ Ananías e júu^ jo, dsifí~ lajōb caquíñ!~ jo cajúm~bre. Jo mi~ canḡ̄ jo, caguiliing~ tú~ 'ní~ míng!~ siming!, jo caquíñ!~ 'mi!~ i 'líi~ Ananías do jo cangojéeng~neiñ!~ fí~ li~ ca'áam~breiñ!~ do. Jo jaléng~ dsea` i caliñí~ lajíi!~ e calf'~ do ie~ jo dsíng!~ cafóiñ!~.

7 Jo mi~ canḡ̄ 'ní~ oor~ lajō, caguiéng!~ dseamf quiá!~ Ananías fí~ jo, jo jíi!~ ja` ñir` jalé!~ e nícalf'~ do.

8 Jo cajmingf!~ Tú^ Simón i dseamf quiá!~ 'líi~ Ananías do jo cajín!~:

—Jmée!~ jnea~ júu^, ¿su ca'nñi!~ba' e uó~ do cóo!~ jíi!~ 'móo!~ e nícafée!~na' do?

Jo cañíi` i dseamf do:

—E já!~, lajōb calf'~, co!~ ca'nñi!~baa' cóo!~ jíi!~ e 'móo!~ jo.

9 Joba' casí^l Tú[^] Simón i dseam^f do:
 —¿Jialí^r casiing[~]na' røø^r cóo^l[~] dseañ^u quií^l[~]
 e cajmee[~]na' adseaang[~]na' quiá^l[~] Jmigui^r quiá^l[~]
 Fidiée[~]? Lana dob nijalíng[~] i siming[~] i cango'áang[~]
 dseañ^u quií^l[~] do, jogui^r 'n^ugui nijéiñ[~] e nidsi'áaiñ[~]
 lana.

10 Jo dsifí laj^ob caquíng[~] i Safira do uii[~] tii[~] Tú[^]
 Simón e ni'líim[~]bre. Jo mi^r caguilíng[~] i siming[~] do,
 ni'líim[~] i dseam^f do. Jo cangojéem^rbreiñ[~] do fí^r li^r
 ca'áaiñ[~] jo cataiñ[~] cáang^r e li^r ca'áng[~] i'líi[~] dseañ^u
 quiá'r[~] do.

11 Jo lajíing[~] dsea` quiá^l[~] Dsea` Jmáang[~] i teáang[~]
 do ie^r jo cóo^l[~]gui jaléng[~] dsea` i caliñí^r jalé^r e calí^r
 do, eáam^r cafóiñ[~].

Jalé^r e li^r e quií^l[~] dsea` apóo^r jmíi[~] e cajméer^r

12 Jo mi^r cang^f jo, jmiguiab^r jalé^r li^r e quií^l[~] jmíi[~]
 cajmée^r i dsea` apóo^r do jee^r jaléng[~] dsea`. Jo lajíim[~]
 i dsea` quiá^l[~] Dsea` Jmáang[~] do seáiñ[~] fí^r guá^r
 fé^r quiá^l[~] dsea` Israel li^r sii^r Ni'núu^r quiá^l[~] dseata^r
 Salomón.

13 Dsu^r jíi^l[~] jaang^r dsea` jiéng[~] ja` teá^r dsíir^r e nid-
 sitáaiñ[~] cóo^l[~] i dsea` do doñí^r fa^r eáam^r jmi^rgó^rrein[~]
 do.

14 Jo lajee^r jo ngóo^r lifíim[~] jaléng[~] dsea` i jáng[~]
 yaang^r fí^r jaguo^r Dsea` Jmáang[~], do dseañ^u jogui
 dseam^f.

15 Jo jaléng[~] dsea` uóøiñ^r jaléng[~] dsea` dsée^l[~]
 quiá'r[~] e dsíiñ^r ni^r 'ma^r, jo dsijéeiñ^r fí^r jee^r 'núu^r e
 laco^r mi^r ningíng[~] Tú[^] Simón fí^r jo, fa^r jíi^l[~] capí^l[~] i^l[~]
 quiá^l[~]bre nití^r li^r teng[~] jaang^r gáang[~] i dsea` dsée^l[~]
 do, jo lajob ni'leáaiñ[~] do.

16 Jogui fíi^m[~] dsea` i seeng^r fí^r jalé^r fí^r e téé^l[~] quiá^l[~]
 Jerusalén dsilíiñ[~] fí^r jo e jéeiñ^r jaléng[~] dsea` dsée^l[~]

quiá'r~ cój~gui jaléng~ dsea` i jée' i 'ling~ quiá'-. Jo lajaléng~ i dsea` do 'láam~bre.

Mi~ cangotáang~tu i dsea` apóo^ do fí~ dsí~'nñí~

17 Jo i dsea` mogui~ quiá'~ jaléng~ fí~ jmidsea` quiá'~ dsea` Israel cój~gui jaléng~ dsea` Israel i líng~ saduceo eáang` calí~ dsihuñiñ~ quiá'~ i dsea` apóo^ do cój~ jalé~ e jmóoiñ~ do.

18 Joba' casam~-bre i dsea` apóo^ do, jo catáng~neiñ~ fí~ dsí~'nñí~ quiá'~ fí~.

19 Dsu' lajee` teáaiñ~ e dsí~'nñí~ dob, casíng` Fidiée` jaang` ángel quiá'r~, jo íb` i caneáá` jñí~ quiá'~ e 'nñí~ do lajee` uóø~, jo ca'uóøm`bre i dsea` apóo^ do, jo mifíng` casí~rein~ do lala:

20 —Güillíng~tu! fí~ dsí~'guá'~ fé~ do quí~na!, jo güisí~tu! jaléng~ dsea` fí~ jo jial laco~ niliseeiñ~ cøøng` cój~ Fidiée` lata~.

21 Joba' mi~ cajneá~ e jmi~ coó~gui do, ee~gui cangolíng~ i dsea` apóo^ do fí~ lí~ si~ e guá'~ fé~ do quiá'r~, jo cangotáiñ~ dsí~, jo canaaiñ~ e'r` jaléng~ i dsea` i caseáng~ fí~ jo lí~ laco~gui ta~ caquiñ~ i ángel do.

Jo lajee` jo, i dsea` mogui~ quiá'~ jaléng~ fí~ jmidsea` do cój~gui jaléng~ dsea` quiá'r~ i teáang`gui do, cató'r` jaléng~ dseata~ i quié` nifi~ quiá'~ dsea` Israel. Jo mi~ nísiseáiñ~ lajaléiñ~ do, cahuñ~ ta~ e nidsítée` i née` ni~ guá'~ do i apóo^ i teáang~ dsí~'nñí~ do, jo nidsijgeáang~neiñ~ e fí~ lí~ siseáng~ dsea` do.

22 Dsu' mi~ caguillíng~ i dsea` née` ni~ guá'~ i si'í~ ngotée` i dsea` apóo^ i teáang~ fí~ dsí~'nñí~ do, jo mi~ caguillíñ~ fí~ jo, jo` ii~ cadséiñ~ jíi~ jaang`. Jo

caquim'~bre e quiéer` e júu^ do fí' quini~ i dsea` siseáng' do jo lalab casf'~reiñ':

23 —Mi~ caguié~naa', dseaáng'~ jni~ guiáb~ jni~ quiá'~ e 'nueñí~ do, jogui i 'lée~ i jmoo`~ í~ do, dob teáaiñ~ fí' quini~ jni~; dsu' mi~ caneá~naa', jii~ jaang` jo~ iij~ seeng` fí' dsí~ jo.

24 Jo mi~ canúu~ i fui~ jmidsea` do cóo~gui dsea` mogui~ i fui~ i née~ ni~ guá'~ fé~ do e júu^ jo, joba' canaaiñ~ siiñ~ e~ nidsjéé~ quiá'r~ cóo~ i dsea` góor` do.

25 Jo lajee~ jo, coo` caguiéb~ jaang` dsea` i quié júu^ e fí' li~ siseáng' dsea` do, jo lalab casf'r~ dsea` i:

—I dsea` i cateáng' 'ná~ 'nueñí~ do, dob niteáaiñ~ fí' dsí~ sináu~ guá'~ fé~ quií~na' lana e e'tur.

26 Joba' cangolíng~ i fui~ née~ ni~ guá'~ do cóo~gui jaléng~ dsea` quiá'r~ e cango'néem~breiñ~ do. Jo mi~ cadséng~neiñ~ do, ja` ee` cajmeáiñ~ jii~ coo~, co` gó~bre fíng casílló~ i dsea` i teáang~ do cuu~ ír`.

27 Jo cató~breiñ~ do fí' li~ siseáng~ i dseata~ i quié nifí~ quiá'~ dsea` Israel. Jo mi~ caguilíñ~ fí' jo, lalab casf'~ jaléng~ i dsea` mogui~ quiá'~ jaléng~ fui~ jmidsea` do ír`:

28 —Jnea~^ nicaté~^baa' fó~ quií~na' jéeng~gui e jo` ni'é~na' jaléng~ dsea` cuaiñ~ quiá'~ i dsea` gó~naa' i sií~ Jesúz do, jo jóø~na' lana e fí' latøøm~ fíi~ Jerusalén nicaguiá~na' e júu^ jo, jogui la quié~gui jnea~^ iiing~na' cuó~na' dsee~ cuaiñ~ quiá'~ e ca-jnga~ dsea` quiá'~ i Jesúz do.

29 Joba' cañíi~ Tá~ Simón cóo~ i apóó~ caguiang~gui do, jo cajíñ~ casf'r~ i dsea` góor` i siseáng' do:

—Laniing[~]gui eáang[~] 'né[~] e jmití[~]naa[~] jalé[~] ta[~] quiu[~] Fidiée[~] laco[~]gui e nijsmití[~]naa[~] ta[~] quiu[~] jaléng[~] dsea[~]jmigüi[~].

³⁰ Co[~] i Fidiée[~] i jmiféng[~] 'lifi[~] dsea[~] cōøng[~] qui[~]naa[~] do, dsea[~] f[~]bing[~] cajmée[~] e cají[~]t[~] Jesú^s, i dsea[~]góo[~]naa[~] i cajngang[~]na[~] fí[~] dse[~] crúu[~] do.

³¹ Jogui Fidiée[~] nicaseáng[~]neiñ[~] do, jogui nicaguiéeiñ[~] li[~] li[~] dsée[~] laco[~] guiiñ[~] 'ñia'r[~], jogui nicacuø[~]reiñ[~] do ta[~] e nicár[~] nifí[~] quiá[~] dsea[~] jmigüi[~], jogui e leáiñ[~] dsea[~] jee[~] jalé[~] dsee[~] quiáiñ[~]. Jogui cajmée[~] Fidiée[~] lajo e laco[~] niquí[~] jíng[~] yee[~]naa[~] fí[~] quinir[~], jneaa[~]aa[~] dsea[~] lí[~]ii[~] dsea[~] Israel, jo lajoba[~] ni[~]íñ[~] dsee[~] qui[~]ii[~].

³² Jo neb[~] jnea[~] guiá[~] la'uiing[~] e júu[~] jo lí[~] laco[~]gui la ñí Jmigui[~] quiá[~] Fidiée[~] cajo, jo e Jmigui[~] jo e nicacuø[~] Fidiée[~] jaléng[~] dsea[~] i náu[~] júu[~] quiá'r[~].

³³ Jo mi[~] canúu[~] i dsea[~] Israel i siseáng[~] do lajíi[~] júu[~] quiá[~] i dsea[~] góor[~] Tú[~] Simón do, dsifí[~] ladob caliguíiñ[~] jo cartí mi[~] iiñ[~] njingám[~]breiñ[~] do.

³⁴ Ds^u' jee[~] i dseata[~] i siseáng[~] do niquiéeng[~] jaang[~] dsea[~] Israel i líng[~] dsea[~] fariseo i sií[~] Gamaliel, jo líiñ[~] jaang[~] tifa[~] quiá[~] júu[~] quiu[~] ta[~] quiá[~] dsea[~] góor[~], jo eáam[~] jmi[~]gó[~] jaléng[~] dsea[~] i tifa[~] do. Jo i tifa[~] do caróor[~] li[~] guiiñ[~] jo caquiur[~] ta[~] e ca'uøøng[~]tea i dsea[~] apóo[~] do e li[~] siseáiñ[~] do.

³⁵ Jo mi[~] cang[~] jo, i tifa[~] fariseo do casí[~]r[~] jaléng[~] i dsea[~] i siseáng[~] do ie[~] jo, jo cajíñ[~]:

—Dsea[~] góo[~]naa[~] dsea[~] Israel, ñiing[~] óo'na[~] cōo[~] jalé[~] e i[~] óo'na[~] njmee[~]na[~] cōo[~] i dsea[~] góo[~]naa[~] na.

³⁶ Téé[~] óo'na[~]ie[~] ningóo[~]jíu[~] do caseáang[~] i dseañ^u i sií[~] Teudas do teá[~] 'ñia'r[~] e jíñ[~] e líiñ[~] jaang[~]

dsea` laniing`, jo fíim` dsea` caligóin` lí^ li' quiá` ciento dsea`bing` cangotáang` cóo'r~ ie~ jo. Dsu` cajngam` dsea` i Teudas do mi` cangí` jo, jogui jaléng` dsea` quiá'r` casojóm`bing` do, jo jíi` jo cadséng` quiá'r`.

37 Jo mi` cangí`gui lajo, coo`jmíi` e calí`ing` dsea` caroo` jaang` dseañu` i sii` Judas i seeng` fí` Galilea i cajíng`- e líiñ` jaang` dsea` laniing`; jo fíim` dsea` calí`r` i caligóng` ie~ jo. Dsu` mi` cangí`gui lajo, dseab` cajnga` quiá'r` cajo, jogui jaléng` i dsea` quiá'r` do casojóm`biñ` do cajo.

38 Joba` fíi` jnea` 'ná` e tiúung`na` jaléng` i dsea` na, jo ja` quíng`na` jíi` coo` cóo'r~. Co` faco` e júu` la quiá`- lajíi` yaang` dsea` jmigüi, cuóøm`bi ningíng`.

39 Dsu` song e júu` la e quiá`- Fidiée` , joba` ja` quií`- jmíi` nilí` 'ná` e ni'íing`na`. Joba` fíi` i 'ná` e ñiim` óo'na`, jo jie` mi` jmee`na` e teáang`na`ga`uui` quiá`- Fidiée` .

Jo mi` calí`- e fé` i tifa` Gamaliel do e júu` jo, ca'ím` i dsea` do júu`.

40 Jo catób`-tur i dsea` apóo` do calé` catú`- fí` li` siseáng` i dsea` fíing` do; jo mi` niteáaiñ`- do, jo cabóøng`neiñ` jogui ca'íi`-tur `goo` quiáiñ`- do e jo` niguiá`guíiñ` do júu` quiá`- i Jesús do. Jo mi` cangí` jo, jogui`ba` caleáang`neiñ` do.

41 Jo ca'uøøm` i dsea` apóo` do e fí` jo e iáang` dsíir` , co` Fidiée`bing` i nicacuø` ír` e laco` nidsingíiñ` iihuí` uíi` Jesús.

42 Jo canaang`tu i dsea` apóo` do e e'r` jaléng` dsea` júu` quiá`- Jesús laco`jmíi` , jogui`guiar` jalé` e júu` do fí`dsíi` sinúu` guá`- fé` quiá`- dsea` Israel e

si' fí' Jerusalén jogui lajobi lacaang' fí' sináu^ quiá'^ dsea` cajo.

6

Mi~ ca'náaiñ~ guiáng~ dsea` i nijmicóo~ quiá'^ e nilí~guiée^ jalé^ e 'né~

¹ Jo ie~ jo, eáam' ngofíing' dsea` i jáng' yaang~ fí' jaguo` Dsea` Jmáang~; joba' i dsea` i fé` jmíi' griego canaaiñ` jmiquím` dsíir' quiá'^ i dsea` Israel i fé` jmíi' hebreo, jo fé'r` e jaléng` dseamí griego i 'nú` ja íñ` røø` lajíi` e ngúiñ` e 'nér` lacoo` jmíi`.

² Joba' caseáng` i dsea` guitúung` do lajaléng` dsea` i nilíing` dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang` jo casí` reiñ` do jo cajíi`:

—Ja` dseeng` e jnea'^ nitú^naa' e guia`naa' júu` quiá'^ Fidiée` e laco' nijmó^naa' guiée^ lajíi` e sií` niñíing`na'.

³ Joba' fíi` i 'ná', dsea` rú`naa' dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang~, 'néeng` rúng`na` lajee` la'o` yaang`na` guiáng` dseañu` i la'o` nícuíng` rúng`na` røø`cóo` jogui ningáng`na` quiá'^ rúng`na` jogui i la'o` nijmicóo` Jmiguí` quiá'^ Fidiée` quií`na'. Joba' dsea` íbing` niguiá`na` ni` e ta~ jmoo` guiée` na.

⁴ Jo jnea'^ nijmó^bíi` ta` féng` Fidiée` jogui ta` guia` júu` quiá'^ Dsea` Jmáang` lajee` jo cajo.

⁵ Jo lajíim` i dsea` do casíiñ` røø` ie~ jo. Joba` ca'náaiñ` Tée~, jaang` dseañu` Israel i já`- líng` júu` quiá'^ Dsea` Jmáang` car` ngocáng` dsíir` jogui i jée` Jmiguí` quiá'^ Fidiée` quiá'^, cóo`gui Lii` cóo`gui Prócoro cóo`gui Nicanor cóo`gui Timón, jogui Pármenes jogui cóo` Nicolás, jaang` i niseeng`

fí' Antioquia, jo i dsea` í nicaqui'~ jíng` 'ñia'r' e laco'~ nica'uíñ~ dsea` Israel.

⁶ Jo mi~ cangf jo, cangosíng` yaaiñ~ fí' li~ teáang~ dsea` apoo~, jo í guibing` camí~ Fidiée~ uii~ quiáiñ~ do, jogui mifíng` caquidsir` guóor` moguiñ'~ la-jaang` lajaaiñ` e laco' cuo~ li~ e ca'iñ` e ta~ do.

⁷ Jo lajob ngóo' ni' júu~ quiá'~ Fidiée~, jogui ngóo' dsifíim`bi i dsea` i jáng` yaang~ fí' jaguo` dsea` do fí' Jerusalén. Jo jí`gui i fíim` jmidsea` Israel íñ` júu~ quiá'~ Dsea` Jmáang~ ie~ jo.

Mi~ casaiñ'~ Té~

⁸ Jo co' eáam' 'gøng' i Té~ do la'eáang' cóo'~ güea'~ 'gøng' quiá'~ Fidiée~, joba' jmoo'bre jalé'~ e quíi'~ jmiíi` jogui jalé'~ e li~ fí' jee~ dsea` seeng` fí' jo.

⁹ Jo coo` jmiíi` fíim` dsea` Israel dsea` góo` i Té~ do canaang` jmiiquíng`~ dsíir` cóoiñ'~ do, jo i dsea` Israel i fíing` do quiéeng` i líng` dsea` i teáang` jee~ 'lé` e sií` Liberto colíng` cóo'~ dsea` i seeng` fí' Cirene cóo'~gui fí' Alejandría, jogui jaléng`~ dsea` seeng` li~ se` Cilicia cóo'~gui li~ se` Asia cajo.

¹⁰ Jo jaléng`~ dsea` íbing` canaang` jmiiquíng`~ dsíi` cóo'~ i Té~ do, dsu` ja` lí`~guir fa` e røø` nicóng` júu~ quiá'r` cóo'~ i Té~ do, co' eáam' tñiñ` do la'eáang` cóo'~ Jmiguí` quiá'~ Fidiée`.

¹¹ Joba' i dsea` í ca'náaiñ~ dsea` 'léeng`~ i nijmé~ dsee`~ uii~ quiáiñ~ do e laco' nicuó'r`~ dsee` i Té~ do e féiñ` do jmang`~ júu~ ga` uii~ quiá'~ Moi~ jogui uii~ quiá'~ Fidiée` cajo.

¹² Jo lajob calí~, júu~ job teá` casá'~ jaléng`~ dsea` Israel i seeng` fí` do colíng` cóo'~ jaléng`~ dsea` cóong`~ quiá'r` cóo'~gui jaléng`~ tifa`~ quiá'~ júu~ quiá`~ta~ quiá'r`~, jo jmang`~ i calí~ 'ní` níim` i Té~

do. *Jogui jaléng¹ i dsea` Israel do casam⁻bre Tée~ jo caguijeáaiñ[^] fí` quini[~] jaléng¹ dseata~ i quié[~] nifi[~] quiá'r⁻.*

13 *Jo mi[~] caguilíñ[~] fí` jo, dob níteáang⁻ dsea` i nisi[']neaang[~] i nifé¹ ga` uii[~] quiá'⁻ Tée~,*

14 *jo lalab cajíng⁻ i dsea` do:*

—Nicanú[^]naa' e fé¹ i Tée~ do cuaiñ[~] quiá'⁻ Jesús i seeng[~] fí` Nazaret e ni'ím⁻bre guá'⁻ fé¹ qui[~]naa' e si¹ fí` Jerusalén, jogui e nijmisiíñ⁻ jalé¹ e qui¹ti[~]naa'jmoo⁻naa' e casée[~]Moi[~] do e 'né⁻ jmití[^]naa'.

15 *Jo i dseata~ Israel do cóo¹gui i dsea` i neáang⁻ do ie[~]jo, mi[~] cajóøiñ⁻ Tée~, jo cangáng⁻neiñ¹ do e líi[~]niñ¹ lacó¹ líi[~]ni[~] jaang[~] ángel i casíing[~] Fidiée[~].*

7

Mi[~] cajmi¹óng¹ 'ñia[~] Tée[~] cóo¹ layaang[~] júu[^]

1 *Jo mi[~] cang¹ jo, i dsea` mogui[~] quiá'⁻ jaléng¹ fii[~] jmidsea` quiá'⁻ dsea` Israel do cajmíngí¹r⁻ i dsea` góor[~] Tée~ do song e jáb⁻ lajíi¹ júu[^] e nicanúur⁻ fé¹ dsea` uii[~] quiáiñ⁻ do.*

2 *Joba¹ cañíi[~] Tée[~] quiá'⁻ i dsea` mogui[~] fii[~] jmidsea` do jo casí¹reíñ¹ lala:*

—Núu⁻na' júu[^] quié[~]e, dsea` cóøng¹ qui[~]ii¹ jogui dsea` rú[']naa' dsea` líi[~]ii¹ dsea` Israel. Cajmijnéem[~] 'ñia[~] Fidiée[~] qui[~]ii¹ i laniing⁻ 'gøng¹ do fí` quini[~] líi[~] yáu[~] qui[~]ii¹ Abraham malíi[~]gui eáang[~] lajee[~] e cateáang[~] líi[~] yáu[~] do fí` Mesopotamia lajee[~] e nú⁻gui nidsér⁻ e nidsigüeár[~] fí` Harán.

3 *Jo lalab casí¹ Fidiée[~] dsea` i ie[~]jo: "Túu[~] góo¹ cóo¹gui jaléng¹ dsea` sijú¹, jo niguó¹ fí` guóo¹ uó⁻ li[~] ni'ée[~]e 'nu`."*

4 'Jo lajob cajmée` 'lii~ yáu'~ quí'ii' Abraham, cagüi'í'bre e fí' Caldea do jo fí' dob cangogüeár` fí' Harán. Jo mi' cangfjo, cajúm' tiquiá'r'. Jo Fidiéeb' cató' quiá' i Abraham do fí' Canaán fí' li~ née' jneaa~aa'lana.

5 Dsu'ja` cacuø' Fidiée` dsea` í jiil'~ coo` uø' ie~ jo. Jo Fidiée` casf'r` 'lii~ yáu'~ Abraham e nicuó'~bre dsea` sijú` dsea` do e uø' do, nañí fa' jiil'~ jaang` joo' 'lii~ yáu'~ Abraham ja'mí seeng ie~ jo.

6 Jogui casf'~bi Fidiée` i Abraham do e jaléng' dsea` Israel i líng' dsea` áang' quí'naa' nidsilíñ' e nigüeár` e líñiñ' dsea` fí' jié' fí' coo` ni' guóo' uø' e née' huíi'. Jo fí' job nijméiñ'~ do ta~ laco' dsea` si'niing` jogui gab' nidsingfíñ'~ do lajee` quiá' ciento jii.

7 Jo casf'~bigui Fidiée` i Abraham do jo cajíñ'~: "Jnea~ nicuóø'ø iihuí' jaléng' dsea` i nijmeáng' ta~ jaléng' dsea` quié'e e líñiñ' do dsea` si'niing`. Jo mi' ningfjo, ni'uøm` jaléng' i dsea` quié'e do fí' jo, jo jaléng' í nijmér' lajiil'~ e iim~baa e fí' guóo'~ uø' na." Jo lanab casf'~ Fidiée` i Abraham do ie~ jo.

8 'Jo Fidiée` cacuø'r' júu'~ 'lii~ yáu'~ Abraham, jo catigua` júu'~ e too'~ li' fí' ngúu' táang` lajiil'~ yáu'~ siñuu'~ e laco' cuø' li' e Fidiéeb' líng' Diée` quiá'r~, jo lajob ta~ caquiá' Fidiée` quiá'~ 'lii~ yáu'~ Abraham e nijmiti~bre e jo. Joba' mi' tí' li' caliséng` jaang` jiuung` siñuu'~ quiá'r~ i calisí' Isáá', jo catéé'bre li' fí' ngúu' táaiñ'~ do mi' cadsíñ' jñia'~ jmíñ'~ lí'~ laco' ta~ cahuí'~ quiá'r~. Jogui lajob cajmée` i Isáá' do mi' caliséng` jaang` joor' siñuu'~ i calisí' Jacóo', jogui lajob cajmée` Jacóo' cajo' coo'~ lají'~ guitúung` joor' siñuu'~ i caliséng` quiá'r~. Jo i

guitúung` dseañu" íb` lííng` tiquiá`^ laji` guitu`'lé" dsea` Israel i lííng` dsea` áang` qui`-ii` do.

9 'Jo co' jaléng` i joo` Jacóo` i lííng` dsea` áang` qui`-ii` do calí` dsihuñmbre quiá`^- i rúiñ` i sii` Sé` do, joba` ca'núñmbreiñ` do coo`^ dsea` i seeng` fí Egipto, jo i dsea` fí job cajéeng`neiñ!. Jo dsu! eáam` cajmicoo`^ Fidiée` quiá`^- i Sé` do,

10 jo caleáam`breiñ` do jee` jalé` iihuñ` e si`í` e nidsing`íiñ`^- do, jogui cacuø`reiñ` do e tiñm`biñ` eáang`, jogui cajmér` e guia`b` ca`é` i dseata` dsea` féng` quiá`^- Egipto coo`r~, jogui cacuø`reiñ`coo`ta` e líiñ` do dsea` nu`luu` quiá`^- dseata` dsea` féng` e fí Egipto do, jogui e néé` niñ`^- do fí 'nu` i dseata` féng` do coo`^gui` jaléng` i dsea` i jmoo`ta` fí jo.

11 'Jo mi` cangf` jo, cajá` jii` oo` fí latøøng` Egipto coo`^gui` fí Canaán, jo eáam` iihuñ` cangongñ`ing` dsea` cøøng`^- qui`-naa` co` jo` sea` e nidø`r`.

12 Dsu! mi` caliñí` i Jacóo` do e seab` micui`iee` fí Egipto, joba` fí job casíñ`jaléng` joo` i lííng` dsea` áang` qui`-ii` do. Jo e job la`uui` ya`^ e cangolíñ` do fí Egipto.

13 'Jo mi` cangolíng`tu i joo` Jacóo` fí Egipto e cat` tú` ya`, joguiba` cajmée` Sé` júu` coo`^ jaléng` i dsea` fí e rúiñ` dsea` ngáang` coo`^bre liñ` do. Jo lajob caliñí` i dseata` Egipto do e dsea` Israel lííng` Sé` laco`gui` jneaa`aa`!

14 Jo mi` cangf` jo, caquiu`^ Sé` ta` e nidsé`-tiquiá`r` Jacóo` coliñg` coo`^ jaléng` dsea` sinu^ quiá`r` fí lí` guiing` dsea` do fí Egipto. Jo lí`^ lajee` lajhiñ`la'ó` cangolíñ` fí jo tí`bre setenta y cinco.

15 'Jo lajob cajmée` Jacóo`, cangogüeá`bre fí Egipto coo`^ jaléng` dsea` sinu^ quiá`r` . Jo fí job

cajúiñ~, jo fí' jobi cajo cajúng~ jaléng~ dsea` áang' qui~naa!.

16 Jo jalé~ móo` teáang~ i Jacóo~ do cangocóor~ fí' Siquem li~ se~ Canaán, jo ca'oor~ fí' dsíi~ tó~ ée~ li~ calá~ 'lii~ yáa~ Abraham quiá~ jaang~ i calisí Hamor e fí' Siquem do.

17 'Jo mi~ niijaquiéeng~ e njimiti~ Fidiée~ lajii~ júu~ e cacuø'r' 'lii~ yáa~ qui~ii~ Abraham lami~ jéeng'gui eáang~, jo eáam' nícangofíing~ dsea` áang' qui~ii~ dsea` Israel e fí' Egipto do.

18 Jo ie~ jo mi~ caguá~ jaang`gui dseata~ dsea` féng~ i caquiü~ ta~ e fí' Egipto do, jo i dseata~ i jo` calicuiñ~ Sé~.

19 Jo i dseata~ i, eáam' ga` ca'éer` cóo~i~ jaléng~ dsea` góonaal dsea` Israel, jogui caquiü~ i dseata~ do ta~ e 'né~ nitiúuiñ~ do jaléng~ yáa~ siñuu~ quiá'r~ e laco~ níjúuiñ~ do.

20 'Jo ie~ job cajo cangáang~ i yáa~ siñuu~ Moi~ do, jo eáam' iáang~ dsíi~ Fidiée~ cóo~i~ i yáa~ do. Jo sejmii`biñ~ do cajmícuóo~ quiá'r~ lajee~ gaang~ si~.

21 Jo coob~ mi~ catí~ i~ e 'né~ nitiúuiñ~ i yáa~ do quiá'r~, joba~ cangotiuúum~bre. Jo jaang~ simi~ quiá~ i dseata~ dsea` féng~ Egipto do, íb~ cadséng~ i yáa~ do, jo cató~bre fí' quiá'r~, jo cajmícuáang~neiñ~ do lafa~ joo~bre.

22 Jo mi~ cacuaiñ~ do, calitím~bre lajii~ e tiing~ dsea` egipcio, jogui eáam`bi 'góiñ~ cajo e tiiñ~ jalé~ júu~ cóo~gui jalé~ e jmóo` dsea` do cajo~.

23 'Jo mi~ cadsí~ i Moi~ i líing~ dsea` áang' qui~ii~ do tuló~ jii~, ca'f~ dsíir~ e nidsi'eer~ dsea` góor~ dsea` Israel i taam`bi fí' Egipto do.

24 Jo mi~ caguiér~ fí' jo, cangáiñ~ jaang` dsea` egipcio i táang` jmáng` jaang` dsea` góor` dsea` Israel. Jo cajmi'óm` Moi~ i dsea` góor` do, jogui cajngam'bre i dsea` egipcio do.

25 'Jo í' dsíí' i Moi~ do e nililí^ jaléng` i dsea` góor` dsea` Israel do e la'eáang` cooí^ í'bre nileáng` Fidiée` jaléiñ` do, jo dsu' ja` calilí^ i dsea` góor` do jalé` e jo.

26 Jo mi~ cajneá` lajo, ngó~tu Moi~ calé` catú` e cango'eer` dsea` góor` dsea` Israel. Jo mi~ caguiér~ fí' jo, cangáiñ~ gáng` la'ó` dsea` góor` i taang` ta~ tíng`, joba' calíiñ` e nisíng`tuiñ` do røø` jo casí`-reiñ': "¿Jalií` taang` 'ná` ta~ tíng` la'ó` rúng`na!?"

27 'Joba' i dsea` i jmáng` i jaang`gui do caliguím`bre quiá`- Moi~, jo ca'lem'breiñ` do jo casí`-reiñ` lala: "¿I~ caguíng` 'ná` e líin` jaang` fii` quí`ii` i quidsi` í` jee` jnea`?"

28 ¿Su í' o` e njngan`^ jnea` laco'gui cajngan` i dsea` egipcio do lado guiée`?"

29 'Jo mi~ canúu` Moi~ e júu` jo, cagüí`í`bre fí` Egipto jo cangór` cangogüeár` fí` coo` guóo` uó` e néé` huíí` e sii` Madián. Jo fí` job caguár` laco` jaang` dsea` i jáá` fí` lí` huíí`. Jo fí` job caliséng` gáng` jóor` siñuu`.

30 'Jo mi~ cangí` tuló` jjí` lajo, coo` jmíí` lajee` e ngí` Moi~ fí` coo` guóo` uó` lí` ja` jjí` 'ga` lí` dsea` seeng` fí` quiá`- coo` mó` e sii` Sinaí, jo fí` job cangár` coo` 'matóó` e gui` ia` jjí` dsu' ja` e coo`. Jo lajee` job cajmijnéeng` 'ñia` jaang` ángel quiá`- Fidiée` e fí` jee` jjí` quiá`- e 'ma` e gui` e ia` jjí` do.

31 Jo eáam' cango'gó` dsíí' Moi~ mí~ cangár~ e jo. Jogui~ mí~ cangoquiéeiñ' cartí' quiá~-gui e laco' niðóðr~ guiá~ e jo, jo canúur~ luu~ Fidiée~ e guicajíng~-lala:

32 "Jneab~ Fidiée~ i jmiféng~ jaléng~ 'lìi~ dsea` cóøng~ quí~na' i calisí~ Abraham cóo~gui Isáá~ jogui Jacóo~."

Jo mí~ canúu~ Moi~ e júu~ jo, eáam' cafójíñ~ car` cajlém~bre, jo jíi~ jo`niteá~ dsíír~ fa' niðóð~guir e li~ gui~ 'matóó~ e ia` jí~ do.

33 Jo guicañí~tu Fidiée~ quiá~- Moi~ jo casí~rein~ do lala: "Uðø~lomíi~~, Moi~, dsaco~ güeam~ e ni~ guóo~ uó~ li~ si~lø~ na lana, co~ quiáb~ sín~n.

34 Jo nicamó~baa guiá~ jial tíi~ iihuí~ e íng~ dsea` quié~e, dsea` Israel, i taang~ fí~ Egipto, jogui nicanú~bí~ jalé~dsee~ e jmoo~dsea` egipcio quiá~r~. Joba` cagüén~n 'ñiá~a e laco' niðmicóó~baare e nileáiñ~. Jo fíi~i~n~e lana nisíin~n 'n~fí~ Egipto e laco' niðüileaan~ jaléng~ dsea` quié~e."

35 Jo casí~gui Téé~ i dsea` do e júu~ la:

—Jo nañí~fa' ja` calíiing~ dsea` Israel e i Moi~ do nicár~ nifi~ quiá~r~ jogui casí~biguir lala cajo: "¿I~ caguíng~ 'n~e lín~ jaang~ fíi~ qui~ii~ i quidsi~í~jee~ jnea~?" jo dsu~ Fidiée~ casíñ~ i Moi~ do jee~ jaléng~ dsea` quiá~r~ e niðuiá~r~ ta~ jaléng~ dsea` góor~ dsea` áang~ qui~ii~, jogui e nileáng~ neiñ~ jee~ iihuí~ e íñ~ fí~ Egipto. Jo ca'íñ~ e ta~ jo la'eáang~ cóo~ i ángel i cajnéng~ fí~ e li~ gui~ 'matóó~ e ia` jí~ do jo dsu~ja`coo`.

36 Jo i Moi~ dobining~ ca'uðøng~ jaléng~ dsea` áang~ qui~ii~ dsea` Israel fí~ Egipto, jo íbing~ lajee~ tuló~ jíi~ cajmér~ jalé~ e li~ jogui jalé~ e qui~r~ jmíi~ la'eáang~ cóo~ güea~ quiá~ Fidiée~ lajee~ jéeiñ~

dsea` áang' quí~ii' mi~ cacuo'r' fí' mar Rojo jogui mi~ cangir' fí' jee~ uó~ quiú~.

³⁷ *Jogui i Moi~ dobi cajo i casí~ jaléng` dsea` góor` dsea` Israel cóo` e júu~ la: "Fidiée` nijmér` e fí` jee~ 'ná` nigüi!` jaang` dsea` i nifé` cuaiñ~ quiá` dsea` do laco`gui la jmoo` jnea~".*

³⁸ *Jogui Moi~bi cajo i calíng` júu~ quiá` i ángel do fí` yú~ mó` Sinaí; jo lí~ jo cangíiñ` quiá` 'líi~ dsea` áang' quí~ii` dsea` Israel lajee` e siseáiñ` do fí` ni~ guoo` uó~ quiú~. Jo Moi~bi cajo i calíng` e júu~ quiá` Fidiée` cóo` e cuø` e see`naa` cøøng` cóo` Fidiée` lata~, jo íbi cajo dsea` cangíiñ` fí` jaguoo`naa` e júu~ jo, dsea` líi`naa` dsea` góor` dsea` Israel.*

³⁹ *'Dsú` ja` calíiing` jaléng` 'líi~ dsea` áang' quí~naa` fa` calinuu`r` júu~ quiá` dsea` do o`gui calijíi`r` júu~ quiáiñ` do cajo, co` calíiñ` e niquim`-tur calé` catú` fí` Egipto.*

⁴⁰ *Jo i dsea` Israel do casí`r` Aarón, jaang` rúng` dsea` ngáang` cóo` Moi~ do, jo casí`reiñ` lala: "Jmiliing` diée` quí~ii` i ni'él` jneaa~aa` fí`. Co` ja` ne~naa` e` calí` cóo` i Moi~ do i ca'lúøøng`jneaa~aa` fí` Egipto, co` ja` mi` cagüeam`bir e fí` yú~ mó` li` cangór` do".*

⁴¹ *Joba` cajmeáang` i dsea` Israel dsea` áang' quí~ii` do jaang` diée` i líing` la líing` güitá` jiuung` cóo` layaang` cunée` . Jo mi~ cangi` e cajmilíiñ` i diée` do, jo canaaiñ` jmifém`breiñ` do, jo jngain` jaléng` jó` e cuøiñ` i diée` do, jogui jmoo` jmíi` e jmiféiñ` i diée` i` cajo i cajmeáaiñ` cóo` layaang` guoo` do.*

⁴² *'Jo uíi` joba` ca'náam` 'ñia` Fidiée` cóo` jaléng` dsea` quiá`r` dsea` Israel dsea` áang' quí~ii`,*

jo ja` cajnir' fi' quiáiñ' do e nijmiféiñ' jaléng"
náu' i sitóng' yá'^ jmigüí; co' lajob tóo~ fi' ni~ ji'
quiá' Fidiée` e cajme' i dsea` i café` cuaiñ~ quiá'r'
malii~gui eáang' mi~ cajíñ' lala:

Dsea` Israel:

'Ná', lajee` tuló~ jii` e cangi`na' fi' ni~ guóo'
uó~ quiú~, ja` cajmi`goo`na' jnea~ fa' cajn-
gang`na' jó' i cacuóong`na' jnea~.

43 Co' 'ná' ie~ jo cajmée`na' 'náu' li~ cajmiféng`na'
i diée` i sii` Moloc cōo`~gui náu' quiá' i diée`
i sii` Refán.

Jo lají` huáang~ i diée` í yaam~ 'ná' ca-
jmeaang`na're.

Jo uíl~ joba' nisín^n 'ná' cartí` cōo` guóo`~ uó~ li~
huíi^ tí` dogui laco` li~ se` Babilonia.

Lanab tóo~ e fi' ni~ ji' do.

44 Jo café`bi Téé` júu` quiá'r` jo casí`rein` jo
cajíñ`:

—Jo lajee` ngí` jaléng` líi` dsea` cōo`~ qui`naa'
fi' jee` guóo`~ uó~ quiú~, quier` cōo` 'náu' e líi` cōo`~
layaang` 'mi', jo fi' dsí` job jmoguiéng` dsí` jalé`
júu` e cacuó` Fidiée` ír` lamí` jéeng`gui. Jo e 'náu' do
calíi` dseáng`~ laco` ta` caquiu` Fidiée` quiá'~ Moi`
lí`^ laco`gui jíi`^ í` e ca'íng` dsea` do quiá'~ Fidiée`
mi` cangár` jalé` e jo.

45 Jo mi` cangi` jo, jaléng` dsea` áang` qui`naa'
ca'ím`bre e 'náu' 'mi' do. Jo mi` cagüilíiñ` cōo`~
Josué e fi` guóo`~ uó` la, quié`bre e 'náu' 'mi' do,
jo quié`bre cajo` mi` calí`r` jalé` uó~ quiá'~ jalé` fi`
e caguiee`gui e cacuó` Fidiée` jaléng` i dsea` í. Jo
lajobi`jmóor`latí` mi` catí` í` e caquiu`dseata` Daví`^
ta`.

46 Jo eáam' cali'iáang` dsíí' Fidiée` cōo'~ i dseata~ Daví'~ do, jogui Daví'~ cali'iñ~ cajme'r' cōo` 'náu' fí li~ nijmiféng' dsea` i Fidiée` qui'ii' jogui i líng' Fidiée` quiá'~ 'lìi~ yúu'~ Jacóo` cajo.

47 Jo dsu' i joo' Daví'~ i sii` Salomón, f'bing' i cajme' e 'náu' Fidiée` do.

48 Jo dsu' Fidiée` dsea` féng' dsea` níing` ja` seeiñ` fí dsíí' 'náu' e jmo' dsea` jmigüi` yaaiñ` lì` laco'gui cajíng'~ i dsea` áang` qui'ii' i café` cuaiñ~ quiá'~ Fidiée` malii`gui eáang` i calisí` Saíi` mi` cajíñ`~ lala:

49 Jnea` Fidiée` , jo fí nifib` li~ guin~n quiá'~ ta~, jogui fí guóo'~ uó~ la li~ jmi'ing` tí` i.

Jogui 'ná', dsea` Israel, ¿e~ líng'~ 'náu' e nijmée'~ 'ná' quié~e?,

jogui, ¿je~ fí li~ nijmi'ín'~n cajo?

50 Dsucó` 'niáb' jnea` cajmé` e lajalé` e sea` fí la'ung` fí jmigüi`.

Jo lanab jíi`~ líi` júu` quiá'~ Fidiée` e cajme' Saíi` fí ni`~ ji` quiá'r` malii`gui eáang`.

51 Jo café`bi Tée` júu` quiá'r` jo cajíñ`~:

—Dsu' 'ná' quié`na` logua` dsea` i ja` cuíng` Fidiée` jogui dsíí' dsea` i ja` cuíng` dsea` do cajo, co` saam` áá'na` jmoo'na'. Jogui røøb` líng` 'ná' cōo`~ jaléng` 'lìi` dsea` áang` qui`naa', co` contøøm` 'ní` máang'na` Jmigu` quiá'~ Fidiée`.

52 Co` jaléng` i dsea` f'bing` eáam` ga` cajmeáiñ` jaléng` dsea` i café` cuaiñ~ quiá'~ Fidiée` malii`gui jo cajngam`bre jaléng` dsea` fí mi` caféiñ` cuaiñ~ quiá'~ i dsea` i ja` røøng` dsee` i tí` li~ nijáa` do. Jogui lanaguí nícagüém` fí jmigüi` la i dsea` i ja` røøng` dsee` do, jo dsu' 'ná' 'níb` cañíng`na're cartí` canjngam`ba're.

53 Jo nañí' fa' e nica'íing'~na' júu^ quiá'~ ta~ quiá'~ Fidiéé` la'eáang' cóo'~ jaléng'~ ángeles quiá'r~, jo dsu' ja` cajmee~na' náu'~na' e jo.

Mi~ cajnga'~ dsea` quiá'~ Tée~ cóo'~ layaang~ cuu~

54 Jo mi~ canúu~ jaléng'~ i~ dsea` quié~ nifi~ quiá'~ dsea` Israel e júu^ quiá'~ Tée~ do, dsíng'~ caliguíiñ~ quiá'~ dsea` do carjí~ tar' majar~.

55 Dsu' i~ Tée~ do eáam' jéé' Jmiguí~ quiá'~ Fidiéé~ quiá'r~, jo caséer` nir~ fí~ yá'^ jmigüí~ jo cangár~ cateá` fí~ lí~ laniing~ 'gøng'~ quiá'~ Fidiéé~, jogui cangáiñ~ Jesús e sing'~ dsea` do lí~ lí~ dsée~ cáang` Tiquiá'r~ Fidiéé~.

56 Jo casí'~ Tée~ i~ dsea` siseáng'~ do:

—Jóó~na!! Lana móo'o fí~ ñifí~, jo dob máan'n i~ dsea` i~ cajá~ fí~ ñifí~ e líiñ~ jaang` dsea` jmigüí~; jo máan'nre e siñ' fí~ lí~ lí~ dsée~ lacó~ guiing~ Fidiéé~.

57 Jo dsu' i~ dsea` i~ teáang~ do i~ níing` Tée~ cajni`bre loguar~ jo canaaíñ~ guiar~ 'goo` lajíiñ~ do e nisáiñ~ Tée~ jo casam'~bre.

58 Jo caguíng heiñ~ do fí~ caluu~ e fí~ jo, jo canaaíñ~ tåang'neiñ~ cuu~; jo jaléng'~ i~ dsea` i~ ní~ ní~ quiá'r~ do caséer` sí~r~ cóo'~ jaang` siming'~ i~ sii~ Saulo lajee~ e tåang'neiñ~ do cuu~.

59 Jo lajee~ jo canaang` Tée~ e féiñ~ Fidiéé~ jo cajíñ~:

—Fí~i Jesús, íin~ jmiguí~ quié~ e jmíi~ na.

60 Jo mi~ cangí~ e café'r~ e jo, casí'r~ uó~ jnir~ jo canaaíñ~ fé'r~ teá~:

—Fí~i, ja` jmée~ cuente e dsee~ e ca'ée~ i~ dsea` la.

Jo mi~ calí~ café'r~ e júu^ na, jo cajum~bre.

8

Mi~ cajmeáng' Saulo ga`jaléng` dsea`quiá'~ Dsea` Jmáang~

¹ Jo røøb` casíing~ i Saulo do cóo` jaléng` i dsea` i cajnga` quiá'~ i Tée~ do.

Jo 'ñia" ie~ jmii~ jo canaang` jaléng` i dsea` do jmáiñ` jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí Jerusalén. Jøba` casojóm` jaléng` i dsea` í, jo cangoliín~ fí guóo` uó` li~ se` Judea cóo`~gui li~ se` Samaria; jo jii`~ i dsea` apoo` dobining` caje`gui fí jo.

² Jo coo` tú` mñing`~ dsea` i jmigó` Fidiée~, íb` ca'aang~ i lii` Tée~ do, jo eáam` calijiuung` dsíir` uii` quiáiñ`~ do cajo.

³ Jo lajee` jo i Saulo do ngir` lacoo` sinúu` quiá'~ jaléng` dsea` i cuíing` Dsea` Jmáang~ e jmáiñ` ga` jaléng` dsea` do jogui tóor` laguidseaang` jaléng` i jo dsijeáaiñ` fí dsíir` 'næñi`; jo do quiéeng` jaléng` dseañ` jogui jaléng` dseamí`.

Mi~ caguiá`dsea`júu`quiá'~ Dsea`Jmáang`fí`li~se` Samaria

⁴ Jo lajee` jo, jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i ca'uøøng` fí Jerusalén do naaiñ` guiar` júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~ lacoo` fí li~ guiliín` quiá'~ jial nileáng` jaléng` dsea` jee` jalé` dsee` quiá'r`.

⁵ Jo jee` i dsea` í quiéeng` jaang` i sii` Lii~, jo í cangór` fí coo` fii` laniing` li~ se` Samaria, jo fí job canaaaiñ` e'r` jaléng` dsea` júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~.

⁶ Jo fíim` dsea` seáiñ` e fí li~ táang` i Lii~ do, jo lajhiñ` do eáam` ngocáng` dsíir` núur` júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~ e guia` dsea` do, jogui níbir cajo jalé` li~ e quíi`~ jmii~ e jmoo` dsea` do.

7 Jo ie~ jo i fíim' dsea` i jée` i 'ling'^ quiá!^- ca-jmi'leáang^- i Lii~ do, jo jaléng^ i 'ling'^ do dsíng^- óor` mi^- uóin` li^- teáain^ dsíi` jaléng^ i dsea` do. Jogui ca'láam^- bi jaléng^ dsea` i caang^ tii^- cōo!^- gui jaléng^ dsea` i ja` lí ngí^ jíi!^- capí^.

8 Jo jaléng^ i dsea` i seeng` fí^ jo eáam` cali'iáang` dsír` cōo!^- jalé^ e cajmée` i Lii~ do ie~ jo.

9 Dsa' e fí^ fíi^ jo niseeng` jaang` dseañu^ i sii` Simón, jo nijmóor` ta~ dsea` láang` latí` maliib^; jo ninicajár` ta~ jmigóong` jaléng^ dsea` i seeng` e fíi^ lí^ se^ Samaria do, jo fé'r` e jíi!^ íbre líiñ` jaang` dsea` i niing` gui lajee` lajíing`.

10 Jo jaléng^ dsea` dseáng!^- cōo` gui'náb!^ núur` e ngocáng` dsír` lajíi!^ júu^ e guia` i Simón do, jo lalab fé'r` cuaiñ` quiáin!^- do:

—Inab dseañu^ i sii` i 'gøng` eáang` quiá!^- Fidiée`.

11 Jo lajalém^ i dsea` do já!^- líiñ` júu^ quiá!^- i Simón do, co^ la'eáang` cōo!^- e láiñ` do nicalí!^- bre nicajmigóin` dsea` lajíi!^ malíib^ eáang`.

12 Jo dsa' mi^- já!^- calíng` jaléng^ i dsea` í` jalé^ júu^ e guia` i Lii~ do quiá!^- jial iing` Fidiée` cár` nifí` quiá!^- lajaang` lajaang` dsea` jmigüí^, jogui cuaiñ` quiá!^- Jesús i líng` Dsea` Jmáang^ i sijeeng` dsea` Israel, joba` dseañu^ dseamib` jáng` yaaiñ` fí` jaguo` Fidiée` mi^- núur` jalé^ júu^ e guia` i Lii~ do, jo mifíing` casaam`bre jmíi^ e lacó` cuø` lí^ e nilíiñ` dsea` quiá!^- Dsea` Jmáang`.

13 Jo ji`gui i Simón do já!^- calíñ` jalé^ júu^ e caguia` i Lii~ do, jo cajgáam`bre jmíi^ cajo, jo canaaiñ` ngir` cōo!^- i Lii~ do doñí` jié^ fí` lí^ ngiñ!^- do, jo sóong` dsigá` dsír` nír` jalé^ e lí^ e quíiñ!^- do jmíi^ jmóor`.

14 Jo mi~ caliñí' jaléng" i dsea` apóo^ i neáang' fí' Jerusalén do e ca'íng" jaléng" dsea` i seeng` fí' li~ se' Samaria jalé" júu^ quiá!- Fidiée~, joba' casíiñ` Tú^ Simón fí' jo cío'~gui Juan.

15 Jo mi~ caguilíiñ!- do fí' jo, canaaíñ` mi'r' Fidiée~ uii~ quiá!- jaléng" dsea` quiá!- Dsea` Jmáang~ i seeng` fí' Samaria do e laco' ni'iñ! do Jmiguí' quiá!- Fidiée~,

16 co' lamí~ jéeng'gui jíi!~ jaang` ja` ii` mi' ca'íng" Jmiguí' quiá!- dsea` do, co' lico' nicajgáaiñ` jmiibí e laco' cuo' li~ e nilíiñ! dsea` quiá!- Dsea` Jmáang~.

17 Jo Tú^ Simón cío'~gui Juan caquidsir' guóor' fí' mogui~ lajaang` lajaang` i dsea` quiá!- Dsea` Jmáang~ do, jo lajobj ca'íñ! do Jmiguí' quiá!- Fidiée~ lajaang` lajaaiñ`.

18 Jo mi~ calilí!~ i Simón do e ím" jaléng" i dsea` do Jmiguí' quiá!- Fidiée~ e lico' quidsí' i dsea` apóo^ do guóor' fí' moguiñ!-, joba' dsifí' lajobj casí'r- i dsea` do jo cajíñ!:

19 — Nicuóø^baa 'ná! cuu- e njmee~na' e nilib! jnea~ cajo e nicuóø^ø jaléng" dsea` Jmiguí' quiá!- Fidiée~ e lico' niquidisiñ! guóo`o moguir~ laco'gui la jmoo` 'ná! na.

20 Joba' cañíi` Tú^ Simón quiá!- i Simón do jo casí!- reiñ!:

— ¡Ne~duu' e~ 'li!~ nilíin!~ cío'~ cuu- quií!-, co' ca'í o' e cío'~ cuu- quií!~ba' nilí!~ lajíi!~ e ngíing` dsea` cuo' Fidiée~!

21 Ja` ee` catíing` 'ná` jíi!~ capí!~ e ta~ la, dsaco' ja` i' o' laco' catíing` fí' quini~ Fidiée~.

22 Túu` lajíi!~ e 'li!~ e i' o' na, jo mií!~ Fidiée~ e ni'íng` guir dsee` quií!~ quiá!~ lajíi!~ e ca'íi` o', jo ne~duu' su cuóøng`gui lajo quiá'r-.

23 Co' nilí'^baa e dsíng'^ dsihuín' laco' sin' na, jogui dsee' quií'^ jéeng` 'ná` lafa' 'ñúum'^ba'.

24 Jo cañí` i Simón do quiá'^ Té^ Simón jo casí'^reiñ':

—Féeng'^na' Fí'naa' Fidiée` uii' quié' e e laco' ja' güiguiée' güiliin^n jalé' e nicafée'na' na.

25 Jo mi' cangí' jo, mi' cangoyüung'^ e cajmée` i dsea` apoo^ do júu' quiá'^ jalé' e guiá' e nicajmée` Fidiée` cóo'r' jogui caguiar' júu' quiá'^ Fí'naa' Jesús fí' jo, jo lajee' e niteáaiñ' fí' e ngolíin' fí' Jerusalén canaaiñ' guiar' júu' quiá'^ Fí'naa' Jesús fí' jmiguiab' jalé' fí' pí' e téé' li' se' Samaria cartí' caguilíng'tur fí' Jerusalén.

Lii' cóo'^ jaang` dseañu' i seeng' fí' Etiopía

26 Jo mi' cangí' jo, casíng' Fidiée` jaang` ángel i cajmijnéeng` 'ñaia' fí' quini` i Lii' do, jo lalab cajíñ' casí'^reiñ':

—Guia' guiá' quií'^, jo gua' fí' li'^ li' uóø' laco' ngóó' fí' Jerusalén e guiée' cartí' fí' Gaza; jo e fí' jo ngíing' la tóó' ni' guóo'^ uó' quií'.

27 Jo lajób cajmée` Lii', caguiéem' guiá' 'ñaia'r', jo cangó'bre fí' li' caquiá' i ángel do ta'. Jo guiá'^ fí' cajíng' rúiñ' cóo'^ jaang` dseañu' i niseeng' fí' Etiopía i nilíng' jaang` dseata' dsea' féng' i jmoo' ta' 'mea' cuu' quiá'^ reina Candace e fí' góor' do. Jo i dseañu' do nicangór' fí' Jerusalén e cango-jmiféiñ' Fidiée',

28 jo e ni'iuuiñ' fí' e ngang'tur fí' góor' e guiiñ' fí' coo' ni' bóø'^ e jñá' cuea'. Jo lajee' jo, ngaiñ' ir' coo' jí' e cajme' Saíí', jaang` dsea' i café' cuaiñ' quiá'^ Fidiée' malii'gui eáang'.

29 Jo cajíng' Jmiguí quiá' Fidiée casí'r' i Lii~ do:

—Gua~ jo güiquiéeng' laco' ngo' e bóø' do.

30 Jo mi~ cangoquiéeng' Lii~ fí jo, joba' canúur~ e í i dseañu~ do e ji` e cajme' i Saíi^ do, joba' cajmingi' reiñ' do jo cajíñ':

—¿Su ngám'ba' e í~ na?

31 Jo cañíi` i dseañu~ do quiá' Lii~ jo cajíñ':

—U~, ja` ngán'n, co' jíi~ jaang` ja` ii` seeng` ni-jmeá' jnea~ júu^ e~ guóng` jalé` e too~ la.

Jogui i dseañu~ etiope do cató'r' Lii~ e caguáiñ' do ni~ e bóø' do coliing~ cóo'r~.

32 Jo lalab fé` e fí ni~ ji` li~ gui'ná` ir' do:
Cangojéeng' dsea` ír` fí li~ nijúuiñ~
laco'gui la jéeng` dsea` jaang` jo'se` i dsijngáaiñ`;
jo jíi~ capí` ja`ee` ca'óor` laco'gui ja`óo` jaang` jo'se`
mi~ sitíing` dsea` jñú`re`!

33 Jo gab` cajmeáng` dsea` ír`, jo jíi~ jaang` ja` seeng`
i quidsí` í` quiá'r` røø`.

Jo jíi~ jaang` jo` ii` quií~ jmíi~ nijmé~ júu^ cuaiñ~
quiá' jaléng` dsea` sijur` co` cajnga` dsea`
quiá'r`,

joba' conguia` cango'íiñ` fí jmigüí la.
Jo lanab líi` júu^ e í i dseata~ etiope do.

34 Jo mi~ calí` ir` e ji` do, jo cajmingí` i dseata~ do
cajmingi'r' Lii~ jo cajíñ':

—Jmee` uií~ diée~, jmée` jnea~ júu^ i~ cuaiñ~
quiá' fé` i Saíi^ do e fí` ni~ ji` la. ¿Su quiá'r` 'ñia'r`
ofa` quiá' i jiém` é?

35 Joba` canaang` Lii~ jma'r` júu^ i dseañu~ do e
cuaiñ~ quiá' Jesú斯 guóng` e fé` e fí` ni~ ji` li~ iñ` do;
jo ngí` jo casí`reiñ' quiá` jial láang` Jesú斯 jaléng`
dsea` jee` jalé` dsee` quiáñ`.

36 Jo lajee` teáaiñ'~ fí` la do, coo` caguiliim`bre
li` sea` jmiñ` , joba' lalab cajíng` i dseata~ etiope do
casí`r` Lii`:

—Lab sea` jmiñ` e la. ¿Já` cuóong` nisán`n jmiñ` ,
faa~aa`?

37 Joba' cañí` Lii` quiá`- i dseañ` do jo
casí`reinñ`:

—Song já`- líñ` e ngocáng` o` júu` quiá`- Jesús,
cuóom` nisán` jmiñ` .

Joba' cañí` i dseata~ do:

—Jáb`- líñ`n e i Jesús do líñ` i Joo` Fidiéé`
camíng`- do.

38 Jo dsif` ladob caquiñ` i dseata~ do ta~ e caje` e
bóø`- li` dsíñ` do; jo cajgáiñ` e fí` li` sea` jmiñ` do, jo
fí` job caseáang` Lii` jmiñ` i dseata~ do e laco` cuó` li`
e ca'uíñ`- do dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` .

39 Jo mi` calí` uøøiñ` fí` dsí` jmí` , jo Jmiguí`
quiá`- Fidiéeb` cacó` quiá`- Lii` , jo jo` cangáng` gui
i dseata~ do ír` ; jo ca`ib`-tuiñ` do fí` iuuiñ` , jo dsíng`-
iáang` dsíir` cangáiñ` fí` góor` .

40 Jo catí` coo` fí` e sii` Azoto nicaguié` Lii` , jo fí`
job canaaiñ` ngír` fí` lacoo` lacoo` fí` e guiar` júu`
quiá`- Dsea` Jmáang` cartí` caguiér` fí` coo` fí` lí` sii`
Cesarea.

9

*Mi` cajáng` 'ñaia` Saulo fí` jaguo` Dsea` Jmáang`
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)*

1-2 Jo co` ie` jo ja` mí` caquiñ`bí` dsí` Saulo e í` dsíir`
e njingáiñ` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` ,
joba` cangór` fí` quini` dsea` mogui` quiá`- jaléng`
fí` jmidsea` quiá`- dsea` Israel ie` jo` e cangomír`
fí` e nidsér` fí` lacoo` guá` quiá`- dsea` góor`

dsea` Israel e téé` fí` fií` Damasco e nidsiséiñ`~ jaléng` dseañu` dseamf i já`~ líng` júu` quiá`~ Dsea` Jmáang~, jo nitóø reiñ` do e 'ñúuiñ`~ fí` dsíí` 'næñí` e téé` fí` Jerusalén.

³ Jo cangíim` Saulo fí` e njmér` lajo, joba` fí` Damasco cangór` . Jo dsu` mi~ ni jaquiéem` e niguiéer` e fí` jo, coo` cajneáb` coo` jí` e teá` eáang` lacúng` lajíing` e lí` ngóor` do, jo e jí` do jnéeng` jáa` catí` yú` jmigüí` .

⁴ Jo dsif` lajob caquíng`~ Saulo fí` ni~ uó~, jo mifíng` canúur` e líng` ii` guicafé` fí` yú` jmigüí` jo guicajíñ`~ sfr` Saulo:

—Saulo, Saulo, ¿jiali` jmáan`~ ga` jnea~?

⁵ Joba` cañíi` Saulo quiá`~ i guicafé` do jo cajíñ`~:

—¿L`~ 'næ, Fí`?

Jo cañíi`tu i guicafé` do jo cajíñ`~:

—Jneab` Jesús i ngí` 'næ` jmáan`~ ga` lana, jo ja` ta` líng` quíi`~ e jmoo` lajo, co` lí` lí` eáang`gui jmáang`~ uóøba` e jmoo` lajo.

⁶ Jo dsíng`~ cafóng`~ Saulo mi~ canúur` lado, joba` cañíir` jo cajíñ`~:

—Fí`i, ¿e~ iin`~ e njmee~e?

Joba` cañíi`tu i guicafé` do jo cajíñ`~:

—Ráan`~, jo gua~ fí` Damasco, jo fí` job nihuí` ta` e~ 'né~ njmée`~.

⁷ Jo jaléng` dsea` i ngoliing` gui cóo`~ Saulo ie~ jo dsíng`~ cafóin`~, co` canúu`~bre e luu` e guicafé` do, dsu` jíi`~ jaang` ja` ii` cangáiñ`~.

⁸ Jo mi~ caróo`~ Saulo e lí` caquíin`~ do, jo mi~ née` júu` e cajóør`~ dsu` jo` njneá` jminir` jíi`~ capí`~ co` nitium`~bre. Jo i dsea` i ngolíng` cóo`r`~ dob ca'méeng` ír` cartí` caguiér` cartí` Damasco.

9 Jo fí' job cajer' 'ní' jmií~ tøøng~ e ja` jné'r' jíi'~ capí'~ o'gui fí' gø'r' cajo.

10 Jo e fí' Damasco do niseeng` jaang` dseañu' i líng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i nisii' Ananías. Jo coo` jmií~ cajmijnéeng` 'ñia' Dsea` Jmáang~ fí' quini~ i dsea` fí' lafa' mi~ quir', jo casí'r~ dsea` do lala:

—¡Ananías!

Joba' cañíi` Ananías quiá'~ dsea` do jo cajíñ'~:

—Lab sín'n, Fí'i.

11 Jo cajíng'~ Fí`naa' Dsea` Jmáang~ casí'r~ i Ananías do:

—Ráan'~, jo gua~ fí' coo` jee~ 'náu' li~ sii` Derecha. Jo mi~ niguie'~ quiá'~ jaang` dsea` i sii` Judas, jo nijmingíin`~ jaang` dseañu'~ i sii` Saulo i seeng` fí' Tarso, co' lana guiiñ~ féiñ` jnea~.

12 Jo jnea~ nicajmé~ e e nicangáng` Saulo 'ná` lafa' mi~ quir' e guie'~ fí' li~ guiiñ~, jo niquidsi~ guóo~ fí' moguir~, jo lajob nilijné~ tür calé~ catú~.

13 Jo mi~ canúu~ Ananías e jo, lalab cañíir` jo cajíñ'~:

—Fí`i, fíim` dsea` nicajmea'r` jnea~ júu~ uii~ quiá'~ i dseañu'~ fí' quiá'~ jalé~ e ga` e nicajmeáin` dsea` quií'~ fí' Jerusalén.

14 Jogui lana nijáar' fí' la e niquier' júu~ quiá'~ jaléng` fíi~ jmidsea` e nisáin` jaléng` dsea` quií'~ jo nidsiteáng` neiñ' fíi~ dsíi' 'náñí~.

15 Joba' cañíi` Fí`naa' Dsea` Jmáang~ quiá'~ Ananías jo cajíñ'~:

—Gua~, jo güijmiti~ lajíi~ ta~ quiú'u, co' jnea~ nica'náan~ n i dseañu~ do e niguár~ jalé~ júu~ quié~ e jee~ jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel cóo~ güi jaléng` dseata~ dsea` cóøng` quiá'r~ jogui fí' quini~ jaléng` dsea` Israel cajo.

16 Jo jnea~bi ni'ée^e Saulo jial tíí iihuú' 'né^- nids-ingúiñ^- uii~ quié^-e.

17 Jo dsiff' ladob cangó^- Ananías fí^ li~ niguiing^- i Saulo do. Jo mi~ caguiér^- fí^ jo, ca'í^-bre fí^ dsí^ sínáu^ li~ guiiñ^~ do, jo caquidsir' guóor` moguiñ^~ do, jo cajíñ^- cast'^ reiñ':

—Saulo, rú^uu', i Fíí`naa' Jesúz i cajmijnéeng` 'ñia' lajee` iuun^- fí^ e ñi" fí^ la casíiñ` jnea~ lana e njmee~ e e nilijné^tu^ calé^ catú^ jogui e niñíin^ Jmiguí^ quiá^ Fidiée`.

18 Joba' caquidsí^ Ananías guóor` fí^ yá^ mogui^- Saulo, jo dsiff' lajob casojiá^ e líí^ la líí^ hui^ 'ñu^ jmini^ dsea` do, jo dsiff' ladob calijné^r^. Lí^ jo caróor^- jo mifíing` cajgáaiñ^- jmí^ e laco^ cuó^ li~ e ca'uíñ^- dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^-.

19 Jo mi~ cangí^ jo, cagó^r` ir^~ jo catíim^~tur bí^ quiá^r^- . Jo caje^bir coó^ tú^- jmí^ mi~ cangí^ jo cóó^~ jaléng^ dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^- i neáang^ fí^ Damasco.

Mí^ caguiá^ Saulo júu^ quiá^ Dsea` Jmáang^- fí^ Damasco

20 Jo lajee^ job canaang` Saulo guiar^ júu^ quiá^ Dsea` Jmáang^- lacoo^ guá^- quiá^ dsea` góor` dsea` Israel e téé^ fí^ Damasco, jo sí^r` jaléng^ dsea` e i dsea` góor` Jesúz do líng^ i Jóó^ Fidiée` camíing^~ do.

21 Jo jaléng^ dsea` i núu^ e júu^ quiá^r^- do, sóong^ dsigá^ dsíir^ jo fé^r^:

—¿Su o^ i nabí i dseañu^ i ngí^ jmáng^ ga` jaléng^ dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^- i neáang^ fí^ Jerusalén? Jo ¿su o^ i nabí cajo i cagüéng^ fí^ Damasco la e nitóor^ e 'ñúung^~ jaléng^ dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^-

fí' quini` jaléng` fii` jmidsea` quiá`- dsea` Israel fí' Jerusalén?

²² Jo dsu' lajee` jo, eáang`gui cuo` bí' ñia` Saulo e guiar` e júu` do. Jo jalém` i dsea` Israel i seeng` fí' Damasco do cajer` jíi` ja` ñir` e~ dseáng`- niñír`, co` i Saulo do guiar` júu` e dseáng`- jáb`- e Jesús líiñ` Dsea` Jmáang` i sijeeng` dsea` Israel.

Mi` caláang` Saulo fí' jaguó` dsea` góor` dsea` Israel

²³ Jo mi` cang`gui lajo, jaléng` dsea` Israel i seeng` fí' Damasco do canaaíñ` sáaíñ` røø` jial njingáiñ`- i Saulo i líing` dsea` góor` do.

²⁴ Jo dsu' ca'óm` Saulo júu` lajíi`- e i` dsíi` i dsea` do e njimeáng`neiñ!. Jo uøø` jmíi`b` neáang` i dsea` i siteeng` ír` do fí` oo` ía`cqu` e ñíi` eáang` li` güi`líng` jee` fii` Damasco e quiá`- siteeíñ` e njingáng`- neiñ`.

²⁵ Dsu' coo` uøø` jaléng` i dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i neáang` fí' Damasco do cataíñ`- Saulo fí` dsíi` coo` matá` e fe` , jo cajgiáang`-neiñ` do fí` dse` e ía`cqu` e si` lacúng` fii` do, jo lajob caleáaiñ` dsea` do.

Mi` caguiéng`-tu Saulo fí' Jerusalén

²⁶ Jo mi` cang` jo, caguiém`-tu Saulo fí' Jerusalén, jo cali`íiñ` e niseáiñ` coliing` coo`- jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i neáang` fí` jo; dsu' lajiim` i dsea` do 'góm`breiñ`, co` ja` já`- líiñ` e nilíing` Saulo dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`.

²⁷ Jo dsu' jaang` dseañu` i sii` Bernabé caguijéeiñ` Saulo fí' quini` jaléng` dsea` apoo` i neáang` fí' Jerusalén, jo cajmea`reiñ` júu` jial cangáng` Saulo Fí`naa` Dsea` Jmáang` lajee` iuuiñ` fí` e ngóor` fí` Damasco, jogui jalé` e caféng` Fí`naa` Dsea`

Jmáang⁻ ír[,] jogui jial teá` dsíir['] guiar['] júu[^] quiá^{'-} Jesús e fí' Damasco do.

²⁸ Jo lajobj mi~ caje' Saulo fí' Jerusalén, jo colihim~ canaaiñ` ngir['] cóo^{'~} dsea` quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻ i neáang['] fí' jo.

²⁹ Jo dseáng^{'-} ngocáng` dsíi[']bre guiar['] jogui siiñ` júu[^] quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻ jee['] jaléng["] dsea` Israel i fé['] jmíi['] griego. Jo dsu['] lajaléng["] i dsea` i jmóor['] úung['] e njingám[']bre Saulo.

³⁰ Jo mi~ calilí['] i dsea` quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻ i caguiang⁻ do e í dsíi['] i dsea` do lado, joba['] caguiim[']bre Saulo fí' fíi['] Jerusalén, jo cangojéeng[']neiñ['] do fí' Cesarea; jo mi~ cangf['] jo, caguiéng[']neiñ['] do fí' góor['] lí['] sii['] Tarso.

³¹ Jo jaléng["] dsea` quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻ i seeng['] fí' lacaang['] lí['] se['] Judea cóo^{'~} lí['] se['] Galilea cóo^{'~}gui lí['] se['] Samaria juguiá^{'-} júu[^] røøb['] niseeiñ['], jogui eáang[']gui ngóo['] lijá^{'-} líiñ['] jalé["] júu[^] quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻ car['] ngocáng['] dsíir[']. Jo lajalém[']bre jmóor['] úung['] e jmiféiñ['] Fíi[']naa['] Dsea` Jmáang⁻, jo lajobj ngóo['] lifing['] dsea` i jáng["] yaang['] fí' jaguo['] Dsea` Jmáang⁻ lacoo['] jmii['] lacoo['] jmii['] la'eáang['] cóo^{'~} Jmigui['] quiá^{'-} Fidiée['].

Mi~ cajmi'leáang⁻ Tú[^] Simón jaang['] dseañu["] i caang['] tii[']

³² Jo lajee['] jo ngí['] i Tú[^] Simón do e dsí'eer['] jaléng["] dsea` quiá^{'-} Dsea` Jmáang⁻, jo lajee['] jo cangór['] fí' coo['] fíi['] lí['] sii['] Lida e cango'eer['] jaléng["] dsea` íb['] cajo i neáang['] fí' jo.

³³ Jo mi~ caguiér['] fí' jo, cadséiñ['] jaang['] dseañu["] i caang['] tii['] i sii['] Eneas, jo ningóo['] mí['] jniá['] jii['] e niráaiñ['] do coo['] lí['] ráaiñ['].

34 Jo lalab casí^l Tú^h Simón i dseañ^h í jo cajíñ^l: –Eneas, Dsea` Jmáang^l nijmi'leáaiñ^l 'n^h jmiñ^h ná. Ráan^l, jo sée^l li^l ráan^l.

Jo dsifí lajob caróo^l Eneas e li^l ráaiñ^l do.

35 Jo lajalém^l dsea` seeng^l fí Lida cóo^lgui fí Sarón cangár^l e caróob^l i Eneas do, joba' cajám^l yaaiñ^l fí jaguo` Dsea` Jmáang^l ie^l jo.

Mi~ cajmijí'tu Tú^h Simón jaang^l dseam^l i sii^l Dorcas

36 Jo ie^l jo niseeng^l jaang^l dseam^l i líng^l dsea` quiá^l Dsea` Jmáang^l fí coo^l fii^l li^l sii^l Jope. Jo i dseam^l do nisiir^l Tabita, e guóng^l Dorcas cóo^l jmí^l griego. Jo i dseam^l í contøøm^l jmóor^l jalé^l e guiú^l jogui jmícoo^lr^l jaléng^l dsea` i ja^l sea` e 'né^l.

37 Jo ie^l jo nicalidséeb^l i Dorcas do, jo cajúm^l bre. Jo jaléng^l dsea` i seeng^l cóo^lr^l do ie^l jo caláng^lneiñ^l, jo caquiáang^lneiñ^l fí dsí^l sináu^l 'náu^l yá^l.

38 Jo e fii^l Jope do quiáb^l née^l laco^lgui née^l e fii^l Lida e fí li^l táang^l i Tú^h Simón do. Jo co^l caliñib^l jaléng^l dsea` quiá^l Dsea` Jmáang^l i neáang^l fí Jope e fí Lidab táang^l Tú^h Simón, joba' dsifib^l casíñ^l gáng^l dseañ^h fí do; jo mi^l caguilíiñ^l fí jo caguisíi^lreiñ^l do lala:

–Tú^h Simón, má^laa! fí Jope lajmíná^l.

39 Jo cangób^l Tú^h Simón cóo^l i dsea` do fí Jope. Jo mi^l caguiér^l fí jo, jo caguijéeng^lneiñ^l do fí li^l ráang^l i dseam^l 'lii^l do. Jo jaléng^l dseam^l 'níi^l i niteáang^l li^l ráang^l i 'lii^l do dsíng^l qui'r^l carúir^l lacúng^l lajíing^l li^l sing^l Tú^h Simón mi^l caguié^l dsea` do fí do; jo ca'e^lreiñ^l jalé^l mi'ñúung^l cóo^lgui jalé^l 'mi^l e jíe^l e nica'mi^l i Dorcas do jogui e nicangúiñ^l cuø^l dsea` do lamí^l seeiñ^l.

40 Jo nḡf jo, caquiñ' Tú^ Simón ta~ e ca'uøøm` jaléng` i dsea` i teáang` e sináu^ do fí caluu^. Jo lí^ jo, casí'r` uó^ jnir` jo canaaíñ` féiñ` Fidiée^, jo lí^ jo, mifíing` cajóøiñ` i lìi^ do jo cajíñ` casí^ reiñ`:

—¡Tabita, ráan!-

Jo dsifí ladob caneáa` i dseamf do jminir^, jo mí^ cangáiñ` Tú^ Simón, caróo^ bre jo caguár`.

41 Jo Tú^ Simón catíiñ` guoo` i dseamf do jo casíng` neiñ!. Jo lí^ jo, cató^ tur jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i ca'uøøiñ` e fí^ sináu^ do cóo`^gui jaléng` dseamf 'nñi^ i teáang` do, jo ca'eíñ` jaléng` i dsea` do i dseamf do e nicají^biñ` do.

42 Jo jalém` dsea` seeng` fí^ Jope calíñir` jalé` e calí` do ie~ jo, jo fíim` dsea` cajáng` yaaiñ` fí^ jaguo` Dsea` Jmáang` ie~ jo.

43 Jo mí^ cangf jo, huóøm` bi caje` Tú^ Simón e fí^ fí^ jo fí^ quiá`- jaang` dseañu^ i sii` Simón i nijmóo` ta~ jmi^ua~ loo~ jó`.

10

Tú^ Simón cóo`^ jaang` fí^ 'lée` i sii` Cornelio

1 Jo ie~ jo niseeng` jaang` dseañu^ i sii` Cornelio fí^ coo` fí^ li^ sii` Cesarea i nilíing` fí^ quiá`- coo` 'lé` e sii` italiano.

2 Jo i Cornelio do coliing` cóo`^ jaléng` dsea` sináu^ quiá'r^, røøb` eáam` jmiféiñ` Fidiée^ jogui eáam` náu'r^ jalé` júu^ quiá`- dsea` do, jogui jmícoo`^bir cóo`^ cuu` jaléng` dsea` Israel i ja` sea` e 'né`-, jogui contøøm` féiñ` Fidiée^ cajo.

3 Jo coo`^jmíi^ ngóo`jíu la ii^ 'ní^ e ca'lóo` i Cornelio do liing` ee`cangár` lafa' mí^ quir', jo dseáng`^ røøb`

cangáiñ~ jaang` ángel i líing` guotíiñ~ Fidiée~ i ca'í~ fí~ li~ guiiñ~ jo cajíng~ dsea` do lala:

—¡Cornelio!

4 Jo dob caje' i Cornelio do jóøiñ~ i ángel do, jo eáam' 'gó'r` cajming'r` dsea` do lala:

—¿E~ 'né~ jmee~ e, Fí'i?

Jo cañíi` i ángel do quiá~ Cornelio jo cajíñ~:

—Ninúub~ Fidiée~ jalé~ júu~ quí!~ mi~ fón're, jogui níbre jalé~ e guíá~ e jmoo~ e jmicóo~ jaléng~ dsea` i 'né~ licóo~.

5 Jo lana nisíin~ dsea` quiá~ fí~ Jope jo nidsite'r` Simón i sii` Tú~ cajo e nijaiñ~ fí~ la.

6 Jo lana dob guiiñ~ fí~ quiá~ jaang`gui i sii` Simón cajo, jaang` dseañu~ i guing~ fí~ 'ni~ jmiñí~ i jmoo` ta~ jmiua~ loo~ jó~.

7 Jo mi~ cangoyúung~ e cangáng~ i ángel i café~ quiá'r~ do, dsifi` lanab cató~ i Cornelio do gáng~ dsea` léeeng~ quiá'r~ cój~ gui jaang` lée~ i nicuíñ~ guíá~ jogui i eáam' jmi'gó` Fidiée~ cajo.

8 Jo mi~ calí~ jma'reiñ~ do júu~ jalé~ e cangár~ do cój~gui e cajíng~ i ángel do, jo casíim`breiñ~ do fí~ fí~ Jope.

9 Jo mi~ cajneá~ e jmii~ jo, lajee~ gui'nang~ teáaiñ~ do fí~ jo nijaquiéem` niguilíiñ~ fí~ Jope, jo ningóo` guieñí~ ie~ jo, jo lajee~ job cajgóo~ i Tú~ Simón do fí~ yá~ 'náu~ e li~ guiiñ~ do fí~ Jope e cangoféeñ~ Fidiée~.

10 Jo sóong~ nijmi'aaiñ~ lajee~ jo, jo ni'iñ~ dó'r~ i~bre. Jo lajee~ guiiñ~ dob, lajee~ e née` guíá~ e nidó'r~, canaang` nír` jalé~ e cacuø` Fidiée~ e si'íñ~ e ninír` lafa' mi~ qui` dsea`.

11 Jo cangár⁻ e cana['] fí['] yá![^] jmigüí['], jo jnéeng⁻ cajgó⁻ cōo['] e lī['] laco['] cōo['] 'mí['] e fe['], jo jnéeng⁻ 'ñúu['] lají['] quiü['] quiúung['].

12 Jo e dsíi['] 'mí['] do jnéeng⁻ teáang['] langíing['] líng['] jó['] nuu['] i dsi['] tú['] guoo['] jogui tú['] tii['], jo quiéeng['] gui cajo['] jaléng['] mí['] cōo['] jaléng['] qui['] jogui langíing['] líng['] ta['].

13 Jo canúur⁻ e cajíng['] jaang['] i guicafé['] jo guica-jíñ['] do:

—Ráan['], Tú['] Simón, jngang['] i jó['] na jo quié['].

14 Jo Tú['] Simón cañír['] jo cajíñ[']:

—U['], Fíi['], jíi['] cōo['] née['] ja['] mí['] cacún['] n jaléng['] jó['] na, co['] lajo ta['] huí['] fí['] ni['] júu['] quiü['] ta['] qui[']naa['], jnea['] dsea['] lī[']naa['] dsea['] Israel.

15 Joba['] guicajíng['] tu['] i guicafé['] do:

—Jalé['] e jíng['] Fidiée['] e cuóøm['] lí['] cø['], ja['] e ta['] e fo['] nü['] e ja['] cuóøng['].

16 Jo mí['] catf['] ní['] née['] e guicafé['] i dsea['] do e júu['] jo, cangób['] tu['] e 'mí['] do fí['] yá![^] jmigüí['].

17 Jo caje['] Tú['] Simón í['] dsíir['] e['] guóng['] jalé['] e cangár⁻ do. Jo lajee['] jo caguilíim['] i dsea['] quiá['] Cornelio do fí['] quiá['] i Simón do e ning['] cangír['] jmingíir[']. Jo mí['] caguilíiñ['] fí['] lí['] guiing['] i Tú['] Simón do,

18 jo cajmíngíir['] cōo['] júu['] teá['] su dob lí['] guiing['] jaang['] dseañu['] i sii['] Simón i sii[']bi Tú['] cajo.

19 Jo lajee['] jo, dobí sing['] Tú['] Simón e í['] dsíir['] quiá['] jalé['] e cangár⁻ do mí['] tí['] lí['] café['] Jmiguí['] quiá['] Fidiée['] jo casí['] ír['] lala:

—Janú['], Tú['] Simón, nab teáang⁻ gaang['] dseañu['] i 'náng['] 'nü['].

20 Ráan'~ jo guó'~ cōo'r~, jo ja` ee` i o'~ jíi'~ cōo~, co^l
jneab~ dsea` casíin~ n̄ i dsea` na fí la.

21 Jo cajgám~ i Tú^ Simón do li~ dsíiñ~, jo
cango'íiñ~ i dsea` quiá'~ Cornelio do jo cajíñ~
casí'~ reiñ!:

—Jneab~ i ngi`na! 'náng'na!. ¿E~ júu~ quié`na!?

22 Jo cañíi` i dseañu~ gaang` do jo cajíñ!~:

—Jáa'naa! ta~ quiá'~ jaang` fii~ 'lée~ quí~naa! i
sii` Cornelio, jaang` dseañu~ i guiúng~ eáang` jogui
contøøm~ jmiféiñ~ Fidiée~. Jo jaléng~ dsea` góo~
dsea` Israel eáam` jmi'góo` dsea` do jogui 'neáaiñ`
cajo. Jo jaang` ángel quiá'~ Fidiée~ casí'~ ír` e nitó'r`
'na` fí` quiá'r~ jo ninúr~ lajíi'~ júu~ quíi'~ e 'né~
niff'~re.

23 Jo catób~ Tú^ Simón i dseañu~ gaang` do fí
sinúu~ li~ guiíñ~, jo dob cajer` coliing~ e uóø` jo. Jo
mí~ cajneá~ lajo, cangób~ Tú^ Simón cōo'~ i dsea`
do fí` Cesarea, jogui cangolím~ bi cōo'r~ cōo` tú~
míing~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí` Jope.

24 Jo mí~ cajneá~ cōo`gui jmií~ lajo, jogui ba`
cagui líiñ~ cartí` Cesarea fí` li~ niguiing~ i Cornelio
do sijeeng~ ír` coliing~ cōo'~ jaléng~ dsea` sinúu~
quiá'r~ cōo'~gui jaléng~ dsea` i cuíñ` eáang` i cató'r~
fí` quiá'r~ e laco` ni'íñ~ i Tú^ Simón do.

25 Jo mí~ caguié` i Tú^ Simón do fí` jo, dob nising`~
i Cornelio do o'nú~ e nigüijeeng` neiñ!. Jo mí~
cangáng~ rúiñ~, dsifí` ladob casí` Cornelio uó~ jnír~
fí` quini~ i Tú^ Simón do e laco` njmiféng` neiñ!.

26 Dsu` Tú^ Simón dsifí` ladob caseang` neiñ` jo
casí'~ reiñ!:

—Ráan'~, Cornelio, co^l jnea~ líiñ`n jaang` dsea`
jmigüí` laco` 'ná`.

27 Jo lajee` gui'ná¹ siiñ` ladob, ca'í⁻ Tú[^] Simón fí['] dsíí['] sináu[^], jo fíim['] dsea` nisiseáng['] fí['] jo mi[~] cangotáaiñ['].

28 Jo['] lalab casí['] Tú[^] Simón i dsea` do:

—Niñib[^] 'ná¹ e jnea['], dsea` líi[']naa['] dsea` Israel, ja` cuóøng['] e dsitoo[']naa['] dsíí['] sináu[^] quiá['] dsea` la 'ná¹ i ja` líing['] dsea` Israel, o[']gui['] cuóøng['] siing[']naa['] cóo['] dsea` la 'ná¹ cajo. Dsú['] lana Fidiée['] nica'e'r['] jnea['] e jo['] cuóøng['] e nifá[']a e dsea` la 'ná¹ i ja` líing['] dsea` Israel fa['] e uøng[']na['].

29 Joba['] mi[~] caguilíing['] dsea` quíi['] e tó'r['] jnea['], dsifíb['] cagá[']a cóo'r['], jo jíi['] coo['] ja['] ee['] dsee['] casée[']e. Joba['] iin[']n dseáang['] dsíi['] e['] ta['] cate[']na['] jnea['].

30 Joba['] cañíi['] Cornelio quiá['] Tú[^] Simón jo ca-jíñ[']:

—Ningóo['] quiá['] jmíiñ['] lana, jo e í['] laco['] ngóo['] lana, lab['] guiin[']n fí['] sináu[^] la e jmifén[']n Fidiée['] la ii['] 'ni['] e ca'lóo[']. Jo lajee['] jo, coo['] cajné['] jaang['] dseañu[']i qui['] coo['] mi['] e ji['] eáang['],

31 jo cajíñ['] casí[']r['] jnea[']: “Cornelio, nicanúub['] Fidiée['] jalé['] júu['] quiá['], jogui['] nicaliñi[']bre jalé['] e guiú['] e nicajmee['] cóo['] jaléng['] dsea` i ja['] sea['] jalé['] e 'né['].

32 Quiáu['] ta['] dsea` quíi['] jo güiguilíñ['] fí['] Jope, jo güiguite[']r['] jaang['] dseañu[']i sii['] Simón, sii[']bír Tú[^] cajo, i táang['] fí['] quiá['] jaang[']gui['] dseañu[']i sii['] Simón i guiring['] 'ni['] jmíñi['] i jmóo['] ta['] jmí[']ua['] loo['] jó['].

33 Joba['] dsifí['] lajob casíin[']n dsea` quié[']e e caguítéer['] 'ná['], jo eáam['] quiá['] la nicajmee['] e nicañí[']ba[']. Jogui['] lana lab nisée[']naa['] lajíi[']naa['] fí['] quini['] Fidiée['], jo eáam['] ii[']naa['] ná[']naa['] jalé['] júu[']

e ca'íng^{l~} 'ná` quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻ e catí^{l-}naa^l e niná^{l-}naa^l.

Jalé^ljúu[^]quiá^{l-}Tú[^]Simón e café^lr^lfí^l quiá^{l-}Cornelio

³⁴ Jo mí^l cató^l fé^l i^l Cornelio do, jo canaang^l Tú[^] Simón fé^lr^ljúu[^] quiá^lr^l jee^l jaléng^l i^ldsea^l i^lsiseáng^l fí^l quiá^{l-} i^l Cornelio do jo cajín^{l-}:

—Ná^{l-}guiiba^l ningán^ln røø^l e doñí^l iib^l dsea^l íng^l Fidiée^l ja^l e lí^l ii^l dsea^l,

³⁵ co^l ím^l Fidiée^l dsea^l i^l jmi^lgó^l ír^l jogui^l i^l jmoo^l e guiá^{l-} cój^lr^l doñí^l jié^l fí^l lí^l seein^l.

³⁶ Jo Fidiée^l cangíiñ^l júu[^] quiá^lr^l la'eáang^l cój^l jaléng^l jnea^l, dsea^l lí^lnaa^l dsea^l Israel, quiá^{l-} jial niliseeng^l dsea^l juguiá^{l-} júu[^] røø^l la'eáang^l cój^l Dsea` Jmáang⁻, co^l íb^l Fii^l jaléng^l dsea^l jmi^lgúi^l.

³⁷ Jo guiáb^l ní^l 'ná^l jalé^l e calí^l ie^l ja^l mí^l ngoo^l eáang^l fí^l guóo^l uó^l quiá^lnaa^l, jnea^l dsea^l lí^lnaa^l dsea^l Israel, jo canaang^l jalé^l e jo catí^l Galilea mí^l cangí^l e caguiá^l Juan júu[^] quiá^lr^l e 'né^l nisáng^l dsea^l jmi^l e laco^l cuø^l li^l e quiá^{l-} jíng^l yaaiñ^l fí^l quini^l Fidiée^l.

³⁸ Jo niñíb^l 'ná^l cajo^l jial cacuø^l Fidiée^l Jmiguí^l quiá^lr^l Jesús i^l cacuáng^l fí^l Nazaret, jo cój^l e bi^l jo cajmée^l Jesús jmang^{l-} e guiá^{l-}, jogui^l cajmi^lleáaiñ^{l-} jaléng^l i^l íng^l iihuí^l uíi^l e fí^l i^l 'ling^l quiá^l ta^l quiá^lr^l; jo jalé^l e jo calí^lr^l cajmée^l, co^l seem^l Fidiée^l contøøng^l cój^l ír^l.

³⁹ Jo cane^lb^l jnea^l jalé^l e guiá^{l-} e cajmée^l Jesús ie^l jo fí^l Jerusalén, lí^l latøøng^l li^l se^l Judea. Jo mí^l li^l cøøng^l lajo^l, cateáang^l dsea^l ír^l fí^l dse^l crúu^l jo fí^l job cajúiñ^{l-}.

40 Dsu' Fidiée` cajméer` e cajíb'tu dsea` do mi~ cadsíng` 'ni' jmíi` lajо, jogui cajméer` e cajnéng` dsea` do jee~ jnea'.

41 Dsu' ja` cajmijnéeng` 'ñia'r' jee~ lí` doñi' ii` dsea`, co' lajíi` jee~ jneab' cajmijnéeng` 'ñia'r', dsea` i nicaguíng` Fidiée` lajíi` lami` jéeng'gui quiá` e nijmó^naa' júu^ røø` jalé` e calf` cóo` Jesús. Jo jneab' dsea` ca'né` caquiee~naa' cóo'r` mi~ cangí` e cají`tur calé` catú`.

42 Jogui Jesús casíiñ` jnea` e niguiá`naa' júu` quiá'r` jee~ jaléng` dsea`, jogui e nijmó`naa' júu` røø` e Fidiéeb` dsea` casíiñ` dsea` do e niquidsir` í` jee~ jaléng` dsea` jmigüi` i jí`gui cóo`gui jaléng` i nilliing` mi~ catí` í` lajо.

43 Jo jaléng` dsea` i nicafé` cuaiñ` quiá` Fidiée` lajíi` malí` eáam` café'r` cuaiñ` quiá` Jesús, jogui cajím`bir cajo e doñi' ii` dsea` i jáng` yaang` fí` jaguo` Jesús ni'líim` dsee` quiá'r` la'eáang` cóo` dsea` do.

*Mi~ ca'íng` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel
Jmiguí`quiá` Fidiée`*

44 Jo laco`gui'nang` sim'bí Tú` Simón e fé'r` jalé` júu` quiá` Dsea` Jmáang` fí` jee~ i dsea` i siseáng` do, mi~ tí` lí` cangíing` jaléng` i dsea` do Jmiguí` quiá` Fidiée`.

45 Jo jaléng` i dsea` Israel i nilíing` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i caguilíng` cóo` Tú` Simón fí` quiá` i Cornelio do, eáam` cangogá` dsíir` mi~ calilí'r` e cangíim` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel Jmiguí` quiá` Fidiée` cajo,

46 co' núur` síng` i dsea` do cóo` jmíi` e jié`gui laco`jmíi` quiá'r` jogui jmiféiñ` Fidiée` cajo.

47 Joba' cajíng^{l-} i Tú[^] Simón do casí'r⁻ i dsea` do ladsifi' lado:

—Jíil[~] jaang` ja` ii` cuóøng` jníng⁻ e nisáng` i dsea` la jmii` e laco^l cuø^l li[~] e nilíiñ^l dsea` quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻, co^l nica'ím^lbre Jmigu^l quiá^{l-} Fidiée^l laco^lgui nica'íng^{l-} jnea^l cajo.

48 Jo caquiü^l Tú[^] Simón ta[~] e cajgáam⁻ i dsea` do jmii` e laco^l cuø^l li[~] e nilíiñ^l dsea` quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻. Jo mi[~] cang^l jo, jaléng^{l-} i dsea` do camí'r^l Tú[^] Simón e fa' nijé^lbi dsea` do coo^ltú^{l-} jmii[~] cóo'r^l fi^l jo.

11

*E~ uiing~ e caguiar' júu[^] quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻ fi^l
jee^l dsea` i ja` líng^l dsea` Israel*

1 Jo mi[~] cang^l jo, jaléng^{l-} dsea` apoo^l cóo^lgui jaléng^{l-} dsea` quiá^{l-} Fidiée^l caguiaaang^lgui i neáang^l lacaang^lli[~] se^l Judea, caliñir^l júu[^] e jaléng^{l-} dsea` i ja` líng^l dsea` Israel nica'ím^lbre cajo júu[^] quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻.

2 Jo mi[~] caguiéng^{l-}tu i Tú[^] Simón do fi^l Jerusalén, i líng^l dsea` Israel i líng^l dsea` quiá^{l-} Dsea` Jmáang⁻ canaaiñ^l cuø^lreiñ^l dsee^l

3 jo s^lreiñ^l:

—Jiali^l caguiée^{l-} lacaang^l quiá^{l-} jaléng^{l-} dsea` i ja` líng^l dsea` Israel jo caguiquié^l cóo^lr[~]?

4 Jo canaang^l Tú[^] Simón jma^lreiñ^l júu[^] latí^l uiing^l quiá^{l-} jalé^l e calí^l do jo cajíñ^l:-

5 —Lajee^l táan^ln fi^l Jope, jo lajee^l guiáang^l e fón^ln Fidiée^l, camó^lo líng^l ee^l camó^lo lafa^l mi[~] qui^l dsea^l; jo camó^lo cajgó^l fi^l yú^l jmigu^l coo^l'mi^l e fe^l eáang^l, jo 'ñáu^l laji^l qui^l quiúung^l, jo catishí^l fi^l lí^l sín^ln.

6 Jo mi~ cajóo~ røø` dsíi` e 'mi' do, jo camó~ o e teáang` langíing` íing` jó` nuu` i` dsi~ tú` guoo` jogui tú` tii` cóo` gui jaléng` mi` jogui jaléng` qui` cóo` langíing` íing` ta`.

7 Jo canú~ u e liing` ii` guicafé` jo guicajíñ`:
"Ráan` na, Tú` Simón, jngan` i` jó` na jo cun`^re!"

8 Jo cafá` a: "U~, Fíi`i, jíi`~ cóo` née` ja` mi` cacún` n jaléng` i` jó` na, co` lajo ta` hu` fí` ni` júu` qui` ta` qui`naa`, jnea` dsea` líi`naa` dsea` Israel."

9 Joba` canú` túu` e luu` e guicafé` fí` guia` güi` do jo casf` jnea` lala: "Jalé` e jíng` Fidiée` e cuóøng` lí` cø` , ja` ta` e fo` `næ` e ja` cuóøng` jme` lajo`."

10 Jo 'ni` née` catf` e jgöo` e 'mi' do; jo mi~ cangoúung` , jo cajgóob` tu` fí` yú` jmigüi`.

11 Jo lajee` guiaang` e móo`o jalé` e jo, caguilling` gaang` dseañu` i` 'náng` jnea` i` jalíng` tí` Cesarea caguilíñ` fí` lí` guuin`n do.

12 Jo caquie` Jmiguí` quiá` Fidiée` ta` jnea` e cangó`o cóo` i` dsea` do e ja` casée` e jíi`~ coo` ta` uií` e ja` líing` dsea` do dsea` Israel. Jo cóo`baa jñúung`gui i` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` la cangó`o. Jo mi` caguié` e fí` Cesarea, lajalé`baa` cangotóo`naa` fí` quiá` jaang` dseañu` i` sii` Corneilio.

13 Jo fí` jo cajmea'r` jnea` júu` jial cangáiñ` jaang` ángel i` líing` guotii` Fidiée` fí` quiá'r` ; jo cajíng` i` ángel do casf` reiñ` do lala: "Síng` dsea` quií` fí` Jope, jo güiguite'r` jaang` dseañu` i` sii` Simón, i` sii`bi Tú` cajo.

14 Jo fíbing` nijíng` jial cuóøng` nileáng`na` jee` dsee` quií`na` colíing` cóo` jaléng` i` seeng` quií`na`."

15 Jo mi~ canaang` e fón`nre, job mi~ cangíiñ` Jmigui` quiá` Fidiée` lajaléiñ` do lí` laco'gui cangiíng` jnea`^, dsea` lí`naa` dsea` Israel, latí` mi~ uiing`.

16 Jo joguib cadseng`- dsii` lajíi`^ e cajíng`- Fí`naa` Dsea` Jmáang` lami` cateáaiñ` cój`^ jnea`^ fí` jmiégüi` la mi~ cajíñ`- lala: "E já`-ba` e Juan caseáaiñ` dsea` jmiíi`, dsu` 'ná` nisáng`na` jmiíi` cój`^ Jmigui` quiá`- Fidiée`."

17 Jo song Fidiée` cacuø'r` i dsea` i ja` líing` dsea` Israel Jmigui` quiá'r` laco'gui cacuø'r` jnea`^, dsea` lí`naa` lajo` mi~ ca'íng`naa` júu` quiá`- Fí`naa` Dsea` Jmáang`-, joba` ¿i` jnea` e nijniín`n lajíi`^ ta` quiá`- Fidiée`?

18 Jo mi~ canúu` jaléng` i dsea` Israel i líing` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` jalé` júu` quiá`- Tú` Simón, dsifí` lajob jo` e cañíir` jíi`^ coq` quiáiñ`- do, jo canaaiñ` jmiféiñ` Fidiée` jo fé'r`:

—E jáb`- e nicacuø'r` Fidiée` jaléng` dsea` i ja` líing` dsea` Israel e niquir`- nijíng` yaaiñ` fí` quinir` laco` cacuø'r` jnea`^, jo lajoba` ni'uíiñ` dsea` i catíng` seeng` cøøng` cój`^ Fidiée` lata`.

Jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i seeng` fí` Antioquía

19 Jo ie` do, mi~ cangf` e cajnga` dsea` quiá`- i Tee` do, mi~ canaang` jmáang` dsea` ga` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`-, joba` i líing` i dsea` fí` cangoliíñ` cartí` lí` se` Fenicia jogui lí` se` Chipre cój`^ Antioquía lí` se` Siria. Jo mi~ caguilíñ` fí` jo, canaaiñ` e'r` jaléng` dsea` Israel júu` quiá`- Fí`naa` Jesúz, dsu` jíi`^ dsea` íbing` ca'e'r` jo ja` ca'e'r` dsea` jiéng`gui.

20 Jo nañí fa' e lajob cajmér~, dsu' coo` tú~ müssing~ dsea` i niseeng` fí li~ se' Chipre cóo`~gui fí Cirene i nica'íng~ Dsea` Jmáang~ ie~ do caguilíñ~ fí Antioquía, jo caguiabre júu~ quiá~ Fí`naa' Jesús jee~ jaléng~ dsea` i ja` líing~ dsea` Israel.

21 Jo eáam` cajmicóo`~ Jmiguí~ quiá~ Fidié~ quiá~ i dsea` do, joba` fíim` dsea` i ja` líing~ dsea` Israel caqui~ cajíng~ yaañ~ fí quini~ Fidié~ ie~ jo; jogui catábre jalé~ e lami~ tíiñ` jmóor` jéeng`gui jogui ca'uíñ~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~.

22 Jo mi~ caliñí~ i dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí Jerusalén do jalé~ e calí~ fí Antioquía, joba` casíñ` i Bernabé do fí jo.

23 Jo mi~ caguié~ fí fí jo, cangár~ e dseáng~ já~ ba` e nica'uíng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ jaléng~ i dsea` i ja` líing~ dsea` Israel i seeng` fí jo. Jo eáam` cali'iáang` dsíi` i Bernabé do ie~ jo, jogui casír` jaléng~ i dsea` do e ja` nitiuuiñ~ do Dsea` Jmáang~, jogui e njimiti~bir e ngocáng` dsíir` jalé~ júu~ quiá~ dsea` do cajo.

24 Jo i Bernabé do líiñ` jaang` dseañ~ i guiúng~ eáang~, jo contøøm~ jée` Jmiguí~ quiá~ Fidié~ quiá~ r~ cóo`~ jalé~ e jmóor` do, jogui jáb~ líiñ` júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~ car` ngocáng` dsíir`; jo lajob fíim` dsea` ca'uíñ~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ ie~ jo.

25-26 Jo mi~ cangí~ jo, jo cango~ Bernabé fí Tarso e cango'néeiñ~ Saulo. Jo mi~ cadséiñ~ dsea` do, cajeem`breiñ~ do fí Antioquía. Jo fí job cajer` laji` huáaiñ~ do lajee` coo` jii` tøøng~ e e'r` fíing` dsea` júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~. Jo e fí Antioquía dob li~ la'uui~ calisí~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ jaléng~ i dsea` i cajáng~ yaang` fí jaguo` Jesús.

27 Jo ie~ jo, coo` tú` mñng` dsea` i jmoo` ta~ e fé'r` cuaiñ` quiá` Fidiée` ca'uøøiñ` fi` Jerusalén jo cangoliñ` fi` Antioquía.

28 Jo mi` caguilíñ` fi` jo, jaaiñ` do i sii` Agabo casíng` 'ñia'r` fi` quini`gui, jo cajíñ` la'eáang` coo` Jmiguí` quiá` Fidiée` e tí nijáá` jii` oo` fi` jo. Jo jalé` e jo cangojée` lajee` jii` quiá` jaang` dseata` dsea` féng` i calisi` Claudio.

29 Joba` jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fi` Antioquía ca'l` dsíir` e nisíñ` jalé` e nijmicoo'r` i dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fi` li` se` Judea, lí` jíe` jíi` li` quiñ'r` jmiñ~,

30 jo lajobj cajmér`. Jo la'eáang` Bernabé jogui Saulo cangolí` jalé` e do quiá` jaléng` dsea` cōøng` i neáang` fi` li` se` Judea.

12

Mi` cajnga` dsea` quiá` Jacóó`

1-3 Jo lajee` jo, lajee` jmoo` dsea` Israel jmiñ` quiá'r` e gó'r` iñí` e ja` quie` quiéeng`, jo ie` jo canaang` Herodes Agripa, jaang` dseata` dsea` féng` i quiñ` ta~ fi` Jerusalén, jo canaaiñ` jmáiñ` ga` i liñg` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fi` jo. Jo lajee` jo, caquiñ'r` ta~ e cajnga` dsea` quiá` i Jacóó` coo` nisq`, jaang` dsea` i óo` ta~ quiá` Fidiée`; jo i dsea` i líñ` jaang` dsea` ngáang` coo` i Juan do. Jo mi` calilí` i dseata` Herodes do e catib` dsí` jaléng` dsea` Israel e cajnga` dsea` quiá` i Jacóó` do, joba` caquiñ'r` ta~ e catam` i Tú` Simón do cajo.

4 Jo mi` catáiñ` dsea` do jo caquiñ'r` ta~ e dsí` 'næñib` caíñ` do ladsifi` lado. Jogui mifñng` caquiñ'r` ta~ guijñúung` 'lée` quiá'r` i nidsijmée`

í^ i Tú^ Simón do, jogui e nijmér^- dsiguiéeng' tá'^ la quiúung^- dsea` e laco' ja` sitúung`; jo í^ dsíir' e mi^ ningf' e jmií^ doba' nisiñ^ dsea` do fí^ quini^ jaléng^ dsea` fí^.

⁵ Jo e eáam'ba' jée' lée^ quiá'^ i Tú^ Simón do li^ iuuiñ^ e laco' ja` dseáang^~ niliúng^ 'ñia'r'. Jo lajee^ jo, lajalém^ dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^ feniñ^ Fidiée^ ui^ quiá'^ dsea` do e ngocáng^ dsíir'.

Mi^ caguíng` jaang` ángel quiá'^ Fidiée^ Tú^ Simón fí^ dsíir' 'nueñí^

⁶ Jo mi^ nijneá` e uóø^ joba', si^í^ e nidsijéeng^ i dseata~ Herodes do Tú^ Simón fí^ quini^ jaléng^ dsea` fí^ e niquidsir' í^ quiáiñ^ do. Dsü^ 'ñia'^ e uóø^ jo, dob ráang^ Tú^ Simón güiiiñ^ fí^ dsíir' e 'nueñí^ do, jo 'ñueñí^ guóor` cóo^~ ñí^ cadena, jogui teáang^ jma'^ jáng^ lée^ i jmoo^~ í^ ír^ lacataang^ cáaiñ^, jogui jiéng^ gui lée^ i teáang^ jmoo^~ í^ e o'nueñí^ 'nueñí^ do.

⁷ Jo lajee^ jo, cóo^ cajné^ jaang^ ángel i casíing^ Fidiée^ fí^ li^ ráang^ i Tú^ Simón do fí^ dsíir' 'nueñí^, jo jlo^ cajneá^ fí^ latøøng^ e dsíir' jo. Jo i ángel do cangoquiéeiñ^ li^ ráang^ Tú^ Simón jo cagüi'r^ mo'uóø^ dsea` do; jo dsifi^bi cajné^ dsíin^ do li^ ráaiñ^ güiiiñ^, jo lalab casí^ i ángel do ír^:

—Jminá^ ráan^ na, Tú^ Simón.

Jo dsifi^ lajjob casojiá^ e ñí^ cadena e 'ñueñí^ guoo^ Tú^ Simón do.

⁸ Jo cajíng^ i ángel do calé^ catú^ casí^r^ dsea` do:

—Qui^ sí^ lajminá^ jogui óø^~ lomíi^~.

Joba' lajjob cajmée^ Tú^ Simón ladsifi^ lado. Jo cajíng^ gui i ángel do casí^r^ dsea` do lala:

—Te^ 'mijñú^ iu^ lúu^~ jo má^aa' cóo^~ jnea^~.

9 Jo dsifí lajob cango'leáang' i Tú^ Simón do laco'
cagüí'í' i ángel do, jo jíi'~ ja` ñir' si já'~ si ja` já'~ lajíi'~
e jíng'~ i ángel do, co' nír' e do lafa' mi~ qui'bre.

10 Jo cangúim'bre li~ teáang' i 'lée~ do la'uii~, jo
lí~ jo, cangúiñ' li~ teáang~ coo` 'lé'gui. Jo mi~ tí'
li~ ningóó uóíñ' fí coo` o'nú~ lí~ líi' layaang~ ñí~ e
mifíing` ni'uóíñ` cartí` caluu~, 'ñiab" e jní~ do cana',
jo ca'uóøm'bre. Jo cueeb'jiu capí'~ li~ cangolíiñ` e
ngír' coliing~ lado. Jo mi~ cangoyúung'~ jo, catúab~
i ángel do quiá'~ i Tú^ Simón do, jo 'ñia'biñ' do
cangáng'~ guir.

11 Jo mi~ calilí'~ i Tú^ Simón do e dseáng'~ jáb'~
jalé'~ e cangongúiñ'~ do joba' cajíñ'~:

—Nab nicamó~o e dseáng'~ já'~ba' nicasíing`
Fidiéé~ i ángel do quiá'r~ e cajaleaaiñ` jnea~ fí'
jaguó` i dseata~ Herodes do e laco' ja` calí'r~
cajmicóo`~ rúiñ` cóo`~ dsea` góo'o dsea` Israel fa' ee`
cajmeáiñ` jnea~.

12 Jo mi~ cangí` e calilí'r~ e jo, condseeb` cangáiñ'~
fí' quiá'~ jaang` dseamí` i sii` Yá~, niquiá'~ jaang`
dseañu` i sii` Juan, sii`bir Marcos cajo. Jo fíim` dsea`
quiá'~ Dsea` Jmáang~ siseáng' fí' jo e féiñ` Fidiéé~
lajee` jo.

13 Jo mi~ caguiéng'~ i Tú^ Simón do fí' jo, dsifí`
lajob cabár` jní` o'nú~ e tó'r` i dsea` teáang'~ dsíi` do
e laco' nineaiñ'~ do 'núu'. Joba' cangó~ jaang` símí`
i jmoo`ta~ i sii` Rode e ngoñíir` i~ i bá` e jní` do.

14 Jo dsifí` mi~ calicuúir` luu~ i Tú^ Simón do,
sóong` calí'iáang` dsíir', jo lafa' e nineár` e 'núu' do
e ningíng` Tú^ Simón, dsifí` lajob caquíng`-tur can-
gojmée'r` i teáang'~ dsíi` do júu` e Tú^ Simómbing`
sing' bá` e jní` do.

15 Jo cajíng'~ i dsea` teáang'~ do casí'r~ i simí~ do:
—iNgaam`'ná~, simí~!

Dsá~ i simí~ do jíñ'~ e já'~ba' e Tú^ Simómbing'
guisíng'~ e tór` o'ná~.

Dsá~ i dsea` cagviaang~ do cañíir`:

—O! Tú^ Simón do. Jangám~ i ángel i jmoo~ í
quiá'~bre do.

16 Jo lajee~ síng` i dsea` do lado, dob sing'~ Tú^
Simón e bá'bír jní~ fí~ caluu~. Jo lí~ mi~ caneáar' e
jní~ do, joguiá calilí'r~ e Tú^ Simómbing' nising', jo
sóong~ cafóiñ~ mi~ cangáiñ~ dsea` do.

17 Dsá~ i Tú^ Simón do cajmée~ li~ cóo~ guóor` e
laco~ jo` ta'lí i dsea` do míi~. Jo mi~ ni'iuiuiñ~ dsíi~
sináu~, joguiá cajmea'r~ i dsea` do júu~ la'uiing~
laná~ jial cajmicóo~ Fidié~ quiá'r~ e cagüi'fir` dsíi~
e 'náñí~ do jo cajíñ~ casí~reiní~:

—Jmée~na' júu~ Jacóo~ cóo~gui dsea` quiá'~ Dsea`
Jmáang~ i cagviaang~gui do jalé~ e guiá~ e cajmée~
Fidié~ cóo~ jnea~ fí~ dsíi~ 'náñí~.

Jo mi~ calí~ siiñ` lado, jo cagüi'fir`bre jo fí~ li~ jiéb`
cangór~.

18 Jo mi~ cajneá~ coq`gui jmi~, mi~ cangá~ jaléng`
i 'lée~ do e jo` Tú^ Simón seeng` fí~ dsíi~ 'náñí~, sóong~
cangogá~ dsíi~ lajaléiñ~ do, co~ jíi~ ja` ñir` e~ calí~
cóoiñ~ do.

19 Jo mi~ caliñí~ i dseata~ Herodes do e jo` Tú^
Simón seeng` fí~ dsíi~ 'náñí~, joba' caquia'r~ ta~ e
calí~né~biñ~ do, dsá~ jo` li~ cadséng`neiñ~; joba'
cató'r~ lajiing` 'lée~ i si'í~ cajmée~ í~ quiá'~ Tú^ Simón
do, jo caquia'r~ ta~ e cajum~biñ~ do lajíiñ~ dsifi~
lado uií~ e caláang~ i Tú^ Simón do. Jo mi~ li~
cööng`gui lajo, cagüi'fir`dseata~ Herodes li~ guiíñ~
li~ se~ Judea, jo cangór~ cangogüeár` fí~ Cesarea.

Mi~ cajúng~ i dseata~ Herodes Agripa do

20 Dsu' ie~ jo, sóong^ nisiguíng^ i dseata~ Herodes do quiá~- jaléng^ dsea` i niseeng` fí' Tiro cóo!~ Sidón, dsu' i Herodes do i 'né~ nicuó~ fí' e nilisea` jalé~ e nidó~ i dsea` seeng` fí' Tiro cóo!~ gui i dsea` i seeng` fí' Sidón; joba' i dsea` seeng` fí' laji` tú~ fii` jo dseáng` 'nél~ e niliseein` røø` cóo!~ i dseata~ do e laco` nilisea` jalé~ e góin` do. Jo calí~`bre jaang` dseañh` i líng` jaang` dsea` nñ`luu~ quiá~ i dseata~ Herodes do i sii` Blasto, jo cacuø`rein` do cuu~ e laco` niféin` do uii~ quiáiñ~. Jo lajoguiba` calf'r~ e sñiñ` cóo!~ i dseata~ Herodes do.

21 Jo catéeiñ` do coo` jmiñ~ li~ e iiñ~ nisiiñ~ cóo!~ jaléng` i dsea` do. Jo e jmiñ~ jo, dsea` seeng` fí' Tiro cóo!~ gui fí' Sidón caguilíñ~ fí' li~ guing~ i dseata~ Herodes do. Jo ie~ jo i dseata~ Herodes do caquí`r~ si`r~ lali~ e jlo`^gui e sea` quiá'r~, jo caguár` ni~ 'masii~ quiá'r~ li~ guár` mi~ quidsir` í~, jo canaaiñ` bí` güí~ quiá'r~ jee~ jaléng` i dsea` fii` do.

22 Jo mi~ canúu~ jaléng` i dsea` do jalé~ júu~ quiá~ i dseata~ Herodes do jo canaaiñ` fé`r` teá` lala:

—Jaang` diée~ i fé` na lana, o' dsea` jmigüí~ na!

23 Jo dsifi` lajob jaang` ángel quiá~ Fidiée` ca-jmér` e catóm` i dseata~ Herodes do e dsée`r~ ladsifi` lado, co` cacuø` fí` e cajmiféng` dsea` ír` laco` Fidiée` 'ñia'r. Jo cajúm` i dseata~ Herodes do cóo!~ jmohuñ` e cacuø` i ángel do e cagó` joo!~ ír`.

24 Dsu' lajee` jo, eáang`gui ngóó` ni` júu~ quiá~ Fidiée` jogui doñí` jiéb` ninúu` dsea` e júu~ jo.

25 Jo mi~ tí` li~ cató` ta~ quiá~ i Bernabé cóo!~gui Saulo fí` Jerusalén, jo cangolíim`tur fí` Antioquia, jo té`bre Juan i sii`bi Marcos cajo.

13

Mi~ canaang` Bernabé cóo'~ Saulo e guiar' júu^ quiá'~ Fíi'naa' Jesús lacaang`fí~ lí~ jié'

¹ Jo mi~ caguilíiñ` fí~ Antioquía caseáiñ` cóo'~ jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` i nineáang` fí~ jo, jo jee~ jo niquiéeng` jaléng` dsea` i fé` cuaiñ~ quiá'~ Fidiée` cóo'~ gui jaléng` tifa` quiá'~ júu^ quiá'~ dsea` do; jaaiñ` do nisiir` Simón i sii` Simón Le`~, jaang`gui i sii` Lucio i caliséng` fí~ Cirene, jaang`gui i sii` Manaén i cacuáng` coliing` cóo'~ i dseata~ Herodes do i calíng` dseata~ dsea` féng` quiá'~ Galilea, jogui Bernabé cóo'~ gui Saulo do.

² Jo coo` jmií~ lajee` guiáang` teáang` i dsea` do e jmiféiñ` Fíi'naa' Fidiée` jogui jmóor` ayuno e ja` gø'r` ir~ lajee` jo, casí` Jmiguí` quiá'~ Fidiée` ír` lala jo cajíñ`:

—Cuóong`na` jnea` i Bernabé na cóo'~ gui Saulo quiá'~ e nináiñ` jmér` lajíi`~ ta~ e nicatóø` ore na.

³⁻⁴ Jo mi~ cangoyúung` e féiñ` Fidiée` jogui ca-jmér` ayuno, dsifi` lajob caquidsí` i dsea` do guóor` fí~ mogui~ Bernabé cóo'~ gui Saulo e laco` cuø` li~ quiá'~ lajíi`~ ta~ nidsilíiñ`~ do. Jo mi~ calí` jo, ca'f`breiñ` do júu^, jo cangolíim`biñ` do, jo cóo'~ bre i Juan Marcos do i jmícoo` quiá'r`.

Mi~ caguiá` gág` i dsea` óo` ta~ quiá'~ Fidiée` júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang`fí` Chipre

⁵ Jo Jmiguí` quiá'~ Fidiéeb` casí` quiá'~ i Bernabé do cóo'~ gui Saulo fí~ coo` oo` jmií` e sii` Seleucia e néé`'ni` jmiñí`~. Jo mi~ caguilíiñ` fí~ jo, cangotáaiñ`~ fí~ coo` dsíí` móo` jo cangolíiñ` fí~ coo` oo` jmií` li~ sii` Salamina e néé` fí~ li~ se` Chipre. Jo mi~ caguilíiñ` fí~ jo, jo cajgám`bre e móo` do, jo dsifi` lajob cangolíiñ`

fí' li~ téé^ guá'~ quiá'~ dsea` góor` dsea` Israel jo canaaiñ` guiar' júu^ quiá'~ Fidiée` fí' jo.

6 Jo mi~ cangf jo, cangüiñ` la'úm~ e ni~ uó^ e née` ni~ jmíñi^ do cartí` caguiliñ~ fí' oo^ jmíñ` e sii` Pafos. Jo fí' job cajíñ` jaang` dsea` Israel i sii` Barjesús, jo cóo^ jmíñ` griego siir` Elimas. Jo i dseañu^ do nilüiñ` jaang` dsea` láang` i ngí` ta~ jmigóøng` jaléng` dsea`, co'jíñ` e líiñ` jaang` i fé` cuaiñ` quiá'~ Fidiée` , dsu^ o' já`~ e lajo.

7 Jo i dsea` láang` do nilüiñ` jaang` i jmoo` lajíi^ e iing` dseata` féng` i sii` Sergio Paulo, jaang` dseañu^ i tiing` eáang`. Jo mi~ caliñi` i dseata` dsea` féng` do e fí` góøbre nitáang` Bernabé cóo^`gui Saulo, joba` cató` reiñ` co' iiñ` ninúr` júu^ quiá'~ Fidiée` e guiaiñ` do.

8 Dsu^ i dsea` láang` do cajníim`bre quiá'~ i dseata` dsea` féng` do e laco` ja` já`~ nilíñ` do júu^ quiá'~ Fidiée` e guia` i Saulo do.

9 Jo eáam` jéeng` Jmiguí` quiá'~ Fidiée` i Saulo do i sii`bi Paa` cajo, joba` cajóøiñ` i Elimas do la'úung`

10 jo casír` dsea` do:

—'Nü`lin` jaang` adsee` féng` joguijóo` fui~ i 'ling`^; co' jni` fí` quiá'~ jaléng` dsea` i iing` jmé` e guia`~. ¿Jialí` jnín` fí` quiá'~ jaléng` dsea` i iing` nisíng` yaang` fí` guia`~ cóo^` Dsea` Jmáang`?

11 Lana Fí`naa` Fidiée` nicuó`r` 'nú` coo` iihuú` , jo nijá`~ e jo` lí` jóø` jíi^` capí`^ cartí` mi` niquiá`~ Fidiée` ta~ e nilijné`tu` calé` catú`.

Jo dsifi` lajob caliná` jmini` i Elimas do, jo canaaiñ` jmóor` quijí` i~ dsea` i nisó` 'ma'u` quiá`r` co` jo` lí` jóør` jíi^` capí`^.

12 Jo mi~ cangá~ i dseata~ dsea` féng` do e calí~ lado, dsiff` lajob já~ calíiñ~ júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~ co' eáam` dsigá~ dsíir` jalé~ júu~ quiá~ dsea` do e e~ i dsea` apóo~ do.

Mi~ cangolíng` Paa~ cóo` Bernabé fí~ Antioquía li~ se` Pisidia

13 Jo mi~ calí~ ta~ quiá~ i Paa~ do cóo` gui Bernabé cóo` gui Juan Marcos e fí~ Pafos do, joba` ca'uøøm`bre fí~ jo e teáaiñ~ fí~ dsíi` móo~, jo cangolíñ~ fí~ Perge e née` fí~ lí~ lí~ 'ngóo` jmiñí~ li~ se` Panfilia. Dsü` i Juan Marcos do jo` cangó` guir cóoiñ~ do, jo caquim` tur fí~ Jerusalén.

14 Jo mi~ cangí~ jo, ca'uøøm` i Paa~ do cóo` gui Bernabé fí~ Perge, jo cangolíñ~ fí~ coo` gui fí~ li~ sii` Antioquía e née` li~ se` Pisidia. Jo mi~ caguillíñ~ fí~ jo, coo` jmiñ~ lajee` e tíng` dsea` góor` dsea` Israel e jmiñ~, cangotáaiñ~ fí~ guá~ quiá~ dsea` do, jo fí~ job caguár jee~ jaléng` dsea` i teáang` do ie~ jo.

15 Jo mi~ cangoyúung` e ca'f` i dsea` do e júu~ quiá~ ta~ quiá~ Fidiée` cóo` gui e júu~ quiá~ jaléng` dsea` i café` cuaiñ~ quiá~ Fidiée` do malíi` gui eáang`, jo mi~ cangí~ jo, i dsea` i née` ni~ e guá~ do casí`r` i dsea` gáng` do jo cajíñ~:

—Rú`uu', song sea` júu~ e iing`na` føng`na` jaléng` dsea` góona` la e laco` nijmicóo` quiá`r`, cuóøøm` føng`na`r lana.

16 Jo dsif` lajob caróo` i Paa~ do lí~ guiiñ~, jo cajmér` lí~ cóo` guóor` e laco` ninú~ i dsea` do júu~ quiá`r~, jo lalab cajíñ~ casí`r` i dsea` do:

—Náu`na` júu~ quié` e jaléng` 'ná`, dsea` góoo` dsea` Israel, jogui jaléng` 'ná` dsea` ja` líng`na` dsea` Israel i jmi`goo`na` Fidiée` quí` jnea`:

17 Lajíi'~ mali" eáang' Fidiée` caguíñ" 'lìi~ dsea` cóøng'~ qui"ii', jo lajee` e neáaiñ' fí Egipto, cajmée` Fidiée` e eáam' cangoñíiñ', doñí' fa' líiñ' dsea` seeng' fí fí li" o' góor`. Jo mi~ cangf' jo, ca'uóøm`bre i dsea` do fí Egipto la'eáang' cój' e 'gøiñ' do.

18 Jo lajee` tuló~ jíi` e cangiíñ' do fí ni~ guóo~ uó~ quiú~, cajméeb` Fidiée` féng' dsír' uií~ quiáiñ'~ do.

19 Jo mi~ caguilíing` i dsea` cóøng'~ qui"ii' dsea` Israel do fí li" se` Canaán, ca'líim` Fidiée` jaléng` dsea` i neáang' fí jo; guié` fíi` ca'fíiñ` ie~ jo e laco` caliseá` uó~ e cacuø'r' 'lìi~ dsea` cóøng'~ qui"ii' e fí li" se` Canaán do.

20 Jo mi~ cangf' cuatrocientos cincuenta jíi` e caguá` dsea` cóøng'~ qui"ii' dsea` Israel fí Egipto, joguibcacuøøng` Fidiée` lajiíng` dsea` fí dsea` i cacá` nif' quiá'~ dsea` góor` i líing` dsea` cóøng'~ qui"ii' do. Jo dsea` góo'oo` i sii` Samuel i fé` cuaiñ` quiá` Fidiée`, íbing` cacá` nif' quiá'~ dsea` áang' qui"ii' do cartí` li` cadséng`.

21 Jo mi~ cangf' joguiba` dsea` góo'oo` camíiñ` Fidiée` jaang` dseata` dsea` féng` i niquiú`~ ta~ quiá'r` jee` la'ó` dsea` góo'oo` do. Joba` Fidiée` cacuøøiñ` jaang` dseata` dsea` féng` i calisí` Saúl, jío` jaang` dseañu` i calisí` Cis, siju` Míing~, jaang` lajee` guitúung` 'lé` dsea` áang' qui"ii' do; jo i Saúl dob caquiú` ta~ quiá'~ dsea` áang' qui"ii` lajee` tuló~ jíi`.

22 Jo mi~ cangf' jo, caguíim` Fidiée` i dseata` Saúl do e liiñ` ta~, jo caguiéeiñ` jaang` dseañu` i sii` Daví` i nilíing` dseata` dsea` féng` quiá`~ dsea` Israel, jío` jaang` dseañu` i sii` Isaí. Jo lalab cajíng`~ Fidiée` e éeiñ` i dseata` Daví`~ do ie~ jo:

“Eáam’ iáang` dsii` cójoo` Daví` i láng` joo` Isaí, co` nijsiti`bre lajíi` e iin`n.”

23 Jo jaang` lajee` dsea` siju` i dseata` Daví` do, íb` dsea` góo`oo` Jesúz i cajíng` Fidiée` lajíi` lamali`gui do i nisín` fí` jmigüí` la e nileáin` jneaa~aa` jee` dsee` quí`ii` dsea` líi`ii` dsea` Israel, lí`laco`gui jíi` júu` e nicacuør` jéeng`gui.

24 Dsú` ná`-gui e cagüéng` Jesúz fí` jmigüí` la, cangi` jaang` dsea` góo`oo` i sii` Juan e ni`r` júu` jee` jnea` Israel quiá`- jial 'né` niqui`- jíng` yaang` dsea` fí` quini` Fidiée` jo lajoguiba` cuóøng` nisáiñ` jmií`.

25 Jo mi` nijsaquiéem`ba` e nité` ta` quiá` i Juan i seáang` dsea` jmií` do, cajíñ` casí`r` jaléng` dsea` lala: “Ja` fí` óo`na` e jnea` i dsea` i sijeeng`na` do i jíng` Fidiée` i nisín` fí` jmigüí` la, co` nabí nijáa` dsea` i cøøng`guiji`na, jo fí` quini` i` ja` quíng` jnea` co` sii`-i capí` ní` 'ñéu` lomiír`.”

26 'Dsea` rú`uu`, jaléng` jnea` Israel dsea` siju` líi` yáu` quí`ii` Abraham líi`naa`, jogui jaléng` 'ná`, dsea` ja` láng`na` dsea` Israel i jmi`gó` Fidiée` catíim`baa` lajale`naa` e juguié` e guiaa` la quiá`- jial nileáng`naa` jee` dsee` quí`naa`!

27 Dsúco` jaléng` jnea` Israel i seeng` fí` Jerusalén cójoo` lajaléng` dsea` quie` nifí` quí`ii` ja` calilí`r` i` dseáng` Jesúz i cajíng` Fidiée` i nisín` fí` jmigüí` la e laco` nileáin` jneaa~aa` jee` dsee` quí`ii` o`gui cangiñ` jalé` júu` quiá`- Fidiée` e cajme` i dsea` i fé` cuaiñ` quiá`- dsea` do e i` dsea` fí` lacoo` fí` dsíi` guá`- quí`ii` mi` jmií` e jmi`íng`naa`. Dsú` mi` cateáaiñ` i Jesúz do fí` dse` crúu`, e jíi` yaaiñ` ja` calilí`r` e joguib caliti` jalé` e cajme` i

dsea` i café" cuaiñ~ quiá'" Fidiée` fí' ni~ ji` quiá'r~ malii~gui eáang'.

28 Jo nañi` fa' jíi'~ coo` dsee` ja` cadsé" dsea` góo'oo' dsea` Israel quiá'" dsea` góo'naa' Jesús e quiá'" nijngáiñ'" dsea` do, dsu' cangomú~bre fí' dseata~ Pilato e quiá'" niquiá'" dsea` do ta~ e ni-jngáiñ'" Jesús.

29 Jo mi~ cangoyúum'" e caliti~ jalé" e fé" fí' ni~ ji` quiá'" Fidiée` ui~ quiá'" Dsea` Jmáang` latí jíi'~ malí", jo cajgiáam`bre dsea` do fí' dse` crúu^ li~ cajúiñ'", jo cango'áaiñ" fí' dsíi' coo` too` jiáa` laco` litíing` dsea` góo'oo'.

30 Jo dsu' Fidiée` cajmér` e cajíb'tu dsea` do mi~ cadsí~ 'ni' jmíi~ lajo.

31 Jo lajee` jmigui' jmíi~ cajmijnéeng` 'ñia'r` jee~ jaléng" dsea` i cangi' cóo'r~, tí' lí~ se` Galilea jo cartí` Jerusalén. Jo jaléng" dsea` íb` i nínaang` guia' júu~ quiá'" Fí'naa' Jesús jee~ jaléng" dsea` jmigüí` lana colíing` cóo'" jnea~.

32-33 'Jo jnea'" cuøø~naa' 'ná'" lana e juguiá~ e cacuø" Fidiée` dsea` cóøng'" quí~ii' lajíi'~ malí", co' nicajmiti~bre e júu^ jo quí~naa', dsea` líi'naa' dsea` sijur~, mi~ casíiñ` Jóor' fí' jmigüí` la lí^ laco`gui la fé" fí' ni~ ji` salmo e catí` tú~ do lí~ fé" lala: "Nub` Jó'o, jo jmíi~ na nijmée'e e niliñí` dsea` e jneab` líin'n Tiquíi'."

34-35 Jo Fidiée` cajmér` e cajíb'tu Jesús mi~ cangí` e cajúiñ~, jogui jo` nijúung` tur o'gui nijgié" ngúu` táchaiñ'; co' lalab café" Fidiée` fí' ni~ ji` quiá'r~: "Ni-jmiti~baa la'eáang' cóo'" 'ná` jalé" júu^ jlo'" niguó'" jogui já'" e cañíi`i dseata~ Davíi'". Jogui lalab café`guir cajo: "Ja` cuøø" fí' e lí^ nijgié" lajo ngúu`

táang`'ná', dsea` güeang^{1^} quié⁻e ijmóo`lajíi^{1^} e iing[~]
jnea[~]."

³⁶ Jo o['] quiá⁻ Daví^{1^} fé["] e júu[^] la, co['] mi[~] cajmiti[~]
í Daví^{1^} do lajíi^{1^} e iing[~] Fidiée[~] e nijmér⁻, joguiba[']
cajúiñ⁻, jo fí dob ca'áiñ⁻ fí cáang[~] li[~] si'aang[~] líi[~]
tiquiá'r[^], jo ngúu táaiñ['] cajgob["] fí ná⁻ uó⁻.

³⁷ Dsu['] ngúu['] táang[~] Jesú^s í cajmijí["] Fidiée[~] quiá⁻
do ja['] cajgo["] lajo.

³⁸ 'Dsea` rú[']naa['], dseáng^{1^} 'né⁻ ñíb[^] 'ná["] e jíi^{1^}
la'eáang['] cóo['] Jesú^{sba}['] e íng⁻ Fidiée[~] jalé["] dsee⁻
qui⁻ii^{1^}.

³⁹ Jogui doñí['] ii['] í já⁻ líng[~] jalé["] júu[^] quiá⁻ dsea[']
do, nileám[']bre jee[~] jalé["] dsee⁻ quiá'r⁻ fí quini[']
Fidiée[~]; co['] jíi^{1^} jaang[~] dsea` jmigüí['] caláaiñ⁻ jee[~]
dsee⁻ quiá'r⁻ la'eáang['] e jimitir[~] júu[^] quih['] ta[~] e
cajme['] Moi[~] do.

⁴⁰ Niing[~] óo'na['] jaléng["] 'ná["], dsea` rú[']naa['], e ja[']
cuø['] fí yaang[~]na['] e güitíng[']na['] laco['] cajíng^{1^} jaang[~]
dsea` í café["] cuain['] quiá⁻ Fidiée[~] mali[']gui eáang[']
mi[~] cajme'r['] lala:

⁴¹ Quie[']na['] cuente jaléng["] 'ná["] í ja['] jíi^{1^} júu[^] quié⁻e
o[']gui já⁻ líng[~]na['] e júu[^] jo.

Jo güidsigá['] óo'na['] jogui nijúum⁻ba['],
co['] jmigui['] jalé["] e nijmee[~] jnea[~] jee[~] 'ná["]
jo jíi^{1^} capí['] ja['] já⁻ nilíng[']na['], fa['] jialgui la jalíng⁻
dsea['] e jma'r['] 'ná["] júu[^] røø['] quiá⁻ jalé["] e jo.
Jo lanab cajíng^{1^} Fidiée[~] fí ni[~] ji['] quiá'r⁻.

⁴² Jo mi[~] calí⁻ fé["] í Paa⁻ do jalé["] júu[^] güí⁻ quiá'r⁻,
jo ca'uøøm[']bre dsíi['] e guá⁻ do. Jo fíim['] dsea` í ja[']
líng[~] dsea` Israel cangoliñ[~] e cangomíi'r['] Paa⁻ e
niguiá⁻gui dsea['] do júu[^] mi[~] nití⁻ coo[']gui jmíi['] e
jmi[']íng["] dsea` Israel.

43 Jo lajee` ngolíiñ` do, fíim` dsea` Israel cój` jaléng` dsea` jiéng` i nica'uíng` dsea` Israel ngolíiñ` coliing` cój` Paa` cój` gui Bernabé. Jo casír` jaléng` i dsea` do e ja` njmitúng` dsíiñ` cój` Fidiée` jogui e güi'ib` dsíir` røø` jalé` e guia` e cajmée` Fidiée` cój` e cangíiñ` e cacuø` dsea` do e iáang` dsíir`.

44 Jo mi` catí` cój` gui semaan` do, cój` jmíi` e jmi'íng` dsea` Israel, fíing` dsea` i seeng` e fí` do caguiliíñ` e fí` guá` quiá` dsea` Israel do e caguináur` júu` quiá` Fí`naa` Fidiée` e guia` i Paa` do, jia` ja` latøøng` fíib` caguiliing` ie` jo.

45 Dsú` mi` cangá` dsea` Israel i ja` já` líng` júu` e guia` i Paa` do jial tí` fíing` jaléng` dsea` i caseáng` fí` dsíi` sináu` guá` quiá`r` do, sóong` calí` dsihuíiñ` quiá` dsea` do, jo canaaaiñ` fér` e jmang` júu` e o` já`ba` guia` i Paa` do, jogui jmineam`bre dsea` do cajo.

46 Joba` i Paa` do cój` gui Bernabé jíi` capí` ja` 'gó`r` casír` jaléng` i dsea` góor` dsea` Israel do, jo cajíñ` casí`reiñ`:

—E catíib` jnea` e 'né` quiá`naa` júu` quiá` Fidiée` la'uii` jee` 'ná`. Jo dsuco` 'ná` ja` iing`na` íng`na` e júu` do, jo lajoba` ja` catíing`na` e niliseeng`na` cøøng`cój` Fidiée` lata~, joba` jnea` fí` jee` dsea` i ja` líng` dsea` góoo` dsea` Israel canaang`naa` quiá`naa` júu` quiá` Fidiée` lana.

47 Co` lajob ta` caquiñ` Fí`naa` Fidiée` fí` ni` jí` quiá`r` malii`gui mi` cajíñ` lala:

Jnea` nisíin`n 'ná` fí` jee` laca'íng` dsea` i seeng` fí` jmigüí` e lin`lafa` jí` quié`e,

jogui niguiá' jalé" júu^ quiá'^- jial nileáng` dsea` jee~ jalé" dsee^- quiá'r^-.

48 Jo mi~ canúu^- jaléng" i dsea` i ja` líing` dsea` Israel júu^ quiá'^- i Paa^- do, sóong^ cali'iáang` dsíir, jo canaaíñ` fé'r` e eáam` guiá^- júu^ quiá'^- Fí`naa' Fidiée` e guia` dsea` do, jo dsifí` lajob já^- calíng^- e júu^ jo lajííl` dsea` i nisílíng` i niliseeng` cøøng` cõo`^- Fidiée` lata~.

49 Jo lajob cani^- júu^ quiá'^- Fí`naa' Dsea` Jmáang^- fí` la'úng^- e guóo`^- uó^ do.

50 Jo dsíi` i dsea` Israel do caguféeiñ` cõo` tú^- míng`^- dseamí` dsea` Israel i jmi'gó` Fidiée` jogui i si'góng`^- e fí` jee~ fí` do, coliing` cõo`^- jaléng`^- dsea` quie` nifí` quiá'^- e fí` do cajo, jo casííñ^- røø` e cajmeáiñ` gab` Paa^- cõo`^-gui Bernabé cartí` ca'uóøm`bre dsea` do cartí` caluu` li` se`^- e fí` do.

51 Joba` dsifí` lajob ca'uóøm` i Paa^- do cõo`^-gui Bernabé cõo`^-gui jaléng`^- dsea` i jmicõo`^- quiá'r^- . Jo mi~ caguilííñ` 'ni`^- e fí` do, job cabó'r` 'lee` toq`^- lomiír^- laco` cuø` li`^- e ja` íng`^- dsea` ír`^- e fí` fí`^- e li`^- ca'uóøiñ`^- do. Jo dsifí` lajob cangolííñ` fí` cõo`^-gui fí`^- li`^- sii` Iconio.

52 Jo jaléng`^- dsea` i nilíng`^- dsea` quiá'^- Dsea` Jmáang^- i seeng` fí` Antioquía, eáam` iáang` dsíir` cajer, jogui eáam` jée` Jmígiú` quiá'^- Fidiée` quiá'r^- cajo.

14

Lajee` taang` Paa` cõo`^- Bernabé fí` Iconio

1 Jo mi~ caguilíng`^- i Paa^- do cõo`^-gui Bernabé fí` Iconio, cangotáaiñ`^- coliing`^- fí` dsíí`^- guá`^- quiá'`^- dsea` góor` dsea` Israel e si`^- fí` jo lí`^- laco`^-gui quií`^- thiíñ` . Jo co`^ guiar` jalé" júu^ quiá'`^- Dsea` Jmáang`-

la'eáang' cóo'~ e 'gøng' quiá'~ Jmiguí quiá'~ Fidiée~, joba' fíim' dsea` Israel cóo'~gui dsea` i ja` líng' dsea` Israel já'~ calfiñ~ jalé~ e júu~ do ie~ jo.

² Jo dsu` jaléng~ dsea` Israel i ja` já'~ líng' e júu~ e guia` i dsea` góor` i sii` Paa~ do cóo'~gui Bernabé, canaaiñ` jmigøøm`bre i dsea` i ja` líng' dsea` Israel e laco` dsea` i njmér~ e 'ní~ níñ~ jaléng~ i dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ do.

³ Joba` mi~ canaang` calf~ lado, huóø~bi caje` i Paa~ do cóo'~gui Bernabé fí~ jo e guiar` júu~ quiá'~ Dsea` Jmáang~ e ja` 'gó'r` jíi~ coo`, co` ta~ dsír` e eáam` jmicóo'~ Fíi`naa` Fidiée` quiá'r~. Jo i Paa~ do cóo'~gui Bernabé cangüiñ` quiá'~ Fidiée` e njmér~ jalé~ e li~ e quíi~ jmíi~. Jo cóo'~ jalé~ e jo jmili` Fidiée` e já'~ e júu~ e guia` i dsea` do quiá'~ jial 'neáang` Fidiée` dsea` jmigüi~.

⁴ Jo jaléng~ dsea` i seeng` e fíi` Iconio do tú~ 'lé` ca'uíñ~; coo` 'lé` casíng~ ui~ quiá'~ jaléng~ dsea` Israel i ja` calíng~ júu~ e caguiá` dsea` do, jogui coo` 'lé`gui casíng~ ui~ quiá'~ i dsea` apóo` do.

⁵ Jo jaléng~ dsea` Israel i ja` ca'íng~ e júu~ do cóo'~gui jaléng~ dsea` i ja` líng` dsea` Israel casüiñ~ røø` coo`~ jaléng~ dseata~ e quiá'~ njmeáiñ` ga` i dsea` apóo` do, jogui njmihuíng`neiñ` cóo`~ layaang~ cuu~.

⁶ Jo dsu` mi~ caliñi` Paa~ cóo'~gui Bernabé lajíi~ e í` dsíi` i dsea` do e gab` njmeáng`neiñ`, joba` cangoliñ~ e siíi` jmíiøng` yaaiñ~ fí` Listra cóo'~gui fí` Derbe, coo` fíi` e néé` li~ se` Licaonia,

⁷ jo fí` job caguiar` júu~ quiá'~ Dsea` Jmáang~.

Mi~ casí'ló~ dsea` cuu~ i Paa~ do fí` Listra

8 Jo mi~ caguilíñ~ fi' Listra, fi' jo niseeng` jaang` dseañu` i nicaang~ tii` lati` mi~ cangáaiñ`~, jo ja` lí` ngír` júi` capí`^.

9 Jo dob guiiñ~ e núur` júu` e guia` i Paa` do. Jo mi~ cangáng` i Paa` do dsea` do, dsifí` lajob calilír` e i dsea` do jáb`~ líiñ` e quíib` Fidiée` jmíi` e njimi`leáang` ír`.

10 Jo dsifí` lajob cajíng`~ i Paa` do casí'r`~ i dsea` jlúung`~ do e fé'r` teá` jo cajíñ`~:

—jRáan`~, jo jmee` sín`~ røø`!

Jo dsifí` lajob ca'íng`~ i dseañu` do, jo lajob casíng`~ 'ñia'r` jo canaaiñ` ngíbre.

11 Jo mi~ cangá` jaléng` dsea` i teáang` do ie` jo lajíi`~ e cajmée` Paa` cój`~ i dsea` jlúung`~ do, dsifí` lajob canaaiñ` fé'r` teá` cój`~ jmíi` quiá'r` e éeiñ` i Paa` do cój`~gui Bernabé jo jíñ`~:

—Gáng` diée` nicagüilíng` jee` jneaa`aa` i líng` la líng` dsea` jmigüí`.

12 Jo lajalém`bre fé'r` e i Bernabé do líiñ` jaang` diée` quiá'r` i sii` Zeus jogui i Paa` do líiñ` jaang`gui diée` quiá'r` i sii` Hermes, co` íbre dsea`quier` nifí` e guiar` e júu` do jee` jaléng` dsea` do.

13 Jo e guá`~ ffí` lí` jmiféng` dsea` i diée` Zeus do, dob nisi` dseáng`~ lí` í` jee` ffí` do, jo i jmidsea` i jmóo`ta` e ffí` guá`~ jo caguijéeiñ` jaléng` güítá` jogui caguicar` jalé` lí` ffí` lí` neáang` i dsea` gáng` do, co` i` dsíir` e njmifém`breiñ` do coliíng` cój`~ jaléng` dsea` i teáang` do ie` jo lafa` jaang` diée` quiá`~bre; jogui lami` i` dsíir` e njngáiñ`~ i güítá` do ffí` quini` i dsea` gáng` do e laco` njmiféng` neiñ`!

14 Dsu` mi~ calilí`^ i Paa` do cój`~gui i Bernabé do lajíi`~ e lí` dsíi` i jmidsea` do cój`~gui jaléng`~

dsea` e nijmér⁻ cóqiñ[~] do, dsifi` lajob ca'guír⁻ si'r[~] jo cangotáaiñ[~] jee[~] jaléng[~] i dsea` do, jo canaaïn[~] sí'reiñ[~] cóq[~] júu[^] e teá[~]:

15 —¿Jialí[~] jmoo`na[~] lana? Co[!] o[!] diée[~] jnea[^], jnea[^] lí[^]naa[~] dsea` jmigüí[~] laco'gui[~] la líng[~] 'ná[~]. Jo cajá⁻naa[~] fí[~] la uiing[~] job cajo[~] e cajasíi[~]naa[~] 'ná[~] e 'né[~] nitá[~]ba[~] lajíi[~] e tíing[~]na[~] jmoo`na[~] lí[^] laco'gui[~] iing[~]na[~] jmee⁻na[~] lana cóo[~] jnea[^], co[!] ja[~] ee[~] ta[~] líng[~] quí⁻na[~] jíi[~] capí[~] e jo, jo qui[~] jíing[~] yaang[~]na[~] fí[~] quini[~] Fidiée[~] i dseáng⁻ já⁻ do, co[!] íb[~] dsea` cajmér[~] jmigüí[~] cóo[~]gui[~] guóo[~] uó[~] cóo[~]gui[~] jmiñí[~], lí[^]lajalé[~] e sea` la'úng[~] fí[~] jmigüí[~].

16 Jo nañí[~] fa[!] lami[~] jéeng[~]gui[~] ja[~] cajníing[~] Fidiée[~] quiá⁻ jaléng[~] dsea` e cajméeb[~] dsea` lí[^] doñí[~] ee[~] já⁻ dsíir[~],

17 jo dsu[!] contøøm⁻ nicajmér[~] li[~] e seem[~]bre jee[~] jaléng[~] dsea` jmigüí[~] cóo[~]jalé[~] e guiá⁻ e jmóor[~], co[!] íbre dsea` jmóor[~] e sea` jalé[~] jmíí[~], jogui[~] e jlob[~] cuø[~] jalé[~] e dsijnea[~] fí[~] ni[~] guóo[~] uó[~], jogui[~] e sea` lalíing[~] jalé[~] e quiee[~]naa[~], jogui[~] íbre cuør[~] e iáang[~] dsínaa[~] cajo[~].

18 Dsu[!] mi[~] cangí[~] e caféng[~] i Paa⁻ do jaléng[~] i dsea` do, guidseaam[~] calí[~]r⁻ cajníñ[~] e ja[~] cajngang[~] i dsea` do jaléng[~] i jó[~] i sí[~] njingáiñ⁻ e nicuøiñ⁻ i dsea` gáng⁻ do e nijmiféng[~]neiñ[~] lafa[!] diée[~].

19 Jo mi[~] cangí[~] jo, caguiliíng[~] coq[~] tú[~] miiing[~] dsea` Israel i jalíing[~] fí[~] Antioquia cóo[~]gui[~] fí[~] Iconio. Jo i dsea` í cajmér[~] e calí[~] 'ní[~] níim⁻ dsea` Listra i Paa⁻ do, jogui[~] casíiñ⁻ røø[~] e cuub[~] nisi'ló'r[~] dsea` do, jo lajob cajmér[~]. Jo mi[~] cangí[~] e casí'ló'reiñ[~] do cuu[~], jo cajñúung[~]neiñ[~] fí[~] caluu[~] fí[~] co[!] líiñ⁻ e cajngam[~]breiñ[~] do.

20 Dsh' mi~ cang^f jo, caguilíng~ jaléng~ dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~ fí lacúng~ li~ ráang` i Paa~ do fí caluu~ e fí~ do, jo dsifí lajob caróo~ tuiñ~ do, jo ca'ib~ tur e fí jee~ fí~ do. Jo mi~ cajneá~ e jmií~ jo, ca'uøøm~ i Paa~ do cóo~ gui Bernabé e fí jo, jo cangolíñ~ fí coo~ fí~ li~ sii~ Derbe.

21 Jo mi~ caguilíñ~ fí Derbe, fí job canaaiñ~ guiar' júu~ quiá~- Dsea` Jmáang~, jo fí jo fíim~ dsea` i já~- calíng~ júu~ e guia` dsea` do ie~ jo, jo dsea` quiá~- Dsea` Jmáam~ ca'uíñ~. Jo mi~ cang^f jo, caquim~ tu i Paa~ do cóo~ gui Bernabé fí Listra cóo~ gui Iconio jogui Antioquia.

22 Jo jalé~ e fí~ na cangiíng` tur calé~ catú~, jo caféiñ~ jaléng~ dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~ i seeng` fí jo e ja` nitiúuiñ~ do lajíi~ fí guíá~ li~ niteáaiñ~ cóo~ Dsea` Jmáang~; jogui casí~ guireiñ~ do cajo e jaléng~ dsea` i iing~ e Fidiée~ nicá~ nifí quiá'r~ 'né~ nidsinghiñ~ jalé~ iihuí~.

23 Jogui ca'náam~ bir fí lacoo~ fí~ do coo~ tú~ míng~ dsea` cóøng~ i nicá~ nifí quiá~- jaléng~ dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~ i seeng` lacoo~ lacoo~ e fí~ do; jo mi~ calí~ jo, cajmér` ayuno e laco~ jøøng~ guir caféiñ~ Fidiée~ uii~ quiá~ i dsea` cóøng~ do. Jogui caseáang` neiñ~ do lajaléiñ~ do fí jaguo~ Fí`naa` Fidiée~, co' jáb~ calíng~ dsea` do júu~ quiá~ dsea` í.

*Mi~ cangolíng`tu Paa~ cóo~ Bernabé fí Antioquia
li~ se~ Siria*

24 Jo mi~ cang^f e cataiñ~ fí, jo cangiíñ~ fí guóo~ uó~ li~ se~ Pisidia; jo mi~ cang^f jo, caguilíng` tur fí Perge li~ se~ Panfilia,

25 jo fí' job caguiar' júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^. Jo mi^ cangf^ jo, cangolíing`tur fí' coo`gui fí' li^ sii^ Atalia.

26 Jo fí' job cangotáaiñ^ fí' coo` dsíi^ móo' jo cangolíñ^ la dsí^ ni^ jmiñí^ car` caguilíng`tur calé^ catú^ fí' Antioquia li^ se^ Siria fí' li^ cajáng^ dsea` i Paa^ do coo^~gui Bernabé fí' jaguo^ Fidiée^ quiá'^ e cangoguiar^ júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^ fí' jalé^ e fii^ do. Jo co^ catób^ e ta^ do quiá'r^, joba^ caquim^~tur.

27 Jo dsifí^ mi^ caguiliing^tu Paa^ coo^~ Bernabé e fí' Antioquia do, dsifí^ lajob caseáiñ^ jaléng^ dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^ i neáang^ e fí' jo, jo cajmea^~reiñ^ júu^ lajalé^ e guiá^ e cajmée^ Fidiée^ coo^r^ lacaang^ li^ cangolíñ^ do, jogui jial cacuø^ Fidiée^ e ni^íng^ jaléng^ dsea` i ja^ líng^ dsea` Israel júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^.

28 Jo mi^ cangf^ jo, huóø^~bi caje^ Paa^ coo^~gui Bernabé fí' Antioquia li^ se^ Siria coliing^ coo^~ dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^ i neáang^ fí' jo.

15

Mi^ caseáng^~rúng^~jaléng^~dsea` i quié^ nifí^ quiá'^~ dsea` quiá'^~ Dsea` Jmáang^ fí' Jerusalén

1 Jo ie^ jo ca'uøøng^ coo` tú^ míoing^~ dsea` Israel fí' Judea jo cangolíñ^ fí' Antioquia li^ se^ Siria. Jo mi^ caguiliin^ fí' jo, canaaaiñ^~e'r^ jaléng^~ dsea` quiá'^~ Dsea` Jmáang^ i neáang^ fí' jo e quiá'^~ ja^ nileáin^~ do jee^~ jalé^~ dsee^~ quiá'r^~ fíng song ja^~jmitir^~ jalé^~ júu^~ quiu^~ ta^~ quiá'^~ Fidiée^~ e cajme^~ Moi^~ e nitó^~ li^~ fí' ngúu^~ táang^~ jiuung^~ siñuu^~ quiá'r^~ lí^~ laco^~ la litíng^~ dsea` Israel.

² Jo mi~ caliñí` Paa~ cōo`~gui Bernabé quiá`- jalé`- e ni`e` i` dsea` do, joba` eáam` lahuíng` casíng` i` Paa~ do cōo`~ i` dsea` í. Joba` Paa~ cōo`~ Bernabé cali`iñ` cōo`~ cōo` tú` mñng`~gui dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i` jíeng`~ quiá`- e nidsisiñ` e júu` do fí` Jerusalén.

³ Jo dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i` neáang` fí` Antioquíabing` caguié` quiá`r`-. Jo mi~ cangiñiñ` fí` li` se` Fenicia cōo`~gui Samaria, cajmea`r` júu` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i` neáang` fí` jo` jial nicatú` jaléng` dsea` i` ja` líng` dsea` Israel e lami` qui`- tñiñ` e jmiféiñ` diée` e laco` niteáaiñ` teá` fí` guiá` cōo`~ Fidiéé. Jo jalém` i` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` do cali`iáang` dsíir` mi` canúur` e júu` do.

⁴ Jo mi` caguiéng` Paa~ cōo`~ Bernabé fí` Jerusalén coliñg` cōo`~ i` dsea` caguaang`gui do, joba` i` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i` neáang` fí` do cōo`~gui jaléng` dsea` cōong` quiá`r` cōo`~gui jaléng` dsea` apóo` ca`íñ` i` Paa~ do cōo`~gui Bernabé cōo`~gui i` dsea` caguaang` do fí` jo. Jo Paa~ cōo`~gui dsea` caguaang`gui do cajmea`r` júu` jaléng` i` dsea` í` jial cajmicóo`~ Fidiéé` quiá`r` quiá`- lajíi` ta~ e cangolíñ`- do.

⁵ Dsú` cōo` tú` mñng`~ dsea` Israel i` líng` dsea` fariseo i` nijá`- calíng` júu` quiá`- Dsea` Jmáang` caróor` jo` café`r` júu` quiá`r` jo` cajíñ`-:

—La guíim` 'né` e jaléng` dsea` i` ja` líng` dsea` Israel i` líng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` nitó` li` fí` ngúu` táang` jaléng` jiuung` siñuu` quiá`r` lí` laco` litíng` jnea`^, dsea` Israel. Jogui la guíim` 'né` e ni` huí` ta~ quiá`r` e nijmiti`bre jalé` júu` caguiee`gui e quiá`r` ta~ quiá`- Fidiéé` e cajme`r` Moi`.

⁶ Jo caseám` yaang` jaléng` i` dsea` apóo` do

cóo'~gui jaléng` dsea` cóøng'~ quiá'~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` i neáang' fí Jerusalén. Jo caseáiñ' do e laco' cashiñ` la'uiing` laná'~ quiá'~ e júu^ do.

7 Jo mí~ cangoyúung'~ e nicasíiñ` lahuíng`, joba' caróo` Tú^ Simón jo café'r` júu^ quiá'r` jo cajíñ':

—Dsea` rú'uu', dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~, niñib` ná` e ningóob` eáang` ca'náang` Fidiée` jnea~ jee~ ná` quiá'~ e niguiaa` jalé` juguiá` quiá'r` jee~ jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel e quiá'~ jial nileáiñ` jee~ dsee~ quiá'r~, jo lajöb dsea` í ni'uíñ` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang`.

8 Jo Fidiée` dsea` cuír`dsíi` lajaang` lajaang` dsea` jmigüi`~, jo cajmér` li` e ím`bre i dsea` i ja` líng` dsea` góo'oo`dsea` Israel do, co` cacuø`reiñ`Jmiguí` quiá'r` laco'gui nícacuø'r` jneaa~aa', dsea` líi`ii` dsea` Israel, lajíi`~ i já` líng` júu^ quiá'r`.

9 Jo jíi`~ coo` ja` ee` cagui` Fidiée` fa` jneaa~aa', dsea` Israel, líi`naa` jmaquíng` cóo` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel, co` ca'íim`bre dsee~ quiáiñ` do laco'gui ca'íiñ` dsee~ qui` jneaa~aa` la'eáang` e já` líi`naa` jalé` júu^ quiá'r` e ngocáng` dsi`naa`!

10 Jo lana, ¿jiali` ja` já` líng`na` lajíi`~ e nícajmée` Fidiée` quiá'~ jial laang` dsea` jee~ dsee~ quiá'r`? 'Nú` iing`na` cuó`na` i dsea` i ja` líng` dsea` Israel i já` líng` júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang` coo` lee` e jíi`~ jneaa~aa', dsea` Israel, o`gui` líi` dsea` cóøng`~ qui`ii` caquíi`naa` jmíi` casé`ee` quiá'~ e niliti` jalé` e júu^ quiú` ta` do.

11 Jo nine`baa` e røøb` nicaláang`naa` jee~ jalé` dsee~ qui`ii` uíi`~ e eáam` guiúng` Fíi`naa` Jesúz e jíi`~ ja` catíi`naa` lajo, jo ja` e líi` su líi`ii` dsea` Israel osi o` lajo é.

12 Jo dsifí' mi~ cangoyúung'~ e café' i Tú^ Simón do jalé' júu^ quiá'r~, tiib~ caguá` jaléng' i dsea` do; jíi'~ coo~ jo` ee` cañíir`. Jo lajee` jo cajmée` i Paa~ do cóo~gui Bernabé júu^ quiá'~ jalé'~ e guiú~ jogui jalé'~ li~ e quií~ jmíi~ cajmér` jee` jaléng' dsea` i ja` líng` dsea` Israel lajee` cangir` lacaang` ff' li~ jié'.

13 Jo dsifí' mi~ cató' fé' i Paa~ do cóo~gui Bernabé jalé' júu^ quiá'r~, dsifí' lajob caróo~ Tiáa~, jo café'r` júu^ quiá'r~ cajo jo cajíñ':

—Náu~na' jalé' júu^ quié~e, jaléng' 'ná', dsea` rú~naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~.

14 Nab nícajmea' i Tú^ Simón na jneaa~aa' júu^ jial mi~ canaang` Fidiée` e 'neáaiñ` jaléng' dsea` i ja` líng` dsea` Israel, jogui nícaguíñ` jee` jaléng' dsea` i e laco' ni'uíñ` dsea` quiá'r~.

15 Jo lajaléb` e nícajíng'~ i Tú^ Simón na lana, røøb` dseáng'~ líi' cóo~ jalé` e cajme` jaléng' i dsea` i café` cuaiñ~ quiá`~ Fidiée` lajíi` lamali`gui eáang` lí~ fé` lala:

16 Jo mi~ ning~ e la, jnea` Fidiée` nigáab'túu calé` catú`~

jogui níjmée`~túu e 'ná~ Daví` e nícaqui'~;

 jogui níjmée`~túu røø` jalé` cuíi`~ fíing` quiá'~,
 jogui níjmi`ieeng`tú røø`.

17 Jo níjmé` e jalé` e jo` e laco` lajalém` dsea` i ja` líng` dsea` Israel níjmícuíñ` jnea` ff' la'úng` ff' jmigü`.

18 Jo jneab` Fidiée` i nícajmijnéeng` jalé` e na lajíi`~ lamali` eáang`,

 jo nícacuó`baa júu^ quié~e e jmee` e jalé` e jo.

Jo lanab cajíng`~ Fidiée` ff' ni` ji` quiá'r~.

19 'Joba` fá` jnea` e ja` 'né` níjmiguíng`naa` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel i nícatá` jalé` e

qui'-' t̄hiñ` lami` jéeng'gui e jmiféiñ' lí^ doñi' ee',
jogui lana n̄jmiféiñ' i Fidiée` i já'-' do.

20 Jo masíng^naa' coo` ji` quiá'r- li~
niféeng'~naa'r e jo` cuóøng` e jmeáiñ` ta~ jalé" e
cacuø' dsea` jiéng` i diée` i o' já'-' i jmiféiñ' do, co'
na 'lib^ jalé" e jo, jogui e niquiúm` bre e éer` dsee`
e güüiñ` cóo`~ dseañu` osi dseamf i o' quiá'r-, jogui
e jo` nidó`-' guir jmi'øøng` jó` o'gui ngu` jó` 'lii` i
siyáang` jmi'øøng`.

21 Co' jaléb" e júu` quiá` ta~ na quiá'-' Fidiée` e
cajme' Moi` nica'ib` jaléng` dsea` quié` nifi` quiá'-'
guá'-' quiá'-' dsea` góo'oo` dsea` Israel fí` lacaang`
sináu` guá'-' qui`ii` e téé` fí` la'úng` jee` fii` lacoo`
jmi` mi` tí` e jmi'íng`naa`!

22 Jo dsif` mi` cató` e café` i Tiáa` do júu` quiá'r-,
lajalém` i dsea` apóo` do cóo`~gui jaléng` dsea`
cóøng`~ quiá'-' dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang` , lí^ la-
jaléng` dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang` , casíiñ` røø`
e ca'náaiñ` coo` tú` mñng`~ dsea` i nidsilíng` fí`
Antioquia cóo`~ Paa` cóo`~gui Bernabé e nidsicar`
e ji` li` too` júu` e casíiñ`-' do. Jo caguíñ` jaang`
dseañu` i sii` Judas Barsabás jogui jaang` i sii` Silas,
gáng` dseañu` i niing` eáang` jee` jaléng` dsea`
quiá'-' Dsea` Jmáang` .

23 Jo lalab fé` e ji` e quié` i dsea` do mi` cangolíñ`:
"Lajalé" jnea`^, dsea` apóo`^, cóo`~gui jaléng` dsea`
cóøng`~ quiá'-' jaléng` dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang`
i neáang` fí` Jerusalén la, guicóo`~baa` jaléng` 'ná`',
dsea` rú`naa` dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang` , dsea` ja`
líng`na` dsea` Israel jogui seeng`na` fí` Antioquia
cóo`~gui lacoo` fii` lí` se` Siria cóo`~gui li` se` Cilicia.

24 Nicalineb` jnea`^ e nica'uøøng` coo` tú` mñng`~

dsea` i seeng` fí' la lat̄iiñ` yaaiñ~, jo n̄icangolíiñ^ e n̄icangojmiguíiñ^ 'ná' fí' na cōo^~ júu^ quiá'r^. Jogui nicajmigóøiñ` 'nú' e dseáng^~ 'né' e catíim^~ba' e nitó^na' li^~ fí' ngúu' tääng^na' l̄f^ lacó^ litüing^ dsea` góo^oo^ dsea` Israel cōo^~ jiuung^ siñuu^ quiá'^~, jo dsu^ ja` 'né' jmee^na' lajo; jogui nicajmigóøiñ` 'ná' cajo e 'né' jmití^na' jalé^ júu^ quiá'^ ta^ caguiee^gui e cajme' Moi^.

25-26 Joba^ nicasii^naa^ røø^ lajalé^naa^ la e nica^neáang^naa^ jaang^ gáng^ dsea` lajee^ la'ó^ jnea'^ e nidsilíiñ^ nidsi'eer^ 'ná' fí' na. Jo nijalíiñ^ colüing^ cōo^~ i^ dsea` rú^naa^ i^ neáang^naa^ eáang^ i^ sii^ Paa^ cōo^~gui^ i^ sii^ Bernabé, gáng^ dsea` rú^naa^ i^ ji^~ ja` mí^ cajnga^ dsea` quiá'r^ uíi^ e guiar^ júu^ quiá'^ Fí^naa^ Dsea` Jmáang^.

27 Jo nisüing^naa^ fí' na cajo i^ Judas Barsabás cōo^~gui^ Silas la, jo íb^ nijmeá'^ 'ná' júu^ quiá'^ jalé^ e la cartí^ quiní^na^ na.

28 Co^ lajíi^~ e iing^ Jmiguí^ quiá'^ Fidiéé^ jogui jnea'^ cajo e nimíi^naa^ 'nú' e jo^ nijmée^gui^ lajíi^~ e ta^ huí^~ e jié^ do:

29 Líco^ 'né' e nitú^ba^ e cō^na^ ngu^~ jó^~ i^ nicacuøng^ dsea` jaléng^ i^ diée^ i^ o^ já'^~ i^ ja^~ quií^~ jmií^~ jmé^~ jíi^~ cōo^, jo jo^ cō^na^ jmi^øøng^ jó^~ o^gui^ ngu^~ jó^~ l̄i^~ i^ siyáang^~ jmi^øøng^, jogui jo^ ee^na^ dsee^ e güüing^na^ cōo^~ dseañu^ osi dseam^ i^ o^ quií^na^!. Jo song náu^~ba^ jalé^ e júu^ la, joba^ guiáb^ ni^ee^na^!. Jo lanab jíi^~ lí^~ júu^ quií^ii^!. Jo güülideem^ba^ cōo^~ e guiú^~."

30 Jo dsifí^ mí^ cali^ing^ i^ dsea` quiúung^ do, cangolíim^bre cōo^~ i^ Paa^ do cōo^~gui^ Bernabé fí' Antioquia, jo quie^bre e jí^ e casíing^ i^ dsea` neáang^ fí'

Jerusalén do. Jo dsifí mi~ caguilíiñ~ fí jo, dsifí lajób caseáiñ~ jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i seeng` fí jo, jo caja`bre i dsea` do e jí` do.

³¹ Jo mi~ ca'f jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ e jí` do, dsíng~ cali'iáang` dsíir, co' jmang~ juguiáub~ fé~ e fí ni~ jí` do.

³² Jo co' i Judas Barsabás cóo~ Silas do cangíiñ~ quiá~ Fidiée` quiá'r~ e eáam' tiiñ` guiar' júu^ quiá~ dsea` do jee~ jaléng~ dsea`, joba' mi~ café'r~ júu^ quiá'r~, cacuø`guireiñ`bí` elaco' já~ guí nilíiñ~ júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~.

³³ Jo mi~ cangí jo, jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ juguiá~ ca'f r~ júu^ i dsea` gáng~ do, dsu' jíi~ i Judas Barsabás do cangáng~ tür fí Jerusalén, jo íb~ quiée` juguiá~ quiá~ jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i neáang~ fí Antioquia i caguiéng~ ír~ do.

³⁴⁻³⁵ Dsu' Silas cóo~ Paa~ cóo~ Bernabé dobi cajer~ fí Antioquia; jo fíim'bí dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i jiéng~ caje' cóo'r~ e guia`guir júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~ jee~ jaléng~ dsea` i seeng` fí jo.

Mi~ catí tú~ née~ e cangi` Paa~ ta~ guia` júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~

³⁶ Jo mi~ li~ cøøng`gui lajo, coo` jmii~ cajíng~ Paa~ lala casí'r~ Bernabé:

—Má~túu` calé~ catú~, madsil'ee`naa` jaléng~ dsea` rú`naa` dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i neáang~ fí`lajalé~ fí`li~nicangí`naa`e`naa`jalé~júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~ lami~ jéeng`gui, jo dsine~duu` jial seeiñ`lana.

³⁷ Jo Bernabé lami~ iiñ~ nijéiñ~ calé~ catú~ i Juan Marcos do.

³⁸ Jo dsu' Paa~ jo` cali'iñ~ fa` cajéeng`neiñ~ do, co` catúu`biñ` do quiá'r~ lami~ jéeng`gui lami~

caguilíiñ⁻ fí coo` guóo[~] uó⁻ li[~] se[~] Panfilia, jo jo` ee` cajmicóo[~] i Juan Marcos do quiá⁻ Paa⁻ ni[~] e ta[~] do ie[~] jo.

³⁹ Jo lahuúm'jiu eáang' casíing⁻ i Paa⁻ do cóo[~] Bernabé ui[~] quiá⁻ i Juan Marcos do. Jo e jo cajmée` e casojóm⁻bre quiá⁻ rúiñ[~], jo Bernabé cajéeiñ⁻ i Juan Marcos do, jo cangotáaiñ[~] dsíí coo` móo`, jo cangolíim⁻tur la tóo` ni[~] jmiñí[~] cartí` li[~] se[~] Chipre.

⁴⁰ Jogui i Paa⁻ do cató'r⁻ i Silas do i cango⁻ cóo'r[~]; jo mi[~] cangoyúung[~] jo jaléng[~] dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ caguiar⁻ fí jaguo` Fidiée` lajíi[~] e ta[~] e nidsilíiñ⁻ do, jo dsifí lajob cataiñ⁻ fí.

⁴¹ Jo cangolíing⁻tur lacoo` fi[~] li[~] se[~] Siria cóo[~]gui li[~] se[~] Cilicia e cuo'r⁻ bí jaléng[~] dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i neáang⁻ fí jo e laco⁻ ja` nijmitung⁻ dsíiñ[~] lajíi[~] fí guiá⁻ li[~] niteáaiñ⁻ cóo[~] Dsea` Jmáang⁻.

16

Mi[~] cajmicóo[~] Timoteo i Paa⁻ do cóo[~]gui Silas

¹ Jo cagüi'fiib` Paa⁻ cóo[~] Silas fí Antioquia, jo caguilíiñ⁻ la'ui[~] fí Derbe. Jo mi[~] cangí jo, caguilíiñ⁻ fí coo`gui fi[~] e sii` Listra; jo fí job calicuiíñ⁻ jaang⁻ dsea` i nilíing⁻ dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i sii` Timoteo, jóo` jaang⁻ dseamí` dsea` Israel i líing⁻ dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáam⁻ cajo, jogui tiquáiñ[~] do dsea` griegob nilíiñ⁻.

² Jo jaléng[~] dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i seeng⁻ fí Listra cóo[~]gui fí Iconio, guiáb⁻ fé'r⁻ ui[~] quiá⁻ i Timoteo do.

3 Jo cali'iing~ Paa~ e nijéiñ~ Timoteo fí' li~ dsiguiar~ júu^ quiá~- Dsea` Jmáang~, dsa' ná'~gui lajo cajmitib~ i Timoteo do lajii~ e tiiing` dsea` Israel e tóor' li~ fí' ngúu' táang` lajii~ dseañu~, jo cajméer` lajo e laco! ni'ím! dsea` Israel laji` gaang` dsea` do coo!~ júu^ røø` fí' li~ niguilíñ~, co' jalém! dsea` seeng` fí' jo ñir` e dsea` griegob líng` tiquá~ i Timoteo do.

4 Jo mi~ cangf~ jo, catam'~bre fí', jo lacoo` fíi` e ngüiñ~, sí'r` jaléng! dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~ lajii~ júu^ e quier` quiá~- dsea` apóo` coo!~gui jaléng! dsea` cöong!~ quiá~- dsea` quiá~- Dsea` Jmáang~ i neáang` fí` Jerusalén.

5 Jo lajob eáang`gui já~- calíng~ i dsea` do júu^ quiá~- Dsea` Jmáang~, jo lacoo` jmiib~ naang` dsifiiñ`.

Mi~ cangáng~ Paa~ jaang` dseañu~ i seeng` fí` Macedonia lafa' mi~ quir'

6 Jo mi~ cangf~ jo, Paa~ coo!~ i dsea` gáng`gui do cangüim`bre fí' li~ se` Frigia coo!~gui li~ se` Galacia, co' Jmiguí` quiá~- Fidiée` ja` cacuø` fí' ír` fa' e niguiár~ júu^ quiá~- Dsea` Jmáang~ fí' li~ se` Asia.

7 Jo cagUILÍñ~ fí' 'ni`li~ iáng` coo!~ Misia, co' fí` job i` dsír` e ningüiñ~ fí' li~ se` Bitinia, dsa' calé` catú` Jmiguí` quiá~- Fidiée` ja` cacuø` fí' ír` e ningüiñ~ fí` jo.

8 Jo lajob cangüiñ` lacuee` li~ se` Misia cartí` cagUILÍñ~ fí` coo` oo` jmiib~ li~ sii` Troas.

9 Jo fí` job, coo` uøø` i Paa~ do cangáiñ~ jaang` dseañu~ i seeng` li~ se` Macedonia e lafa' mi~ quir`, jo i dseañu~ do siñ` fí` quini` Paa~ e mir` jmi'ee` jo jíñ~-: "Ngiing` fí` Macedonia la, jo jmicoo!~ jnea!~."

¹⁰ Jo mi~ cangí e cangá~ Paa~ e jo lafa' mi~ quir', dsifí lajob caguiá~naa' guiá~ qui~naa', jnea~ Lucas cóo~gui Silas cóo~gui Paa~, jo cangó~naa' fí~ Macedonia, co~ calitab~ dsí~naa' e Fidiée~bing~ i~ cató~ qui~naa' do e nidsiguia~naa' júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~ fí~ jo.

Mi~ cangolíng~ Paa~ cóo~ Silas fí~ Filipos

¹¹ Jo dsifí lajob ca'uøø~naa' fí~ Troas e téé~naa' dsí~ móo', jo ngó~baa' condseé~ fí~ cóo~ guóo~ uó~ li~ se~ Samotracia e néé~ guiá~ joo` jmiñí~. Jo mi~ cajneá~ lajo, caguié~naa' fí~ cóo~ oo~ jmií~ li~ sii~ Neápolis.

¹² Jo fí~ job ca'uøø~naa' dsí~ móo' cangó~naa' fí~ Filipos, cóo~ fí~ li~ quiá~ dsea` Roma ta~, jogui lí~ cóo~ fí~ e laniing~ quiá~ li~ se~ Macedonia cajo. Jo fí~ job cajá~naa' tú~ 'ní~ jmií~.

¹³ Jo lajee~ taang~naa' fí~ do, cóo~ jmií~ lajee~ e tíng~ dsea` góo~naa' dsea` Israel e jmií~íñ~, ca'uøø~naa' cangó~naa' fí~ 'ní~ fí~ do quiá~ li~ iú~ cóo~ gua~, co~ fí~ job fí~ dsí~naa' e seáng~ dsea` góo~naa' e fí~íñ~ Fidiée~. Jo mi~ caguié~naa' fí~ jo, dob ca'ié~naa', jo canaang~naa' é~naa' júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~ jaléng~ dseam~ i~ caseáng~ fí~ do ie~ jo.

¹⁴ Jo jaang~ lajee~ i~ dseam~ caseáng~ do ie~ jo nisiir~ Lidia i~ niseeng~ fí~ cóo~ fí~ li~ sii~ Tiatira, jo jmóor~ ta~ 'ní~ 'mí~ e jlo~ eáang~. Jo i~ dseam~ fí~ eáang~ jmiféiñ~ Fidiée~, dsu~ lajee~ núur~ júu~ e guia~ Paa~, Fidiée~ cacuø~r~ i~ dseam~ do e cana~ moguiñ~ e laco~ ni~íñ~ lajíi~ e júu~ e guia~ i~ Paa~ do.

¹⁵ Jo mi~ ca'íng~ i~ dseam~ do júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~, jo cajgáam~bre jmií~ cóo~gui jaléng~ dsea`

sináu^ quiá'r^- e laco^ cuø' li~ e ca'uíñ^- dsea` quiá'^- Dsea` Jmáang^- . Jo mi~ cang^ jo, cajíng'^- i dseam^ do sí'r^ jnea'^:

—Song 'ná^ dseáng'^ já'^ líng`na' e jnea~ líin'n dsea` quiá'^ Fí`naa' Dsea` Jmáang^, ñilíng^-na' fi' quié^-e jo fi' job nijá^na'.

Jo camí'r^ jnea'^ jmi'ee^ e cajé^baa' fi' quiá'r^-.

Mi^ cajíng^- Paa^- cóo'^ Silas fí' dsíi' 'náñí'

¹⁶ Jo coo^ ya', lajee^ ngoo'naa' fi' li~ seáng^ dsea` góo`naa' e féiñ^ Fidiée^, jo lajee^ ngoo'naa' fi' jo cajíng`naa' jaang^ sim^ i jmoo` ta~ quiá'^ fiir^ e ja` e 'léeiñ^ jíi^ coo; jo i 'lím^ nijée' quiá'^ i sim^ do, jo la'eáang^ cōo'^ i 'líng'^ dob jmoo` jalé^ e jmoo^. Jo jmoo` i 'líng'^ do e lí^ i sim^ do gui'r^ e~ jalé^ nilí dsa'ó^ iée'. Jo cōo'^ e job li^ fi^ i sim^ do jmiguiu^ cuu^-.

¹⁷ Jo i sim^ i canaaiñ^ ti'leáam^bre caluu^naa' jo fé'r^ teá^ jo jíñ'^:

—Jaléng^ i dseañu^ la líiñ^ dsea` i jmoo` lajíi^ e iing^ Fidiée^ dsea` féng^ dsea` ñíng^, jogui guiar^ júu^ si'r^ jaléng^ 'ná^ jial nileáng^ dsea` jee^ jalé^ dsee^- quiá'r^-.

¹⁸ Jo yejíb^- dseáng'^ fé^ i sim^ do lajo, jogui lajee^ jmiguiab^ jmii^ cajo cartí^ mi^ ningoo' guia' 'níb^ dsíi^ Paa^, joba' cajíñ'^ casí'r^ i 'líng'^ i jée' quiá'^ i sim^ do jo cajíñ'^:

—La'eáang^ cōo'^ júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^- quiá'^ ta~ e júu'^ li~ iuun'^ na.

Jo dsifí^ lajob catáu^ i 'líng'^ do quiá'^ i sim^ do.

¹⁹ Jo dsu^ mi^ cangá^ i fi^ i sim^ do e jo^ li^ nilí^guir cuu^ la'eáang^ cōoíñ'^ do, joba' casam'^bre Paa^ cōo'^gui Silas, jo

cangojeáang^neiñ' fí' quini^ dseata~ dseáng'^ guíá'^
jóo` e fí^ do.

20 Jo i dseata~ í'guib cangojéeng`neiñ' fí' quini^ i
dseata~ i quidsi^ í^, jo lalab cajíng'^ i fí^ i sím^ do
casír^ i dseata~ quidsi^ í^ do:

—I dsea` Israel la ngir` jmór` ga` jee^ fí^,

21 jogui er` jalé^ e ja` cuóøng` ni'íng^~naa' o'gui
nijmití^naa', jneaa~aa' dsea` lí^ ii^ dsea` romano.

22 Jo canaang` dsea` fí^ e iiñ^ nijmeám`breiñ' do,
jogui i dseata~ quidsi^ í^ do caquia'r` ta~ e ni'uóíñ^
do si^ i dsea` do jogui nibóøng`neiñ' do cóo^~ shí^.

23 Jo mi^ cang^ e cabóøng`neiñ' do eáang', jo fí^
dsí^ 'næñíb^ catáin^ dsea` do, jogui caquia'r` ta~ i
dsea` i jmoo^ í^ 'næñí^ e nijméiñ^ í^ dseáng'^ røøb^
i dsea` sijníng^ do.

24 Jo mi^ ca'íng^ i dsea` i jmoo^ í^ e 'næñí^ do e júu^
jo, joba' catáin^ i dsea` do cartí^ a'gui dsí^ e 'næñí^
do, jogui tiiñ^ do cacuíñ^ cóo^~ tú^ 'ma` e dsí^ too`.

25 Jo ie^ uóø` guienáu^ job, lajee^ e Paa^ cóo^~gui
Sillas féiñ^ Fidiée^ jogui òr^ e quiá^ jmiféiñ^ Fidiée^
cajo, jo i dsea` caguaang`gui i sijníng^ do lico^
núu^bre,

26 jo lajee^ job, cóo^ cajób^ uó^ e teá^ eáang^ jo
canaang` sojá^ tii^ fí^ quiá^ e 'næñí^ do. Jo dsifi^
lajob cana`jalé^ jnf^ quiá^, jogui casojiúb^ jalé^ ní^
cadena e 'ñúung^~ jaléng^ i dsea` sijníng^ do.

27 Jo mi^ cajné^ dsí^ i dsea` i jmoo^ í^ 'næñí^ do
jogui cangár^ e ni'óob^ jalé^ jnf^ quiá^ e 'næñí^
do, joba' dsifi^ lajob caguir^ ñisü^ quiá^r^ e si'í^
nijngáng^~ 'ñia'r^, có^ i^ dsí^r^ e nicaláam^ jaléng^ i
dsea` sijníng^ do.

28 Dsu' dsifí' lajob guicafé[~] Paa⁻ e teá[~] eáang[~] jo guicajíñ^{!-}:

—Ja[~] e jmáang[~] uø[~] jíjí[~] coo[~], co[~] lab téé[~]naa[~] lajií[~]naa[!]

29 Joba^{'i} dsea[~] jmóo[~] í[~] 'nuní[~] do camír[~] coo[~] ji[~], jo calír[~] güílíí[~] ff[~] dsíí[~] e 'nuní[~] do e jléeiñ[~] dsu' e 'gó'l[~], jo mi[~] caguiér[~] li[~] teáang[~] dsea[~] do jo[~] catúuiñ[~] uii[~] tii[~] i Paa⁻ do coo[~]gui Silas.

30 Jo mi[~] cangí[~] jo[~], ca'uóøm[~]breiñ[~] do fi[~] caluu[~] jo cajming^{!-}reiñ[!]:

—¿E[~] 'né[~] jmee[~]e e laco[~] nileáan[~] jee[~] jalé[~] dsee[~] quié[~]e?

31 Joba^{'i} cañíí[~] i dsea[~] do:

—Já^{!-} güilíin[~] júu[~] quiá^{!-} Fíi[~]naa[~] Jesús jo ni'líim[~] dsee[~] quií^{!-} coo[~]gui dsee[~] quiá^{!-} jaléng[~] dsea[~] sináu[~] quií^{!-}.

32 Jo canaaiñ[~] s[!]guir dsea[~] do coo[~]gui dsea[~] sináu[~] quiáiñ^{!-} júu[~] quiá^{!-} Fidiée[~].

33 Jo 'ñia[~] ie[~] uóø[~] jo[~], i dsea[~] jmóo[~] í[~] e 'nuní[~] do cajmér[~] míí[~] li[~] sicuí[~] quiá^{!-} i Paa⁻ do coo[~]gui Silas. Jo lí[~] jo[~], cajgáang[~] i dsea[~] jmóo[~] í[~] 'nuní[~] do jmiíí[~] colíing[~] coo[~]gui dsea[~] sináu[~] quiá'r[~] e laco[~] cuø[~] li[~] e ca'uíing[~] jaléng[~] dsea[~] do dsea[~] quiá^{!-} Dsea[~] Jmáang[~].

34 Jo mi[~] cangí[~] jo[~], cató'r[~] i dsea[~] gáng[~] do fi[~] quiá'r[~] jo cacuø[~]reiñ[!] e cagó'r[~]. Jo i dsea[~] í[~] colíing[~] coo[~]gui dsea[~] sináu[~] quiá'r[~] dsíng^{!-} calíiáang[~] dsír[~], co[~]jáb^{!-} calíiñ[~] júu[~] quiá^{!-} Fidiée[~].

35 Jo mi[~] cajneá[~] lajo[~], i dseata[~] i quidsí[~] í[~] do casíiñ[~] tú[~] 'ní[~] míng^{!-} ff[~] quiá'r[~] i quié[~] júu[~] quiá^{!-} i dsea[~] jmóo[~] í[~] 'nuní[~] do e nileáiñ[~] Paa⁻ coo[~]gui Silas.

36 Jo lalab casí^{!-} i dsea[~] jmóo[~] í[~] 'nuní[~] do Paa⁻:

—I dseata~ i quidsi' í" do nicasíñ` júu^ quié" e e nilaam`ba' 'ná". Jø nicuóøm` güiliing`na' juguiá".

37 Joba' cañí` Paa" quiá" i ff" i quié" júu^ do:

—Caquia" i dseata~ do ta~ e cabóøng` dsea` jnea", dsea` calisé`naa' fí` li~ quiá" dsea` Roma ta~, fí` jee~ dsea` fí` e jíi" ja` mí` caquidsir' í" qui"naa', jogui catáiñ` jnea" "náñí"; jogui lana iiñ` leáiñ` jnea" e iiñg`, dsu` ja` uó`naa' cartí` güiliñ` yaaiñ` e ni'uóíñ` jnea" song lajo.

38 Jø cangocóob` i ff" do júu^ fí` li~ neáang` dseata~ i quidsi' í" do. Jø mí` canúur` júu^ e quié" i ff" do, cafóm`bre co` e canúur` júu^ e dsea` i caliséng` fí` li~ quiá" dsea` Roma tab~ líng` i dsea` gáng` do.

39 Jø cangolíng` i dseata~ quidsi' í" do e ngomir` jmi'ee` fí` quini` Paa" cóo" Silas e njméíñ` do féng` dsíir` quiá" jalé" e calé" do. Jø mí` cangí` jo, ca'uóøm`bre jo camí'r` jmi'ee` dsea` do e ni'uóm`biñ` e fí` jee` fí` do.

40 Jø mí` cangí` e ca'uóøng` i Paa" do cóo" gui Silas fí` dsí` "náñí", cangolíim`tur fí` quiá" Lidia. Jø fí` job cajíng`tu rúiñ` cóo" jaléng` dsea` quiá" Dsea` Jmáang`, jogui cacuø`guir bí` dsea` do cajo. Jø ngí` jo, ca'uóøm`bre e fí` do, jo fí` li~ jiéb` cangolíñ`.

17

Mí` cateáang` Paa" fí` Tesalónica

1 Jø lajee` gui'nang" e teáang" Paa" fí` cóo"gui Silas, cangüiñ` fí` cóo` fí` e sii` Anfípolis cóo"gui Apolonia. Jø mí` cangí` jo, caguilíñ` fí` cóo` fí` e sii` Tesalónica, jo fí` job si" cóo` guá" quiá" dsea` Israel li~ féiñ` Fidiée`.

² Jo co' lajíi^{l~} e tíing` Paa⁻ e dséer' fí' guá'⁻ quiá'⁻ dsea` góor` dsea` Israel lacoo[~] née^{l~} mí[~] tí[~] jmiíi[~] e jmi'íng["] jaléng["] dsea` í, jo lajee[~] 'ní[~] semaan[~] casíiñ⁻ cóo^{l~} jaléng["] i dsea` i caseáng["] do cuaiñ⁻ quiá'⁻ jalé["] e fé["] fí[~] ni[~] ji[~] quiá'⁻ Fidiée[~] e cajme["] dsea` malii[~]gui eáang["], jo sí'r` dsea` do

³ e dseáng["] 'né⁻ba' e cajúng["] i Dsea` Jmáang["] do; jo mí[~] cangí[~] e cajúiñ⁻, dseáng["] 'né⁻ e cajíb["]tur. Jo casí⁻guir i dsea` do cajo jo cajíñ["]:

—I Jesúz nab i líng` Dsea` Jmáang["], i dsea` i laang["] jneaa^{~aa'} jee[~] dsee[~] quií^{~ii'}, jo júu[^] quiá'⁻ i nab e ngí[~] jnea[~] guiaa[~] jee[~] 'nú[~].

⁴ Jo i líng["] dsea` Israel jáb["] calíiñ⁻ júu[^] e guia['] i Paa⁻ do cóo^{l~}gui Silas, jo røøb[~] canaaiñ["] ngí[~] cóo^{l~} dsea` do. Jogui fíim^{~bi} dsea` griego i eáang["] jmi'gó["] Fidiée[~] cóo^{l~}gui fíing["] dseamí[~] i laniing["] quiá'⁻ e fíi["] do, jáb["] calíiñ⁻ e júu[^] jo cajo.

⁵ Dsu' uíi[~] e jo ca'uíng["] e jaléng["] dsea` Israel i ja['] já["] líng["] e júu[^] do, eáam['] calí["] dsihuíiñ['] jogui caliguíiñ⁻ quiá'⁻ jaléng["] i dsea` i calí["] já["] líng["] e júu[^] jo. Joba['] caseáiñ["] tú["] 'ní[~] míing["] 'ná["] fí["] i tá["] teáang["] jee[~] 'náu[~] e laco['] i dsea` í nitá'r["] míi["] jogui nijmiguíiñ⁻ jaléng["] dsea` i neáang["] fí["] fíi["] jo. Jogui lajobí caguiíiñ⁻ fí["] quiá'⁻ Jasón e 'náiñ["] Paa⁻ cóo^{l~}gui Silas e laco['] ni'uóng["] neiñ["] do jo nitóø'reiñ["] fí["] quini[~] dsea` fíi["].

⁶ Jo co' ja['] cadséng["]guir i dsea` i sí'í[~] 'náiñ["] do, joba['] catór["] Jasón laguidseaang["] cóo^{l~}gui coo['] tú["] míing["]gui dsea` quiá'⁻ Dsea` Jmáang["] i nineáang["] fí["] jo ie[~] jo, jo cató["]reiñ["] do fí["] quini[~] dseata[~] e ta'r["] míi["] jo fé'r["]lala:

—I dseañ["] do nica'léé'bre la'úng["] fí["] jmigüí["] cóo^{l~}

júu^ e guiar' do, jogui fí' lab nicagüilíiñ^- lana e iiñ^- jmér^- lajo.

⁷ Jo i Jasón na nica'íng'neiñ' fí' sináu^ quiá'r^, jo lajíim'bre ja` jmi'gór` lajíi^ ta~ quiu^ dseata~ dsea` féng` romano, co' fé'r` e seem` jaang`gui dseata~ dsea` féng` i sii` Jesús.

⁸ Jo mi^ canuu^- jaléng` dsea` fíi^ e júu^ do cóo'^gui jaléng` dsea` quié` nifi^ quiá'^ e fíi^ do, eáang`gui cató'r` mfi^.

⁹ Jo cuub^- caguiá' i Jasón do cóo'^gui i dsea` caguiang^- do fíi^ quini^ dseata~ e laco^ calíi'r^- catáu^-tu i dsea` do quiá'r^.

Mi^ caguilíing`gui Paa^- cóo'^ Silas fí' Berea

¹⁰ Jo mi^ canuu^ ie^ jmiíi^ jo, jaléng` dsea` quiá'^ Dsea` Jmáang^- casíiñ` Paa^- cóo'^gui Silas lajmíná^- fí' Berea. Jo dsifi^ mi^ caguilíiñ^- fíi^ jo, cangolíiñ^- fíi^ guá'^ quiá'^ dsea` góor` dsea` Israel lí^ laco^gui la litíiñ` jmóor`.

¹¹ Jo jaléng` i dsea` Israel i seeng` fí' Berea eáang`gui iiñ^- ninúr^- júu^ guia` dsea` do laco^gui dsea` seeng` fí' Tesalónica, jo lajmínáb^- calíiñ` e júu^ jo, jogui lacoo^ jmiib^ cuór` bí^ e jmitíiñ` jalé` e júu^ too^ fíi^ ni^ ji^ quiá'^ Fidiée` e gui'r` su e jáb'^ e júu^ e caguiá` Paa^- do.

¹² Jo lajee` i dsea` í, fíim'bre já'^ calíiñ^- e júu^ jo, jogui lajobi fíim' dseañu^ dseam^ griego i niing` i seeng` fíi^ jo jáb'^ calíiñ^- do júu^ quiá'^ Dsea` Jmáang^- e guia` i Paa^- do cóo'^gui Silas.

¹³ Dsú^ mi^ calíiñ` jaléng` dsea` Israel i seeng` fíi^ Tesalónica e nitáang` Paa^- e guiar' júu^ quiá'^ Fidiée` fíi^ Berea, jøba^ fíi^ job cangolíiñ^- cango-jméer^ ga` cóo'^ jaléng` dsea` i seeng` fíi^ jo.

14 Joba' dsea` quiá' Dsea` Jmáang` i seeng` fi' Berea cajmér` e lajmináb` cagüi' Paa` fi' jo, jo cangór` condsée` fi' 'ni" jmiñí", dsu' fi' Bereab caje' Silas cóo' gui Timoteo lajee` jo.

15 Jo jaléng` dsea` quiá' Dsea` Jmáang` i cóo' Paa` cangolím` bre cóoiñ` do cartí coo` fi` e sií` Atenas. Jo mi` cangf` jo, caquim` tur fi' Berea jo niquiéer` júu` quiá' Paa` e Silas cóo' gui Timoteo nidsiliñ` fi' li` táang` Paa` lajminá` .

Lajee` táang` i Paa` do fi' Atenas

16 Jo lajee` táang` i Paa` do fi' Atenas e sijeeiñ` Silas cóo' Timoteo, fi'ib` eáang` caliñ`, co' i dsea` seeng` fi' Atenas do jie` ja` latøøng` fiib` jmiféiñ` jaléng` diée` i o' já` i ja` quíi` jmiñ` jmé` jií` coo` .

17 Joba` eáam` tíng` júu` quiá'r` cóo' i dsea` góor` dsea` Israel cóo' gui jaléng` dsea` caguaang` gui i jmi'gó` Fidié` fi' dsíi` guá` quiá' dsea` Israel. Jo dseáng` lacoo` jmiñ` lacoo` jmiñ` siiñ` e júu` do cajo` cóo' jaléng` dsea` i seáng` fi' guiá` jó` fi` quiá` fi` Atenas.

18 Jogui lajobi i liing` dsea` i jmitíng` júu` quiá` Epicuro cóo' gui dsea` estoico i jmitíng` júu` quiá` Zenón, canaaiñ` sí` rúiñ` cóo` Paa` cajo, jo i liing` i dsea` do fé'r` jo sí` rúiñ` lajee` yaaiñ` e éeiñ` Paa` jo fé'r` :

—¿E` e fé` i dsea` cuee` mi'mf na?

Jogui fé` gui i caguaang` gui do:

—Líi` dsea` seeng` li` jiéb` i na, jogui iiñ` njmigóøiñ` dsea` cóo` jalé` e fé'r` na e quiá` jaléng` diée` i 'míng` .

Jo fe'r` e jo co' uíi'~ e guia' Paa` júu^ quiá'~ Jesús, jogui jial mi` cajmée` Fidiée` e cají'tu dsea` do jee` jaléng` 'lif`.

19 Joba' cajéeiñ` Paa` fí` coo` yá!~ cuo` lí` sii` Areópago fí` lí` tíng` jaléng` dsea` Atenas e seáiñ` e siiñ` jalé` júu^ quiá'r` . Jo mi` caguié` Paa` fí` jo, jo cajming` i dsea` do ír`:

—Já` cuóøng` líne`naa' e~ jalé` júu^ 'míng` e quié`'ná` e e` jnea`?

20 Co' fó`'ná` jmang`~ júu^ jiéb`ji, joba` ii`naa' e nilínee`~ e~ guóng` e júu^ jo.

21 Jo lajíing` i dsea` seeng` fí` Atenas do cóo`~gui jaléng` dsea` i jalíng` fí` lí` jié` i neáang` fí` do, contøøm` tí` dsíir` núur` jogui siiñ` lajíi`~ júu^ 'mí`~ e quié` lí`~ doñi` ii`.

22 Joba` caroo` Paa` jee` jaléng` i dsea` i neáang` do e fí` lí` sii` Areópago, jo cajíñ`~ casf'r` jaléng` i dsea` do:

—Lalab fí` i 'ná`, dsea` seeng`na` fí` la fí` Atenas, e jalé` e móo`o quií`na` e líng`na` dsea` i eáang` jmiféng` fíng` diée`.

23 Co' cangoyéé`e fí` lí` seáng`'ná` e jmiféng`na` jaléng` diée` quií`na`, jo fí` job cadsé`e coo` nife` lí` too`~ júu^ e fé` lala: “Diée` i ja` mí` cuíng` dsea`.” E jáb`~ e fó`'ná` quiá`~ jaang` Diée` i ja` cuíng`na`, quiá`~ íb` e nifí`~gui jnea`'ná` lana.

24 'Jo dsea` íb` i cajmée` la'úng` jmigüí` cóo`~gui jalé` e sea` fí` jo. Jogui íb` i líng` fí` jaléng` i neáang` fí` yá!~ jogui cóo`~ jaléng` i seeng` fí` jmigüí` la, jogui ja` guíñ` lí`~ doñi` jié` sináu`~ guá`~ e cajme` dsea` jmigüí`,

²⁵ o'gui 'nér̄ e dsea` jmigüí' nito" fíing` ír̄ osi i
nijmicóo!~ ír̄ é, co' íbre cuø'r' jaléng" dsea` e jí'r'
jogui guí' e cá` dsea` cóo!~gui lajalé"gui e jié".

26 'Co' cóo^l~ jaang` dseañub^l cajmeáaiñ lajiing` dsea` i seeng` laúng^l fí jmigüi^l e laco^l nigüeár fí lacaang` guóo^l uó^l; jogui quia'r^l ta~ jie^l jíi^l~ seeng` dsea` fí jmigüi^l, jogui jie^l fí li^l~ catiing` nigüeár.

²⁷ Jo cajmeáang` Fidiée` lajiing` jneaa~aa' e laco'
ni'néeng`~naa' dsea` do, jo nigiém`baa're song
ni'néng`~na're. Dsaco` e jáb`- e ja` huíi`- seeng`
Fidiée` coo`~ lajaang` lajaang` jneaa~aa'.

²⁸ Co^o la'eáang' Fidiéé'ba' see⁻naa' jí'naa' jogui
ngi⁻naa' lf^l^ laco^ogui cajíng' i liing⁻ dsea` góo`na'
mali⁻ijmo^o júu[^] ie⁻ mi⁻ cajínl⁻ lala: "I siju[^] Fidiéeb[^]
jnea^l^.".

29 *Jo co' e já¹⁻ e líi¹na' dsea` siju¹ Fidiée¹, joba' ja¹ cuóøng¹ e f¹ óo'na' e Fidiée¹ líiñ¹ lacó' jaléng¹ diée¹ ijmáang¹ dsea' cоо¹~ cunée¹ ḥosi cоо¹~ cutee¹ ḥosi dsea' cuu¹~ é, jo jmaang¹ dsea' jialco' iim¹~bre jaléng¹ f.*

30 Jo Fidiée` nícajmée`bre féng` dsíir` malíi`gui
eáang` cój` jalé` e laang` dsea` cój`r~, dsíi` lana
níquia`r` ta~ lajiing` dsea` i seeng` fí` laúng` jmigüi`
e niqui`- jíng` yaaiñ` fí` quinir`, jo nitár` e jmóor`
jalé` e ja` dseeng`, jo lajoba` niúing` Fidiée` dsee`
quíá'r`.

³¹ Co' Fidiée` nícatéé`bre coo` jmii~ e niquidsir' i`
laco' si'lí` quiá`- jaléng` dsea` jmigüí` la'eáang' cóo`~
i dseañu` i caguiñ` 'ña'r' do; jo Fidiée` nica'e'r'
jaléng` dsea` e jo mi` cajméer` e cají`tu Dsea`
Jmáang` jee` jaléng` 'lii`~.

³² Jo mí~ canúu~ i dsea` seeng` fí~ Atenas do e fé~
Paa~ cuaiñ~ quiá~ e jíb~tu dsea` jee~ jaléng~ l'li~, i

līng~ ī dsea` do l̄f̄^ caló̄om̄^bre Paa` jogui ī līng~gui
fé`:

—Cuó̄om̄` l̄f̄ ná̄^naa` e fó̄^ na cōo`gui jm̄ī^.

³³ Jo l̄f̄ e jo, güi^fib̄ Paa` fí^ do.

³⁴ Ds̄u^ ī līng~gui ī dsea` do jáb^ calíñ^ júu^ e
guia` ī Paa` do. Jo jee^ ī quiéeng` jaang` dseañu^ ī
sii` Dionisio ī līng` jaang` dseata` quiá^ Areópago,
jogui jaang` dseam^ ī sii` Dámaris, jogui dsea` ī
jiéng^gui cajo.

18

Lajee^ táang` Paa` fí^ Corinto

¹ Jo mi^ cang^ jalé^ e jo, cagüi^fib̄ Paa` fí^ Atenas,
jo cangór^ fí^ cōo` fii^ e sii` Corinto.

² Jo job calicuíñ^ jaang` dseañu^ ī līng` dsea`
Israel ī sii` Aquila ī niseeng` fí^ cōo` fii^ li^ se^ Ponto.
Jo ie^ jo ja^ mi^ ngóó^ eáang` e nicagüiliing` ī Aquila
do cōo^gui dseam^ quiá^r^ ī sii` Priscila e jalíñ^ fí^
Italia. Jo ca'uøøiñ^ fí^ jo cōo^ ī dseata` quiá^ Roma do
ī nisii` Claudio caquia^r^ ta^ e 'nê^ uøm^ jaléng` dsea`
Israel fí^ Roma li^ se^ Italia. Jo cōo` jm̄ī^ cango^
Paa` e cango'eer^ ī Aquila do cōo^gui Priscila,

³ co^ røøb^ ta^ óor^ cōoïñ^ do e jmo'r^ 'náu^jiu^ cōo^
layaang^ loo^ jó^ e laco^ li^r^ e 'nér^. Jo job caje^ Paa`
cōo^ ī dsea` do e laco^ nijmér^ ta^ coliing^.

⁴ Jo lacoo^ jm̄ī^ mi^ tí^ e jmi^íng` dsea` góor` dsea`
Israel, dséé^ Paa` fí^ guá^ jiu^ li^ seáng` ī dsea` í^ e
féiñ^ Fidiée^ . Jo fí^ job féiñ^ jaléng` dsea` Israel
cōo^gui jaléng` dsea` ī ja^ līng` dsea` Israel e laco^
já^ niliing` dsea` do júu^ quiá^ Dsea` Jmáang^ e
guitar` .

5 Jo mi~ caguiliing` Silas cóo` Timoteo fí` Corinto fí` li~ guiing` Paa` cóo` Bernabé e jalíiñ` fí` Macedonia, jo i Paa` do catá`bre e ta~ jmóor` do, jo canaaiñ` e guiar` júu^ quiá` Dsea` Jmáang` lacoo` jmii` lacoo` jmii`, jogui sí`r` jaléng` dsea` góor` dsea` Israel e dseáng` já`-ba` e Jesús líiñ` i dsea` i cajíng` Fidiéé` i nisín` fí` jmigüí` la lajíi` malí`.

6 Dsú` i dsea` Israel do 'níb` cangáiñ` Paa`, jo canaaiñ` sí`reiñ` jmang` júu^ ga`. Joba` Paa` cabó`r` 'lee` too` sí`r` e laco` cuø` li` e ja` jíi` dsea` ír`, jo casí`r` i dsea` i ja` jíi` ír` do lala:

—Dsee` quíi`na` yaam`ba` e nigüiliing`na` fí` li`'lì`^, dsacó`jo`e cuaiñ` quié`e. Latí`lanab nii`i cóo` dsea` i ja` líing` dsea` góo`o dsea` Israel e ni'ée`ere júu^ quiá` Dsea` Jmáang`.

7 Jo mi~ cangí` jo, cagüi`íib` Paa` fí` dsíi` e guá`-jiú do, jo cangór` fí` quiá` jaang` dseañu` i sii` Ticio Justo i jmiféng` Fidiéé` contøøng` , jo cáang` e guá`-dob líi` quiá`r` .

8 Jo jaang` fii` i née` ni` e guá`-jiú do i sii` Crispo cóo` lajaléng` dsea` sinúu` quiá`r` jáb`-calíiñ` júu^ quiá` Fíi`naa` Dsea` Jmáang` . Jogui lajobi fíim` dsea` i neáang` fí` Corinto, mi~ canúur` júu^ quiá` Dsea` Jmáang` , jáb`-calíiñ` joba` cajgáam`bre jmii` e laco` cacuø` li` e ca'uíiñ` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` .

9 Jo coo` uóø` cajmijnéeng` 'ñia` Dsea` Jmáang` fí` quini` Paa` , jo e jo cangár` lafa` mi~ quir` , jo cajíng` Dsea` Jmáang` casí`r` dsea` do:

—Ja`jmoo`'gó` jíi` capí`^, jo guia`gui júu^ quié`e jee` jaléng` dsea` jo ja` quiun`^ e jmoo` lajo.

10 Co' jnea~ seem~ baa coliing~ cóo'~ 'na', joba' jii'~ jaang` dsea` ja` ii' lí` njimeáng` 'na` ga`. Co' fíim'bí dsea` niseeng` e fí' fíi` la i ni'uiling` dsea` quié~e.

11 Jo fí' Corintob caje' Paa~ coo' jii' dsi~ ca'ná'~ e e'r' i dsea` seeng` fí' jo jalé~ júu~ quiá'~ Fidiée~.

12 Jo coo' née~ lajee' jii' e calíng~ jaang` dseañu~ i sii` Galión dseata~ dsea` féng` quiá'~ li~ se` Acaya, jaléng` dsea` Israel i neáang` fí' do ie~ jo casñiñ~ røø` e njimér~ dsee~ quiá'~ Paa~. Joba' casang`~ neiñ' jo cangojeáaiñ~ fí' li~ neáang` dseata~ dsea` quidsi' í`.

13 Jo mi~ caguilíñ~ fí' jo, lalab casí'r~ i dseata~ do jo cajíñ~:

—I dseañu~ dsea` góó'naa' la ngir' ta~ jmigóøng` jaléng` dsea` quiá'~ jial e 'nè~ niféng` dsea` Fidiée~, dsu' ja` náu'r~ lajíi~ júu~ quiá'~ ta~ qui~ii'.

14 Jo si'í~ niñí~ Paa~ e nis'r` dseata~ Galión lajíi~ e 'nñíng` i dsea` do ír`, dsu' jéeng`gui Galión cañiir` quiá'~ i dsea` Israel do jo cajíñ~:

—Song dseáng`~ lahuíng` nica'ée` i dsea` na oso liing` ii' nícajngain` é, joba' catíng` e niquidsii~ í` fa' lajo.

15 Dsu' e na líi' lajíi~ júu~ e catíng`na' yaam~ba' na quiá'~ lajíi~ júu~ quiá'~ ta~ quiá'~na', joba' yaam~ba' catíng`na' niguíi~na' e na, co' jnea~ ja` iin~n niquíñ~n e júu~ na.

16 Jo caquiá'~ i dseata~ do ta~ e cagüi'íib' Paa~ cóo'~ jaléng` i dsea` caguaang`gui e fí' li~ quidsi' i dseata~ do í`.

17 Jo lajíng` i dsea` i jmoo` dsee~ quiá'~ Paa~ do casaiñ~ jaang`gui dseañu~ i sii` Sóstenes i líng` fui~ quiá'~ guá'~jiu~ quiá'~ dsea` Israel e si' fí' do, jo job cabóøiñ~ i dsea` do fí' quini` li~ neáang` i dseata~

dsea` quidsí` í` do, dsu` ja` e jíng` dseata` Galión jíi`
coo` quiá` jalé` e jmóo` i` dsea` do.

Mi` caquing`-tu Paa` fí` Antioquia

18 Jo mi` cangí` jo, huóø` bì caje` Paa` fí` Corinto. Jo mi` cangí`gui lajo, ca'í`bre júu` jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fí` do, jo cangoliñ` fí` coo` oo` jmií` e sii` Cencrea. Jo lajee` e taam`bir fí` jo, catu`r` cuo` moguir` laco` tíng` dsea` góor` dsea` Israel e laco` niliti` lajíi` júu` nicacuø'r` Fidiée` lami` jéeng`gui. Jo mi` cangí` jo, cangotáaiñ` fí` dsíi` móo` coliing` coo` Aquila coo` gui dseam` quiá` i` sii` Priscila jo coliim` cangoliñ` fí` lí` se` Siria.

19 Jo mi` caguilíing`tur e oo` jmií` lí` sii` Éfeso do, job caseáang` Paa` i Aquila do coo` gui dseam` quiáiñ` i sii` Priscila, jo cangó`bre 'ñia'r` fí` lí` si` guá`-jiu quiá` dsea` góor` dsea` Israel. Jo fí` job casíiñ` coo` jaléng` dsea` i` caseáang` fí` do ie` jo.

20 Jo i` dsea` i` siseáng` fí` guá`-jiu do casír` Paa` e fa` nijé`bir huóø` coo`iñ` do, dsu` Paa` jo` cali`iñ`.

21 Jo ca'í`bre júu` i` dsea` do jo casír`:
 -'Né` e seem`baa fí` Jerusalén e nití` jmií` e ni`jaquiéeng` fí` jo. Jo lí` jial ta` niquié` Fidiée` quié`baa e nigáatúu e ga`ee`e'ná` fí` la calé` catú`.

Jo mi` cangí` jo, cagüi`ib` Paa` e fí` Éfeso do e iuuiñ` fí` dsíi` móo`,

22 jo cangób`tur fí` Cesarea, jo fí` job cajer` e laco` nicuø'r` guicoo` jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fí` jo. Jo mi` cangí` jo, cangám`-tur fí` Antioquia, jo fí` job cajer` huóøb`-jiu.

23 Jo mi` lí` cøøng`gui lajo, cagüi`ib`tur calé` catú`, jo cangi`tur lacoo` lacoo` fí` e néé` fí` lí` se` Galacia coo` gui lí` se` Frigia e cuø`guir bì` jaléng`

dsea` quiá' Dsea` Jmáang` e laco` ja` nilitúng`
dsíñ` lajíl` fí` niteáaiñ` cóo` Dsea` Jmáang`.

*Mi~ caguia' Apolos júu^ quiá' Dsea` Jmáang` fí`
Éfeso*

24 Jo ie~ jo caguié` jaang` dseañ` dsea` Israel i
sii` Apolos fí` Éfeso. Jo i dseañ` i niseeiñ` fí` coo`
fí` e sii` Alejandría e née` lí` se` Egipto. Jo dsea` do
eáam` jlo` tñiñ` guiar` júu` jogui eáam` cuiir` jale` e
fél` fí` ni` ji` quiá` Fidiée` e cajme` dsea` malii` guí
eáang`.

25 Jogui eáam` nicajmitíiñ` júu` quiá` Fí`naa`
Fidiée` e cajme` dsea` í, jogui dseáng` e iáang`
dsí`bre fél`r, jogui dseáng` røøb` er` e júu` quiá`
Jesús do, doñí` fa` jíl` e ñir` do e ca'e` Juan e quiá`
jial seáaiñ` dsea` jmí` lajee` cateáaiñ` fí` jmigüi` la,
dsu` ja` ñir` e Jesús ca'er` e 'né` sáaiñ` dsea` jmí` e
laco` cuø` lí` e líiñ` dsea` quiá'r`.

26 Jo i Apolos do canaaiñ` guiar` júu` quiá` Dsea`
Jmáang` dseáng` fí` dsí` guá` quiá` dsea` Israel
e jíl` ja` jáa` quiá'r` fa` 'gó'r`. Dsu` mi` canúu`
i dseañ` Aquila cóo`gui dseam` quiá'r` i sii`
Priscila júu` e guia` i Apolos do, joba` cajeem`breiñ`
fí` lí` jié` jo casíl`rein` dseáng` laco` la lí` e fí` e 'né`
cá` dsea` e laco` niliseeiñ` cøøng` cóo` Fidiée`.

27 Jo mi` cang` jo, caliliing` Apolos e ningíñ`
fí` lí` se` Acaya. Joba` jaléng` dsea` quiá` Dsea`
Jmáang` i seeng` fí` Éfeso do eáam` cajmicóo`rein`,
jogui casíñ` coo` ji` quiá` jaléng` dsea` quiá` Dsea`
Jmáang` i seeng` fí` Acaya do e laco` ni'íng`neiñ`
cóo` júu` røø` juguiá` . Jo mi` cang` jo, cangó`bre
fí` jo.

Jo mi~ caguié~ Apolos fí~ Acaya, eáang' cajmicóo'r~ jaléng~ dsea` i calicuинг` Dsea` Jmáang~ uií~ e eáang' guiúng~ Fidiée~ coo`~ dsea` do.

28 Co' fí~ quini~ jaléng~ i dsea` i neáang' do sí'r~ jaléng~ i dsea` Israel e ja` í dsíññ' dseáng~- laco~ catíng~, jogui se'r~ teá` lajíi~ e fé~ fí~ ni~ jí~ quiá~ Fidiée~ e dseáng~- já~-ba' e Jesús líiññ' i dsea` i casíing` Fidiée~ fí~ jmigüí~ la e laco~ nileáng~ dsea` jee~ dsee~ quiá'r~.

19

Mi~ caguiéng~ tu Paa~ fí~ Éfeso

1 Jo lajee~ táang` i Apolos do fí~ Corinto lí~ se` Acaya, jo i Paa~ do canghiññ' fí~ lí~ líí~ jee~ mó~, jo caguié~ tur fí~ Éfeso. Jo fí~ job cajíññ' i fíing` dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~,

2 jo lalab cajming~ Paa~ i dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ do jo cajíññ':

—¿Su calíng~ 'ná~ Jmiguí~ quiá~ Fidiée~ mi~ já~ calíng~ na' júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~?

Joba' cañíi~ i dsea` do jo cajíññ':

—Ja` mí~ ná~ jnea~ jíi~ coo` ya~ quiá~ e jo. ¿E~gui e jo?

3 Jo cajming~ tu Paa~ i dsea` do jo casí~ reiñ~:

—¿E~ uiing~ quí~ na' mí~ cajgáang~ na' jmii~ jóng?

Joba' cañíi~ tu i dsea` do quiá~ Paa~ jo casí~ reiñ~:

—Jnea~ cajgáang~ naa' jmii~ e casée~ Juan e laco~ cuø~ li~ e caquí~ jíng~ yee~ naa' fí~ quini~ Fidiée~.

4 Joba' casí~ tu Paa~ i dsea` do:

—Lajob líí~, co' i Juan do caseáaiñ` dsea` jmii~ lajíi~ i caquí~ jíng~ yaang~ fí~ quini~ Fidiéeb~; jogui casí~ bir jaléng~ dsea` í~ cajo e 'né~ ni'ím~ biñ~ do i

dsea` i nijáá' cøøng`gui do mi~ nisóong~ ír'; jo dsea` íb` Jesús lana.

⁵ Jo mi~ canúu~ jaléng~ i dsea` i teáang~ do lajo, dsifi` ladob cajgáaiñ~ jmii` e laco' cuø' li~ e ca'uíñ~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~.

⁶ Jogui mi~ caquidsí` Paa` guóor` fí` mogui~ i dsea` do, dsifi` ladob ca'íng~ i dsea` do Jmigui` quiá'~ Fidiée~, jo canaaiñ` fé'r` jmíí` e jié`gui laco' jmíí` quiá'r~, jogui síiñ` jalé` júu` e íñ` e jáá` quiá'~ Fidiée~.

⁷ Jo lajee` lajiing` i dsea` do tíir` guitúuiñ` yaang~ dseañu`.

⁸ Jo mi~ cangf` jo, lajee` gaang` si~, dsée` i Paa` do fí` guá`~ quiá'~ dsea` góor` dsea` Israel, jo fí` job guiar` júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~ e ja` 'gó'r` jíi` capí`~, jo sí'r` jaléng` i dsea` do jogui 'nó'r` jial laco' já`~ nilíing` dsea` do e iing` Fidiéeb` quier` nifí` quiá'~ jaléng` dsea`.

⁹ Dsü` i liing` i dsea` do ja` jíi'r~ e júu` do o'gui iiñ` já`~ nilíiñ` cajo. Jo canaaiñ` fé'r` fí` quini` jaléng` dsea` jiéng` e gab` jalé` e júu` do quiá'~ jial cuíng` dsea` Dsea` Jmáang~. Joba` Paa` cajmi-huím` 'ñia'r` jee` i dsea` góor` do, jogui cajéem`bre jaléng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i cagviaang` do, jo cangojéeng`neiñ` fí` coo` escueel` quiá'~ jaang` dseañu` i sii` Tirano, jo fí` job féiñ` i dsea` do júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~ lacoo` jmii` lacoo` jmii`.

¹⁰ Jo lajob cajmér` lajee` tú` jiing`, joba` jaléng` dsea` Israel cóo`~gui jaléng` dsea` i ja` líing` dsea` Israel i neáang` fí` jalé` fii` e téé`~ li~ se` Asia canúur` júu` quiá'~ Fí`naa` Dsea` Jmáang~ e cagvia` i Paa` do.

11 Jo lajee^v jo i Paa⁻ do jmóor^v jalé^v e quí'r^v jmií^v~ la'eáang^v cój^v güea^v e cangúiñ^v e cacuø^v Fidiée^v.

12 Jo seem^v dsea^v quier^v jalé^v paay^v quiá'r^v osi jalé^v si'r^v fi' quini^v Paa⁻ e fa' jíi^v capíb^v nijnún^v dsea^v do e 'mi^v do, joba^v i dsea^v do nicóor^v fi' quiá'r^v fi' li^v seeng^v i dsea^v dsée^v do, jo cój^v e jo ni'leáam^v i dsea^v dsée^v do lajíi^v jmoihuí^v e líiñ^v. Jogui^v lajobi jaléng^v dsea^v i jée^v i 'ling^v quiá^v dsihuím^v jaléng^v i quiá'r^v jo 'láam^v bre.

13 Jo ie^v jo, i liing^v dsea^v Israel i ngí^v lacoo^v fii^v e jmiicaaiñ^v e iiñ^v uóíñ^v i 'ling^v i jée^v quiá^v dsea^v, jo iiñ^v nijóør^v su e já^v e uøøng^v i 'ling^v i jée^v quiá^v dsea^v la'eáang^v cój^v júu^v quiá^v Fíi'naa^v Jesú^s. Jo lalab canaaiñ^v si'r^v jaléng^v i 'ling^v i jée^v quiá^v i dsea^v do:

—¡La'eáang^v cój^v júu^v quiá^v Jesú^s e guia^v i Paa⁻ do quiá^v ta^v e uøøng^v na^v li^v teáang^v na^v na!

14 Jo e jo cajmée^v laji^v guiáng^v joo^v jaang^v dseañu^v Israel i sii^v Esceva i nilíng^v jaang^v fii^v jmidsea^v quiá^v dsea^v Israel.

15 Dsu' coo^v née^v lajee^v ngí^v ta^v jmoo^v lajo^v, jo i 'ling^v i jée^v quiá^v i dsea^v do cañíir^v quiáiñ^v do jo cajíñ^v:

—Cuím^v jnea^v Jesú^s, jogui^v ñi'bí^v i^v sii^v Paa⁻ do, dsu' ja^v ñii^v i^v 'nú^v.

16 Jo dsif^v ladob i dsea^v i jée^v i 'ling^v quiá^v do canaaiñ^v quiém^vbre lahuíím^v jaléng^v i joo^v Esceva do, jo dseáng^v lajiim^v biñ^v do calí'r^v caquiéiñ^v co' dsíng^v bíiñ^v. Jo cangolím^v i dsea^v sihuíng^v do fi' quiá'r^v mi^v cang^v jo, dsu' ringúum^vbre cangolíñ^v.

17 Jo lajíing^v i dsea^v Israel i neáang^v fi' Éfeso cój^v guí jaléng^v dsea^v i ja^v líing^v dsea^v Israel i neáang^v

fi' job cajo, caliñi'bre jalé^r e calí^r do ie~ jo, joba'
eáam' cafóin'. Jo laj^ob ngóo' li'gøng^r júu[^] quiá'
Fíi'naa! Jesúus jee~ jaléng^r dsea`.

¹⁸ Jogui fíim'bi jaléng^r dsea` i já^r calíng^r júu[^]
quiá'^r Dsea` Jmáang^r ie~ jo caguilíiñ^r e róøiñ^r dsee^r
quiá'r^r fi' quini^r jaléng^r dsea` quiá'^r jalé^r e ga` e
nicajmée^r lami^r jéeng'gui.

¹⁹ Jogui fíim'bi jaléng^r dsea` i nicajmée` ta^r
dsea` láang^r lami^r jéeng'gui cajo caguilíiñ^r quier^r
ji' quiá'r^r li' tøo^r jalé^r e 'li^r e jmítíiñ^r, jo cajír^r
fi' quini^r jaléng^r dsea` i teáang^r do ie~ jo. Jo mi^r
caguo'^r júu[^] jial tíi' 'móo'^r téel^r e ji` do, jmigui^rb^r
eáang^r cagüi^rlíng^r, li' lí' cincuenta mil cuteeb^r.

²⁰ Jo laj^ob naang^r ni'gui júu[^] quiá'^r Fíi'naa! Dsea`
Jmáang^r fi' la fi' na, jogui jmoo^r e liñi^r dsea` cajo jial
tíi' 'gøng^r Fidiée^r.

²¹ Jo mi^r cang^r e cangojée^r jalé^r e jo, joba' ca!^r
dsíi' i Paa^r do e nidsé^r tur e nidsi'er^r jaléng^r dsea`
quiá'^r Dsea` Jmáang^r i neáang^r fi' li' se^r Macedonia
cóo!^rgui fi' li' se^r Acaya, jo e mi^r ning^r jo, ningiñ^r
ti' Jerusalén. Jogui fé^rbir cajo e mi^r ning^r e dsér^r fi'
Jerusalén, dseáng^r 'né^rba' e dsér^r ti' Roma.

²² Jo casíiñ^r gáng^r dsea` quiá'r^r fi' li' se^r Macedonia,
i do i sii^r Timoteo jo jaang^rgui i sii^r Erasto, jo
laji^r huáaiñ^r do jmoo^r ta^r jmícoo!^r Paa^r. Jo Paa^r fi'
dobí cajer^r 'ñia'r^r lajee^r jo fi' li' se^r Asia.

Mi~ caliseá` mii!^r fi' Éfeso

²³ Jo ie~ jo, eáam' cató^r dsea` mii!^r fi' Éfeso uii^r
quiá'^r e fíim' dsea` ca'uíng^r dsea` quiá'^r Dsea`
Jmáang^r.

²⁴ Jo e mii!^r jo ca'uíng^r uíi!^r jaang^r dseañ^r i sii^r
Demetrio i njmoo^r ta^r cóo!^r layaang^r cutee^r. Jo

í dsea` í nijmóor` ta~ jmiliing~ guá'~jiu e liu cójo'~
cutee`, jo e job guá'~ quiá'~ í diée~ í sii` Artemisa.
Jo í Demetrio do jmiguiab` quíir` e 'léeng'~ jaléng'~ í
dsea` í jmoo` ta~ cójo'r~ do:

²⁵ Jo coo` née'~ caseáiñ` dsea` í jmoo` ta~ cójo'r~
coliing~gui cójo'~ jaléng` dsea` í jmoo` ta~ e røøb`ju
cójo'~ e ta~ jmoo` ír` do cajo, jo lalab casí'r~ jaléng`~ í
dsea` do:

—Dsea` rú'uu', niñib`~ 'nú'~ guiá~ e la'eáang` e ta~
lab joba'~guiá~b`~ sea`~jalé~` e 'né~ quí~ii`!

²⁶ Dsu' laco'gui la júu`~ sea` jogui ne~naa' cajo e í
Paa`~ do ngír` fé'r` e jaléng`~ í diée~ í jmáang` dsea`
cójo'~ guóor` ja` líiñ` dseáang`~ diée~ já'~; jo lajob
nicalí'r` e nicaligóng` jaléng`~ dsea` í seeng` fí` Éfeso
la cójo'~gui jaléng`~ dsea` í seeng` jie~ ja` latøøm`~ li~
se`~ Asia.

²⁷ Jo lajíi`~ e júu`~ e ngíi` í Paa`~ do fé'r`~ dseáam`~
quí~ii`~ fing ca'íng`~ lajíi`~ ta~ quí~ii`~ e sea`~, jogui la
quie'gui guá'~ quiá'~ í diée~ í sii` Artemisa do nitáb`
dsea`~ e jmicuíir`~ jogui nitáb`~ dsea`~ e jmi'gór`~ lajíi`~ e
'gøng`~ í diée~ í, dsuco'~ latøøng`~ li~ se`~ Asia jmiféng`~
dsea`~ ír`~, jo jie~ ja` latøøng`~ jmigüíb`~ cajo.

²⁸ Jo mi~ canúu`~ jaléng`~ í dsea`~ í caseáng`~ fí`~ do
jalé~` e jo, eáam` caliguíñ~, jo canaaiñ` óor` teá`~ jo
fé'r`:

—¡Eáang`~ 'gøng`~ diée~ Artemisa quí~ii`~ í jmiféng`~
jnea`~, dsea`~ Éfeso!

²⁹ Jo eáam` cangogáang`~ dsea`~ cójo'~ jalé~` e júu`~ jo,
jogui canaang`~ catá'r`~ mñi`~ latøøng`~ e fii`~ jo. Jo lajee`~
jo, lajíim`bre casam`~ í dseañu`~ í sii` Gayo cójo'~
Aristarco, gáng`~ dseañu`~ í seeng` fí`~ Macedonia í

nicóo'~ Paa~. Jo cajñúung`neiñ' do cartí` caguilíiñ~ fí` lí` tíing` dsea` e seáiñ` colíing` mí` ee`go jmóor`.

30 Jo i Paa~ do calí'iñ~ e ni'ír` e nifeiñ` i dsea` fíng` do, dsu` jaléng` dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ ja` cacuør` fí` lajo.

31 Jo jee~ i dseata~ dsea` féng` quiá~ lí` se~ Asia do niquiéeng` coo` tú` míng` dsea` i niseeng` røø` cóo'~ Paa~, jo casíiñ` júu` e sí`rein` e guíú`gui e ja` ni'lí` dsea` do e lí` teáang` i dsea` fíng` do.

32 Jo lajee~ jo, jee~ i dsea` fí` do, i liing` dsea` fé'r` coo` júu` jogui i liing`gui e jíe`gui, jo dsíng` téel` míí`~; jo fíim` i dsea` do jíl`~ ja` ñir` e~ uiing` e caseáiñ`.

33 Dsu` i liing` i dsea` do casí'r` jaang` dseañu` i sii` Jaang~ jalé` e calí` ie~ jo, jo íbing` casíng` dsea` Israel fí` quini` i dsea` fíng` do laguidseaang^. Jo mí` caguiér` fí` quini` i dsea` fíng` do, jo cajmée` lí` cóo'~ guóor` e lacó`nifé'r` uii` quiá~ jaléng` dsea` Israel fí` quini` jaléng` i dsea` fíng` do.

34 Dsu` mi` calilí` i dsea` fíng` do e i Jaang~ do líiñ` dsea` Israel, dsíng` caliguiíñ` jo canaaiñ` óor` té` lajee` tú` oor` jo fé'r`:

—¡Eáang` 'gøng` diée` Artemisa qui~ii` i jmiféng` jnea`~, dsea` Éfeso!

35 Jo mi` casóong`jiu e ta` dsea` míí`~ do, i tijí` quiá~ e fí` Éfeso do canaaiñ` fíeñ` jaléng` i dsea` do jo cajíñ`~:

—Dsea` rú`naa` i seeng` fí` Éfeso, jalém` dsea` seeng` fí` jmigüí` ñir` e i dsea` seeng` fí` la néé` nír` guá~ quiá~ i diée` 'gøng` i sii` Artemisa la, jogui fí` yá`~ jmigüíb` lí` catóiñ` e líiñ` dsea` cuyu` jo catisšíñ` fí` la.

36 Jo jíi' jaang` dsea` ja` cuóøng` lí` jíñ' e o' lajo e na, joba` catii` na` jo ja` e jmoo`na` jíi' coo` e ja` mi` cal` óo`na` røø`.

37 Co' laji` gáng` i dseañña` i nicajéeng` 'ná` fí` la ja` e mi` cajmeáiñ` jíi' coo` guá` qui`ii', o'gui mi` café'r` e ga uii` quiá` i sengfí` qui`ii` do cajo.

38 Jogui song i Demetrio do cóo`gui jaléng` dsea` i jmoo`ta` cóo`r` do nicadsé'r` dsee` quiá` i dsea` na, dob neáang` jaléng` dsea` i quidsí` í` cóo`gui lí` 'níiñ` dsea` fíng ee`go dsee` røøng` dsea`; jo fí` job li` catíng` e nijmér` dsee` fí` quini` i dseata` í` , jogui job li` catíng` e nijmi'øng` yaaiñ` lajaang` lajaaiñ`.

39 Jogui song sea`gui júu` quié`na` e jié`, dob cuóøng` lí` jmee`na` fí` ni` fí` mi` seáng` dsea` fíiñ`.

40 Jogui cóo`jalé` e nicalí` na, eáam` dseáang` qui`ii` fíng ii` cajmée` dsee` qui`ii` quiá` jalé` e nicajmó`oo`, co` ja` e uiing` sea` jíi' coo` e nijmi'øng` yee`naa` fíng calíngii` e` uiing` quiá` e nicató` dsea` mi`í`.

41 Jo mi` calí` fí` i tiji` do e júu` na, jo ca'í`bre júu` quiá` jaléng` i dsea` siseáng` do jo cagüi`í`bre.

20

Mi` cangó`tu Paa` fí` Macedonia cóo` Grecia

1 Jo mi` casóong` e ta` dsea` míi` do, cató` i Paa` do jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` e lacó` líng` ee` niféng`neiñ` do. Jo mi` cangí` jo, ca'í`bre júu` i dsea` í` jo cangób`tur fí` lí` se` Macedonia.

2 Jo lacoo` lacoo` fí` e téel` fí` jo cangór` e dsi'eer` jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang` fí` jo, jo eáang` jmicoó`reiñ` cóo`jalé` júu` quiá` Dsea` Jmáang`. Jo mi` cangí` jo caguiéb`tur fí` lí` se` Grecia,

3 jo fí' job cajer' gaang' si".

Jo mi~ cangf jo, dseáng' ni'iuuiñ~ fí' e nisó'r` móo' e nidsé~túr fí' li~ se' Siria mi~ caliñir' e jaléng' i dsea` góor` dsea` Israel do nicasíiñ~ røø` e liing` ee` njimeáiñ~ i Paa~ do. Joba' ca'f dsíi' Paa~ e caquim'~túr fí' guóo~ uó~ jo cangíng'túr calé~ catú~ fí' Macedonia.

4 Jo cóo'~bre jaléng' i dsea` la: jaang` i sii` Sópater dsea` i seeng` fí' Berea, jóo' jaang` dsea` i sii` Pirro; jogui Aristarco, cóo'~ jaang`gui i sii` Segundo i seeng` fí' Tesalónica; jogui jaang`gui i sii` Gayo i seeng` fí' Derbe; jogui Timoteo, jogui lajobj Tíquico cóo'~ Trófimo, dsea` i seeng` fí' li~ se' Asia.

5 Jo jaléng' i dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ la jéem'bre cangolíiñ~, jo doguib cajéeiñ` jnea~^ cartí oo~ jmií` li~ sii` Troas.

6 Jogui jnea~, Lucas, cají~ rú'naa' cóo'~ Paa~ fí' Filipos, jo fí' job ca'uøø~naa' cangó~naa' e téé~naa' dsíi' móo' mi~ cangf jmií~ e gøl` dsea` iñí~^ e ja` quie~^ quiéeng`. Jo lajee~ 'niá` jmií~gui`ba` caguié~naa' cartí` Troas, jo fí' job cataang~naa' guié~ jmií~; jogui fí' job cajo cají~ rú'naa' cóo'~ i dsea` caguliaang~ do.

Mi~ cateáang` Paa~ fí` Troas

7 Jo e jmií~ la'uii~ quiá~ semaan~ caseáng` rú'naa' jaléng` dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ e quiá~ niquiee~naa' i'naa' coliing` e laco` jimguiéng` dsíi'naa' Dsea` Jmáang~. Jo lajee~ jo café` Paa~ güí~ quiá'r~ fí' quini` dsea` i caseáng` e uóø` do. Jo co' iuung` Paa~ fí' e nigüí~fí'bre mi~ njineá` e uóø` jo, joba` cueeb` júu` quiá'r~ cajméer` cartí` uóø` guienáub`.

8 Jo fí' job téel'naa' lajii'naa' fí' coo' 'náu' yá'^, jo fí' job sea` jminguiá' ji` e jneá'.

9 Jo jee` jaléng` i dsea` do quiéeng` jaang` siming` i sii` Eutico, jo i siming` í` dob guiiñ` otoo` e núur` júu` guia` Paa`. Jo co' eáam` cuee` júu` quiá` Paa` e café'r, joba` cajá` jaligüíng` i siming` do lajee` guiiñ` do, jo caquiam`bre e eáang. Jo lajee` guiring` i siming` do e güiñ` lanab, coo` catóm`bre cartí` ni` uó^. Jo e otoo` tí` li` catóiñ` do gui` tí` li` catí` 'ni` fíng` e 'náu` do. Jo mi` cangoseáang` neiñ` do ni`liim`biñ` do.

10 Joba` cajgáng` Paa` e li` iuuiñ` guiar` güf` do, jo cangoseáain` i siming` do, jo caróong`neiñ` do jo cajíñ` casí'r` i dsea` quiá` Dsea` Jmáang` caguisaang` do:

—Ja` fóøng`na', dsea` rú'naa'! Co' jíb'tu i siming`la.

11 Jo mi` cangí` e caseang` Paa` i siming` do, cajgóob`tur fí` li` iuuiñ` guiar` júu` fí` li` catí` 'ni` fíng` e 'náu` do. Jo fí` job cafiñ` iñí`, jo caquiee`naa` colíng`. Jo mi` calí` e jo, canaan`tur fé'r` júu` quiá'r` cartí` cajneá` e uó` jo. Jo mi` calí` e jo, jo ngí` joguiba`ca'ír` fí` cangór`.

12 Jo mi` cató` dsea` sináu` quiá` i siming` do fí` quiá'r` e nicajíb`tuiñ`, joba` eáam` calí'iáang` dsí` jaléng` i dsea` do.

Mi` cagüí' Paa` fí` Troas jo cangór` fí` Mileto

13 Jo mi` cangí` jo, jnea'^ cóo` i dsea` caguisaang`gui do cangojéem`baa` quiá` Paa` e téel'naa` dsí` móo` cartí` caguié`naa` tí` coo` fí` e sii` Aso. Jo fí` joguib si`í` e dsitee`naa` Paa` laco`

nicasii~naa' røø` jéeng'gui, co' 'ñia'r' cali'iñ~ e cangór~ e ngir' la tóø` ni~ guóo'~ uó~.

¹⁴ Jo mi~ cajíl~- rú'naa' cóo'r~ fí' Aso, jo ca'í~bre dsíi' móo' li~ téel~naa', jo cangó~baa' fí' fíi` li~ sii` Mitilene.

¹⁵ Jo mi~ cangír jo, ca'uøø~baa' fí' Mitilene, jo mi~ cajneá~ e jmíi~ coo'gui do, cangiing~naa' fí' quini~ e fíi` e sii` Quío. Jo mi~ catf' tú~ jmíi~ lajo, cangiing~naa' coo' ni~ guóo'~ uó~jiu e née' ni~ jmíñi~ e sii` Samos. Jo coo'gui jmíi~ cali'iñ~naa' e téel~naa' fí', joguiiba' caguié~naa' fí' Mileto.

¹⁶ Jo cajmó~naa' lajo, co' i Paa~ do ja` cali'iñ~ngór~ fí' Éfeso ie~ do lí~laco' ja` niquíñ~ eáang~ e dsér~ fí' li~ se' Asia, dsuco' iiñ~ e niguiein~ lajmináb~ fí' Jerusalén e nidsitíñ~ jmíi~ Pentecostés e tí' fí' jo.

Júu^ güf~ e cacuø' Paa~ fí' quini~ dsea` cóøng~ i seeng'fí' Éfeso

¹⁷ Jo lajee` táang` Paa~ fí' Mileto, cató'r~ jaléng~ dsea` cóøng~ quiá~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i neáang~ fí' Éfeso e nidsilíñ~ do fí' lí~táaiñ~ fí' Mileto.

¹⁸ Jo mi~ caguiliing~ jaléng~ i dsea` cóøng~ do, jo casíl~reiñ~ jo cajíñ~:

—Ñib^ 'ná~ guiú~ jial guiú~ nica'ee~ cóo'~ jaléng~ 'ná~ latí~ mi~ cagüén~n fí' la fí' li~ se' Asia.

¹⁹ Jogui contøøm~ nicangfí jee~ 'ná~ e jmoo'o lajíl~ e iing~ Fí'naa' Dsea` Jmáang~, jogui e ja` jmiféng~ 'ñiá~a, jogui e jiuung~ dsí'baa cóo'~ jalé~ e lami~ iing~ dsea` góo'o dsea` Israel nijmeáin~ jnea~ uíl~ e guiaa~ júu~ quiá~ Dsea` Jmáang~.

²⁰ Dsu' ja` catú~ e guiaa~ jalé~ e júu~ na, co' jmang~ jalé~ júu~ e guiú~ quí~ba' e nica'ee~e

'ná' lacaang` jee~ dsea` jogui cajo lacaang` sináu^ quí^na'.

21 Jo eáang' nicafí^i jaléng' 'ná', dsea` líng'na' dsea` gó'o dsea` Israel, cóo^~gui dsea` i ja` líng' dsea` Israel, e niquí^~ jíng` yaang^na' fí^ quini^ Fidiée` jogui e já^~ nilíng'na' júu^ quiá^~ Fí^naa' Dsea` Jmáang^.

22 Jogui lanagui nii^i fí^ Jerusalén laco^ ta~ quiá^~ Jmiguí^ quiá^~ Fidiée` e jíi^~ ja` nii^ ee` nisijéé^ quié^e jogui ee` nidsingí^~n fí^ jo.

23 Jo lajíi^~ e nii^ e lacoo^ fí^ lí^ ní^i, jmab^ jnea^ júu^ Jmiguí^ quiá^~ Fidiée` e nisijéé^ 'náñí^ quié^e osi jalé^ iihuí^ e jié^gui é.

24 Dsu^ ja` e lí^ quié^e e seen^ tá^~ e júun^~n dsu^ lifa^ e jmiti^baa jalé^ e ta~ na e iáang` dsii^, lajíi^~ ta~ e ca^íin^~n quiá^~ Fí^naa' Jesúz e nijmiti^baa car^ cató^ cóo^~ jalé^ ta~ guia^ júu^ e Fidiéeb^ dsea` nijmi^neáin^ jneaa^aa' nañí^ fa^ ja` catí^naa' e jo.

25 'Jogui lana níñí^baa e jíi^~ jaang` 'ná' jo^ nimáang^gui^ jnea^ calé^ catú^ fí^ jmigüí^ la, dsu^ lajee^ táchán^~n cóo^~ 'ná' nicanáu^~na' júu^ e guiaa^ quiá^~ jial iing^ Fidiée` quier^ nifí^ quiá^~ jaléng^ dsea` jmigüí^.

26 Joba^ iin^~n fí^~i 'ná' lana, jaléng^ dsea` cóong^~, e song seeng^ 'ná' i ja` cajmicuíng^ Dsea` Jmáang^, joba^ o^ dsee^ quié^e song lajo.

27 Dsucó^ lajib^ júu^ quiá^~ Dsea` Jmáang^ e si^í^ guiaa^ jee^ 'ná' nicajmiti^baa, jo^ jíi^~ coo^ fa^ cajmá^e e ja` cajmitii^.

28 Jo lajob eáang' 'ná' ñiing^ óo'na', jogui jmeé^~ i^ yaang^na' cóo^~gui lajaléng^ dsea` i^ líng^ dsea` quiá^~ Dsea` Jmáang^ lí^~ laco^gui ta~ nicaquia^~

quií⁻na' Jmiguí[~] quiá⁻ Fidiée[~] e nilíing'na' laco[!]
dsea` jmoo[~] í[~] guiú⁻ jo'se[~] quiá⁻. Jo lajobj 'né⁻ ni-
jmee⁻na' í[~] jaléng[~] dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻, co[!]
la'eáang[~] coo[!][~] jmi'øøiñ⁻ 'ñia'r[~] dob e ca'uíing⁻na'
dsea` quiá'r⁻.

²⁹ Jo niñib[~] jnea[~] e mi[~] ning[~] e ninín⁻n do, ni-
jalíing⁻ dsea` jiéng[~]gui i iing[~] nijmigóøng[~] 'ná[~], jo
i dsea` í[~] líiñ[~] laco[!] ie'dsinúu[~] i ni[~] oo[~] i iing[~] ni-
jmiguiéeng[~] quiá⁻ jaléng[~] dsea` e laco[!] nitiúung⁻
dsea` Dsea` Jmáang⁻.

³⁰ Jo lajee[~] yaam[~]bi[!] nigüeáng[~] i liing[~] 'ná[~] i ni[~]é-
júu[~] e o[!] já⁻ e laco[!] nijmigóøng'na' dsea` quiá⁻
Dsea` Jmáang⁻ e nijmitir[~] e júu[~] e o[!] já⁻ do.

³¹ Joba' 'né⁻ e siñiim[~] áá'na' contøøng⁻; jogui téé[~]
óó'na' e lajee[~] 'ní[~] jii[~] e calisén'n coo[!][~] 'ná[~], dseáng[~]
ja[~] catú[~] e fón[~]n 'ná[~] jalé[~] juguiá⁻ júu[~] røø[~] cartí[~]
quí⁻baa uii[~] quií⁻na' na.

³² 'Jogui lana, dsea` ru'naa', nijaan⁻n 'ná[~] fi[~]
jaguó[~] Fidiée[~] jogui coo[!][~] jalé[~] júu[~] e iáang[~] dsíi[~]
quiá'r⁻. Co[!] jii[~] íb[~] dsea` lí'r[~] e jmicoo'r[~] 'ná[~] e
laco[!] nilicuíing[~]gui[!] Dsea` Jmáang⁻, jogui nicuó'r⁻
'ná[~] jalé[~] e si'lí[~] nicuó'r⁻ 'ná[~], dsea` líing'na' dsea`
güeang[~] quiá'r⁻, lí[~] laco[!]gui[!] jii[~] júu[~] e nicacuó'r⁻
jéeng[~]gui.

³³ Dsú[!] ja[~] e mi[~] camíi[~]i 'ná[~] jii[~] coo[!], o[!]gui cuu-
o[!]gui 'mi[!].

³⁴ Jo ja[~] cajmé⁻e lajo, co[!] niñib⁻ 'ná[~] guiá⁻ e
cajmé⁻e ta[~] coo[!][~] layaang[~] guóo'baa e laco[!] sea'ba'
jalé[~] e 'né⁻ quié⁻e coo[!][~]gui[!] jaléng[~] dsea` i ngí[!] coo[!][~]
cajo.

³⁵ Jo contøøm⁻ nica'ée⁻e 'ná[~] e lajob 'né⁻ ni-
jmee⁻na' ta[~], jogui e jmicoo[!][~]na' jaléng[~] dsea` 'né⁻

quiá'-' lajo, jo lajee` jo jmiguiéng' óo'na' lajíi'~ júu^ e cajíng'-' Fí`naa' Jesús lajee` táaiñ` fí` jmigüí` la mi` cajíñ'-' lala: "Juguiá`gui quiá'-' i` dsea` i` liing` ee`go cuø'r` dsea` rúiñ` lacó`gui i` dsea` i` liing` ee`go íng` quiá'-' dsea` rúiñ'."

36 Jo mi` cangf e cajíng'-' Paa` jalé` e júu^ na, jo casí'r` uó` jnir`, jo caféiñ` Fidiée` cóo`~ jaléng` i` dsea` cagviaang` do.

37 Jo lajiim` i` dsea` do calijiuung` dsíir` jogui canaaiñ` róøiñ` Paa` jogui casá'r` guoo` dsea` do,

38 jogui eáam`bi fí`i` calíiñ` cajo, co` e cajíng'-' Paa` e jo` niníng`gui rúiñ` cóoiñ` do. Jo mi` cangf jo, cangojeáam` i` dsea` do Paa` cartí` li` ca'í` dsea` do fí` dsíi` móo`.

21

Mi` cangáng'-'tu Paa` fí` Jerusalén

1 Jo ie` jo, dob ca'í`naa' júu^ jaléng` dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang` i` seeng` fí` jo, jogui jnea`^ cangó`baa` condsee` fí` coo` guoo`~ uó` jíu e née` ni` jmiñí` e sii` Cos e téé`naa` fí` dsíi` móo`. Jo mi` cajneá`-' lajo, caguié`naa` fí` Rodas. Jo fí` job ca'uøø`naa` e cangó`naa` fí` Pátara.

2 Jo fí` job cajíng`naa` coo` móo` e iu` fí` ngóo` fí` li` se`' Fenicia, joba` cóo`~ e job cangó`naa`!

3 Jo lajee` ngóo`naa` ladob cane`naa` Chipre e née` ni` jmiñí`^, jo caje` lí`- li` guoo`naa` tuung` mi` cangiing`naa` fí` jo. Jo cangó`baa` cartí` li` se`' Siria. Jo co` e móo` do ngóo` ngocá` lee` fí` coo` oo` jmií` li` sii` Tiro e née` li` se`' Fenicia, joba` cóo`~ e móo` job cangó`naa`!

4 Jo e fi` job cajíng` rú`naa' cóo`~ jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i neáang` fi` jo, jo cóo`~ íb` cajé`naa' lajee` guié` jmií~. Jo Jmiguí` quiá`- Fidiée` nínicasí`- i dsea`~ e laco` nijmeáin`- do júu` Paa` e ja` nidsé` dsea` do fi` Jerusalén co` dseáam`~ quiá'r`.

5 Jo mi` casúung` e guié` jmií~ do, ca'uøø`baa` coliïng` cóo`~ jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i neáang` fi` jo, jo jéeiñ` latøøng` sinúu` quiá`-bre can-gojeáaiñ` jnea`^ fi` 'ni` jmiñí`^, dseañu` cóo`~ jaléng` dseam` quiá'r` jogui` jaléng` jiuung` quiá'r`-, jo coliim` ca'uøø`naa` catí` 'ni` fi` do. Jo mi` caguié`naa` fi` 'ni` jmiñí`^, lajalé`naa` do casí`naa` uø` jni`naa`, jo caféeng`naa` Fidiée`.

6 Jo lí` jo, ca'íi` júu` rú`naa`, jo miñing` casó`baa` dsíi` móo`, jogui` i dsea` do caquim`-tur cangoliíñ` fi` quiá'r`.

7 Jo mi` ca'uøø`naa` fi` Tiro, jo caguié`naa` fi` Tolemaida. Jo fi` job cató` e ngi`naa` cóo`~ móo`. Jo fi` job cajo caféeng`naa` jaléng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` i neáang` fi` jo, jo cajé`baa` cóo`r` coo` jmií~.

8 Jo mi` cajneá` lajo, ca'uøø`baa` fi` Tolemaida, jo caguié`naa` fi` Cesarea. Jo mi` caguié`naa` fi` jo, cangó`naa` fi` quiá`- i Lii` do, dsea` i guia` júu` quiá`- Dsea` Jmáang` i quíing` jee` dsea` guíang` i jmicóo`~ dsea` i óo` ta` quiá`- Fidiée`, jo fi` job cajé`naa` cóo`r`.

9 Jo i Lii` do niseeng` quiúung` jóor` sim` i nicangíng` e jmóor` ta` fé` cuaiñ` quiá`- Fidiée`.

10 Jo ningóob`jiu` jmií~ e taang`naa` fi` do mi` caguié` jaang` dsea` Israel i jáa` fi` Judea i nisii`

Agabo; jo i dseañu^l í ni'óor` ta~ e fé'r` cuaiñ~ quiá!- Fidiée`.

¹¹ Jo mi~ cangoquiéeng` i dsea` do fí quini~naa!, jo catuiñ~ e 'mi' e 'ñutu' Paa~, jo coo^l~ e job ca'ñur` guóor` coo^l~ tuir` jo cajíñ!-:

—Lalab nicajíng!- Jmiguí quiá!- Fidiée` e ni'ñúng^l dsea` góo'oo' dsea` Israel i fui~ quiá!- e 'mi' 'ñutu' la, jogui nijáiñ^l dsea` do jaguó` jaléng^l dsea` i ja` líng^l dsea` Israel.

¹² Jo mi~ canunnaa' e júu^l na, jnea^l coliing^l coo^l~ jaléng^l dsea` quiá!- Dsea` Jmáang^l i neáang^l fí Cesarea, jo camunaa' Paa~ jomi'ee^l e laco^l ja` ni'ír^l fí e nidsér^l fí Jerusalén.

¹³ Dsu' Paa~ cañíir` jo cajíñ!-:

—Jiali^l jiuung^l óo' 'nú^l ui^l quié^l jnea~, jogui jmáang^lna' jnea~ e líñ~n fí? Co^l ja` e lí^l quié^l jnea~ e ni'ñúng^l dsea` jnea~, co^l ja` 'gó'o e cartí jngám^lbre jnea~ fí Jerusalén song lajo^l uí^l e jmóo'o ta~ guia' júu^l quiá!- Fí'naa' Jesús.

¹⁴ Jo co^l ja` calí^lguí^l e calí^ljúung^l Paa~ fa' e ja` nidsér^l fí Jerusalén, jo jíi^l e laba' casíi^lguí^lr:

—Gülib^l lajíi^l e iing^l Fidiée` coo^l~ 'nu.

¹⁵ Jo mi~ cangu e jo, caguiá^lbaa' guiá^l quiá^lnaa', jo cangó^lbaa' coliing^l coo^l~ Paa~ fí Jerusalén.

¹⁶ Jo cangolím^lbi coo^l~ jnea^l coo^l tú^l mung^l dsea` quiá!- Dsea` Jmáang^l i neáang^l fí Cesarea.

Jo mi~ caguié^lnaa' fí Jerusalén, jo cangojé^lnaa' fí quiá!- jaang^l dseañu^l i nilíng^l dsea` quiá!- Dsea` Jmáang^l lajíi^l li^l, jo siir^l Mnasón, jaang^l dsea` i seeng^l fí li^l se' Chipre.

Mi~ cango'ee^l Paa~ i Tiáa~ do

17 Jo mi~ caguié~naa' fí Jerusalén, jaléng" dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang' fí jo ca'íñ" jnea"~ e iáang` dsíir'.

18 Jo mi~ cajneá~ lajo, cango'b Paa~ cóo!~ jnea"~ e cango'ee~naa' i Tiáa~ i quié' nifí quiá'~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ fí Jerusalén. Jogui ie~ jo, fí job siseáng" jaléng" dsea` cóøng" quiá'~ Dsea` Jmáang~ cajo.

19 Jo mi~ caguié~naa' quiá'~ i dsea` do, cacuø' Paa~ guicóo!~ jaléng" i dsea` siseáng" do. Jo mi~ cangf jo, casf~-reiñ' la'uiing~ laná'~ jalé"~ e cajmée` Fidiée` cóo!~ ír' lajee~ e caguiar' júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~ jee~ jaléng" dsea` i ja` líng` dsea` Israel.

20 Jo mi~ canúu~ Tiáa~ cóo!~ jaléng" dsea` cóøng" do jalé"~ e guiá~ e cajmée` Paa~ la'eáang` cóo!~ güea!~ quiá'~ Fidiée` jo canaaiñ` jmifeiñ` Fidiée`. Joba' casf'r` Paa~ jo cajíñ!~:

—Lajob líi~, ruu"~. Niñib^ 'nu` e lajee~ dsea` góo`oo` dsea` Israel, i líi^ lí` milbing` i njá'~ calíng~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~, jo lajiim` i dsea` í`jmo'r` 'goo` jo fé'r` e dseáng` güím`ba! 'né~ e njimití`búi` jalé"~ júu^ quiú~ ta~ e casée` Moi~.

21 Jogui nicajméeb` i dsea` na júu^ e 'nu` nica'ée`~ jaléng" dsea` Israel i seeng` jee~ dsea` i ja` líng` dsea` Israel e jo` 'né~ njimitir~ lajíi~ júu^ quiú~ ta~ quiá'~ Fidiée` e cajme` Moi~, jogui nicasíi`~re e ja` 'né~ té~ li~ fí ngúu` táang jiuung` siñuu^ quiá'r` líi^ laco` líting` jaléng` jnea"~, dsea` líi`íi` dsea` Israel, o'gui 'né~ jmitir~ jalé"~ e tii`naa', dsea` líi`naa` dsea` Israel cajo.

22 Jo ¿e~gui! nijmó`oo` jóng? Co' niliñib` jaléng" dsea` góo`naa` la e nicagüén` fí la.

23 Jo jíi'~ mii' laba' sea` e 'né~ jmée'^ lala: Lana seeng'quiúung~ dseañu' jee~ jneaa~aa' e iiñ~ nijmitir~ lajíi'~ júu^ e cacuø'r' Fidiée` lami~ jéeng'gui.

24 Joba' gua~ cōo'^ i dsea` í jo güijmee~ jalé~ e tíing` dsea` na laco' niliguiún~ fí quini~ Fidiée` coliing~ cōo'r~. Jogui qui~ quiá~ jalé~ e 'né~ i dsea` quiúung~ do e laco' niliti~ lajíi'~ e si'lí~ fí quini~ Fidiée~, jo lajoba' cuóøng~ e nihuí~ guir~ e laco' cuø' li~ e cajmitir~ e júu^ do fí quini~ Fidiée~; jo lajob niliñir~ lajíiñ~ e o' já~ jalé~ e nicajíng~ dsea` góo'oo' dsea` Israel uii~ quiá~ do, co' nicaliñí~bre e 'na~ náu'ba' lajíi'~ júu^ quiu' ta~ quiá~ Fidiée` e cajme~ Moi~ do.

25 Jogui nicasiiing~naa! júu^ e nicasii~naa! røø' jalé~naa', dsea` téé~naa' nifi' quiá~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~, jo caguiéeng~naa! júu^ quiá~ jaléng~ dsea` i ja` líing` dsea` Israel i nijá~ calíng~ júu^ quiá~ Dsea` Jmáang~ e fé~ lala: Ja` cuóøng~ cø~na' ngúu~ quiá~ jaléng~ jó~ i nicajíng~ dsea` jiéng~ fí quini~ diée~ quiá'r~, o'gui cuóøng~ cø~na' jmi'øøng~ jaléng~ jó~, o'gui ngu~ jaléng~ jó~ i nisiyáang~ jmi'øøng~, o'gui cuóøng~ l'éer~ e güiing~ dseañu' osi dseamí cōo'^ dsea` i o' quiá'r~.

Mi~ casó~-tu dsea` quiá~ Paa~ fí dsíi~ guá~ fé~ e si~ fí Jerusalén

26 Jo lajob cajmée` Paa~, cangó~bre cōo'^ i dsea` quiúung~ do mi~ cajneá~ lajo, jo cajmée` jalé~ e caquia~ Moi~ ta~laco' cuóøng~ e niliguiúng~ dsea` fí quini~ Fidiée~. Jo mi~ cangí~ jo, ca'í~bre e dsíi~ sinéu~ guá~ fé~ e si~ fí Jerusalén do quiá~ e nijmér~ júu^ cōo'^ i dsea` quié~ nifi' quiá~ guá~ do lí~ jmíi~ e i dsea` quiúung~ do nijmité'r' jalé~ e ta~ caquia~ Moi~

do e laco' cuóøng` nidsicar' jalé^r e si'í[^] e nicuø'r'
Fidiée` lajaang` lajaaiñ`.

²⁷ Jo mi~ nijaquiéem'ba' e nidsíng` e jmíi~ guié⁻
do mi~ cangá⁻ i liing` dsea` Israel i seeng` fí~ li~
se^r Asia e iuung` Paa⁻ fí~ dsíi[^] sináu[^] guá^{'-} do. Jo
dsifí^r lajob canaaiñ` ta'r' mii[^] jee[~] jaléng^r i dsea` i
teáang⁻ do, jo casaiñ^{'-} dsea` do, jo canaaiñ` fé'r` teá`
jo cajíñ^{'-}:

²⁸ —Jaléng^r dsea` rú'uu' dsea` Israel ñilíng⁻na'
ñijmicóo[']na' jnea[^] fí~ la, co^r lab sing^r i dseañu[^]
dsea` góo'oo^r i ngí^r ta[~] guia[^] júu[^] e ja^r cóøng` røø^r
cóo['] lajíi[^] e tíi['] fí^r góo'naa!, o^rgui cóøng` røø^r cóo[']
júu[^] quiá^r ta[~] quiá^{'-} Fidiée` e cajme^r Moi^r cóo[']gui
guá^{'-} qui^r ii^r cajo. Jo ja`mi^r cajmi^r gó^r guá^{'-} güeang[']
qui^r ii^r, co^r cajajéeiñ` fí^r dsíi[^] sináu[^] guá^{'-} qui^r ii^r
dsea` i ja`líng` dsea` góo'oo^r dsea` Israel.

²⁹ Jo café^r i dsea` do lajo, co^r cangár⁻ lami^r
jéeng`gui e ngí^r jaang` dseañu[^] i ja`líng` dsea` Israel
i seeng` fí^r Éfeso i sii^r Trófimo cóo['] Paa⁻ fí^r Jerusalén,
jo líiñ⁻ e caguijéeng^r i Paa⁻ do i Trófimo do fí^r dsíi[^]
sináu[^] guá^{'-}, dsu^r o^r já^{'-} e cajmée^r lajo.

³⁰ Jo mi~ canúu⁻ jaléng^r dsea` i caseáng^r ie^r jo
jalé^r e fé^r i do uií^r quiá^{'-} Paa⁻, jo sóong^r canaaiñ`
ta'r' mii[^]. Jo dsifí^r lajob caguiliíng^r dsea` cuíir^r fí^r
li^r sing^r Paa⁻ dsu^r núur^r e téé['] mii[^], jo caseáng^r
latøøng^r fí^r fí^r li^r taang^r i Paa⁻ do. Jo jaléng^r i
dsea` do casam[']bre Paa⁻ jo cajñúuiñ` dsea` do
cartí^r caluu^r e guá^{'-} do, jogui cajníí^rbre jníf[^] quiá^{'-}
e sináu[^] guá^{'-} do cajo.

³¹ Jo si'í[^] e tí^r nijngám[']bre i Paa⁻ do mi~ caguié⁻
júu[^] fí^r quini^r fí^r féng^r quiá^{'-} 'léé^r romano e sóong^r
ta^r jaléng^r i dsea` i seeng` fí^r Jerusalén do mii[^].

32 Jo dsifi' lajob cangolíñ' cuíir' cóo'~ i 'lée~ quiá'r~ cóo'~gui i quiá' ta~ jee~ ír' fí' li~ ta'~ i dsea` do míi'~. Dsé' mi~ cangá~ jaléng' i dsea` i siseáng' fí' li~ sing' Paa~ do e ngolíng' i 'lée~ romano do cóo'~gui fiir~, jo caquium'bre e báðoiñ' i Paa~ do dsifi' lado.

33 Jo i fii~ féng' quiá'~ i 'lée~ do cangoquiéeiñ' fí' li~ sing' Paa~ jo casang'~neiñ', jo caquiá'r~ ta~ e ni'ñúiñ' Paa~ cóo'~ tú~ ñí~ cadena. Jo mi~ calí~ e ca'ñúiñ' i Paa~ do, jo canaaiñ` jmíngi'r~ i dsea` siseáng' do jo cajíñ':

—¿gui i dsea` ná? ¿E~gui e nicajméer`?

34 Jo teá`gui eáang` café` jaléng' i dsea` do. Jo i liing` fé` e jié`, jogui e jié`gui fé` i liing~, jo ja` calí`~ i fii~ 'lée~ do fa' caliñir` e~ uiing~ e ta'~ i dsea` do míi'~. Jo li`~ caquiá'r~ ta~ e cangáng'~ i Paa~ do fí' 'náu' quiá'~ jaléng' i 'lée~ do.

35 Jo mi~ caguilíng` i 'lée~ i téé` Paa~ do fí' li~ téé`~ jóo~ li~ soó` dsea` e nidsitáaiñ'~ e fí` dsíi` sináu~ quiá'~ jaléng' i 'lée~ do, jo cadsíim'bre i Paa~ do fí` yú`~ 'nar~, co` dsíng'~ ga` jmóo` jaléng' i dsea` i teáang` do e iiñ~ njimeáiñ` ga` Paa~.

36 Jo lajíim` i dsea` do ngolíñ` ti'leáaiñ` laco`~ ngang` i Paa~ do e jée` i 'lée~ do, jo ta'r` míi`~ jo fé'r`:

—Jngang`na! i dseañu~ ná!

Mi~ cajmi'óng` Paa~ 'ñia'r' fí` quini`jaléng` dsea` fí`~

37 Jo ti` li~ nitám` i 'lée~ do Paa~ fí` dsíi` sináu~ quiá'~ jaléng` 'lée~ mi~ caféng` Paa~ i fii~ 'lée~ do cóo'~ jmíi` griego jo casf'r`:

—¿Su cuóong` nisiing`teáa cóo'~ 'ná` cateá`?

Joba` cañíi` i fii~ 'lée~ do quiá'~ Paa~:

—¿Su tiim`ba` fo`~ jmíi` griego?

38 ¿Su o' 'nab' i dsea` egipto i 'ní' níng` jaléng` dseata~ cóo` jaléng` dsea` ie~ ja` mí` ngoo` na i calí` caseáng` quiá` mil dseañu` fi` jee` mó`, jo cangir` ta~ jngang` dsea`?

39 Jo cañí` i Paa` quiá` i fii` lée` do:

—U~, o' i jnea~. Jnea~ líin`n jaang` dsea` Israel, jo calisén`n fi` coo` fii` niing` e sii` Tarso e née` li` se` Cilicia. Jo car` uii` diée` cuóø`tea` jnea~ fi` e nifón`n jaléng` dsea` fii` lana.

40 Jo cacuøb` i fii` lée` do fi` e nifé` i Paa` do. Jogui dob nisiñ` cartí` yá` joo` li` teáang` dsea` fii`ng` do, jo cóo` guóø`bre cajmér` li` e caquiung` i dsea` do e ta'r` mí`l. Jo mí` calí` tii` , jogui ba` canaang` Paa` e fériñ` jaléng` i dsea` do cóo` jmí` hebreo jo cajíñ` casí` reñí`:

22

1 —Dsea` rú`uu`, dsea` góø`o dsea` Israel, cóo` gui jaléng` dsea` i líng` dsea` mogui` qui` ii`, náu` na` júu` quié` e e nifa` a quiá` jalé` e nícajmé` e e laco` ningáng`na` e o` já` jalé` dsee` e cuø`na` jnea`.

2 Jo mí` canúu` jaléng` i dsea` Israel i teáang` do e fé` Paa` cóo` jmí` quiáñ` do, eáang`gui tii` cajer`. Jo café`gui Paa`:

3 —Jnea~ líin`n dsea` Israel laco` 'ná`, jogui calisén`n fi` coo` fii` e sii` Tarso li` se` Cilicia. Dsa` fi` Jerusalén lab li` cacuán`n, jogui cajmitín`n cóo` jaang` tifa` i niing` qui` ii` i sii` Gamaliel. Jo fi` job cajmitín`n jalé` e tíng` dsea` góø`naa` e jmóor` lajií` tí` malí` jogui latí` lana. Jogui contøøm` nícajmi`úun`n e nícajmitii` jalé` júu` quiá` ta` quiá` Fidiée` car` ngocáng` dsii` laco`gui la jmoo` 'ná` lana cajo.

⁴ Jo lami~ jéeng'gui gab` cajmeáan'~n jaléng'
dsea` teáang` fí' guiú~ cóo'~ Dsea` Jmáang~, jogui
cañún'~nre, jogui catán'~nre dsíí' 'nuñí~ coó~
gui'náb'^, dseañú~ dseamíb`, jo seem` i liíng~ dsea`
do cartí cajúm~bre.

⁵ Jogui jaléng` i dsea` mogui~ quiá'~ fii~ jmid-
sea` quí~ii' cóo'~gui jaléng` dsea` cóøng`~ quí~naa'
ní~bre guiú~ dseáng`~ e jáb`~ lajob cajmé~e. Dsúco
íbing` i cacuø' jnea~ jalé`~ jí` e quíee~ quiá'~ dseata~
i neáang` ffí Damasco e laco' nicuø'r` jnea~ fí` e
nijmán'~n dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` i seeng` fí` jo,
jo nitøø~re fí` Jerusalén, jogui nijmihuúin`nre fí` jo
cajo.

*Mi~ cajíng` Paa~ jial calicuíñ` Dsea` Jmáang`
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)*

⁶ 'Dsú! ie~ jo, lajee~ e iuun~ fí` ngóo'o fí` Dam-
asco, jo mi~ catí í` e guieñí~ joo~, jo lajee~ e
nijaquíeeñí~ niguiée'e fí` Damasco, coó~ cajném~
coó~ jí` e ji` eáang` e jáa` ffí yá'^ jmigüí~, jo dsíng`~
cajneá~ lacúng` lajíing` lí~ ngóo'naa'.

⁷ Jo dsifí lajob caquín`~n fí` ni~ uó~, jo canú~u
e liíng~ ii` guicafé` fí` yá'^ jmigüí~ jo guicajíñ`~ sí'r`
jnea~: "Saulo, Saulo, ¿jiali~ ngí~ jmáan`~ jnea~ ga~?"

⁸ Joba' cangíi~ quiá'~ i guicafé` do jo cafá`~a: "¿I~
'nu~, Fí'i~?" Joba' cañúi~tu i guicafé` do jo guicajíñ`~:
"Jneab~ Jesú~s i caliséng` ffí Nazaret i ngí~ 'nu~ jmáan`~
ga~ lana."

⁹ Jogui jaléng` dsea` i ngolíing` cóo'~ jnea~ ie~
jo cangá~bre e ji` do joba' eáam` cafóíñ`~, dsú! ja`
canúur~ luu~ i guicafé` do i cató`~ jnea~ do, jií`~
jneab~ dsea` canú~u.

10 Jo cangii⁻ jnea[~] quiá⁻ i guicafé[~] do jo cafá⁻a:
“¿E⁻ 'né⁻ nijmee[~]e, Fí[~]i?” Jo cañii⁻tu i guicafé[~] do jo
guicajíñ⁻: “Ráan⁻ jo gua[~] fí⁻ iuun⁻ fí⁻ Damasco, jo
fí⁻ job nilijmeá⁻ júu[^] jalé[~] e 'né⁻ nijmée[~].”

11 Jogui dsaco[~] tiuum⁻baa cajá⁻a uíi[~] e ji[~] e ji[~]
e cajnén⁻ do, joba[~] i dsea[~] i ngolíing⁻ cóo[~] o do,
fíbing[~] i cajéeng[~] jnea[~] cartí⁻ caguié⁻ e tí⁻ Damasco.

12 'Jo e fí⁻ jo niseeng[~] jaang[~] dseañu[~] i nisii[~]
Ananías i eáang[~] jmi[~]gó[~] Fidiée[~] jogui eáam[~] núa[~]r⁻
júu[^] quiá⁻ ta[~] quiá⁻ Fidiée[~] e cajme[~] Moi[~]. Jo
jaléng⁻ dsea[~] góo'oo[~] i seeng[~] e fí⁻ Damasco do
guiáb⁻ fé'r[~] uii[~] quiá⁻ i Ananías do.

13 Jo i Ananías do cangór⁻ fí⁻ li[~] cajá⁻a. Jo
mí⁻ caguiér⁻ fí⁻ jo, jo casír⁻ jnea[~]: “Saulo ruu[~],
güilijnéb⁻tu⁻ calé⁻catú⁻. ” Jo dsifi⁻ lajob calijné⁻túu⁻,
jo nicuóøm⁻ jøø⁻ø calé⁻catú⁻.

14 Jo cajíng⁻gui⁻ i Ananías do casír⁻ jnea[~]:
“Tiquí⁻ii⁻ Fidiée[~] níca'náaiñ⁻ 'nú⁻ e laco[~] niliñí⁻
jalé⁻ e iing[~] Fidiée[~] e nijmée[~], jogui ca'náaiñ⁻ 'nú⁻
cajo e laco[~] nimáan⁻ Dsea[~] Jmáang⁻ i líng[~] Fidiée[~]
i ja[~] dsee⁻ óo[~] jíi[~] coo[~] jogui ninúu⁻ jalé⁻ e fé'r[~]
dseaáng⁻ 'ñia'r⁻.

15 Co[~] 'nub⁻ dsea[~] ni'uín⁻ dsea[~] quiá'r⁻, jogui
nijmée[~] dsea[~] júu[^] la'úng⁻ fí⁻ jmigüí⁻ lajalé⁻ e niñíi⁻
jogui lajalé⁻ e ninúa⁻ cajo cuaiñ⁻ quiá⁻ Dsea[~]
Jmáang⁻.

16 Jogui lana, ¿e[~] e sijeeng[~]gui[~]? Sín⁻ jo nisán⁻
jmi⁻ e laco[~] cuø⁻ li[~] e ca'uín⁻ dsea[~] quiá⁻ Dsea[~]
Jmáang⁻, jogui míi⁻ dsea[~] do e ni'iíñ⁻ dsee⁻ quíi⁻.

*Mi⁻ cajmée[~] Paa⁻ júu[^] jial mi⁻ cango'er[~] dsea[~] i ja[~]
líng[~] dsea[~] Israel*

17 'Jo mi~ caquin'~n e cagüean'~n fí' la fí' Jerusalén, jo cangó~o fí' guá'~ fé' e cangofón'~n Fidiée'. Jo lajee' jo camó~o lüng~ ee` camó~o lafa' mi~ qui' dsea'.

18 Jo camán'~n Fí`naa' Dsea` Jmáang~ e jíñ'~ sí'r` jnea~ lala: "Jmí'úung` quií'~, jo júu` lajmíná~ fí' na fí' Jerusalén co' ja` nijmijíí~ jaléng~ i dsea` i seeng` fí' na lajíí'~ júu` e guia` quié`e."

19 Joba` jnea~ lalab cangii~ quiá'~ dsea` na jo caffí~ire: "Fí'i, níb' i dsea` do guiú~ e jnea~ ngíi~ lacoo` lacoo` li~ téé~ guá'~ quiá'~ dsea` góo'oo! e jmán'~n jaléng~ dsea` i cuíng` 'ná, jogui tøø~re fí' 'náñí` jogui jmihuín`nre cajo.

20 Jogui ie~ do mi~ cajngang~ dsea` i Tée~ do, jaang~ dsea` i cajmée` lajíí'~ e iiing~ 'ná` jogui caguiar` júu` quií'~ cajo, dob síng~ jnea~ ie~ jo e cuøø~ júu` quié`e e cajnga` dsea` quiá'~ i Tée~ do. Jogui jnea~bi cajo dsea` cajmé~e í` sí`~ i dsea` i cajnga` quiá'~ i dsea` do lajee` e cajngang`neiñ`."

21 Jo dsu` cajíng~ Fí`ì Dsea` Jmáang~ casí'r` jnea~: "Teáng` fí' uø', dsu`co`lana nisíin`n 'ná` fí` lí` huíi` lí` seeng` dsea` i ja` líng` dsea` góo` dsea` Israel."

Mi~ casíng~ Paa` cóo`~ jaang`fíi` lée~

22 Jo jíí`~ job jíí`~ caquiuiñ` núur` júu` quiá'~ Paa~, co' mi~ canúur~ e nidsé~ dsea` do e niguiár~ júu` quiá'~ Dsea` Jmáang~ jee` jaléng~ dsea` i ja` líng` dsea` Israel, joba` canaaiñ` óo'tur jo fé'r': "¡Ja` 'né` e seeng` i dsea` na fí' jmigüí` la! ¡Jngang`naiñ` na!"

23 Jogui ta`biguir mii`~ jogui bó'r` 'lee` too~ sí'r~, jogui bír` 'lee` fí` yú`~ cóo`~ jaguór` co` dsíng`~ guíiñ`.

24 Joba`i fíi` lée` do caquiú'r` ta` e nitáiñ` Paa` fí` dsíi` 'ná`~ jaléng` i lée` do. Jogui caquiú'r` ta` cajo e

nibóøng⁻ dsea` do cóo^{l~} loo` e laco['] dsea` do nijmér⁻
júu[^] jiali^{l'} e ta["] jaléng["] dsea` mii^{l~} uii[~] quiá'r⁻.

25 Dsu['] lajee[~] e niñuum^{l~} Paa⁻ røø['] e lico[']
dsiíing'gui['] e nibóøm⁻breiñ['] do, lajee[~] job
cajming^{l~} Paa⁻ i dsea` nu'luu[~] quiá'⁻ fii[~] 'lée⁻ i
si'í[~] nijmeáng["] ga'í[~] do jo cajíñ['] casí['] reiñ[!]:

—¿Su seab['] fí['] quíí⁻ 'ná["] e nijmihuüng[']na['] jaang[']
dsea` i caliséng['] fí['] li[~] quia^{l'} dsea` romano ta[~] e jíi^{l~}
ja' mi['] calita[~]bí dsíí['] su dseáng['] óor['] dsee⁻?

26 Jo mi['] canúu⁻ i dsea` nu'luu[~] quiá'⁻ i fii[~]
'lée⁻ do e cajíng['] i Paa⁻ do lajo, joba['] dsifí['] ladob
cangáiñ['] e cangojmée'r['] júu[^] i fii[~] 'lée⁻ do quiá'r⁻
jo casí['] reiñ[!]:

—¿E['] nijmée[^] 'ná['] cóo^{l~} i dseañ^u["] do, co['] dsea`
caliséng['] fí['] li[~] quia^{l'} dsea` romano tab[~] jíñ['] e líiñ[!]?

27 Jo dsifíb['] cangoquiéeng['] i fii[~] 'lée⁻ do fí['] li[~] sing[']
Paa⁻, jo cajming^{l~} reiñ[!] do jo cajíñ[']:

—¿Su jáb['] e dsea` romanob líing['] 'ná["]?

Jo cañíi['] Paa⁻ quiá'⁻ i fii[~] 'lée⁻ do jo cajíñ[']:

—E jáb['], íb['] jnea[~].

28 Jo cañíi'tu['] i fii[~] 'lée⁻ do quiá'⁻ Paa⁻ jo cajíñ[']:

—Jial jnea[~] eáam['] cacáng⁻ cuu⁻ quié⁻e e ca'uíin⁻n
dsea` romano.

Jo cañíi'tu['] Paa⁻ casí'r⁻ i fii[~] 'lée⁻ do:

—Dsu['] jnea[~] líin'n dsea` romano latí['] mi[']
cangáam^{l~}baa.

29 Jo jaléng["] i dsea` i si'í[~] nijmihuüng['] i Paa⁻ do,
caliúum['] yaaiñ[~] fí['] quini['] dsea` do. Jo jí[']gui['] i fii[~]
'lée⁻ do caliúum['] 'ñia'r['] cajo['] mi['] caliñir['] e dsea`
romanob líing['] i Paa⁻ do; jogui['] ca'íb['] fo['] quiá'r⁻
dsu['] e nica'ñúng["]neiñ[!] jéeng'gui.

Mi~ cangojéeiñ` Paa~ fi' quini~ dsea` quie' nifi' quiá'~ dsea` Israel

³⁰ Jo mi~ cajneá~ e jmiñ~ jo, co' eáam' iing~ i fii~ lée~ do e niliñir' røø` e~ uiing~ e dsee~ e jmoo` dsea` Israel quiá'~ i Paa~ do, jo cajé`bre e ñí~ cadena e 'ñúung~ dsea` do, jo caquia'r' ta~ e niseáng~ jaléng~ fii~ jmidsea` cõo`~gui jaléng~ dseata~ i quie' nifi' quiá'~ dsea` Israel e niseáiñ~ do coliing~ e quiá'~ nisíñ~ uii~ quiá'~ i Paa~ do. Jo mi~ nisiseáng~ jaléng~ i dsea` do, jo caquia'r' ta~ e cagüi'fib' i Paa~ do fi' dsíi' 'nñí~, jo cangojéeng`neiñ' fi' quini~ jaléng~ i dsea` i caseáng~ do.

23

¹ Joba' cajóøng~ Paa~ jaléng~ i dsea` i quie' nifi' quiá'~ dsea` Israel i caseáng~ do jo casí~rein':

—Dsea` rú'uu', eáam' guia~ nica'ee~ jnea~ fi' quini~ Fidiée~ latí~ lana, co' ñi'baa e jmang~ e guia~ba' nicajmé~ e fi' quini~ dsea` do.

² Jo dsifi' lajob i dsea` mogui~ quiá'~ jaléng~ fii~ jmidsea` i sii` Ananías caquia'r' ta~ quiá'~ i dsea` i teáang~ quiá'~ laco~ sing~ Paa~ e nijnéiñ~ do moni~ Paa~.

³ Dsø' i Paa~ do cañíir` dsifi' lado, jo casí~r~ i jmidsea` Ananías do jo cajíñ~:

—¡Fidiéeb` nibá` quiá` 'nø` cajo, dsea` jløng`! Song 'nø` guuin~ na lana quiá'~ niquidsi~ i~ lajií~ laco~ júu~ quiá~ ta~ quiá'~ Fidiée~ e laco~ si'ib~, jo jjiali~ e 'nø` quiá~ ta~ e nibóøng~ dsea` jnea~? Co' fé~ fi' ni~ júu~ quiá~ ta~ quiá'~ Fidiée~ e ja` cuóøng` jmé~ dsea` lajo.

⁴ Joba' cañíi` i dsea` i teáang~ do quiá'~ Paa~ jo casí~rein':

—¿Su lanab fí' dsea` mogui~ quiá'~ jaléng' fí~ jmidsea` quiá'~ Fidiéé~?

5 Joba' cañíi'tu Paa~ quiá'~ í dsea` do jo cajíñ'~ casí'~reiñ':

—Dsea` rú'uu', ja` ñi` jnea~ e í dsea` na líiñ' dsea` mogui~ quiá'~ jaléng' fí~ jmidsea`, joba' cafá'~a lajo, dsu' faco' ñi` jnea~ e lajo, ja` cafá'~a lajo jóng. Co' fí' ni~ ji` quiá'~ Fidiéé~ e cajme' dsea` malii~ lalab fé': "Ja` fo'^ ga` quiá'~ dsea` í quiá'~ ta~ fí' góo".

6 Jo mi~ calilí'^ Paa~ e í liing~ í dseata~ quiá'~ dsea` Israel í caseáng' do líiñ' dsea` saduceo, jogui í liing~guiíñ' do quiíñ'~ jee~ dsea` Israel í liing' dsea` fariseo, joba' cajíng'~ Paa~ casí'r~ í dsea` do cóo'~ júu^ teá` jo cajíñ':

—Dsea` rú'uu', dsea` fariseob líing' jnea~ cajo, jogui dsea` siju` dsea` íb` jnea~ cajo. Jogui í dsea` na 'níiñ` jnea~ co' e já'~ líin'n e jí'tu dsea` mi~ ningf e júuiñ~.

7 Dsu' mi~ cató'~ fé' Paa~ e jo, jaléng' í dsea` í líing' fariseo do cóo'~gui jaléng' dsea` í líing' saduceo canaaiñ` e jmiquím'~ dsíi' rúiñ'~ lajee~ yaaiñ~, jo ca'uíng~ tú~ 'lé' í dsea` í caseáng' do ie~ jo.

8 Co' jaléng' í dsea` í líing' saduceo do fé'r` e jo` jí'tu dsea` mi~ ningf e nijúuiñ~, jogui fé'r` e ja` seeng` jaléng' ángeles o'gui sea` jalé` jmiiguí quiá'~ dsea`; dsu' jaléng'gui í dsea` í líing' fariseo do jáb'~ líiñ` jalé` e júu^ jo.

9 Jo lajiim` í dsea` do cató'r` míi'^ calé` catú~, jogui í liing~gui í tifa` quiá'~ júu^ quiá'~ ta~ quiá'~ dsea` Israel í quíng'~ jee~ dsea` í líing' fariseo, íb` dsea` caróor` jo casíng` yaaiñ~ jo cajíñ':

—I dseañu la jíi' coo e ga` ja` e mí' cajmér'; lí' jangám- song nicashiiñ- cóo' jaang` dsea` guí' osi cóo' jaang` ángel é.

¹⁰ Dsu' eáang'guí ta" jaléng" i dsea` do míí` lacoo` ya'. Jo i fii~ 'lée~ do caføm'bre fинг cajmée` i dsea` do cui` Paa~. Joba' cató'r- tú~ 'ní' mííng` 'lée~ quiá'r- e laco' niguíng`neiñ' lí~ iuuiñ~, jo nidsi-jeáang`neiñ' ffí'nu~ jaléng" i 'lée~ do calé`catú~.

—Cuóøl' bí uøl', Paa-, co' lacø' nicaguiá' júu^
quié-e e fí Jerusalén la, lajøb 'né- guiá' júu^
quié-e cajo fí Roma.

Mi~ casüng~ dsea`jial njngáiñ'~ Paa~

¹² Jo mī cajneá- e jmiī jo, ī liīnḡ ī dseá` Israel do casiīñ̄ røø` e njingáiñ̄- ī Paa- do, jogui cazuø' júu^ rúiñ̄ lajeē yaaiñ̄ do e dseánḡ- ja` nidó'r- o'gui nīl'i'r júī̄ coo` cartí nilí'r` e njingáiñ̄- Paa-.

¹³ Jo jaléng^r i dseañ^u^r dseaⁱ Israel i casíng⁻ lajo
tíir' líí'gui lí^l⁻ tuláiñ⁻.

¹⁴ Jo cangolíñ[^] fí[~] quini[~] fii[~] jmidsea[~] quiá^{'-} dsea[~]
góor[~] dsea[~] Israel cóo^{'-}gui[~] fí[~] quini[~] dsea[~] cóøng^{'-}
quiá'r⁻ jo casí^{'-}reiñ[!] lala:

—Jneá'nicacuó'naa' júu'quí'naa' lajee'yeé'naa' e ja` ni'né'niquiee'naa' jíil'coo'cartí'nilí'naa' nijangáng'naa' Paa'.

¹⁵ Jogui 'ná' lana cób'gui i dseata~ i quie' nifi' qui'ii' caguiaang~gui na, nifi'^na' fii~ 'léé~ e nijajeáaiñ~ i Paa~ do dsa'ó' fí' quiní^na', jogui nijmee~na' e niligøøiñ~ lico' nifi'^na'r e nijmingíi^na'r jalé~ e dsee~ e sea`quiá'r~ la'uuing~

lanú'-. Jogui jnea'^, dsea` tuláng~naa', nijmeáang'~
guiú~ yee~naa' e njngáang'~naa'r guiá'^ fi' ná'~gui
e nigüéáin' catí' la.

16 Dsu' jaang` siming^, jóó' i dseam^ rúng^ Paa~
do, nicaliñi'bre lajíi'~ e guia' guiú~ i dsea` do quiá'~
e njngáiñ' i Paa~ do. Joba' cangór~ dsif' lado fi'
'ná~ jaléng^ i 'lée~ do fi' lí~ iuung~ Paa~ e cango-
jmée'~reiñ' júu^.

17 Jo m̄i ca'íng^ Paa~ e júu~ do, dsif' lajob cató'r~
jaang` dsea` ná'luu~ quiá'~ fi' 'lée~ jo casí'~reiñ' jo
cajín':

—Jéeng` i siming^ la fi' quini~ fi' quíi'~, co' liing~
ee' júu~ quié'bre e catíing^ i.

18 Joba' i dsea` ná'luu~ quiá'~ i fi' 'lée~ do cajéeiñ`
i siming^ do fi' quini~ fi' quiá'r~, jo lalab casí'r~ i
fi' quiá'r~ do:

—I dsea` sijnáing^ i sii` Paa~ do cató'r~ jnea~, jo
camí'r~ jnea~ e cagajéen~n i siming^ la fi' quiní'^, co'
liing~ ee' júu~ quié' quíi'ba' jíñ'~.

19 Jo i fi' 'lée~ do catíiñ` guoo` i siming^ do,
jo cajéeng'neiñ' fi' coq` lí~ ja` ii` dsea` núu~, jo
cajming'~reiñ' jo cajíñ':

—¿E~ júu~ quié'~ quié'e, siming^?

20 Joba' cañí` i siming^ do jo cajíñ'~ casí'~reiñ':

—Fíim` dsea` gó'o dsea` Israel nicasíiñ` røø' e
nimí'r~ 'ná` fi' e dsa'ó` niguiéen~ Paa~ calé` catú~
fi' quini~ jaléng^ dseata~ i quie' nif' quí-ii', dsea`
lí'ii` dsea` Israel. Jo i dsea` i niguiar' guia'~ e
nijmigóøiñ` 'ná` e lacó` nisíng~ guirøø` cuaiñ~ quiá'~
dsee~ e sea` quiá'~ i Paa~ do. Dsu' e jo nijmér~ e
lí' lacó` 'ná` niguiéem~ba' dsea` do, jo lajob nilí'r`
njngáng'~neiñ'.

21 Dsh' ja` já`- güilíin^h, co^l lígui tuláng⁻ dsea` góo`o dsea` Israel nisijeeiñ^v Paa⁻ e iing^h guiá^l fí e iñ^h nijngáng⁻neiñ^h. Jogui nicacuø^l júu^h rúiñ^h lajee^h yaaiñ^h e ja` ni^lf^l nidó'r⁻ jíi^l co^l lajee^h e nú⁻gui e nilí'r^h nijngáiñ⁻ Paa⁻. Jogui lana, guiáb⁻ níneáaiñ^h e lico^l sije^h guir e niquia^l 'ná ta~ lajob e niguiéeng⁻na^l i Paa⁻ na fí quini^l i dsea` quidsí^l í^h do.

22 Joba^l i fii^l 'lée^h do casí'r⁻ i sìming^h do e ja` ii^l nisíñ^h do jíi^l jaang^h lajíi^l júu^h e casíñ⁻ do. Jo mi^l cang^h jo, ca^lf^lbre júu^h i sìming^h do.

Mi^l caguiéiñ^h Paa⁻ fí quini^l dseata^l dsea` féng^l i sii` Félix

23 Jo dsifi^l lajob i fii^l 'lée^h do cató'r⁻ gáng⁻ dsea` náluu^h quiá'r⁻ jo casí^l reiñ^h jo cajíñ⁻:

—Guieeng⁻na^l guiá^h tú⁻ ciento 'lée^h i ngí^l tih⁻, jogui setenta i nigüeá^h cuea^h, jogui tú⁻ cientogui i nicá^h nish^h, jo nidsé'ee^l fí Cesarea la ii^l ná^h e uøø^h na.

24 Jogui caqui^hgui i fii^l 'lée^h do ta~ quiá⁻ i dsea` náluu^h quiá'r⁻ do e niguiéiñ⁻ do guiá^h cuea^h i nigüeá^h i Paa⁻ do. Jogui jaléng^l i 'lée^h do nisiná'r^h júu^h e nijáiñ^h Paa⁻ e guiúm⁻biñ^h fí quini^l i dseata^l dsea` féng^l i sii` Félix i guiring^h líng^h ta~ fí Cesarea.

25 Jo i fii^l 'lée^h do casíñ^h coo^l jí^l cóo^l dsea` quiá'r⁻ e catíng^h i dseata^l dsea` féng^l do jo lalab fé^l e ji^l do:

26 “Jnea^h Claudio Lisias, fii^l 'lée^h quiá⁻ dsea` Jerusalén. Jo nisíñ^hn e ji^l la e tíng^h 'ná, Félix, dseata^l dsea` féng^l i jmi^lgó^l dsea` eáang^h li^l quiá^l ta~ fí na fí Cesarea. Guicóo^lba^h.

27 E laba^l iin^hn fí^l 'ná, e jaléng^l dsea` Israel i seeng^h fí la nicasaiñ⁻ i dseañ^h la i sii^l Paa⁻, jo si^lÍ e nijngám⁻breiñ^h. Dsh' dsifi^l mi^l caliñi^l jnea^h e

dsea` romanob líiñ', dsifi' ladob cangó` o cóo'~ 'lée~ quié~ e jo calaam~ baare.

²⁸ Jo co' jnea~ iin~n e calidseáang' dsii~ e~ uiing~ e níiñ` i dsea` do, joba' cajóon~ nre fí' quini~ dseata~ i quie' nifí' quiá~ dsea` Israel.

²⁹ Jo job caguo~ júu~ e ni'níiñ` dsea` do uíi~ e ja` jmiti~ Paa~ lajiíi~ júu~ quiu~ ta~ quiá~ Fidiée~ e laco' tíing` i dsea` góor` dsea` Israel do e jmóor`. Dsh' ja` e dsee~ sea` quiáñ~ e eáang` fa' dsi~ í~ e njingáng~ neiñ' o'gui e nitáng` neiñ' fí' dsíi' 'nñí~.

³⁰ Dsh' mi~ caliñi~ e i dsea` Israel do niguiar` guiú~ e njingám~ bre Paa~, joba' fí' nab niguiéen~n dsea` do cóo'~ 'ná. Jogui nicafíi~ bfi jaléng~ i dsea` i níing` ír` do e nab njmér~ júu~ cóo'~ 'ná e~ uiing~ e jmóor` dsee~ quiá~ dsea` do. Jo lanab jíi~ líi~ júu~ quié~ e, dseata~ Félix. Guicóo`ba!."

³¹ Jo 'ñia~ e uóo` jo jaléng~ i 'lée~ do cajéem`bre Paa~ fí' e fíi` li~ si~ Antípatris lí~ laco' ta~ caquiu~ i fíi~ quiá'r~ do.

³² Jo mi~ cajneá~ e jmíi~ coo`gui do, jaléng~ i 'lée~ i cangolíing~ e ngí~ do caquim~ tur fí' Jerusalén fí' li~ si~ 'nur~ do. Jogui jaléng~ i 'lée~ i dsiing~ cuea~ do cangolím~ bre cóo'~ Paa~ cartí` Cesarea.

³³ Jo mi~ caguiliing~ i 'lée~ i jéeng` Paa~ do cartí` Cesarea, jo caja'b're e ji~ do i dseata~ dsea` féng` i guing~ quiu~ ta~ fí' jo, jogui cajám`bir Paa~ cajo.

³⁴ Jo mi~ calí~ fí i dseata~ Félix do e ji~ do, joba' cajmingí'r~ i Paa~ do jie~ fíi` li~ seeiñ~. Jo mi~ caliñir` e fí~ li~ se~ Ciliciab seeng` i Paa~ do, joba' casí~ reiñ~ do jo cajíñ~:

³⁵ —Mi~ nigüilíng~ jaléng~ i dsea` i jmoo` dsee~ quií~ do, joguib nisíi~naa' e~ uiing~ e 'níiñ` 'ná`.

Jo mi~ cangf̄ jo, caquiuh' r' ta~ e jéeb' dsea` quiá'~ i Paa~ do, jo fí' dob cajmée'reiñ' í^ fí' dsíi' 'náu' lí~ caquiuh' dseata~ Herodes ta~.

24

Mi~ cajmi'óng'~ 'ñia' Paa~ fí' quini~ dseata~ dsea` féng' i sii` Félix

¹ Jo mi~ cangf̄ 'ñia` jmih~ lajo, caguié~ i dsea` mogui~ quiá'~ jaléng' fí~ jmidsea` i sii` Ananías do fí` Cesarea coliing~ cóo'~ coo` tú~ míng'~ dsea` cóong'~ quiá'~ dsea` Israel cóo'~ gui jaang` dseañu` i tiing` féeng'~ dsea` eáang` i sii` Tértulo. Jo jaléng` i dsea` la caguilíñ~ fí` Cesarea do, jo caguijméer` dsee~ quiá'~ Paa~ fí' quini~ i dseata~ dsea` féng' i guuing~ fí` jo.

² Jo mi~ cahuí~ ta~ e caguijéeiñ` Paa~ fí' quini~ i dseata~ do e quiá'~ e nisíng~ e júu^ do, joba` canaang` i Tértulo do e 'nñiñ` Paa~ fí' quini~ i dseata~ Félix do jo lalab cajíñ`:

—'Máam'~ 'náu~, dseata~ dsea` féng' quií~ ii', e la'eáang` 'náu`ba` e see~ naa` juguiú~ júu^ røø. Jogui la'eáang` e eáam` tiin` cajo, jmiguiuh` jalé` e guiú~ nica'uíng` latøøng` góo`naa`!

³ Jo jaléb` e jo eáam` iáang` dsí` jnea~, dseata~ quií~ ii` Félix; jo gui'máam`ba` quiá`~ jalé` e jo.

⁴ Jo ja` iin~n e jmi'hing`guí~ 'náu` eáang`, fa' nijiéeb` o`~ e ninúu^ lajíi`~ júu^ quií~ naa` cateá` lajo.

⁵ Jo lana nicadsé`naa`jalé` e ga` e jmoo` i dseañu` na fí` latøøng` fí` jmigüi` e 'nóor`míi`~ quiá`~ jaléng` dsea` Israel e laco` ni'náng`dsea` quiá`~ rúiñ`. Jogui líim`bir cajo dsea` mogui~ quiá`~ coo` 'lé` dsea` Israel i sii` nazareno.

6 Jogui ja` jmi'gór` lajíi!~ e tñi`naa! fí' guá!- fé! quí!-ii! fí' Jerusalén; co! iññ~ nidsijéeiñ` dsea` i ja` líng` dsea` Israel fí' dsii` sináu^ guá!- quí!-ii! do, jo uiing~ e joba! e caséeng!~naa're.

7 Jo lami~ ii~naa! ni!f'naa! í` quiá'r- jíi!~ laco! fé! júu^ quié! ta~ quí!-ii!, dsu! dsifí` lajob i fii~ 'lée~- i sii` Lisias do caguiíñ` dsea` do laguidseaang~ fí' jaguóo`naa!.

8 Jo cajíñ!- e lajaléng^ jnea!^ dsea` cuøø~-naa! dsee~ catíng~ e njia'nñng'naa'r fí' quiní!~.

9 Jogui mi~ calí!- fé! Tértulo e jo, jogui café!gui jaléng! dsea` Israel i teáang~gui cóo'r~ do, jo jíñ!- e dseáng!- já!-ba! jalé! e jmoo` i Paa~- do, jo røøb` dseáng!- sñiñ` cóo`~ i Tértulo do e jmoor` dsee~ quiá!- Paa~-.

10 Jo mi~ cang!~ jo, i dseata~ Félix do cajméer` li~ cóo`~ guóor` e s!r` Paa~- e cuóøm` nifé! dsea` do júu^ quiá'r-. Joba! caroo` Paa~- jo cajíñ!~:

—Eáam' iáang` dsii~- e njmi'óng!~ñiá!~a quiní!~ná~, dseata~ quí!-ii!, cuaiñ~ quiá!- jalé! dsee~ e jmoo` i dsea` na quié~e. Co! ñi`baa guiá~- e 'nab` dsea` i quidsí!~ røø` quiá!- dsea` góo`naa! dsea` Israel lajíi!~ ningóob` eáang`.

11 Jo cuóøm` nilidseaang!~ o!~ e nabi ngóo` guitu` jmiñ` e caguié~ e fí' Jerusalén e jmifén`n Fidiéé`.

12 Jo ja` cadsé!` jaléng! dsea` na jíi!~ coo` dsee~ e laco! ni'ñiñ~ jnea~, fa! e sín`n jíiñ`n cóo`~ dsea`, o'gui tá!~a mñi!~ jee~ jaléng! dsea` fí' sináu^ guá!- fé! quiá!- dsea` góo`o e si!~ fí' jo, o'gui fí' dsii` sináu^ guá!-jiá~ quiá!- dsea` góo`o cajo, o'gui lacaang` li~ jié!~ fí' jee~ fíi`.

13 Jo jaléng¹ i dsea` 'nífing² jnea~ i teáang³ la ja` niguié'r⁴ jíi⁵ coo⁶ dsee⁷ quié⁸ e e jmóor⁹, co¹⁰ ja` e røøn¹¹ jíi⁵ coo⁶ laco¹²gui la fé'r¹³.

14 'Dsu' e já¹⁴ e jmóo'o lajíi¹⁵ e iing¹⁶ Fidiée¹⁷ i jmiféng¹⁸ 'lif¹⁹ dsea` cóøng²⁰ quié²¹ e, dsea` Israel, laco²² cóøng²³ røø²⁴ cоо²⁵ fí²⁶ guiá²⁷ quiá²⁸ Dsea` Jmáang²⁹. Jo fé³⁰ i dsea` góo'o na e jnea~ ja` jmitii³¹ lajíi¹⁵ júu³² quiá²⁸ ta~ quiá²⁸ Fidiée¹⁷ e cajme³³ Moi³⁴; dsu o³⁵ já¹⁴ e lajo, co¹⁰ jnea~gui jáb³⁶ líin³⁷n jalé³⁸ e júu³² jo cоо²⁵gui jalé³⁸ e júu³² e cajme³³ dsea` i café³⁹ cuaiñ⁴⁰ quiá²⁸ Fidiée¹⁷ malii⁴¹gui eáang⁴².

15 Jogui jáb³⁶ líin³⁷n røøb⁴³ laco¹²gui i dsea` í e jí⁴⁴tu jaléng¹⁸ 'lif¹⁹ la'eáang⁴⁵ cоо²⁵ Fidiée¹⁷ nañi⁴⁶ fa' líiñ⁴⁷ dsea` guiúng⁴⁸ osi i sitíing⁴⁹ e 'léé⁵⁰ é.

16 Joba⁵¹ cuóø⁵² bi⁵³ dsii⁵⁴ e ee⁵⁵ e guiá²⁷ fí²⁶ quini⁵⁶ Fidiée¹⁷ jogui fí²⁶ quini⁵⁶ dsea` rún⁵⁷n dsea` jmigüí⁵⁸ cajo.

17 'Dsa' mi⁵⁹ cangf⁶⁰ tú⁶¹ 'níf jíi⁶² e ngíi⁶³ fí²⁶ lí⁶⁴ jié⁶⁵, joguiba⁶⁶ caquin⁶⁷túu⁶⁸ fí²⁶ Jerusalén e ngocuóø⁶⁹ø cuu⁷⁰ jaléng¹⁸ dsea` tiñíng⁷¹, jogui ngocuóø⁶⁹ø Fidiée¹⁷ laco¹²litíing⁷² dsea` góo'o dsea` Israel e cuø'r⁷³ dsea` do.

18-19 Jo lajee⁷⁴ táan⁷⁵n jmóo'o jalé³⁸ e jo e níngf⁷⁶ e caliguiún⁷⁷n fí²⁶ quini⁵⁶ Fidiée¹⁷ laco¹²gui la fé³⁸ dsea` góo'o dsea` Israel, jo ie⁷⁸ jo ja` 'ga⁷⁹ lí⁶⁴ siseáng⁸⁰ dsea` e jóør⁸¹ quiá²⁸ lajíi¹⁵ e líi⁶⁴ quié²⁸ e, o³⁵gui míi⁸² tée⁸³ jíi¹⁵ capí⁸⁴ cajo. Jo job mi⁵⁹ caguilíng⁸⁵ cоо²⁵ tú⁶¹ míng⁸⁶ dsea` Israel i jaliíng⁸⁷ fí²⁶ lí⁶⁴ se⁸⁸ Asia, jo cadséiñ⁸⁹ jnea~ fí²⁶ dsíi⁹⁰ guá⁹¹ fé³⁸ e si⁹² fí²⁶ Jerusalén do. Jo i dsea` íb⁹³ i catíng⁹⁴ e nigüiliíng⁹⁵ fí²⁶ la e 'nífñ⁹⁶ jnea~ faco¹² sea` dsee⁷ quié²⁸ e quinir⁹⁷.

20 Jogui co¹⁰ ja` dsee⁷ caliseá⁹⁸ quié²⁸ e, joba⁵¹ i dsea` i teáang³ la lana cuóøm⁹⁹ njmér¹⁰⁰ júu³² song cadsé¹⁰¹r¹⁰²

dsee⁻ quié⁻e e liing[~] ee` cajmé⁻e mi[~] cajeíñ` jnea[~]
fi[~] quini[~] dseata[~] i quié⁻ nifi[~] qui⁻ jnea[^], dsea` líi[~] ii[~]
dsea` Israel.

²¹ Co[!] lajíi[~] e tóo[~] dsii⁻ e cafá⁻a cóo[~] júu[^] teá[~]
lajee[~] sínⁿ fi[~] quini[~] i dsea` quidsí[~] í[^] do jo cafá⁻a:
“Lana 'núⁿ cuó[~]na[~] jnea[~] dsee⁻ dsuco[!] e já⁻ líinⁿ e
jí[~]tu[~] jaléng[~] líi[~] mi[~] ning[!] e júuiñ⁻.”

²² Jo co[!] niñib⁻ i dseata[~] Félix do guiá⁻ jial jalé[~]
júu[^] quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻, joba[!] mi[~] canúur⁻ jalé[~]
júu[^] e cajíng⁻ Paa⁻ do, caje[!]bí quiá⁻ e niquidsí[~] í[^]
lajminá⁻ quiá⁻ dsea` do jo casí⁻reiñ[!]:

—Mi[~] nigüéeng⁻ i fii[~] 'llee[~] Lisiás, íguibing[!] ni-
jmé⁻ júu[^] røø[~] jnea[~] cuaiñ[~] quiá⁻ e dsee⁻ e sea[~]
quií⁻ e 'núⁿjaléng[~] dsea` 'ná[~].

²³ Joba[!] casí⁻ i dseata[~] Félix do i dsea` nu[~]luu[~]
quiá⁻ i fii[~] 'llee[~] do e güi[!]uum⁻bí Paa⁻ sijnúiñ[~]
lajee[~] jo, lifa[!] cuóøm⁻ e jaléng[~] dsea` i cuíng[~] dsea`
do nijmicóo[!]reiñ[!] lajee[~] iuuiñ⁻ do.

²⁴ Jo mi[~] cang[!]gui[!] tú⁻ 'ní[!] jmíi[~] lajo, caguiéb⁻tu[~]
i dseata[~] Félix coliing[~] cóo[~] dseamí[!] quiá'r⁻ i sii[~]
Drusila i líing[~] dsea` Israel, jo caguilíiñ⁻ fi[~] li[~] tidsí[~]
í[^] quiá⁻ dsea`. Jo dsifí[!] lajob caquiá[!] i dseata[~] do
ta[~] e nilité[!] Paa⁻ e fi[~] li[~] quidsí[~] í[^] do. Jo mi[~]
caguié⁻ Paa⁻ fi[~] jo, jo canaaiñ[~] guiar[!] júu[^] quiá⁻
Dsea` Jmáang⁻ jial laco[!] nijáng[~] yaang[~] dsea` fi[~]
jaguó[!] dsea` do. Jo canúub⁻ i dseata[~] do jalé[~] e júu[^]
quiá⁻ Paa⁻ do.

²⁵ Dsu[!] mi[~] canaang[!] Paa⁻ e fé'r[!] jalé[~] júu[^] quiá⁻
jial nisíng[~] yaang[~] dsea` fi[~] guiá⁻, jogui[!] jial ja[~]
nibeáng[!] dsea` dsee⁻ yaaiñ[~], jogui[!] jial mi[~] nití⁻ í[^]
e niquidsí[!] Fidiée[~] í[^] quiá⁻ lajaang[!] lajaang[!] dsea`
jmigüí[!], joba[!] mi[~] canúu⁻ i dseata[~] Félix do jalé[~] e

júu^ quiá'-' Paa^- do, jo cafóom'bre jo cajíñ'-' casí'r^-
Paa^-:

—Guøm'^tu^ fí^ li^ iuun'-' do lana. Nab nijmee^e
júu^ li^ e jøøn^-, joguiba' nitøø^túu^ 'nø^ fí^ la.

²⁶ Jogui cajo i dseata~ Félix do cuub^- íing' dsíir' e
nicuó'-' Paa^- ír^ e laco^e nileáiñ^- dsea` do. Jo uiing^
joba' e tó'r` Paa^- sojié^ e sñiñ` cóqiñ'-'.

²⁷ Jo tú^- jí^ cangoca^ e jmóor` lajo. Dsu^ mi^ cangí^
jo, cagüi^ib^ i Félix do e líiñ^ dseata~ dsea` féng',
jo ca'í^ jaang^gui dsea` cuaiñ^ quiá'r^- i sii^ Porcio
Festo. Jo co^ i dseata~ Félix do iiñ^ e guiáb^- nijér^-
cóo^ dsea` Israel, joba' caseáam'bre Paa^- lado la
sijníim`biñ^.

25

*Mi^ caguié^- Paa^- fí^ quini^ dseata~ dsea`féng' i sii^
Festo*

¹ Jo coob^ mi^ catí^ í^ e nilíng^- Festo dseata~
dsea` féng', jo mi^ cangí^ 'ni^ jmí^ lajo cagüi^ib^bre
fí^ Cesarea jo cangór^- fí^ Jerusalén.

² Jo mi^ caguiér^- fí^ jo, dsifi^ lajöb jaléng^ fí^
jmidsea` cóo^gui jaléng^ dsea` Israel i laniing^- i
neáang^ fí^ Jerusalén ie^ jo caguilíñ^- e jmóor` dsee^-
quiá'-' Paa^- fí^ quini^ i dseata~ Festo do.

³ Jo jaléng^ i dsea` jmoo^ dsee^- quiá'-' Paa^- do
camí^r^ jmi^ee^ i dseata~ do e laco^ niquiá'-' dsea` do
ta^ i Paa^- do e nidséng^-tur fí^ Jerusalén e quiá'-'
nitídsi^ í^ quiá'r^- fí^ jo, dsu^ iiñ^ jmér^ lajo e lí^ laco^
nilí^r^ e njngáng^-neiñ^ guia^ fí^ e tu^ib^-'.

⁴ Joba'cañí^ i dseata~ Festo do quiá'-' i dsea`jmoo^
dsee^- quiá'-' Paa^- do jo casí^reiñ^ jo cajíñ'-' :

—Fí^ dob iuung^- Paa^- sijníiñ^ fí^ Cesarea, jo
ñiá^baa fí^ dsii^ ninín'^n fí^ do e jo^ jmi^iing^ 'ñiá^a.

5 Jo jaléng^l dseata~ quíi^lna^l 'né^l nidsilíiñ^l cóo^l jnea^l fí^l Cesarea, jo song sea^l dsee^l e nica'ée^l i dseañu^l do, joba^l fí^l job cuóøng^l jmee^lna^l dsee^l quiá'r^l.

6 Jo caje'bí dseata~ Festo fí^l Jerusalén jñiá^l si guí^l jmii^lgui. Jo mi^l cangf^l jo, joguiba^l caquiiñ^l fí^l Cesarea. Jo mi^l cajneá^l e jmii^ljo, jo cangó^lbre fí^l li^l nigüeár^l e niquidsir^l í^l. Jo caquia'r^l ta^l e calité^l Paa^l fí^l jo.

7 Jo mi^l tí^lli^l ca'lí^l Paa^l fí^l jo, dob niteáang^l jaléng^l dsea^l Israel i jaliing^l tí^l Jerusalén i jmoo^l dsee^l quiá'r^l do, jo cangoquiéeñ^l fí^l quini^l i dseata~ do jo canaaiñ^l jmoo^ldsee^l quiá^l Paa^l, jo iib^l eáang^l e dsee^l e cuø'reiñ^l do, dsu^l jíi^l coo^l ja^l e cadsé'r^l fa^l dseáng^l e já^l lajíi^l e dsee^l e jmoo^l quiá^l dsea^l do.

8 Joba^l cañíi^l i Paa^l do fí^l quini^l i dseata~ do cóo^l júu^l e jmi'øng^l 'ñia'r^l jo cajíñ^l:

—Jíi^l coo^l e ga` ja^l mí^l cajmé^l jnea^l, o'gui fa' nicafá^la ga` uii^l quiá^l jalé^l júu^l quiu^l ta^l quiá^l dsea^l gó'o dsea^l Israel, o'gui fa' nicafá^la ga` uii^l quiá^l guá^l fé^l quiá^l dsea^l fí^l cajo, o'gui quiá^l dseata~ dsea^l féng^l i guiing^l quiu^l ta^l fí^l Roma.

9 Jogui co^l i dseata~ Festo do iiñ^l e jér^l guiáb^l cóo^l jaléng^l dsea^l Israel, joba^l cajming^lr^l Paa^l jo cajíñ^l casf^lreiñ^l lala:

—¿lin^l e guó^l fí^l Jerusalén, jo fí^l job niquidsi^l jnea^l í^l quiá^l lajíi^l e 'nñing^l dsea^l 'nu^l?

10 Joba^l cañíi^l Paa^l quiá^l i dseata~ Festo do jo cajíñ^l:

—Fí^l lab iuun^l fí^l li^l quidsi^l dseata~ dsea^l féng^l dsea^l guiing^l fí^l Roma í^l, joba^l fí^l lab li^l catíing^l e nitidsi^l í^l quié^le. Jogui guiáb^l ñí^l 'nu^l cajo, dseata~

qui⁻ii', e jíi^l coo` e ga` ja` mí' cajmé⁻ e quiá⁻ jaléng^l
dsea` góo'o.

¹¹ Jogui song nica'ee⁻ dsee⁻ e lahuíng^l e dsi^l e
nijngáng^lna' jnea~, cuóøm^l lí' jmee^lna' lajo, jo ja` e
fá'a jíi^l coo`. Dsa^l song ja'gui sea` jíi^l coo` dsee⁻
quié⁻ e laco^l jíi^l e 'níing^l dsea` jnea~, jíi^l jaang^l
dsea` sea` fí' quiá'r⁻ e nijáiñ^l jnea~ fí' quini^l dsea`
i' ní^l ní⁻ quié⁻ e. Joba' mií^l e 'niab^l i' dseata⁻ dsea`
féng^l i' quiá^l ta~ fí' Roma niquidsí^l fí' quié⁻ e.

¹² Jo mi^l cang^f jo, i' dseata⁻ Festo do casíiñ^l cóo^l
jaléng^l i' dseata⁻ rúiñ^l caguaang^lgui do. Jo lí^l jo
cajíñ^l casí^lr^l Paa⁻:

—Lí^l laco^l nícamí^l 'ná` uø^l e i' dseata⁻ dsea` féng^l
dsea` quiá^l ta~ fí' Roma do, fíbing^l niquidsí^l í^l quií^l,
jo cóo^l íb^l niguó^l lana.

*Mí^l casíng^l dseata⁻ Festo cóo^l jaang^l dseata⁻
dsea` féng^l i' sii^l Agripa*

¹³ Jo mi^l cang^f tú^l 'ní^l jmíi^l lajo, i' dseata⁻ dsea`
féng^l i' sii^l Agripa do colíng^l cóo^l^l i' dseam^f rúiñ^l
i' sii^l Berenice cangolíñ^l fí' Cesarea e cango'eer^l i'
dseata⁻ Festo do.

¹⁴ Jo huóøb^l jíu cajer^l cóoiñ^l do fí' Cesarea. Joba'
lajee^l jo, i' dseata⁻ Festo do casí^lr^l i' dseata⁻ dsea`
féng^l Agripa do lajíi^l e lí^l quiá⁻ i' dsea` i' sii^l Paa⁻
do, jo cajíñ^l casí^lreiñ^l:

—Lana lab iuung^l jaang^l dseañ^l i' sijníng^l i'
caseáang^l dseata⁻ Félix mí^l cagüí^líír^l.

¹⁵ Jogui mí^l cataan^ln cateá^l fí' Jerusalén, jaléng^l
fíi^l jmidsea` quiá⁻ dsea` Israel cóo^lgui jaléng^l
dsea` cóong^l quiá'r⁻ caguilíñ^l 'níiñ^l i' dseañ^l i' sii^l
Paa⁻ do fí' quinii^l, jogui camí'r^l jnea~ e fa' niquiá^l^l
ta~ e nijúum^l dsea` do.

16 Joba' cangii⁻ quiá!⁻ jaléng["] i dsea` i jmoo` dsee⁻ quiá!⁻ Paa⁻ do e ja` lajo tiiing[`] dseata[~] dsea` féng['] i guiling[~] fí Roma fa' e quiá'r⁻ ta[~] e dseáng["] nijúung["] dsea` lajee[~] ná[']gui e niquidsir['] í["] quiá!⁻ i dsea` røøng['] dsee⁻ do jogui e nisfiñ["] cóo['] i dsea` i 'niiing["] ír['] cajo e laco['] nijmi[']óng["] yaaiñ["] cóo['] jalé!['] e dsee⁻ e 'niiing["] dsea` ír['] do.

17 Joba' mi[~] cagüiliing["] i dsea` i jmoo` dsee⁻ quiá!⁻ Paa⁻ do fí la, jo` e cajmi[']iling["] 'niá[']a, co['] dsiff['] mi[~] ca-jneá⁻ e jmiñ["] cóo[']gui do cangó⁻baa fí li[~] niquidsii["] í["], jo caquiá!⁻ u ta[~] e calitéb['] i Paa⁻ do fí li[~] iuuiñ["].

18 Dsu' jaléng["] i dsea` i caseáng["] i 'niiing["] ír['] do ja` canú⁻u fa['] e fé'r['] uií["] quiá!⁻ i Paa⁻ do laco['] jíi["] e lamí[~] i dsí['] jnea[~].

19 Co['] lajíi["] dsee⁻ e jmoo['] quiáiñ["] e quiá!⁻ lajíi["] júu[^] e já⁻ líiñ["] quiá!⁻ Fidiée[~] quiá'r⁻, jogui quiá!⁻ jaang['] dseañu["] i sii["] Jesús i nicajúng["] do jogui fé'r['] e jí[']biñ["] do.

20 Jo co['] jo['] ñi['] jnea[~] ee['] nijmee[']e cóo'r['] quiá!⁻ jalé!["] e dsee⁻ e jmoo` dsea` quiá'r⁻ do, joba' cajmingíi["]ire e song iiñ["] e nidsér['] fí Jerusalén e nitídsi["] í["] quiá'r⁻ fí jo['].

21 Dsu' 'niá'r['] cajíiñ["] e ja` iiñ["] dsér⁻, jogui nicamir['] e i dseata[~] dsea` féng['] i guiling[~] fí Romabing['] i niquidsí['] í["] quiá'r⁻. Joba' caquiá!⁻ u ta[~] quiá'r⁻ e lamí[~] iuum⁻bir sijnáñ["] cartí['] niguiéen["]nre fí quini['] i dseata[~] dsea` féng['] do.

22 Joba' cañíi["] i dseata[~] Agripa do quiá!⁻ dseata[~] Festo jo cajíiñ["]:

—Im[']bi jnea[~] nuu[~]u júu[^] quiá!⁻ i dseañu["] do cajo.

Joba' cañíi` dseata~ Festo quiá'~ i dseata~ dsea` féng' do jo casf'~reiñ':
—Dsa'ób` ninúu` lajii`~ júu^ quiá'r~.

*Mi~ caguié~ Paa~ fí~ quini~ dseata~ dsea` féng'
Agripa*

²³ Jo mi~ cajneá~ cōo`gui jmii~ lajo, i dseata~ dsea` féng' Agripa do cōo`~gui i Berenice do caguilíiñ~ cangotáaiñ`~ laco` dsea` 'goo` fí~ sináu^ li~ tidsi` í` quiá'~ jaléng` dsea` jo jée` jaléng` fii~ 'lée~ quiá'r~ cōo`~gui jaléng` dsea` niing~ i jalíing~ cōo`r~. Jo mi~ caseáng` jaléng` i dsea` do fí~ do, i dseata~ Festo do caquiú'r` ta~ e cangotéé` 'lée~ i Paa~ do jo cangojéeng`neiñ` fí~ li~ nisiseáng` dsea` do.

²⁴ Jo mi~ caguiér` fí~ jo, lalab cajíng`~ i dseata~ Festo do:

—Dseata~ dsea` féng` Agripa cōo`~gui lajiiing` dsea` i siseáng` la lana cōo`~ jneaa~aa', nab nising` i dseañu` do lana. Jo lajiiim` dsea` Israel nicajacóor` dsee~ quiá'~ i dseañu` na lajee` cataan~n fí~ Jerusalén jogui fí~ la fí~ Cesarea cajo, jogui dsíng`~ ta'r` mii`~ e mi'r` jnea~ fa' e niquiá'~ ta~ e nijúum`biñ` na.

²⁵ Dsu' jnea~gui líñ~n e ja` e mi' 'léer` jii`~ cōo` fa' e dsi~ í` e nijúuiñ`~. Jo 'nia`~guir nicamir` e i dseata~ dsea` féng` dsea` guiing` fí~ Romabing` i niquidsi` í` quiá'r~, joba' nica'~ dsii`~ e fí~ job niguiéen`~nre.

²⁶ Jo co` ja` ñi`guíi` e~ dseáng`~ e nifii`~ i dseata~ dsea` féng` do cuaiñ~ quiá'~ i dseañu`~ na, joba' catóø`~ore la'uii` fí~ quiní`~n~, dseata~ dsea` féng` Agripa, e laco` niquidsi`~ í` quiá'r~. Jo lajoba' sea` e nitóo`~ jnea~ fí~ ni`~ jí` e niguiéen`~n quiá'~ dseata~ dsea` féng`~ i guiing` fí~ Roma.

27 Co' gab'jiu líí lín-n e niguiéen'~n jaang` dsea` i
sijñíng` jogui ja`ñii` e~ nitóo~o fí` ni` ji` quiá'~ lajíí'~
e 'nñíng` dsea` ír` do.

26

Mi` café` Paa` fí` quini` dseata` dsea` féng` Agripa

1 Jo mi` cangí e café` dseata` Festo júu` quiá'r`,
joba' casí` dseata` dsea` féng` Agripa i Paa` do jo
cajíñ`:

—Cuóom` fo'^ júu` quií'~ lana.

Jo dsiff` ladob cajmée` Paa` li` cóo`~ guóor` e
quiá'~ nifé'r` jo lalab canaaiñ` fé'r`:

2 —Dseata` Agripa, eáam` iáang` dsii` e nifá'^a júu`
quié` e fí` quini`'nu` lana e nijmi'ñng`'ñiá`a quiá'~
jalé` dsee` e nicajaca` dsea` góoo` dsea` Israel
quié` e.

3 Jo co` cuíib`'nu` jalé` e tíng` jnea`^, dsea` líííi`
dsea` Israel, cóo`~gui jalé` júu` quií`ii` e sii`naa`,
joba` mii` jmi'ee` quini`^ lana e ninúu`^ jalé` júu`
quié` e e nifíí`i`'nu` car` niteám`baa.

Jial seeng` Paa` ná`-gui e calicuúñ` Dsea` Jmáang`

4 Lajíim` dsea` góoo` dsea` Israel ñir` jial
calisén`n jee` ír` fí` góoo` jogui fí` Jerusalén latí`
jíi` le'eáam`baa.

5 Jogui ñí`bi guiá` jaléng` i dsea` í` e dsea` fariseob
líng` jnea` latí` jíi` malíi~, jogui cuóom` nijíñ` lajo
song iiñ~. Jogui lajee` jaléng` jnea`^, dsea` líííi` dsea`
Israel, dsea` fariseo i lajang`-gui jmití` lajíí'~ júu`
quiá` ta` quií`ii` quiá`~ jial 'né` nijmiféng` dsea`
Fidiée`.

6 Jogui lanagui nicajéeiñ` jnea` fí` la e quiá`~
nitidsí` í` quié` e, dsaco` e jnea` jáb` líín`n lajíí'~

júu^ quiá'-' Fidiée` e casée` 'lìi^ dsea` áang' qui'-ii' e jí'tu jaléng^ dsea` mi^ ningf e júuiñ^-.

7 Jo e lab júu^ e cacuø^ Fidiée` 'lìi^ dsea` áang' qui'-ii' do, jo lají^ guitu^ 'lé^ dsea` góo'oo^ dsea` Israel sijeem^bre i dsea` i cajíng^- Fidiée` i nisín^- fí jmigüí^ la. Joba' uøø^ jmií^ ja` tú` dsea` góo'oo^ e jmiféin^ Fidiée` jogui e jmóor^ lajíi^ e iing^ dsea` do. Jo uíi^ e já'-' líin`n e nicagüéng^- i dsea` i sijeeng^naa^ do, joba' cuø^ dsea` góo'oo^ dsea` Israel jnea^ dsee^ lana, dseata^ qui'-ii' Agripa.

8 Joba' ¿jiali^' ja` iing^ 'ná^, dsea` góo'oo^ dsea` Israel, já'-' líing`na^ e Fidiée` cajmér^ e cají'tu Jesús jee^ jaléng^ 'lìi^ mi^ cangf e cajúiñ^-?

Mi^ cajíng^- Paa^ jial cajmeáñ^ ga^ jaléng^ dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang^-

9 'Dsü^ e já'-'ba' e ca^f^ dsii^- ie^ lamí^ jéeng^gui do e cajmeaan^-'n ga^ jaléng^ dsea` quiá'-' Jesús i seeng^ fí Nazaret.

10 Jo lajob cajmé^ e fí jee^ fii^ Jerusalén, e cango^ júu^ fí quini^ jaléng^ fii^ jmidsea` e catán^'n fíng^ dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang^ fí dsíi^ 'náñí^'. Jogui mi^ hu^' ta^ e júung^ jaléng^ i dsea` fí, dob sín^'n e cuøø^ júu^ quié^ e cajo.

11 Jogui jmoguiúung^ née^'bi cajmeaan^-'nre e laco^ nitár^ lajíi^ júu^ e já'-' líiñ^ quiá'-' Dsea` Jmáang^ do. Jo jalé^ e na cajmé^ e fí lacoo^ sinúu^ guá'-' qui'-ii', dsea` líi^' dsea` Israel. Jogui dseáng^-' eáam^ 'ní^ camán^-'nre lajaléiñ^ do, co^' jí^'gui ngíi^ e jmáan^-'nre ga^ cartí^ doñí^ jié^ fí seem^bre. Lajob cajmé^ e lajee^ ná'-'gui e calicuín^'n Dsea` Jmáang^-.

*Mi~ cajíng'~gui Paa~ júu~ quiá!~ mi~ calicuíñ` Dsea`
Jmáang`
*(Hch. 9:1-19; 22:6-16)**

12 'Jo cōo` ya!', lajee` e iuun~ fí' ngóo'o fí' Damasco cuaiñ~ quiá!~ e jmáan'~n ga` jaléng` dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang` i seeng` fí' do, jo ie~ jo ningóo'o quiee~ ta~ cōo`~gui júu~ quiá!~ jaléng` fí~ jmíseá` quiá!~ dsea` góo'oo' dsea` Israel e njimeáan'~n ga` jaléng` dsea` cuíng` Dsea` Jmáang`.

13 Jo lajobj fíi` guíi 'na', dseata~ Agripa, e lajee` gui'ná!~ iuun~ fí' e ngóo'o fí' Damascob, í` e ngóo' guieñí!~ jóob` camó~o cōo` jí` e jí` jlo!~ e eáang`gui jíing` jí` laco`gui jí` iee~. Jo e jí` do jáa' fí' yá!~ jmigüí~, jo cajneá~ fí` lacúng` lajíing` li~ ngóo'naa' do lajee` e téé!~naa' fí` ngóo'naa' fí` Damasco.

14 Jo dsiffí mi~ cangí` e cajneá~ e jí` do, lajií~baa' la'ó!~ ngóo'naa' do caquíng`~naa' fí` ni~ uó~. Jo canú~ jnea~ e liíng~ ii` guicafé` cōo`~jmíí` hebreo e tó'r` jnea~ jo guicajíñ`~lala: "Saulo, Saulo, ¿jiali!" jmáan`~ jnea~ ga? Co` jalé!~ e jmoo!~ na e jmáang`~ uóø'ba' na, laco`gui dsing'íng` jaang` güítá` mi~ iá` fíi`re` sii`~ sú` mo'uóø're` song ja` náu!~re!".

15 'Jo cangíi~ quiá!~ i guicafé` do jo cafá!~a: "¿I~ 'na', Fíi'i?" Jo cañíi`tu i guicafé` do jo guicajíñ`~: "Jneab~ Jesúس i ngí` 'na' jmáan`~ ga` lana.

16 Jo lana, ráan`~ jo jmee` sín`~, dsaco` lana ca-jmijnéeng` 'ñiá!`a fí` quini!~ e laco` njime!~ lajíi!~ e iin`~n jogui niguiá!~ júu~ quié~ e fí` quini` jaléng` dsea` quiá!~ jalé!~ e nicañíi!~ la lana jogui cōo`~jalé!~ e nabí niliñí!~ quié~ e cajo.

17 Jogui lana nilaam`baa 'na` jee` jaléng` dsea` góo`~dsea` Israel i 'ní` níing` 'na` cōo`~gui jee` dsea`

i ja` líng' dsea` Israel cajo. Jogui jneab~ nisfiin^n 'nu` jee~ jaléng` dsea` i ja` líng' dsea` Israel.

18 Jo ta~ lajoba' nisfiin^n 'nu` e laco' güi'ée'~ dsea` jial laco' ninea` moguir~, jogui e jo` niliseeng`guir e dsee~ quiá'r~ quiá'r~ ta~ ír~, co' lí~ lí~ 'né~ e niquistí-jíng` yaaiñ~ fí~ quini`baa, jo lajoba' jo` niliseeiñ~ e quiá'gui fí~ i 'líng'~ i sii` Satanás ta~ quiá'r~, jo nináiñ~ e jnea~ dsea` nicaq~ nifi' quiá'r~. Jo nisfiin^n 'nu` jee~ jaléng` dsea` i ja` líng' dsea` Israel lajo e laco' já~ nilíng` i dsea` í lajíi~ júu~ quié~e, joba' niñíiñ~ e ni'íng~ jalé~ dsee~ quiá'r~, jogui ni'íñ~ lajíi~ e catíng~ e cuóø~ø jaléng` dsea` quié~e, dsea` i caguíng' Fidiée~ e laco' ni'uíng~ dsea` güeang~ quiá'r~."

Mi~ cajmée` Paa~ náu'r~ quiá'~ lajíi~ e cangár~ do

19 'Jo lajobjíi~, dseata~ Agripa, cajmé~ baa náu'~ lajíi~ e camó~o jogui canú~u e jáa~ fí~ yú~ jmigüi~.

20 Jo la'uii~ canaan~ e jmoo~o ta~ guia' júu~ quiá'~ Dsea` Jmáang~ fí~ jee~ jaléng` dsea` seeng~ fí~ Damasco, jogui mi~ cang~ jo fí~ jee~ jaléng` dsea` seeng~ fí~ Jerusalén, lí~ latøøng~ lí~ se~ Judea. Jogui lajobi fí~ jee~ dsea` gó~oo' dsea` Israel e fí~ire e nijáng~ yaaiñ~ fí~ jaguo` Dsea` Jmáang~ jogui e niquistí-nijíng~ yaaiñ~ fí~ quini` Fidiée~, jogui e 'né~ ni'ér~ jmang~ e guia'b~ e laco' cuø' li~ e nicaquí~ jím~ yaaiñ~ fí~ quini` Fidiée~.

21 Jo uíl~ jalé~ e júu~ e guiaa~ dob, casang~ jaléng` dsea` gó~oo' dsea` Israel jnea~ fí~ sigui' quiá'~ guá'~ quií~ii', jo jí~gui lami~ iiñ~ e njingám~bre jnea~.

22 Dsu' Fidiée~ eáam' jmícoó'r~ jnea~, joba' guia'b~ seen~ latí~ lana. Jogui dseáng~ ja` jmitúng~ dsii~

e guia'bíi júu^ quiá' Dsea` Jmáang^ fí' jee^ lajíing^ dsea` jiuuiñ^ tá' e cōøiñ^~. Jogui ja` fá'a jíi^~ cōo^ júu^ e ja` cōøng^ røø^ cōo^~ jalé^ e café^ i dsea` i café^ cuaiñ^ quiá' Fidié^ malíi^~ guí eáang^, fa' la Moi^ e caséer^ júu^ e la guíim^ 'né^ niliti^ fa' la e fé^ lala

23 e dseáng^~ nísi'í^ba' e nijúung^ Dsea` Jmáang^, dsu' mi^ ning^ e nijúuiñ^ do, íbre dsea` la'uü^ nijí^túr jee^ jaléng^ 'líi^~. Jogui íbre dsea` niguiár^ júu^ jee^ jaléng^ dsea` góó'oo^ dsea` Israel jial nileáng^ jaléng^ dsea` í^ jee^ dsee^ quiá'r^ jogui cajo^ jial nileáng^ jaléng^ dsea` i ja` líing^ dsea` Israel jee^ dsee^ quiá'r^~. Jo e júu^ e niguiá^ Dsea` Jmáang^ do líi^ la líi^ cōo^ jí^ e jneá^ e jmícōo^~ jaléng^ i dsea` í^.

Mí^ caféng^ Paa^ dseata^ Agripa jial ni'uúing^ dsea` do dsea` quiá' Dsea` Jmáang^

24 Jo mi^ calí^ fé^ Paa^ e júu^ jo e jmi'óng^ 'ñia'r^, jo dsiff^ lajøb café^ i dseata^ Festo do cōo^~ júu^ teá^ jo cajíñ^~:

—jNgaam^ 'ná^, Paa^, nica'léeb^ quíi^~ e nícajmitíin^ eáang^, jo cōo^~ e jo nica'lúíng^ e nícalicaam^ba^!

25 Joba^ cañíi^ i Paa^ do quiá^ dseata^ Festo jo cajíñ^~ casí^~reiñ^~:

—Ja`ngaang^ jnea^, dseata^ quíi^ Festo, dsu^ 'ná^ i' o^~ lí^~ rijíim^, cō^ lajalé^ e fá^ jnea^ la jmang^~ júu^ guíab^ jogui jmang^~ júu^ jábl^ cajo.

26 Nab guiing^ dseata^ dsea` féng^ Agripa, jo ni^bre la'uuing^ jalé^ e júu^ na. Jo ja` 'gó'o e fá'a fí^ quinir^, cō^ ni^baa røø^ e ni^bre la'uuing^ laná^~ cajo jalé^ e guíá^ e cajmée^ Jesúz fí^ jmigüí^ la, dsu^ cō^ jalé^ e jo o^ e calí^ lí^ ja` ii^ jøø^ osi lí^ ja` jnéeng^ é.

27 Jogui 'nu', dseata~ dsea` féng' Agripa, niñib` jnea~ e jáb¹⁻ líng' 'nu` jalé¹ júu¹ e caguiá` i dsea` i café¹ cuain¹ quiá¹⁻ Fidiée¹ malii¹ gui eáang'.

28 Joba¹ cañíi` i dseata~ Agripa do quiá¹⁻ Paa¹ jo cajíñ¹⁻:

—Jiuba¹ ja` mí¹ cali¹ jnea~ e ni'uín¹n dsea` quiá¹⁻ Dsea` Jmáang¹.

29 Joba¹ cañíi`tu Paa¹ quiá¹⁻ dseata~ Agripa jo casí¹⁻reiñ¹:

—Nañí¹ si jiu ~ osi jmiguiubi é ja` mí¹ cali¹ i 'nu', dsu' iing¹ Fidiée¹ e lajium` 'nu" ni'uín¹na¹ dsea` quiá¹⁻ Dsea` Jmáang¹ laco¹gui la líng' jnea~; jo dsu' o¹ laco¹ jnea~ lana e 'ñúun¹n cóo¹ ñí¹ cadena.

30 Jo mí¹ cang¹ e cajíng¹⁻ Paa¹ e júu¹ jo, jo caróob¹ i dseata~ dsea` féng' Agripa do cóo¹gui i dseata~ Festo do coliing¹ cóo¹ i rúiñ¹ dsea` ngáang¹ cóo¹r¹ i sii¹ Berenice lí¹ lajiing¹ i dsea` i neáang¹ do ie¹ jo.

31 Jo mí¹ cang¹ jo, ca'uøøm¹bre e cangosiiñ¹ e júu¹ do lajee¹ yaaiñ¹ ff' lí¹ jié¹. Jo lalab siiñ¹ lajee¹ yaaiñ¹ jo fé'r¹:

—I dseañu¹ la ja` e mí¹ ca'léer¹ jíi¹ coo¹ fa¹ dsí¹ í¹ e nijúuiñ¹ o¹gui e sijníng¹ guir ff' dsíi¹ 'nuñí¹.

32 Jogui cañíi` i dseata~ dsea` féng' Agripa do quiá¹⁻ dseata~ Festo jo casí¹⁻reiñ¹:

—Cuóøm¹ nileáng¹ i dseañu¹ la lana faco¹ mí¹ ja` mí¹ camir¹ 'ñia'r¹ jéeng¹gui e niquidsí¹ i dseata~ dsea` féng' i guiring¹ ff' Roma do í¹ quiá'r¹ lajíi¹ e lí¹ quiá'r¹.

1 Jo mi~ catigua~ júu~ quiá'r~ e niguiéiñ~ jaléng~ jnea~ fí Roma li~ se~ Italia, joba' Paa~ cōo~ i dsea~ sijníng~ caguisaang~ guí do cangoliñ~ e jée~ jaang~ fii~ 'lée~ i sii~ Julio; jo i dsea~ í iuuiñ~ jee~ cōo~ íing~ 'lée~ quiá~ dseata~ dsea~ féng~ i guising~ fí Roma.

2 Jo jnea~ Lucas cangó~ oo~ coliing~ cōo~ Paa~. Jo cangó~ naa~ e téel~ naa~ fí dsíi~ cōo~ móo~ e jáa~ fí cōo~ fii~ e sii~ Adramitio e nisi~ tí~ li~ nigüi~ fí e nidsé~ fí lacaang~ oo~ jmíi~ quiá~ li~ se~ Asia. Jogui ngoo~ bi~ coliing~ cōo~ jnea~ jaang~ dseañu~ i sii~ Aristarco i seeng~ fí Tesalónica, cōo~ fii~ li~ se~ Macedonia.

3 Jo mi~ cajneá~ e jmíi~ jo, caguié~ naa~ fí cōo~ guí oo~ jmíi~ e sii~ Sidón. Jo fí job i fii~ 'lée~ i sii~ Julio i jmóo~ í~ Paa~ do cacuø'r~ fí Paa~ e nidsi~ eein~ jaléng~ dsea~ cuiñ~, jo lajob i dsea~ í nijmicóo'r~ dsea~ do cōo~ jalé~ e 'né~ quiáiñ~.

4 Jo mi~ cangí~ jo, ca'uøø~ naa~ fí oo~ jmíi~ e sii~ Sidón do e quiíng~ naa~ guí, joba' cangiing~ naa~ fí lí~ lí~ ca~ fí cōo~ guóo~ uó~ e néé~ ni~ jmíñi~ e sii~ Chipre fí lí~ ja~ 'ga~ lí~ bá~ e guí~ do, dsaco~ eáang~ jna~ laco~ ngoo~ naa~.

5 Jo cangiing~ naa~ fí 'ni~ jmíñi~ la tóo~ li~ se~ Cilicia cōo~ guí li~ se~ Panfilia cartí~ caguié~ naa~ fí cōo~ fii~ e sii~ Mira, cōo~ fii~ li~ se~ Licia.

6 Jo fí job i fii~ 'lée~ i sii~ Julio do cangár~ cōo~ móo~ quiá~ fii~ e sii~ Alejandría, jo iu~ fí ngoo~ fí li~ se~ Italia. Jo fí dsíi~ móo~ job cangotoo~ naa~ e quiá~ cangó~ naa~ fí li~ si~ ngoo~ naa~.

7 Jo jmiguiab~ jmíi~ ngoca~ e ngi~ naa~ tá~ jiu~ lado. Jo e quie~ ta~ eáam~ caguié~ naa~ fí cōo~ fii~ li~ sii~ Gnído. Jo eáam~ bi~ íi~ e guí~ do laco~ ngoo~ naa~, joba' cayee~ naa~ fí quini~ cōo~ fii~ e sii~ Salmón, jo

cangiing~naa' lí^~ lí' 'ni^~ e uó^~ e sii` Creta e née' ni~ jmiñí^~.

⁸ Jo cangiim~baa' guidseaang^ lado lacuee` 'ni^~ jmiñí^~ cartí` caguié~naa' coq` lí~ sii` Buenos Puer-
tos, e née' quiá^~ coq` fii` lí~ sii` Lasea.

⁹ Jo jmiguiab` jmii^~ nícangoca' e téel~naa' fí` lado
la tóo` ni~ jmiñí^~, jogui ningóo` lídseáam^~ cajo e
téel~naa' dsíi` móo', co^~ ie~ jo nijaquiéeng` jii` güíib^~,
joba' eáam` nídseáang^~. Joba' cajingl` Paa` casfr` i
dsea` i ngolíing` dsíi` e móo' do ie~ jo, jo cajíñ^~:

¹⁰ —Dsea` rú^uu!, móo` jnea~ e eáam` nídseáang^~
quí~ii` laco` ngoo`naa' la. Jo dseáang^~ ni^ling^~
quí~naa' e móo` la cоо`~gui jalé` lee~ e quie', jogui
la quie` tí` jneaa~aab'dseáang^~ quí~ii` e ni^ling^~naa'
cajo.

¹¹ Jo dsu` i fii` 'léé` do, eáang`gui cajmi`gór` dsea`
fii` e móo' do cоо`~gui fii` i quie` e móo' do laco`gui
e cajmi`gór` Paa`.

¹² Jo co^~ e oo^~ jmii^~ e sii` Buenos Puertos do ja`
'goo`fa' e fí` jo ningíñ` lajee` jii` güíi^~, joba` lajíiñ`
la'ó` ngoliíñ` do ca!` dsíir` e guiú`gui e ni'uóm`bre
e fí` oo^~ jmii^~ jo, jo nijmér` quiój` jial niguilíñ` fí`
coo`gui oo^~ jmii^~ lí~ sii` Fenice, coo`oo^~ jmii^~ e née`
lí~ se` Creta e jøøng` lí^~ lí` guiéel` cоо`~gui lí^~ lí` ée`
guoo`~ uó^~. Joba` ja` dseáang` fa` mi` cajer` fí` jo
lajee` jii` güíi^~, co^~ fí` job lami` í` dsíir` nijér` lajee`
jii` jo.

Mi~ caróo`~ jmiñí^~ e eáang`

¹³ Jo mi~ canaang` e uáam`jiu e gui` e jáa` fí` lí^~
lí` huóø` do, joba` ca!` dsíir` e nitam`-túr fí`. Jo
ca'uóøm`bre e fí` oo^~ jmii^~ do e teáaiñ` dsíi` móo', jo
cangiíñ` quiáb`~ e 'ni^~ Creta do.

14 Dsu' jo` huóø` cali'íi` ca'íi` guí` e teá` eáang` e jáa` lí` li` níi` laco' ngoo` e móo` do, jo` fí` li` jiéb` canaang` cá` e móo` do.

15 Jo canaang` ñong` fí` lí` jiéb` fí` li` íi` guí`. Jo dsuco` jo` lí`naa`fa` e nidsé`guí røø` e móo` do laco' íi` guí`, joba` lí` ngó`naa`jié`fí`ta`quiú`guíb`.

16 Jo cangiing`naa` lí` caluu` coo` guoo` uó`jiu` e sii` Cauda e née` ni` jmiñí`, co` fí` job ja`gui íi` guí` e teá` eáang`. Jogui eáam`cacá`jaléng`í`dsea`í`quié`e móo` do ta` e casitfir` e móo`jiu` e ngí` fí` caluu` móo` fé` quiá`r` e laco` nileáng`naa`fíng li` cali`né` lajo.

17 Jo mi`cangf` e caséer` e la fí`ni`móo`quiá`r`, jo cajmeáiñ`ta`nii`e mi`quiá`-e ni`ñu`r`e móo`fé`do laco`nicuó`bí`quiá`-. Jogui dsuco`'gó`bir fíng cacung`-móo`quiá`r`jee`cúu`tóo`fí`li`sii`Sirte, joba`cabí`fí`ni`jmiñí`coo`majíi`-e ii`eáang`jogui neaang`rún`cóo`-móo`laco`ja`ning`jminá`-. Jo cangoliim`bre laco`jíi`ta`quiú`guí`.

18 Joba` mi`cayneá`e jmií`jo, eáang`gui huíng`ni`íi`guí`jogui eáang`gui niróo`jmií`cajo, joba`canaaiñ`uø`r`e lee`e téel`dsí`e móo`do jo`cabí`fí`é`jmiñí`.

19 Jo mi`catf`ni`jmií`lajo, canaaiñ`uø`bre cóo`-layaang`guoor`jalé`nii`eguiquíng`'mi`quiá`-e móo`do.

20 Jo jmiguiab`jmií`cangoca`e jíi`iee`ja`jnéeng`o`gui jnéeng`jaléng`núu`mi`canuu`cajo. Jo co`ja`niquiúm`-bi`e íi`guí`cóo`-gui`e róo`jmií`joba`dseáng`-ni`í`dsi`naa`e jo`nitii`baa`.

21 Jogui co`jmiguiab`jmií`ningóo`e ja`quiee`naa`i`naa`, joba`caróo`Paa`jee`jaléng`í`dsea`do jo`cajiñ`-casí`-reiñ`:

—Dsea` rú'uu', guiá~guib ca'uíng~ quií~ii' fa' mi~ cajmee~na' náu~na' lajíi~ júu~ quié~e e ja` ca'uóø~naa' fí~ oo~ jmií` Buenos Puertos fí~ li~ se~ Creta, jo ja`cangongíi~naa' e lana, o'gui ca'íng~ jíi~ coo~ quií~ii' faco~ mi~ canáu~na' júu~ quié~e.

²²Jogui lana fí~ i'ná~ e ja` jmitúng~ óó'na' jíi~ coo~, co~ jíi~ jaang~ 'ná~ ja` nijúung~na'; jíi~ móó'ba' e ni'íng~.

²³Co~ dsil'lóo~bi cajnéng~ jaang~ ángel quiá~ Fidiée~ quié~e ijmoo~ lajíi~ ta~ quiá~ dsea` do,

²⁴jo cajíñ~ casí'r~ jnea~ lala: "Ja` fóøn~, Paa~, co~ dseáng~ 'néb~ e niguie~ fí~ quini~ dseata~ dsea` féng~ i~guiing~ fí~ Roma. Jo la'eáang~ cóo~ 'nab~ cajo Fidiée~ nileáin~ lajíi~ dsea` i~teáang~ cóo~na' fí~ dsíi~ móó'na."

²⁵Jo lajob líi~, dsea` rú~naa', cuóø~ bí~ yaang~na', co~ jalé~ba' e jíng~ Fidiée~ dseáng~ jmiti~bre, jogui nitab~ dsii~ e dseáng~ nilitib~ laco~ jíi~ e cajíng~ i~ ángel do casí'r~ jnea~.

²⁶Joba' fí~ coo~ ni~ guóo~ uó~ e née~ ni~ jmiñí~, fí~ job 'né~ nidsítíng~naa', co~ nifíim~ móó' jéeng~gui.

²⁷Jo coo~ uóø~, mi~ cangí~ tú~ semaan~ e téé~naa' fí~ lado, jo caguié~naa' fí~ jmiñí~ li~ sii~ Adriático; jo dseáng~ lami~ róó~bi jmií~, joba' fí~ la fí~ nab dsée~ móó~li~ téé~naa' cóo~ e guí~ e íi~do. Jo uóø~guienáu~ quiá~ e jmií~ jo mi~ calilí~ i~dsea` quié~ e móó' do e nijaquiéem~ nitíng~naa' uó~ quiá~.

²⁸Joba' caguiar~ í~ jial tú~ a~gui e jmií~ do, jo calilí~r~ e ni'a~gui jíi~ guigui~ dsí~ jñáu~ metros. Jo mi~ caguilíiñ~ tí~ doguijih, jo caguia'tur í~ calé~ catú~, jo calilí~r~ e a~gui jíi~ guieguié~ metros.

²⁹Jo co~ 'gó~bre fíng casicóøng~ e móó' do cóo~

cuu~ 'loo', joba' cabír` quig~ 'lo'~ ñí~ lí~ caluu~ e móo' do e laco^o jo` ningí~ gui e móo' do. Jo lajee~ jo féiñ~ Fidiée~ e jo` güiliⁱⁱ~ gui e nijneá~.

30 Jo dsu~ i dsea` i quie~ e móo' do ca'f~ dsíir~ e nicuí~ bre jo nitú~ bre e móo' do. Joba' canaaiñ~ jiée~ bre e móo' pí~ e téé~ dsíi~ móo' fí~ do e laco^o nijmi^óng~ yaaiñ~ ni~ jmiñ~. Jo jmóor` lafa' e nibír` 'lo'~ ñí~ e sea` fí~ quini~ e móo' do.

31 Jo dsif^r mi~ calilí~ Paa~ e jmoo` i dsea` do lado, joba' casí~r~ i fii~ 'lée~ do cоо`~gui jaléng~ 'lée~ quiá~r~ jo casí~rein~ jo cajíñ~:

—Song ja` nijé~ jaléng~ i dsea` na dsíi~ e móo' la, ja` lí~ 'ná~ leáng`na' cajo.

32 Joba' i 'lée~ i ngolíng~ dsíi~ e móo' do caquie'r~ 'nii~ e 'ñuu~ e móo' pí~ do, jo cató~ fí~ ni~ jmiñí~.

33 Jo lajee~ e ná~ gui e nijneá~ ie~ jo, Paa~ caquie'r~ ta~ quiá~ jaléng~ i dsea` i ngolíng~ do e nidó~r~ capí~jiu jo casí~rein~:

—Lana níngoo' tú~ semaan~ e í~dsi`naa' e ne~duu' e~ nidsijée' quí~ii', jo jíi~ i`naa' ja` mí~ caquiee~naa' laco^o jíi~ e qui~tí~ tí~naa'.

34 Joba' fíi~ i 'ná~ lana e 'né~ba' cøb^l~jiu' í~na', co^o la guíim` 'né~ quí~na' lajo, co^o cоо`~ e joba' cuø^o bí~ quí~na' e seeng`na'; jo jneaa~aa' jíi~ cоо` ja` e nilíi~ii', jíi~ camí~ jñu~ gui`naa' ja` ni~íng~.

35 Jo mi~ cang^f e fé~ Paa~ lajo, jo catíiñ~ cоо` iñí~ jo cacuø~r~ gui'máang~ Fidiée~ fí~ quini~ jaléng~ i dsea` do. Jo lí~ jo cafíñ~ e iñí~ do jo canaaiñ~ gø~bre.

36 Jo lajíim` i dsea` do cangotáaiñ~ e cagó~bre cajo.

37 Jo lajíi~naa' la'ó~ ngóo'naa' dsíi~ e móo' do tú~baa' tú~ ciento dsí~ setenta y seis dsea`.

38 Jo mi~ cangí caquiee~naa' guiú~ lajií~naa' do, cabib` i dsea` do e micui'iee` e téé` dsíí` e móo' do e laco' jo'gui ii` e móo' do.

Mi~ cango'ang" móo'

39 Jo mi~ cajneá~ e uóø' jo, jaléng` i dsea` i quié~ e móo' do ja` ñir' jial sii` e uó~ quié` e tí` li~ tñiñ` do, dsu' cangá~bre coq` li~ cuóøng` e nijé~ e móo' do li~ ja` téé` cuu~ eaang', joba' fí` job ca'f` dsíír' e nitñiñ` cóo`~ e móo' do.

40 Jo caquiú'r' e 'nii~ e guineaang` 'lo`~ ñí~ do, jo dob cajiú'r` fí` é` jmíí` . Jogui cajléiñ` e 'ma` e íing` ta~ e quiú` ta~ quiá`~ fí` e móo' do. Jo mi~ cangí jo, caséer` fí` yú`~ e 'mi`~ e íí` fí` quini`~ e móo' do, jo cacá~ guí~ e laco' cuóøng` ngí` jminá~gui e móo' do. Jo lajogui b canaang` dsiquiéeng` e móo' do fí` 'ni`~ li~ nilíí` guóo`~ uó~.

41 Dsu' ná`~gui e nitíng` uó~ quié` e móo' do, fí` jee~ cuu~ tóob`~ ná`~ jmiñí`~ ca'í~, jo fí` job cacú`~. Jo latøøm` fí` quini`~ quiá`~ cacú`~ fí` jee~ cuu~ tóó`~ e jíi`~ jo` cuóøng` lí` jö`~. Jogui lí`~ lí` caluu~ e móo' do canaang` licuúib`~ cóo`~ bí` quiá`~ e jmíí`~ e róo`~ do.

42 Jo jaléng` i 'lée`~ i teáang`~ dsíí` e móo' do calí`iíñ`~ e nijngám`~bre jaléng` i dsea` i téer` 'ñúung`~ do e laco' ja` nileáng`~ yaaiñ`~ do e nicuír` fí` 'ni`~ jmíí`~ mi`~ nináiñ`~ e nitér` jmíí`~.

43 Dsu' i fui~ quiá`~ i 'lée`~ do ja` cacuør` fí` lajo fa` e i 'lée`~ do cajmér` lajo, co` la guíim` 'né`~ nijáiñ`~ jaléng` i dsea` i téer` 'ñúung`~ do fí` quini`~ dseata~. Jo lí`~ caquiú'r` ta~ quiá`~ jaléng` i dsea` do e ii` jaléng` i tiing` té`~ jmíí` güidsítáam`~bre dsiff` lado, jo nitñiñ`~ jminá`~gui fí` li~ nilíí` guóo`~ uó~.

44 Jogui jaléng' i cagviaang`gui do nitér` jmii` cōo`~'majii` osi ni` cuíi`~'majmá` quiá`~ e móo` do é. Jo lajōb catí`naa' cōo`~ e guiá` fí` li` nilíi` guóo`~ uó`~ lajalé`naa' do.

28

Mi` caguié` Paa` cōo`~gui i dsea` cagviaang`gui do fí` Malta

1 Jo mi` nicaláang`naa' lajii`naa' do fí` ni` jmiñi`~, jogui`ba` caline`naa' e nisii` Malta fí` ni` guóo`~ uó`~ li`~ catí`naa' do.

2 Jo i dsea` i seeng` fí` do eáam` guiá` ca'éer` cōo`~ jnea`~ lajii`naa' do. Jo co` jmíib` tuu` ie` jo, jogui` dsíng`~ güi`~ cajo, joba` i dsea` seeng` fí` do cají`r` jí` e fe` jo cató`r` jnea`~ e nidsiquiéeng`naa' e fí` ca` jí` do.

3 Jo ie` jo i Paa` do cangoquier` cōo` seang` cuii` quiue`~ jo cató`r` fí` ni` jí`~ dsu` lajee` job cagüi`~ jaang` mi` i guíng` fí` jee` e cuii` do mi` calilí`~ re` e guí`~ jí`~ jo cacu`re` luguoo` Paa`.

4 Jo mi` cangá` i dsea` i seeng` fí` do e cacu` i mi` do luguoo` Paa` , joba` canaang` s`~ rúiñ` lajee` la`ó` teáaiñ` do jo jíñ`:

—Líi` fíng o` jaang` dsea` 'mób` i dseañu` na, co` caláam` bre fí` ni` jmiñi`~, dsu` cōo`~ e calíiñ` nagui` jo` cuóøng` ii` nileáng` ír` , co` jo` catíng` e seeiñ` quiá`~ Fidiée`.

5 Jo dsu` Paa` dsifí` ladob cabó`r` guóor` fí` ni` jí` , jo cató`m` i mi` do, jo jíi`~ cōo` ja` e calíiñ` .

6 Jo lajii`m` i dsea` i seeng` fí` do sijer` fa` e niliyee` li`~ cacu` i mi` do guoo` Paa` osi e nijúum`bir lajee` jo é. Jo ngoca`bijiu` e sije` i dsea` do su liing` ee` niliing` Paa` , dsu` ja` e calíng` dsea` do jíi`~ cōo` .

Joba' dsifib' cajmis^{fiing} i dsea` do e i' dsíir', jo canaaiñ` fé'r` e i Paa` do líiñ` jaang` diée`.

⁷ Jo quiá' e fi' li~ tée~naa' ca' jí do nisea` tú~ 'ní jmáang` uó~ quiá` jaang` dseata~ dsea` féng` i niseeng` fí` Malta i sii` Publio. Jo í eáam` guia` caíñ` jnea` jogui cajmicóo'r` jnea` lajee` 'ní jmíi` e cajé`naa' fí` do.

⁸ Jo ie~ jo tiquiá` i Publio do niráaiñ` dsée'r` e líiñ` jmohuíí` e iu~ guíiñ` jogui e eáang` siuiñ`. Joba' cangó` Paa` e cango'eer` dsea` do. Jo mi` caguiér` fí` jo, camí'r` Fidiée` uii~ quiá` dsea` do. Jo lí` jo, caquidsir` guóor` fí` mogui` dsea` do, jo lajob cajmi'leáaiñ` dsea` do.

⁹ Jo mi` caliñí jaléng`gui dsea` dsée` i niseeng` e fí` do e ca'láang` i tiquiá` Publio do, jo cangolíim`bre fí` li~ táang` i Paa` do e laco` dsea` do nijmi'leáang`neiñ` lajíí` jmohuíí` e líiñ`. Jo lajalém`biñ` do ca'láaiñ` ie~ jo.

¹⁰ Jo lajiíng` i dsea` do eáam` cali'iáang` dsíir` cójoo` jnea`, jogui cajmicóo'r` jnea` cajo lajee` gaang` si` e cataang`naa' fí` Malta do. Jo mi` cangí` jo, mi` cangotóo`túu` fí` calé` catú~, cajmicóo`bre jnea` cajo cójoo` jalé` e 'né` quiá`naa` guia` lajee` e tée`naa` fí` ngóó`naa` fí` Roma.

Mi` caguié` Paa` fí` Roma

¹¹ Jo mi` cangó`naa` fí` jo, tée`naa` fí` coo` móó` e jié` e nicaje` fí` Malta lajee` jíí` güíi`; jo e móó` do nijáa` fí` coo` oo` jmíi` e sii` Alejandría. Jo jéeng` gáng` diée` dsea` suung` i líi~, jaang` i sii` Cástor jogui jaang`gui i sii` Pólux.

12 Jo ca'uøø^-baa' fi' Malta, jo cato^-túu' fi' e ngoo'naa' fi' Roma. Jo mi^ cangf^ jo, caguié^-naa' fi' coo` fii` li^ sii` Siracusa, jo ff' job cajá^naa' ní jmii^.

13 Jo ff' job ca'uøø^-túu' e téel^naa' dsíi' móo', jo cangó^-naa' la tóo` 'ni^ jmiiñí^ cartí' caguié^-naa' fi' coo` fii` e sii` Regio. Jo mi^ cajneá^- e jmii^ jo, co^ li^ lí' uøøb^- jó^ guí, jo mi^ cajneá^- coo`gui jmii^ lajob caguié^-naa' coo`gui oo^ jmii^ lí^ sii` Puteoli.

14 Jo ff' job cají^ rú^naa' coo`^ jaang` gáang^- dsea` quiá^- Dsea` Jmáang^. Jo íb` cató^- jnea'^ e cajé^naa' coo`r^ ff' jo lajee^ coo` semaan^. Jo tá^-jiü lajob caguié^-naa' cartí' Roma.

15 Jo jaléng^ dsea` quiá^- Dsea` Jmáang^- i neáang^ fi' Roma niñí^bre júu^ quí^-naa' e téel^naa' fi'. Joba' cangolíñ^ e cangojmijíñ^ jnea'^ cartí' coo` fii` li^ sii` Foro de Apio jogui fi' coo`gui li^ sii` Las Tres Tabernas. Jo mi^ caneeng^ rú^naa', dsifí' ladob cacuø^ Paa^- gui'máang^ Fidiée^, jogui eáam' cali'iáang^ dsíir' cajo.

16 Jo mi^ caguié^-naa' fi' Roma, cacuøb^ i 'lée^- do fi' e nigüeá^ Paa^- quiá^- dsea` jiéng^, jogui e jaam` 'lée^- i njjmé^gui í^ ír'.

Lajee^táang`Paa^-fi' Roma

17 Jo mi^ cangf^ 'ní jmii^ lajo e caguié^- Paa^- fi' Roma, joba' camir^ fi' e calité^ jaléng^ dsea` quie^ nifí' quiá^- dsea` Israel i neáang^ fi' Roma do. Jo mi^ ti^ lí^ caseáng^ í^ lajíiñ^ fi' jo, joba' lalab casí^- Paa^- jaléng^ í^:

—Dsea` góo'naa', ja` e mi^ jmé^- jnea^ jíi^ coo` e ga^ ui^ quiá^- dsea` góo'oo^ dsea` Israel o'gui coo`^ jalé^ e tíing` jaléng^ líi^ yúa^ quí^ii^'. Dsa' fi' Jerusalén

cajáng¹⁸ dsea` góó'oo' dsea` Israel jnea~ fí` jaguó` dsea` romano,

¹⁸ jo mi~ cang^f e cajmingí¹⁷ i dsea` romano do jnea~ jalé¹⁸ e 'nñíng` dsea` góó'oo' jnea~, calí'iñ~ fa' mi~ caleáam^bre jnea~ co' ja` e uiing~ sea` quié~ e fa' dsi~ í¹⁹ e njimeáin¹⁹ jnea~ cartí nijúun⁻ⁿ.

¹⁹ Jo co' dsea` góó'oo' ja` calí'iñ~ fa' e caleáang^{tu} i dsea` romano do jnea~ e júu^ røø, joba' calí'iing~ jnea~ 'ñíá'a e i dseata~ dsea` féng¹⁹ i guiing~ fí` Romabing¹⁹ i niquidsi¹⁹ í¹⁹ quié~ e, nañí' fa' ja` e dsee~ sea're' quié~ e jíi¹⁹ coo', o'gui sea` jíi¹⁹ coo' dsee~ fa' e ni'nñíng~ jnea~ dsea` góó'o cajo cuaiñ~ quiá¹⁹ jalé¹⁹ e júu^ jo.

²⁰ Jo uiing~ e joba' e catóø^{-ø} 'ná¹⁹ fí` la e laco' niliñí¹⁹na' jogui nisii¹⁹naa' coliing~ e~ uiing~ e 'ñíun¹⁹n la lana, co' uiing~ e já¹⁹ líin¹⁹n e nicagüéng¹⁹ i sií` Dsea` Jmáang¹⁹ do fí` jmigüí¹⁹ la, jo íb` dsea` i sijeng¹⁹ jaléng¹⁹ dsea` góó'oo'.

²¹ Jo cañíi¹⁹ i dsea` do quiá¹⁹ Paa¹⁹ jo cajíñ¹⁹ casí¹⁹ reiñ¹⁹:

—Jíi¹⁹ coo' jí¹⁹ ja` mi¹⁹ ca'íng¹⁹ jnea¹⁹ e jáá' fí` Judea fa' e fé¹⁹ uii¹⁹ quíí¹⁹, o'gui jíi¹⁹ jaang¹⁹ dsea` rú¹⁹naa' dsea` Israel i nigüílíng¹⁹ fí` la fa' nicajíñ¹⁹ júu¹⁹ ga` uii¹⁹ quíí¹⁹ cajo.

²² Dsø¹⁹ ii¹⁹naa' ná¹⁹naa' júu¹⁹ quíí¹⁹ lana quiá¹⁹ jalé¹⁹ e í¹⁹ o', co' ne~baa' guia¹⁹ doñí¹⁹ jiéb¹⁹ fé¹⁹ dsea` ga` quiá¹⁹ jaléng¹⁹ 'ná¹⁹, dsea` cuíng¹⁹na' Dsea` Jmáang¹⁹.

²³ Jo lajob cajméer¹⁹, catéer¹⁹ coo' jmíi¹⁹ li¹⁹ niseáng¹⁹ jaléng¹⁹ dsea` Israel e fí` li¹⁹ guiing¹⁹ Paa¹⁹. Jo mi~ tí¹⁹ li¹⁹ niseáng¹⁹ lajiing¹⁹ dsea` fí` do, joba' canaang¹⁹ Paa¹⁹ e guiar¹⁹ júu¹⁹ fí` jee¹⁹ i dsea` do quiá¹⁹ jial iing¹⁹ Fidiée¹⁹ nicár¹⁹ nifí¹⁹ quiá¹⁹ lajaang¹⁹ lajaang¹⁹ dsea` jmigüí¹⁹. Jo guia¹⁹ Paa¹⁹ e júu¹⁹ do tí¹⁹ la'eeb¹⁹ jo cartí¹⁹ ca'lóo¹⁹. Jo

sí'r` i dsea` do e laco' já!^- nilíñ` júu^ quiá!^- Jesúś la'eáang' cój` júu^ quiá!^- ta~ quiá!^- dsea` Israel e cajme' Moi` cój` güi jalé!^- e fé!^- fí` ni` ji` quiá!^- i dsea` i café!^- cuaiñ` quiá!^- Fidiée` malii` güi eáang'.

24 Jo i liing` i dsea` do jáb!^- calhiñ` e júu^ e guia' Paa` do, jogui calisém`bi cajo i ja` calijíi!^- e júu^ jo.

25 Jo co' ja` røø` sñng` i dsea` do laca'íng` ca'iñ` quiá!^- lajíi!^- e júu^ e guia' Paa` do, joba' canaaiñ` dsilím`bre. Jo lalab casí` Paa` i dsea` do:

—Lanab dseáng` cajíng` Jmiguí` quiá!^- Fidiée` casí'r` líi` dsea` cójøng` quiá` naa! la'eáang' cój` jaang` dsea` féng` i café!^- cuaiñ` quiá!^- Fidiée` malii` güi eáang` i sii` Saíi` mi` cajíñ` lala:

26 Gua` jo güisíi!^- jaléng` dsea` Israel e nañí` fa' jialgui e ninúr` dsø` ja` iiñ` ningáiñ` jíi!^- coo`;
jogui nañí` fa' jialgui e nijóør` , dsø` ja` iiñ` ninír` jíi!^- coo`.

27 Co' dsíng` ja` iing` jmitíng` jaléng` i dsea` í` jogui ja` lí'r` í` dsír` røø` jogui jnir` loguar` cój` güi jminir` cajo e laco` ja` lí'r` núur` o'gui jøør` o'gui lí'r` ningáiñ` cajo.

Jo lajob ja` lí'r` niquí!^- jíng` yaaiñ` fí` quinii`- e laco` jnea` quí!^- jmiñ` nijmi`leáan`nre jóng. Jo lanab líi` júu^ quiá!^- Saíi` e cajme'r` malii` güi eáang`.

28 Jogui güiliñib` 'nú` güiá` e latí` lanab ninaan` niguiaa` júu^ quiá!^- Dsea` Jmáang` jee` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` góoo` dsea` Israel quiá!^- jial nileáng` Fidiée` ír` jee` jalé!^- dsee` quiá'r` , jo i dsea` í` iim`bre nür` e júu^ jo.

29 Jo mi~ canḡ e cajíng' Paa~ e júu^ jo, gui'nang' uøøm'b̄ i dsea` Israel do e jmiguíng~ rúiñ~ lajee` yaaiñ~, co' ja` røø` s̄iiñ`.

30 Jo mi~ canḡ jo, caje'b̄ Paa~ tú~ jíng`gui e fi' 'náu' li~ quíir~ do e si~ fi' Roma. Jo fi' jo'b iñ~ jaléng~ dsea` i dsilíng~ i dsi'ee~ ír`.

31 Jo dseáng~ eáam' ja`'gó'r` guiar` e júu^ do quiá~- jial iing~ Fidiée` nicár` nifí quiá~- lajaang` lajaang` dsea` jmigüí. Jogui e'guir jaléng~ i dsea` i guiliíng~ do cajo jalé~ júu^ quiá~- Fí`naa' Dsea` Jmáang~. Jo jíi~ jaang` dsea` ja` ii` jnñíng` quiá'r~ fa' ja` cuóøng` jmér~ lajo.

Jo lanab jíi~ líi` júu^ e cajme~ Lucas e catíng~ Teófilo.

**Júu 'mí e cacuo fidiée
New Testament in Chinantec, Comaltepec
(MX:cc0:Chinantec, Comaltepec)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cc0], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
30c6f873-0dee-5863-8883-ba3c5eaa988c